ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 10ον
Αρ. 499

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ
Ε. Ἀρβανίτης

Ἐγγυώμεθα ὅτι τα μεταξωτά τοῦ Καταστήματός μας εἶνε ἀπὸ καθαρὸν ζωϊκὴν μέταξαν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ ἔχομεν δὲ συλλογὴν ἐξ ὅλων τῶν ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ.

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
Ἑρμοῦ 3. Πλατεῖα Συντάγματος.
Τηλ. 22-529

Ἡ γοητεία τοῦ προσώπου προσελκύει τούς ἄνδρας

Κυρία μου,
Τὸ σπουδαῖον αὐτὸ προτέρημα
λειτουργήσατέ το, ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται.
Μὴ κάμετε χρῆσιν πούδρας πού
σκευάζεται μὲ παναρχαίας μεθόδ
ἀλλὰ ἀκολουθήσατε τὰς προόδους τῆ
επιστήμης.
Δοκιμάσατε τὴν πούδρα

ΒΕΛΟΥΔΙΝΗ

Ἔχει σπουδαῖα προτερήματα.
Εἶνε λεπτὴ μὲ ὡραῖον ἄρωμα.
Παρασκευάζεται μὲ ὅλα τὰ σύγχρ
μέσα. Ἡ ἐπιτυχία σας εἶνε ἐξασφ
αλισμένη.

Πωλεῖται εἰς ὅλ
φαρμακεῖα, μυρεψ
καὶ καταστήματα.

Διαρκὴς παρακαταθήκη: Κλεισθένους 11, Ἀθῆναι, Φαρμακεῖον Ι. Ματαρατζῆ. Τηλέφωνον 24961

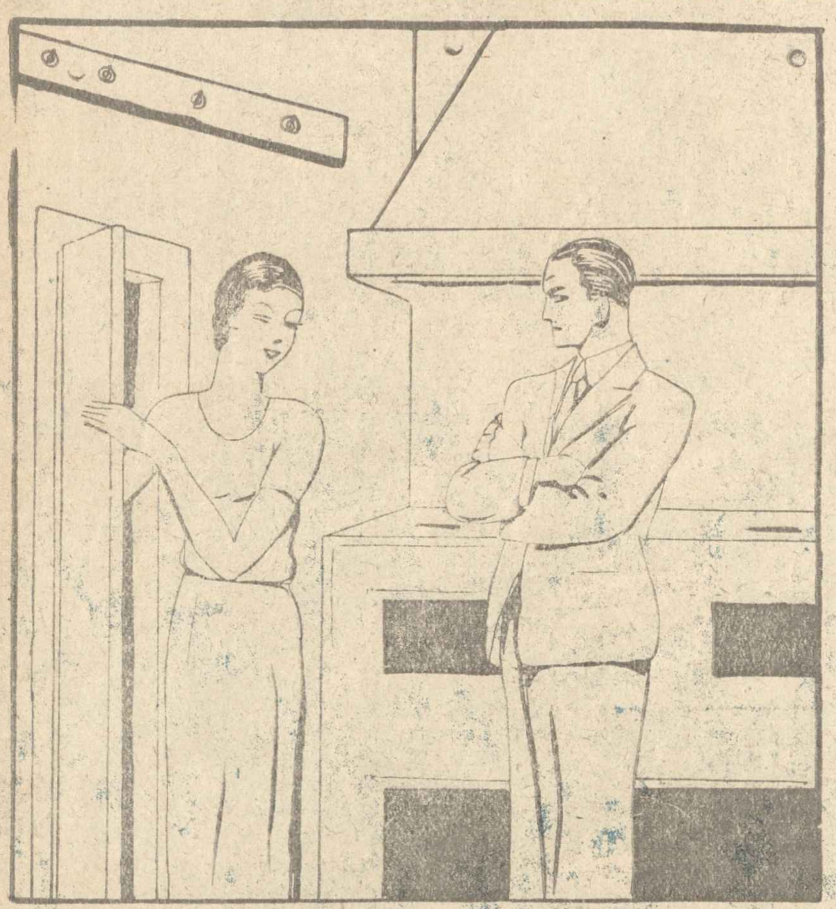

— Πῶς θα εφοδιάσουμε τώρα τὴν καινούργια μας κουζίνα, γυναίκα
— Ἁπλούστατα: θα πᾶς στοῦ ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ (Πραξιτέλους 39) καί θα πάρης από 'κεῖ ὅλα τά χρειώδη τῆς κουζίνας μας ...

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 182 ΤΗΛ. 80786

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ
ΦΙΛΙΠΣ & ΤΟΥΝΓΚΣΡΑΜ

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΕΙΣ ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΑ, ΕΙΣ ΔΙΑΥΓΕΙΑΝ ΦΩΤΟΣ, ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΤΕΡΟΙ ΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΟΛΤ ΜΠΑΓΙΟΝΕΤΕΣ ΚΑΙ ΒΙΔΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΤΩΘΙ ΤΙΜΑΣ:

10—25	Βὰτ	πρὸς	Δραχ.	30
40	»	»	»	32
60	»	»	»	43
75	»	»	»	50
100	»	»	»	54
150	»	»	»	76
200	»	»	»	95
300	»	»	»	162

ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΜΙΝΙΟΝ, ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΟΙ, ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ, ΑΡΖΕΝΤΑ, ΣΟΛΑΙΡ, ΣΩΛΗΝΩΤΟΙ, ΚΑΘΑΡΟΙ, ΜΑΤ Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.
ΠΟΛΥΦΩΤΑ, ΜΟΝΟΦΩΤΑ, ΔΙΦΩΤΑ, ΤΡΙΦΩΤΑ, ΠΛΑΦΟΝΙΕΡΕΣ, ΜΠΡΑΤΣΑ, ΑΡΜΑΤΟΥΡΕΣ Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.
ΜΕ ΕΥΚΟΛΙΑΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
Ἅπαντα τὰ ἠλεκτρικὰ ὑλικὰ δι' ἐγκαταστάσεις.
Μία ἐπίσκεψις εἶνε ἀρκετὴ νὰ σᾶς πείση.

Ε. ΑΡΓΥΡΙΟΥ
ΓΩΝΙΑ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 54 ΚΑΙ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ (ΑΝΩ ΠΑΤΩΜΑ), ΑΡΙΘ ΤΗΛΕΦ. 24-586

ΟΧΙ ΠΛΕΟΝ ΑΣΧΗΜΑ ΔΟΝΤΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΕΝΤΟΣ ΤΡΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΡΕΙΣ ΑΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΛΕΥΚΟΤΕΡΑ

Μὴ γελοιέσθε ὑποθέτοντ
πῶς τὰ δόντια σας εἶναι φυσι
κῶς κίτρινα καὶ ξεθωριασμέν
ἀλλὰ δοκιμάσατε δὶς τῆς ἡμέ
ρας ἕνα ἑκατοστόμετρον ΚΟ
ΛΥΝΟΣ ἐπὶ ξηρᾶς ψήκτρ
καταργοῦντες τὰ ἀνώφελ
ἐρεθιστικὰ ἄλλα προϊόντα.
Εἰς τρεῖς ἡμέρας ἀκριβ
τὰ δόντια σας θὰ γίνουν λευ
κότερα κατὰ τρεῖς ἀποχρώσεις
τὸ στόμα σας θὰ ἐξυγιανθῆ
ἀναπνοή σας θὰ ἀρωματισθῆ

KOLYNOS

Ἡ Οἰκονομικωτέρα ὀδοντόκρε
μα, διότι ἓν σωληνάριον διαρ
κεῖ 67 ἡμέρας.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΓΖΗ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 4 - ΑΘΗΝΑΙ

Βάψατε τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Βαφὰς
ARTI
καὶ θὰ γίνουν καινούργια καὶ μοδέρνα. Πωλοῦνται στὰ ἐμπορικὰ καὶ φαρμακεῖα.

Κ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
ἰατρὸς δερματολόγος δέχε
ται ἐν τῇ ΝΕΑ ΚΛΙΝΙΚ
του, Μάγερ 23α 9-1 καὶ 5-
ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙ
ΣΜΑΤΑ ΔΙ' ΕΝΑ ΕΚ
ΣΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗΝ.

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ (Τοῦ Ἀμουρὲ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ J. H. ROSNY (ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΓΚΟΝΚΟΥΡ)

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΑΜΕΛ ΦΕΝΤΟΡΟΒΙΤΣ

— Στὴν Ρωσσικὴ πόλι Σμολένκ, εἶπε ὁ Γρηγόριος Μινιέ, γνώρισα ἕναν ἐξαιρετικὸ ἄνθρωπο, τὸν Παμὲλ Φεντόροβιτς. Ἦταν ἕνας ὑψηλὸς ἄντρας, μὲ μακρυὰ ἀνοιχτόξανθα μαλλιά, μὲ μάτια θολὰ καὶ κουρασμένα, μὲ πρόσωπο ρυτιδωμένο, μὲ χείλη μαραμένα, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἄνοιγαν, ἄφιναν νὰ φαίνεται μιὰ διπλῆ σειρὰ ἀπὸ ἐλεεινὰ δόντια.

Καταλαβαίνετε, βέβαια, ὅτι δὲν ἦταν καθόλου ὡραῖος, ἀλλ' ἦταν πολὺ μορφωμένος καὶ εἶχε πολὺ βαθειὰ κι' εὐγενικὴ ψυχή, ὥστε μοῦ ἄρεσε νὰ συζητῶ μαζύ του ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες.

Κι' αὐτὸς μὲ εἶχε συμπαθήσει πολύ, καὶ μὲ προσκάλεσε νὰ πάω νὰ μείνω στὰ κτήματά του γιὰ κάμποσο καιρό.

Δέχτηκα τὴν πρόσκλησί του καὶ πῆγα στὴν ἔπαυλί του, ὅπου πέρασα μιὰ πολὺ εὐχάριστη κι' ἀμέριμνη ζωή.

Ὁ Παμὲλ μοῦ παραχώρησε ὁλόκληρο διαμέρισμα, ἕνα σωρὸ ἄλογα καὶ ἁμάξια, σκυλιὰ κάθε εἴδους καὶ διάφορα σύνεργα γιὰ ὅλα τὰ σπόρ.

Ὁ Παμὲλ μ' ἄφινε ἐλεύθερο τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας καὶ δὲν τὸν ἔβλεπα παρὰ μόνο στὸ τραπέζι, τὸ ὁποῖο ἦταν γεμᾶτο πάντα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ ρωσσικὰ φαγητά. Ὅλη μέρα ἔτρεχα πότε μὲ τὸ ἄλογο καὶ πότε μὲ τὸ ἁμάξι, στὶς ἀπέραντες πεδιάδες, καὶ συχνὰ εἶχα περαστικὲς ἐρωτικὲς περιπέτειες μὲ τὶς ὄμορφες γυναῖκες τῶν περιχώρων.

Ἀλλὰ πρὶν περάσει ἀκόμα ἕνας μῆνας, μιὰ παθητικὴ μελαγχολία ἄρχισε νὰ βαραίνη τὴν ψυχή μου. Γιατὶ εἶχα ἀρχίσει ν' ἀγαπῶ τὴν Λιουμπίνκα, τὴν γυναῖκα τοῦ φίλου μου.

Ἡ Λιουμπίνκα !... Μὲ εἶχε ταράξει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν εἶδα... Εἶχε μιὰ διαβολικὴ ὀμορφιά, μιὰ ὠμορφιά, ἡ ὁποία δὲν εἶχε τίποτε ἀπὸ τὴν καλλιγραμμία τῶν ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων, ἀλλ' ἦταν ὅλη ζωή, ρυθμός, χρῶμα, λάμψις...

Ἡ ἐπιδερμίδα τῆς Λιουμπίνκας ἔμοιαζε σὰν ζωντανὸ πέταλο ρόδου, τὰ πράσινα μάτια της φωσφόριζαν, τὰ χείλη της ἔσταζαν αἷμα. Καὶ τὸ βάδισμά της, κι' ἡ κινήσεις της εἶχαν κάτι τὸ κυματιστό...

Σιγὰ - σιγά, τὸ πάθος μου γιὰ τὴν ὡραία Ρωσσίδα εἶχε καταντήσει μαρτυρικό. Ἔννοιωθα γι' αὐτὴν ἕναν πόθο τόσο βαθὺ καὶ φλογερό, ὥστε μ' ἔκανε νὰ πονῶ καὶ νὰ καίγωμαι ὥς τὰ κόκκαλά μου...

Ἀλλὰ προσπαθοῦσα νὰ κρύβω μέσα μου τὴν ἀπελπισμένη μου ἀγάπη, καὶ νὰ πνίγω ὅσο μποροῦσα τὸν τρελλό μου πόθο, γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ φανῶ ἀχάριστος καὶ ἱερόσυλος στὸν ἄνθρωπο ποὺ μὲ φιλοξενοῦσε. Καὶ ζητοῦσα παρηγοριὰ καὶ λήθη στὰ φιλιὰ τῶν εὔκολων γυναικῶν, ἡ ὁποίες κατοικοῦσαν στὶς γύρω καλύβες.

Τοῦ κάκου ὅμως... Δὲν μποροῦσα νὰ ξεχάσω τὴν Λιουμπίνκα, τὴν ροδοπρόσωπη Λιουμπίνκα μὲ τὰ πράσινα φωσφορίζοντα μάτια. Κι' ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἑβδομάδες κατάλαβα ὅτι ἔπρεπε νὰ φύγω μακρυὰ ἀπὸ τὴ διαβολικὴ ἐκείνη ὀμορφιά, μὲ τὰ μαγικὰ μάτια, ποὺ ἔσταζαν πράσινο φλογερὸ φαρμάκι μέσα στὸ αἷμα μου...

Ἀλλ' ὅταν εἶπα στὸν Παμὲλ ὅτι εἶχα ἀποφασίσει νὰ φύγω, ἐκεῖνος μὲ πῆρε κατὰ μέρος καὶ μοῦ εἶπε :

— Μὴ φύγετε, Γρηγόριε Μινιέ. Ξέρω γιατὶ θέλετε νὰ φύγετε. Ὤ ! Ἂν ξέρατε πόσο ὑποφέρω ! Ἔχω ἕνα βάρος στὴν καρδιά μου... Κι' αὐτὸ τὸ βάρος εἶνε ἡ ἔννοια μου γιὰ τὴν Λιουμπίνκα, τὴν γυναῖκα μου. Πρέπει νὰ ξέρετε, καλέ μου φίλε, ὅτι δὲν ἀγαπῶ τίποτα στὸν κόσμο ὅσο τὴν γυναῖκα αὐτή, κι' ἡ ἀγάπη μου εἶνε τόσο παθητικὴ ὅσο καὶ ἰδανική... Κάθε ἄνθρωπος σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἔχει στιγμὲς τρέλλας. Κι' ἐγὼ σὲ μιὰ στιγμὴ τρέλλας, φαντάσθηκα ὅτι ἦταν δυνατὸν νὰ κάνω εὐτυχισμένο αὐτὸ τὸ ὡραῖο καὶ γεμᾶτο ζωὴ πλᾶσμα.

»Ναί, πίστεψα ὅτι μποροῦσα νὰ κάνω εὐτυχισμένη τὴν Λιουμπίνκα, γιατὶ ἔλεγε συχνὰ πὼς δὲν τὴν ἐνδιαφέρει ἡ ὀμορφιὰ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ μόνον ἡ γενναιότης καὶ ἡ καλωσύνη τους. Καὶ ὅμως... Γρήγορα κατάλαβα ὅτι ἡ Λιουμπίνκα ἦταν ἕνα πλᾶσμα φλογερό, ποὺ ἀγνοοῦσε τὸν ἑαυτό του, καὶ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἕναν ἔρωτα νεανικὸ καὶ ἀχόρταγο. Ἐγώ, τὴν ἀγαποῦσα τρελλά, μὰ ἤμουν ἕνας ἄνθρωπος γερασμένος κιόλας καὶ μιὰ μακροχρόνια ἀρρώστεια ἔσβυσε ὁλότελα μέσα στὶς φλέβες μου τὴν λίγη φλόγα ποὺ ἔκαιγε ἀκόμα.

»Κι' ἔτσι, ἡ Λιουμπίνκα εἶνε δυστυχισμένη, γιατί ἐνῶ πλάστηκε γιὰ ἕναν φλογερὸ ἔρωτα, ὑποφέρει πολὺ, ἔχοντας ἕναν γέρο κοντά της. Κι' ἐπειδὴ εἶνε τίμια, δὲν θέλει νὰ μ' ἀπατήση, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ πνίξη μέσα της τὴν λαχτάρα της γιὰ μιὰ μεγάλη καὶ ζωντανὴ ἀγάπη.

»Τῆς χρειάζεται ἕνας ἔρωτας πολὺ τίμιος καὶ πολὺ παθητικὸς συγχρόνως. Κι' ἐγὼ, ἕνας ἀπόκληρος τῆς μοίρας, παρ' ὅλα τὰ πλούτη μου, εἶμαι αἰτία νὰ ὑποφέρη τόσο ἡ Λιουμπίνκα μου, καὶ σκοτώνω κάθε μέρα τὸ σῶμα της καὶ τὴν ψυχή της. Γιατὶ αὐτὴ ἡ γερὴ καὶ ὡραία γυναῖκα εἶνε γεννημένη γιὰ νὰ γίνη μιὰ τρυφερὴ σύζυγος καὶ μιὰ στοργικὴ μητέρα κι' ἐγὼ κρατῶντας την κοντά μου, τὴν καταδικάζω σὲ μιὰ ἀνυπόφορη σκλαβιά.

»Αὐτὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ πρῶτα, Γρηγόριε Μινιέ... 'Ακοῦστε τί θέλω νὰ σᾶς πῶ ἀκόμα. 'Η Λιουμπίνκα σᾶς ἀγαπάει... Καὶ σᾶς ἀγαπάει μὲ ὅλην της τὴν καρδιά, γιατὶ εἶσθε ἐσεῖς ὁ πρῶτος καὶ ὁ μόνος ἄντρας ποὺ ἀγάπησε πραγματικά. Καὶ σεῖς ἀγαπᾶτε τὴν Λιουμπίνκα... Ναὶ, τὸ ξέρω πὼς τὴν ἀγαπᾶτε... Τὴν ἀγαπᾶτε μὲ μιὰν ἀγάπη φλογερὴ ποὺ καίει τὸ αἷμα σας μέσα στὶς φλέβες σας. Τότε, πρέπει νὰ γίνη κάτι δίκαιο καὶ καλό! Μὴ φύγετε μόνος. Πάρτε μαζύ σας τὴν Λιουμπίνκα. Πρέπει νὰ τῆς δώσετε ἐσεῖς τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τῆς δώσω ἐγώ. 'Εσεῖς εἶσθε νέος κι' ὡραῖος κι' ἐγὼ εἶμαι ἄσχημος καὶ γέρος. Κι' ἐσεῖς εἶσθε γερὸς κι' ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστος. Καὶ τὸ κυριώτερο εἶνε ὅτι σᾶς ἀγαπάει καὶ τὴν ἀγαπᾶτε... Πάρτε την μαζύ σας!... Ἔτσι ἐκείνη θὰ ζήση κι' ἐγὼ δὲν θὰ εἶμαι πειὰ ἕνας φονηᾶς....».

Κύτταξα μὲ κατάπληξι τὸν παράξενον ἐκεῖνον ἄνθρωπο. Κατάλαβα ὅτι ἦταν εἰλικρινὴς καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν Λιουμπίνκα ἔφτανε μέχρι τῆς μεγαλείτερης θυσίας. Θέλησα νὰ διαμαρτυρηθῶ, ἀλλὰ μὲ διέκοψε μὲ ζωηρότητα, λέγοντας:

— Μὴ μοῦ λέτε: Ὄχι. Καταλαβαίνετε ὅτι μίλησα μὲ εἰλικρίνεια. Φανῆτε κι' ἐσεῖς ἀληθινός. Νὰ εἶσθε βέβαιος ὅτι δὲν θέλω παρὰ νὰ κάμω τὸ καθῆκον μου, καὶ ὅτι θὰ προτιμήσω νὰ σκοτωθῶ παρὰ νὰ φερθῶ διαφορετικά! Εἶνε μιὰ μεγάλη εὐκαιρία γιὰ τὴν Λιουμπίνκα νὰ σωθῆ! Πάρτε την! Πάρτε την γρήγορα! Τὰ μάταια λόγια εἶνε περιττά!...

Καὶ ὁ Παμὲλ, λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ, μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μ' ὡδήγησε σ' ἕνα κάμπο γεμᾶτο ὑψηλὰ χόρτα. 'Εκεῖ ἡ Λιουμπίνκα, περπατοῦσε μόνη μὲ χάρι, γεμάτη νωχέλεια, σὰν σουλτάνα.

'Εγὼ, μόλις εἶδα τὸ ρυθμικὸ κυμάτισμα τοῦ βαδίσματός της καὶ τὴν φωσφορικὴ λάμψι τῶν ματιῶν της κάτω ἀπὸ τὰ σκοτεινά της μαλλιά, ἔννοιωσα τὴν ψυχή μου νὰ λυώνη ἀπὸ ἡδυπάθεια.

'Ο Παμὲλ Φεντόροβιτς πῆγε κοντά της κάπως ἀπότομα καὶ τῆς εἶπε:

— Λιουμπίνκα, συχώρεσε τὸν ἀρρωστιάρη καὶ μελαγχολικὸ ἄνδρα σου. Σὲ πῆρε γιὰ νὰ σοῦ δώση τὴν εὐτυχία καὶ δὲν σοῦ ἔδωσε παρὰ τὴν θλίψι. 'Αλλά... Δοξασμένος ἂς εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν 'Ιησοῦς Χριστός!... Κάθε κακὸ μπορεῖ νὰ διορθωθῆ. Τὰ νειᾶτα κι' ἡ ἐλπίδα θ' ἀναστήσουν πάλι τὴν καρδιά σου. Νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾶς καὶ σ' ἀγαπάει καὶ τὸν ὁποῖο δίνω σ' ἐσένα... Ξέρω ὅτι μαζύ του ἡ ζωή σου θὰ εἶνε φωτεινὴ καὶ ὡραία σ' αὐτὴν τὴν γῆ...

Καὶ ὁ Παμὲλ πῆρε τὸ χέρι τῆς Λιουμπίνκας καὶ τὸ δικό μου καὶ τὰ ἕνωσε. Καὶ καθὼς ἡ Λιουμπίνκα μὲ κύτταζε μὲ τὰ πράσινα μάτια της, δὲν μπόρεσα νὰ φέρω καμμιὰν ἀντίστασι.....

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ἡ Λιουμπίνκα κι' ἐγὼ, φεύγαμε γιὰ τὴν Γαλλία. 'Ο Παμὲλ μᾶς ἀποχαιρέτησε χωρὶς δάκρυα. Κι' ἀπὸ τότε ἤμουν ἐγὼ ὁ σύζυγος τῆς πρασινομάτας Ρωσσίδας.

Ἔζησα μ' αὐτὴν τρισευτυχισμένος, καὶ κάθε φορὰ ποὺ ὁ Θεὸς μᾶς στέλνει ἕνα παιδὶ, ὁ Παμὲλ, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τὴν ζωὴ καὶ τὴν περιουσία του ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, ἔρχεται στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸ ἰδῆ καὶ τοῦ δίνει πολύτιμα δῶρα.

Ὡς τώρα ὁ Παμὲλ, δὲν δείχνει τὴν παραμικρὴ μετάνοια γιὰ τὴν θυσία ποὺ ἔκανε... Καὶ ὅμως εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀγαπάει πάντα τὴν Λιουμπίνκα μ' ἕναν ἔρωτα τόσο μεγάλο, ποὺ μπροστὰ σ' αὐτὸν, ὁ δικός μου ἔρωτας, ὁ τόσο παθητικὸς, ἐν τούτοις, δὲν εἶνε παρὰ μιὰ φεγγαρίσια λάμψις μπροστὰ στὸ φῶς τοῦ ἥλιου.

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Δυὸ ἐπιστολὲς τοῦ Β. Οὐγκὼ στὴ γυναῖκα του 'Αδέλα Φουσέ

«Λατρευμένη μου 'Αδέλα,

Ὅ,τι θὰ σοῦ γράψω σήμερα εἶνε μόνον γιὰ σένα.

Διάβασα τὶς δυὸ τελευταῖες ἐπιστολές σου. Μὲ ἀπέλπισαν. Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ μείνω στὸ Ρέϊμς. Κάθομαι ἀπάνω σ' ἀναμμένα κάρβουνα.

'Ακοῦς ἐκεῖ νὰ σὲ ἀφίνουν μόνη, χωρὶς συντροφιὰ καὶ περιποίησι! Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω καθόλου. Εἶνε, λοιπὸν, τόσο ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι οἱ δικοί μου, στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, γιὰ τὴν πολυαγαπημένη μου 'Αδέλα;

Δὲν εἶμαι θυμωμένος, ἄγγελέ μου, μόνο εἶμαι πολὺ, ὤ! ναὶ, πολὺ λυπημένος. Κι' ἐπειδὴ ξέρω καλὰ τὴν θαυμαστὴ γλυκύτητα τοῦ χαρακτῆρος σου καὶ τὴν ἄπειρη καλωσύνη τοῦ πατέρα μου, εἶμαι ἔκπληκτος γιὰ ὅ,τι συμβαίνει αὐτοῦ κάτω.

'Ο καϋμένος ὁ πατέρας μου! Γιατὶ νὰ μὴ μπορῇ νὰ νοιώση τὸ δρᾶμα τῆς καρδιᾶς μου, μέσα στὴν ὁποία, αὐτὴ τὴ στιγμὴ, ἑνώνεται ἡ ἄρρηκτη λύπη μου, μὲ τὸν σεβασμό μου πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν ἄπειρη λατρεία μου πρὸς ἐσένα;

Θὰ τοῦ γράψω ἀμέσως μόλις βρῶ εὐκαιρία. Ἡ ἐπιστολή μου θὰ εἶνε λεπτὴ, ὥστε, χωρὶς νὰ τὸν προσβάλη, νὰ τὸν κάμη νὰ καταλάβη τὸ ἄτοπον.

Εἶμαι πολὺ ἀπελπισμένος, ἀλλὰ ἐσὺ νὰ μὴ στενοχωρῆσαι γι' αὐτό. Πρέπει νὰ σὲ παρηγορῇ ὁ ἔρως μου, ὁ βαθύς, ὁ ἁγνός, ὁ τρυφερὸς καὶ γεμᾶτος σέβας ἔρως μου, ποὺ εἶνε αἰώνιος, ἀγαπημένη μου 'Αδέλα.

Εἶμαι λυπημένος, πάρα πολὺ λυπημένος, ἀλλὰ ἡσύχασε. Ὅλα θὰ διορθωθοῦν. 'Ο Βίκτωρ σου, ὁ σύζυγός σου, ὁ λάτρης σου, ὁ προστάτης σου θὰ ἐπανέλθη.

Σὲ φιλῶ στὰ δυό σου μάτια, ἀγάπη μου».

'Υγίαινε. Βίκτωρ

* * *

«'Αδέλα μου,

'Επὶ τέλους βρίσκομαι στὴν 'Ορλεάνη! Καὶ ἤδη, πρὶν φάω, πρὶν ξεκουραστῶ, πρὶν καθήσω (γιατὶ εἶμαι ὀρθὸς) σπεύδω νὰ σοῦ γράψω.

Θὰ λάβης τὴν ἐπιστολή μου αὐτὴ, τὴν ὁποία ἀσφαλῶς δὲν περιμένεις, ἀκριβῶς αὔριο τὸ ἀπόγευμα. Παρ' ὅλη τὴ μελαγχολία μου, χαίρομαι ἀπὸ καρδιᾶς, ἀναλογιζόμενος, τὴν εὐχάριστη ἔκπληξι, τὸ χαρούμενο σκίρτημα, ποὺ θὰ σοῦ προκαλέση ἐτοῦτο τὸ χαρτάκι...

Ἔπειτα ἔχω τόσο πονεμένη τὴν καρδιά μου, ὥστε αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ γράψω γιὰ νὰ ἀνακουφισθῶ λιγάκι, 'Αδέλα μου.

Δὲν ξέρεις, πολυαγαπημένη μου, πόσο ἀτέλειωτες μοῦ φαίνονται ἡ ὧρες, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ σ' ἄφησα καὶ πόσο ἀπέραντη ἡ ἀπόστασις ποὺ μᾶς χωρίζει!

Καὶ ὅμως καὶ αὔριο καὶ μεθαύριο καὶ ἀκόμα μέρες πολλὲς θὰ εἶμαι μακρυά σου.

'Αλήθεια, 'Αδέλα μου, πολυαγαπημένη μου 'Αδέλα, παρακάλει τὸν Θεὸ νὰ μοῦ δώση θάρρος, τοῦ ὁποίου ἔχω μεγάλη ἀνάγκη...

Πόσο μὲ μελαγχολοῦν καὶ μὲ κάνουν νὰ πλήττω ὅλες ἡ τιμητικὲς ἐκδηλώσεις, τῶν ὁποίων γίνομαι ἀντικείμενο! Πολλοὶ βέβαια μὲ ζηλεύουν γιὰ τὸ ταξεῖδι αὐτὸ, δὲν ξέρουν ὅμως πόσον δυστυχῆ μὲ κάνει ἡ εὐτυχία, γιὰ τὴν ὁποίαν μὲ φθονοῦν.

'Υγίαινε, ἄγγελέ μου, 'Αδέλα μου, μόνη μου ἀληθινὴ εὐτυχία. Πρόσεχε τὴν ὑγεία σου. Μὴ μοῦ κλαῖς καὶ μαραίνεις τὰ τριανταφυλλένια σου μαγουλάκια. 'Ακοῦς; Θέλω στὴν ἐπιστροφή μου νὰ σὲ βρῶ πάλι δροσερὴ καὶ παχουλή...

Σὲ φιλῶ στὰ μάτια».

'Ο Βίκτωρ σου

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Ὅποιος φωνάζει τὸν διάβολο πολλὲς φορὲς, τὸν βλέπει ἐπιτέλους μπροστά του.

Γερμανικὴ παροιμία

— Δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς νὰ ἔχουμε ἢ νὰ μὴν ἔχουμε πάθη, ἀλλὰ νὰ μποροῦμε νὰ τὰ χαλιναγωγοῦμε.

Ρουσσὼ

— Οἱ πόνοι κι' ἡ δοκιμασίες χαλκεύουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου.

Φενελὼν

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΤΑΙΝ

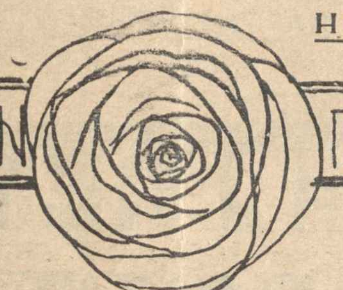

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ε. Π.

Ἕνα ἄνθος σπανιώτατο μέσα στὴν σέρρα τῶν ἐκλεκτῶν λουλουδιῶν. Σπανίως ἀπεικονίζεται τόσο πιστὰ ἡ εἰκόνα τῆς καλωσύνης, τῆς [illegible]ότητος καὶ τῆς χάριτος σὲ φυσιογνωμία τόσο θελκτική, ὤμορφη, [illegible]ία, ἰδανική. Δαντελλωτὰ λεπτὰ χαρακτηριστικὰ θυμίζουν «Μινια-[illegible]» ἀπὸ τὶς τεχνικώτερες καὶ συγχρόνως μιὰ ἔκφρασις θαυμαστῆς [illegible]τος. Αἱ ἐμφανίσεις τῆς νεαρωτάτης Δίδος στὶς πλέον ἐκλεκτὲς δεξιώσεις εἶνε ὁ στόχος τῶν πλέον θαυμαστικῶν βλεμμάτων. Αἱ τουαλέττες της ἁρμονικὸ συμπλήρωμα τῆς κομψότητός της, λόγῳ καλαισθησίας, τέχνης καὶ πρὸ πάντων ἁπλότητος. Τὴν χαρακτηρίζει μιὰ ἐξαιρετικὴ ὅσον καὶ ἀξιοθαύμαστη ἁπλότης. Μέσα εἰς τὸ γκροὺπ τῶν [illegible] Δίδων, ἡ μόνη ἡ ὁποία ἔχει ὅλην τὴν χάρι, τὴν κομψότητα τῆς ἐποχῆς, μὲ χαρίσματα τῆς παλαιᾶς καλῆς ἐποχῆς. Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Ἕνα ὡραῖο ἀπόγευμα διῆλθεν ἐκλεκτὸς κύκλος κεκλημένων στὴν [illegible] ἔπαυλι τοῦ κ. καὶ τῆς κ. 'Αλ. Δημητριάδη.

—Οἱ οἰκοδεσπόται ἐδέχοντο φιλοφρονέστατα τοὺς κεκλημένους των, [illegible]μενοι ἀπὸ τὶς ἁμιλλόμενες σὲ θελκτικότητα καὶ χάριν Δίδες Λί[illegible] καὶ Ντέπη Δημητριάδη φερούσας θαυμαστῆς τέχνης τουαλέττες, ἡ μία μὲ γκρί-περβὰνς, ἡ ἄλλη τουαλέττα ἀπ-τοὺ-νταίητ, τὸ νέο ὕφασμα [illegible], τοῦλι μάλλινο σὲ χρῶμα μαρρόν.

—Βεράντες καὶ αἴθουσες στολισμένες μὲ ἔμψυχα λουλούδια 'Αλεξανδρινὰ καὶ 'Αθηναϊκά, μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ Δίδες Ρενὲ καὶ Μικὲττ [illegible]πούλου, ἐκ Καΐρου, γοητευτικῆς κομψότητος, ἡ μία μὲ μπλὲ-[illegible] χαριτωμένο φόρεμα καὶ βελούδινη τὸκ, ἡ ἄλλη ἄσπρη καὶ πρά-[illegible] καστόρινο καπέλλο, ἡ Δὶς Ν. Νικολαΐδη μὲ γκρενὰ φόρεμα καὶ [illegible] πολὺ «σίκ», αἱ Δίδες Ταμπακοπούλου καὶ Φορέστη μὲ κομψὰ [illegible] φορέματα, ἡ κ. Μπακοπούλου μὲ χαριτωμένη μπλὲ-περβὰνς τουαλέττα.

—Θαῦμα ὡμορφιᾶς μαγευτικῆς ἡ κ. 'Ελένη Ρόστοβιτς—ἐκ Καΐρου [illegible] μαύρη ἐξαισία τουαλέττα.

—Ἡ ἀνωτέρω ἐκλεκτὴ δεξίωσις συνετέλεσε εἰς τὸ ν' ἀποκαλυφθῆ [illegible] ἕνα σημαντικὸ ταλέντο, τῆς Δίδος Ντέπη Δημητριάδη, ἡ ὁποία [illegible]δησε «Λῆντερ» μὲ φωνὴ μαγευτική, ἐπηρεαστική, τεχνικώτατα.

—Στὸ χορευτικὸ «τερραὶν» αἱ πλέον θαυμασθεῖσαι σιλουέττες: ἡ [illegible] καὶ ὤμορφη κ. Ντίμη Νικολαΐδη ἥτις ἔφερε μὲ παριζιάνικο σὶκ [illegible]-παστὲλ φόρεμα καὶ γούνινη βέστα καφὲ καὶ συνδυασμένη τὸκ στὸν ἴδιο τόνο, αἱ Δίδες Ζερλέντη ἐκ [illegible]έστης πολὺ ὤμορφες μὲ τουαλέττες ἰδιότυπες, [illegible] μπλὲ καὶ ἄσπρη καὶ ἡ ἄλλη σὲ δυὸ τόνους [illegible], καὶ μαρρὸν μὲ καπέλλα χαριτωμένα.

— Ἐπίσης παρίσταντο κ. καὶ κ. Λ. Φορέστη μὲ τουαλέττα μπλὲ, κ. καὶ κ. 'Αργυροπούλου, κ. καὶ κ. [illegible]σιάδη, κ. καὶ κ. Γουΐλλς, κομψότατη μὲ μπλὲ-[illegible], κ. καὶ Δίδες Ντερμπλαΐ, ἡ μία μὲ μπλὲ-νουΐ [illegible] ἡ ἄλλη λευκὴ καὶ πράσινη τουαλέττα.

—Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν χορευτικὴ συγκέντρωσις εἰς τὸ «Σέσιλ» ἥτις ἦτο ἀπὸ τὶς ὡραιότερες.

—Αἱ παρεπιδημοῦσαι 'Αλεξανδριναὶ προσέδιδαν [illegible] τόνο χαρακτηριστικῆς κομψότητος. Μεταξὺ αὐτῶν: αἱ κ.κ. Μήτροβιτς, Σάαμπ, Φραγκοπούλου, Κωνσταντινίδη, φέρουσαι πολὺ «σὶκ» τουαλέττες.

—Ὑπέρ ποτε ὡραία, μὲ τουαλέττα «σανσασιον-[illegible] ἀπὸ μαύρη ὀργκαντὶ ἡ παρεπιδημοῦσα ἐξ 'Αλεξανδρείας κ. Φλώρα Μυταράκη.

—Ἕνα γκροὺπ ἀπὸ ὤμορφες Δίδες: Μιχαλοπούλου, Ντερμπλαΐ, Σκαναβῆ, Ταμπακοπούλου, Ζερλέντη, Νικολαΐδη, Χωρέμη, Μελᾶ, Φορέστη μὲ τουαλέττες σὲ τόνους παστέλ: γκρί, μπλὲ, ρὸζ, βὲρ-πάλ.

—Ἀναγγέλλονται: Γκάρντεν-πάρτυ στὶς 22 τρ. παρὰ τῇ κ. καὶ τῇ κ. 'Αλ. Σκαναβῆ. 'Εσπερὶς μπρὶτζ παρὰ τῇ κ. καὶ τῇ κ. Ν. Νικολαΐδη στὶς 25 τρ.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΙΣΜΗΝΗ Μ. ΦΙΛΗΝΤΑ

Στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της, ἀπεβίωσε πρὸ ἡμερῶν ἡ προσφιλὴς κόρη τοῦ γνωστοῦ λογογράφου [illegible] γλωσσολόγου κ. Μένου Φιλήντα, 'Ισμήνη. Στὸν [illegible] πατέρα ἀπευθύνουμε τὰ πιὸ εἰλικρινῆ συλλυπητήρια.

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΣΑΣ

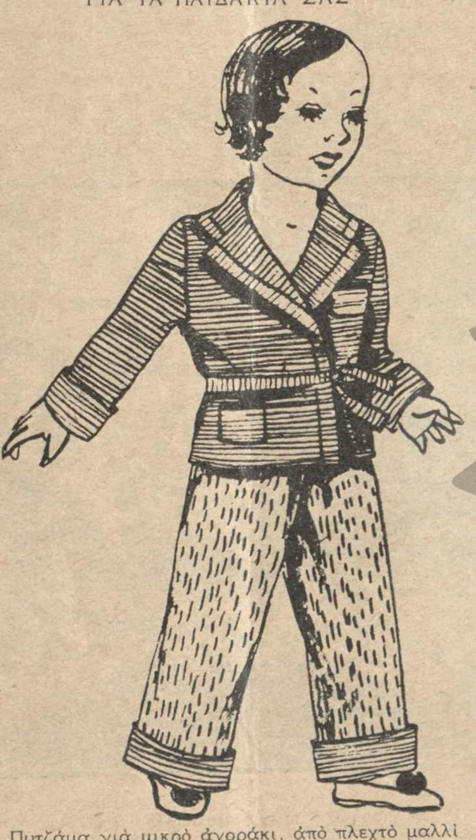

Πυτζάμα γιὰ μικρὸ ἀγοράκι, ἀπὸ πλεχτὸ μαλλὶ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΕΜΟΡΦΙΑ

(Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΑΣ)

Φαντίναν.— Γιὰ νὰ ἐξαλειφθοῦν οἱ μαῦροι κύκλοι γύρω ἀπὸ τὰ μάτια σας, νὰ τοὺς πλύνετε τακτικὰ μὲ νερὸ ἀπὸ μαρούλια. Καὶ τὰ καταπλάσματα ἀπὸ ἄνθη μολόχας εἶνε πολὺ ὠφέλιμα σχετικά. Μετὰ τὶς πλύσεις καὶ τὸ κατάπλασμα ν' ἀλείφετε τὸ δέρμα σας, γύρω ἀπὸ τὰ μάτια, μὲ λίγη λανολίνη, ἢ βαζελίνη. Καὶ νὰ μὴ κουράζετε πολὺ τὰ μάτια σας μὲ συνεχὲς ράψιμο ἢ διάβασμα, πρὸ πάντων τὸ βράδυ στὸ ἠλεκτρικὸ φῶς.

Κοσμικόν.— Ὅταν θέλετε ν' ἀφήσετε ἕνα μπιλιέτο σας σ' ἕνα ἀνδρόγυνο, ἢ θ' ἀφήσετε ἕνα μπιλιέτο μὲ τσακισμένες τὶς δυὸ γωνιές, ἐπάνω, ἢ θ' ἀφήσετε δυὸ μπιλιέτα ἀτσάκιστα.

Ὅταν θέλετε ν' ἀφήσετε μόνο γιὰ ἕνα πρόσωπο τὸ μπιλιέτο σας, τότε θὰ τὸ τσακίσετε σὲ μιὰ μόνο γωνιά.

Τὸ τσάκισμα σημαίνει ὅτι ἐσεῖς ὁ ἴδιος ἀφήσατε τὸ μπιλιέτο.

Μπεμπέκαν, Κάϊρον. — Νὰ καθαρίζετε τὰ μαλλιά σας μὲ τὸ ἑξῆς μῖγμα:

Alcool	200 gr.
Essence de verveine	5 »

Προσέχετε ὅμως τὴν φωτιά.

Ὅσο γιὰ τὶς βοῦρτσες τῶν μαλλιῶν, αὐτὲς καθαρίζονται ὡς ἑξῆς: Ρίχνετε μιὰ κουταλιὰ τοῦ καφὲ ἀμμωνία σὲ 100 δράμια νερὸ, καὶ τρίβετε καλὰ μέσα σ' αὐτὴν τὴν διάλυσι τὶς βοῦρτσες, ἔπειτα τὶς ξεβγάζετε μὲ καθαρὸ νερὸ καὶ τὶς στεγνώνετε σὲ μέρος εὐάερο καὶ σκιερό.

'Ορφανὴν 'Αμαρουσιωτοπούλαν, Ε. Λ. Κ.—Μπορεῖτε νὰ μοῦ ζητήσετε ὅποια συμβουλὴ θέλετε, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως ἀμοιβή, ὅπως ὅλες ἡ ἀγαπητὲς φίλες.

Κ. Κ., Καλάμας. — Σᾶς συνιστῶ τοπικὲς ἐντριβὲς μὲ κολώνια, καὶ ἂν αὐτὸ δὲν ὠφελεῖ, ἐντριβὲς μὲ τὸ ἑξῆς μῖγμα:

Glycerine	50 gr.
Savon de Marseille	50 »
Vinaigre	20 »
Alcool camphré	20 »

Γιὰ νὰ παχύνετε, πρέπει νὰ τρῶτε πολλὰ ἀμυγδαλώδη, νὰ πίνετε ἄφθονο γάλα, νὰ περπατᾶτε λίγο, νὰ κοιμᾶστε πολύ, καὶ νὰ τρῶτε τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα ἕνα πιάτο Farine Lactée, καμωμένο πυκνὸ σὰν κρέμα. Ἂν θέλετε προσθέτετε καὶ λίγη σοκολάτα.

Γιὰ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου σᾶς συνιστῶ πλύσεις μὲ νερὸ βορικοῦχο.

Ζακελίναν Κ. — Σᾶς συνιστῶ τοπικὰ καταπλάσματα μὲ ριζάλευρο βρασμένο σὲ γάλα. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες θὰ κάνετε ἐντριβὲς μὲ γλυκερίνη καὶ λάδι, πολὺ καλῆς ποιότητος, διϋλισμένο, καὶ ὅταν τὸ δέρμα γίνει καὶ πάλι σφιχτὸ, τότε ἀρχίζετε τακτικὲς τοπικὲς ψυχρολουσίες.

Μιάρκα, Θεσσαλονίκην.— Ἡ ποσότης τῆς γλυκερίνης στὴν ἐν λόγῳ λοσιόν, εἶνε ἐλαχίστη, πάντως ἀφοῦ φοβᾶστε τόσο μήπως σᾶς αὐξήσει τὸ χνοῦδι τοῦ προσώπου, μπορεῖτε νὰ τὴν ἀντικαταστήσετε μὲ λίγο ἀγγουρόνερο.

Μόνικαν, Τρίπολιν. — Νὰ μεταχειρισθῆτε, κάνοντας συγχρόνως ἐλαφρὸ μασσάζ, τὴν κρέμα μὲ τὸ ἐλαιόλαδο, τῆς ὁποίας τὴν συνταγὴ θὰ βρῆτε σὲ προηγούμενα φύλλα τοῦ «Μπουκέτου». Πρέπει ὅμως νὰ πάψετε νὰ μεταχειρίζεστε κάθε ἄλλο καλλυντικό. Καὶ νὰ ξεβγάζετε τὸ πρωΐ τὸ πρόσωπό σας μὲ λίγο χλιαρὸ ροδόνερο. Τὴν κρέμα θὰ τὴν μεταχειρίζεστε τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα, τὸ βράδυ.

Ρεζεντᾶ, 'Ενταῦθα. — Τὸ δαφνόλαδο, πρέπει νὰ εἶνε πρώτης ποιότητος καὶ διϋλισμένο, ν' ἀλείφετε δὲ μ' αὐτὸ μόνο τὰ φρύδια σας καὶ ὄχι τὰ βλέφαρά σας.

Θεοδώραν, Βόλον. — Τὰ μοντέρνα γάντια γίνονται ἀπὸ ὕφασμα ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα καὶ κουμπώνουν στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ χεριοῦ.

Μ' ἐλαφρὰ ἀπογευματινὰ καὶ βραδυνὰ φορέματα, θὰ φορέσουμε γάντια ἀπὸ ὀργκαντὶ, μὲ πλατειὲς μανσέττες, γαρνιρισμένες μὲ φεστόν.

Μ. Λ., 'Ενταῦθα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. 'Εξακολουθῆστε τὶς φριξιὸν καὶ τὴν λοσιόν.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΦΕΡΡΥ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΒΟΥΑΡΟΖΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Πρὸ ἐνενῆντα περίπου χρόνων, σ' ἕνα μεγάλο ἀγρόκτημα τοῦ Τεξάς, ζοῦν ὁ πάμπλουτος Ἱσπανὸς ἄποικος δὸν Αὐγουστῖνος, ὁ γαμπρός του δὸν Φάβιος, ἰδιοκτήτης ἀνεξαντλήτων χρυσωρυχείων στὴ θρυλικὴ «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ», ὁ ἄφθαστος στὴν ἀνδρεία καὶ στὴν καλωσύνη κυνηγὸς Βουαροζέ, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλα τὰ ἐξῆντα του χρόνια, διατηρεῖ τὴ νεανική του ἀνθηρότητα, καὶ ἡ ὡραιοτάτη καὶ τολμηροτάτη Ροζάριο, ἡ κόρη τοῦ δὸν Φάβιου. Ὁ Φάβιος, μαζὺ μὲ τὸ γενναῖο σύντροφό του Πέπε, λείπει ἀπὸ μέρες στὴν «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ», ὅπου ἔχει πάει γιὰ νὰ ἐποπτεύση στὴν ἀποστολὴ ἑνὸς φορτίου χρυσαφιοῦ. Μὰ ὁ καιρὸς περνάει καὶ ἡ ἀποστολή, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἔχη ἐπιστρέψει στὸ μεταξύ, δὲν φαίνεται πουθενά. Ἡ Ροζάριο, ὁ δὸν Αὐγουστῖνος κι' ὁ Βουαροζὲ ἀνησυχοῦν τρομερὰ γιὰ τὴν τύχη τοῦ Φάβιου καὶ τῶν συντρόφων του. Τέλος, φτάνει στὴν ἀγροικία ὁ Πέπε, ὁ ὁποῖος τοὺς διηγεῖται ὅτι ὁ πατέρας τῆς Ροζάριο κι' οἱ σύντροφοί του βρίσκονται ἀποκλεισμένοι ἀπὸ στίφη Ἐρυθροδέρμων στὴν «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ». Ἀμέσως ὁ Βουαροζὲ ὀργανώνει μιὰ μεγάλη ἀποστολή, γιὰ νὰ πάη νὰ τοὺς ἐνισχύση. Στὴν ἀποστολὴ αὐτὴ συμμετέχει, παρὰ τὴν θέλησι τοῦ παπποῦ της, κι' ἡ γενναία Ροζάριο, μαζὺ μὲ τὸν νέο Ἰνδὸ Βαχιτάχ, ὁ ὁποῖος τῆς εἶνε ἀφοσιωμένος, γιατί τοῦ ἔσωσε κάποτε τὴ ζωή. Μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν Ἰνδῶν ποὺ ἐπετέθησαν κατὰ τῆς «Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ», εἶνε κι' ὁ τρομερὸς λήσταρχος Οὐ' Σακάμε, τὸν ὁποῖον παρουσιάζει στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ὁ μυθιστοριογράφος.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Οὐ' Σακάμε, μαζὺ μὲ τοὺς Ἰνδούς, ποὺ εἶχε στρατολογήσει ἐπρόκειτο τώρα νὰ πάη νὰ συναντήση τὸν ἐπίσης τρομερὸ σύμμαχό του λήσταρχο Μπαντέρας, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στρατοπεδευμένος στὰ περίχωρα τῆς «Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ», ἐπιβλέποντας τοὺς λευκοὺς ὑπερασπιστάς της. Ὁ Οὐ 'Σακάμε ἦταν βέβαιος πώς, αὐτὴ τὴ φορά, θὰ γινότανε κύριος τῆς Κοιλάδος κ' ἡ αἱμοχαρὴς ψυχή του ἀναγάλλιαζε ἀπὸ πρὶν μὲ τὴν ἰδέα τῶν μαρτυρίων ποὺ θὰ ἐπέβαλε στοὺς λευκούς, ἐνῶ συγχρόνως ἡ ἀπληστία του θὰ ἱκανοποιόταν μὲ τοὺς θησαυροὺς ποὺ θὰ εὕρισκε ἐκεῖ.

VI

Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ

Ὁ Οὐ 'Σακάμε, ἀφοῦ ἔδωσε στοὺς ὀπαδούς του τὴν ἄδεια νὰ κάνουν ὅ,τι θέλουν τὸ λευκὸ αἰχμάλωτό του, πλησίασε τὸν τελευταῖο, ὁ ὁποῖος στριφογύριζε τὰ χέρια του ἀπὸ τὴν ἀγωνία του. Βλέποντας τὴ νεκρικὴ χλωμάδα ποὺ ἁπλωνόταν στὰ χαρακτηριστικά του, ὁ Ἰνδὸς ἀρχηγὸς χαμογέλασε περιφρονητικά.

Ἔπειτα, σὲ ἄθλια ἱσπανικά, στὰ ὁποῖα μπέρδευε καὶ τὴ διάλεκτο τῶν Κομαγχῶν ἐρυθροδέρμων, ρώτησε τὸν αἰχμάλωτο:

—Ποιὸ ὄνομα ἔχει ἀνάμεσα στοὺς Λευκοὺς ὁμοφύλους του ὁ Χλωμὸς-Ἄνθρωπος ποὺ οἱ ἄνδρες μου αἰχμαλώτισαν κ' ἔφεραν ἐδῶ;

—Ὀνομάζομαι Ἀνσίνα, τραύλισε ὁ αἰχμάλωτος.

Ἦταν πράγματι ὁ κυνηγὸς τῶν βονάσων, ὁ σύντροφος τοῦ Φρανσίσκο καὶ τοῦ Βερμούδεθ, τὸν ὁποῖο, ὅπως εἴδαμε σὲ προηγούμενο κεφάλαιο, εἶχε σώσει ὁ Βουαροζὲ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Ἰνδῶν. Μὰ πῶς εἶχε ξαναπέσει στὴν ἐξουσία τῶν ἐρυθροδέρμων; Ἀκοῦστε: Ἐνῶ ὁ Φρανσίσκο ἔμεινε στὸ ἀγρόκτημα ὥς ὅτου νὰ θεραπευθῆ ἀπὸ τὰ τραύματά του καὶ ὁ Βερμούδεθ συνέχιζε τὸ ταξεῖδι του γιὰ τὴν πρωτεύουσα τοῦ Τεξὰς Ὤστεν, ὁ Ἀνσίνα εἶχε καταταχθεῖ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ποὺ θὰ πήγαιναν νὰ ἐνισχύσουν τοὺς πολιορκουμένους τῆς «Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ».

Ὁ Βουαροζὲ τὸν εἶχε πάρει πρόθυμα, γιατὶ ὁ Ἀνσίνα εἶχε φήμη γενναίου πολεμιστοῦ.

Ἔτσι εἶχε ἀκολουθήσει τὸ καραβάνι. Μά, μιὰ μέρα, καθὼς ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τοὺς συντρόφους του γιὰ νὰ κυνηγήση κάποιο βόνασο, ἔχασε τὰ ἴχνη τῶν συντρόφων του καὶ ὅλες ἡ προσπάθειές του γιὰ νὰ τοὺς ξανασυναντήση πῆγαν χαμένες. Νυχτώθηκε σ' ἕνα δάσος καὶ κοιμήθηκε ἐκεῖ. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, καθὼς ξύπνησε, εἶδε μὲ τρόμο του πὼς ἦταν περικυκλωμένος ἀπὸ ἕναν ὅμιλο Ἰνδῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸν ἀρχηγὸ Οὐ' Σακάμε.

Ὁ θάνατος, θάνατος σκληρὸς κι' ἀνατριχιαστικός, ἦταν πειὰ βέβαιος γιὰ τὸν Ἀνσίνα—μὰ κ' ἡ αἰχμαλωσία του, ὅπως θὰ ἰδοῦν παρακάτω οἱ ἀναγνῶσται μας, εἶχε μοιραῖες καὶ τρομερὲς συνέπειες γιὰ τὸ καραβάνι ποὺ βάδιζε πρὸς τὴν «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ».

Χωρὶς νὰ προσθέση οὔτε λέξι, ὁ Οὐ 'Σακάμε, μὲ βῆμα ἀργό, ἔκανε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' τὸν αἰχμάλωτο, ἐνῶ ὁ κύκλος τῶν Ἰνδῶν—ποὺ ἦσαν ἐλεύθεροι πειὰ νὰ τὸν βασανίσουν καὶ τῶν ὁποίων τὰ μάτια πετοῦσαν ἀστραπὲς—στένευε ὁλοένα γύρω του.

Ξετρελλαμένος ἀπὸ τὸν τρόμο του, ὁ Ἀνσίνα προσπάθησε ν' ἀναβάλη γιὰ λίγο τὸ μαρτύριό του.

—Στάσου, Οὐ' Σακάμε! φώναξε μὲ φωνὴ λαχανιασμένη.

Καὶ μὲ μάτια βλοσυρά, μὲ χαρακτηριστικὰ συνεσπασμένα ἀπὸ τὴν ἀγωνία, πρόσθεσε γιὰ νὰ δημιουργήση ἐντύπωσι στὸν Ἰνδὸ ἀρχηγό:

—Οὐ 'Σακάμε, ἐμπόδισε τοὺς πολεμιστάς σου νὰ μὲ κατασπαράξουν καὶ θὰ σᾶς κάνω μιὰ ἀποκάλυψι ποὺ ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ σᾶς.

—Τί μπορεῖ νὰ μοῦ ἀποκαλύψη ὁ Χλωμὸς Ἄνθρωπος; ρώτησε ὁ Οὐ 'Σακάμε, ὑψώνοντας τοὺς ὤμους του.

Καὶ συγχρόνως στάθηκε. Αὐτὸ ἔκανε τὴν καρδιὰ τοῦ Ἀνσίνα νὰ φουσκώση ἀπὸ ἐλπίδα.

—Ἀκοῦστε με, εἶπε. Χάρις σ' αὐτὰ ποὺ θὰ σας πῶ, θὰ μπορέσετε νὰ αἰχμαλωτίσετε τοὺς λευκοὺς ἐχθρούς σας, οἱ ὁποῖοι, ἀλλοιῶς θὰ σᾶς νικήσουν.

—Ὁ Λευκὸς ζητάει, χωρὶς ἄλλο, μιλῶντας ἔτσι, νὰ σώσετε τὴ ζωή του μὲ κάποιο ψέμμα, ἀπάντησε ἀργὰ ὁ Ἰνδὸς ἀρχηγός.

—Ὄχι, ὄχι! Σᾶς λέω τὴν ἀλήθεια! Ἀκοῦστε καὶ θὰ κρίνετε!

Ὁ Οὐ 'Σακάμε, στὸν ὁποῖο εἶχαν κάνει ἐντύπωσι τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Ἀνσίνα, πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸν αἰχμάλωτο, ἀφοῦ προηγουμένως ἔρριξε στοὺς ὀπαδούς του ἕνα ἐπιτακτικὸ βλέμμα ποὺ τοὺς ἔκανε ν' ἀπομακρυνθοῦν.

—Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου ἂς μὴν ἀγγίξει τὸν αἰχμάλωτο, πρὶν ὁ Οὐ' Σακάμε τὸ διατάξει! φώναξε αὐστηρά.

Ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τὸν Ἀνσίνα, πρόσθεσε:

—Καὶ τώρα ὁ Λευκὸς ἂς μιλήσει... Δυὸ φορὲς δυστυχία του ὅμως ἂν θέλησε νὰ μὲ ξεγελάση!

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάη! ἀπάντησε ὁ Οὐ 'Σακάμε, ἀνατριχιάζοντας κάτω ἀπὸ τὸ ἄγριο βλέμμα τοῦ Ἰνδοῦ ἀρχηγοῦ.

—Σ' ἀκούω, μίλα!

— Μὰ θὰ μοῦ χαρίσετε τὴ ζωὴ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἀποκαλύψεως ποὺ θὰ σᾶς κάνω. Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ναί, ἂν τὸ μυστικό σου ἀξίζει τὸν κόπο...

Ὁ Ἀνσίνα, πρὶν ἀρχίσει νὰ μιλᾶη, δίστασε μιὰ στιγμὴ μπρὸς στὴν ἰδέα τῆς προδοσίας, ἡ ὁποία θὰ ἦταν καταστρεπτικὴ γιὰ τὸ Βουαροζὲ καὶ τοὺς συντρόφους του. Μὰ καθὼς ἀναλογίστηκε τὰ τρομερὰ μαρτύρια ποὺ θὰ τοῦ ἐπέβαλαν, ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ὁποῖος ὥς τότε ἦταν ἀνεπίληπτος, ἀποφάσισε νὰ γίνη προδότης.

Κυνηγὸς ἀγρίων βονάσων

Μὲ φωνὴ λοιπὸν σιγανὴ καὶ βιαστικὴ ἄρχισε νὰ λέη:

—Αὐτὸς ποὺ ὁ Οὐ 'Σακάμε κ' οἱ σύντροφοί του ἀποκαλοῦν Ἀετὸ τῶν Ὀρέων...

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ὑπονοοῦσε τὸ Βουαροζέ, ὁ ὁποῖος μ' αὐτὸ τὸ ἐπίθετο ἦταν γνωστὸς στοὺς Ἰνδοὺς τοῦ Τεξὰς καὶ τοῦ Μεξικοῦ.

—Ὁ Ἀετὸς τῶν Ὀρέων; τὸν διέκοψε ἀπότομα ὁ Οὐ 'Σακάμε, καὶ μιὰ ἀστραπὴ λύσσας περνοῦσε ἀπὸ τὰ μάτια του. Γι' αὐτὸν λοιπὸν πρόκειται;

—Γι' αὐτόν, τὸν ἴδιο, ἀπάντησε ὁ Ἀνσίνα, βλέποντας μὲ χαρὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ εἶχαν προκαλέσει τὰ λόγια του στὸν τρομερὸ ἀρχηγό.

—Τὰ αὐτιὰ τοῦ Οὐ' Σακάμε εἶν' ἀνοιχτά... Μίλα, Λευκέ!

—Ξέρω, εἶπε ὁ Ἀνσίνα, ὅτι ὁ Ἀετὸς τῶν Ὀρέων, ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς πολυαρίθμου ἀποσπάσματος ἀπὸ ἄνδρες ὡπλισμένους περίφημα, ποὺ τοὺς συνοδεύουν κάρρα γεμάτα τρόφιμα καὶ πολεμοφόδια, ξεκίνησε πρὸ ἀρκετῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὸ ἀγρόκτημα τοῦ Λὰς — Ἄγκας... Κατόρθωσε ὅμως ὥς τώρα, μὲ διάφορες μανοῦβρες, νὰ κρύψη τὴ διεύθυνσι ποὺ ἀκολουθεῖ. Ἄκου λοιπόν: Πάει στὴν «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ» γιὰ νὰ βοηθήση τοὺς λευκοὺς ποὺ τὴν ὑπερασπίζονται...

—Δὲν θὰ πάη! τὸν διέκοψε ἄγρια ὁ Οὐ' Σακάμε.

Κι' ἀφοῦ ὑπέβαλε ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεις στὸν Ἀνσίνα, ὁ ὁποῖος δὲν τοῦ ἔκρυψε τίποτε ἀπ' ὅσα ἤξερε γιὰ τὴν πορεία τῆς ἀποστολῆς, φώναξε:

—Τώρα ὁ Οὐ 'Σακάμε θὰ κατορθώση νὰ σταματήση τὸ δρόμο τοῦ Ἀετοῦ τῶν Ὀρέων καὶ τῶν συντρόφων του!

Βλέποντας τὴν καταχθόνια ἱκανοποίησι ποὺ ζωγραφιζόταν στὴ φυσιογνωμία τοῦ ἀρχιληστοῦ, ὁ Ἀνσίνα νόμισε ὅτι εἶχε σώσει τὴ ζωή του μὲ τὴν προδοσία του.

Θαρρεύοντας λοιπὸν κάπως, εἶπε:

—Καὶ τώρα ὁ Ἰνδὸς ἀρχηγὸς θὰ κρατήση τὴν ὑπόσχεσι ποὺ ἔδωσε στὸν Ἰνδὸ ἀδελφό του...

Ὁ Οὐ 'Σακάμε τοῦ ἔρριξε τότε ἕνα τέτοιο τρομερὸ βλέμμα, ὥστε τὸ αἷμα πάγωσε μέσα στὶς φλέβες του.

—Ὁ Οὐ 'Σακάμε, ἀπάντησε ὁ ἀρχηγός, ἔμαθε ἀπ' τὸ Λευκὸ προδότη ὅσα ἤθελε νὰ μάθη...

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς πολεμιστάς του, πρόσθεσε, ὑψώνοντας τὴ φωνή του:

—Ὁ Οὐ 'Σακάμε παραχωρεῖ τὸ Λευκὸ Προδότη στοὺς ἀδελφούς του γιὰ νὰ τὸν κάνουν ὅ,τι θέλουν!

Καὶ γύρισε τὴ ράχη του στὸν ἄθλιο Ἀνσίνα, τὸν ὁποῖο ἀμέσως περιστοίχισε μαινομένη, ἡ ὀρδὴ τῶν ἀγρίων Ἰνδῶν...

Ἐνῶ ἀπομακρυνόταν, ὁ Ἰνδὸς ἀρχηγὸς ἄκουσε μιὰ τρομερὴ ὀχλοβοὴ καὶ μιὰ φριχτὴ κραυγὴ ἀγωνίας...

Τὸ μαρτύριο τοῦ Ἀνσίνα εἶχε ἀρχίσει... Ἡ προδοσία δὲν τοῦ εἶχε σώσει τὴ ζωή.

Σὲ λίγο ὁ Οὐ' Σακάμε φώναξε μερικοὺς ἀπ' τοὺς ἀνιχνευτάς του, στοὺς ὁποίους ἔδωσε διάφορες διαταγές.

Οἱ τελευταῖοι, ἀφοῦ τὸν ἄκουσαν προσεχτικά, ἔφυγαν, ἀκολουθῶντας τὴ διεύθυνσι ποὺ τοὺς εἶχε δείξει ὁ ἀρχηγός τους.

Ἰνδὸς Ἐρυθρόδερμος κρατῶντας τὴν κόμη ἑνὸς Λευκοῦ

VI

ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΝΙ

Μετὰ τὴν προδοσία τοῦ Ἀνσίνα — προδοσία ποὺ τὴν ἀγνοοῦσαν οἱ σύντροφοί του — ἂς ξαναγυρίσουμε στὸ Βουαροζέ, στὴ Ροζάριο καὶ στὸ καραβάνι τους.

Πολλὲς μέρες εἶχαν περάσει μετὰ τὴν ἀναχώρησί τους ἀπὸ τὸ ἀγρόκτημα τοῦ Λὰς Ἄγκας. Προχωροῦσαν χωρὶς δυσκολίες, παρ' ὅλα τὰ ἐμπόδια ποὺ χώριζαν τότε τὸ Τεξὰς ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ Νέου Μεξικοῦ.

Τὴν ὥρα ποὺ ξανασυναντοῦμε τοὺς ἥρωάς μας, βρισκόντουσαν στρατοπεδευμένοι, γιὰ νὰ διανυκτερεύσουν κοντὰ σ' ἕνα ρεῦμα, στὶς ὄχθες τοῦ ὁποίου φύτρωναν πυκνὰ δέντρα.

Εἶχε βραδυάσει πειά. Ἡ νυχτερινὴ αὔρα φώτιζε τὴ γῆ καὶ τὸ φεγγάρι ἔρριχνε τὸ χλωμό του φῶς στὴν κατασκήνωσι.

Οἱ ἄνδρες τῆς ἀποστολῆς εἶχαν σχηματίσει διαφόρους ὁμίλους. Ἄλλοι ἦσαν πλαγιασμένοι κάτω ἀπ' τὶς μάλλινες κουβέρτες τους κι' ἄλλοι ἀποτελείωναν τὸ βραδυνό τους φαγητό.

Μερικὲς φωτιές, κρυμμένες ἀνάμεσα ἀπὸ πέτρες γιὰ νὰ μὴ προδίδουν μακρυὰ τὴ θέσι τῆς κατασκηνώσεως, ἔρριχναν ὀλόγυρα κοκκινωπὲς ἀνταύγειες.

Γύρω ἀπ' τὰ κάρρα ποὺ ἔφραζαν τὴν κατασκήνωσι, οἱ σκοποὶ περιφερόντουσαν μὲ βλέμμα ἄγρυπνο καὶ μὲ τὶς καραμπῖνες τους στὰ χέρια.

Στὴ μέση τῆς κατασκηνώσεως, ὑψωνόταν μιὰ σκηνή, μέσα στὴν ὁποία ἀναπαυόταν ἡ Ροζάριο.

Παραπέρα, ἀκουμπισμένος στὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου, ὁ Βουαροζὲ κι' ὁ Βαχιτάχ, κουβέντιαζαν μὲ χαμηλὴ φωνή, ἐνῶ σὲ δυὸ βημάτων ἀπόστασι ἀπὸ κεῖ, ὁ Πέπε, τυλιγμένος σὲ μιὰ κουβέρτα, μόλις εἶχε ἀποκοιμηθῆ.

—Μοῦ φαίνεται, ἔλεγε ὁ Βουαροζέ, ὅτι κάποιο κακὸ θὰ συνέβη σ' αὐτὸ τὸ δυστυχισμένο Ἀνσίνα. Ἡ ἐξαφάνισίς του εἶνε πολὺ παράδοξη...

—Ἕνας κυνηγὸς δοκιμασμένος σὰν αὐτόν, ἀπάντησε τότε ὁ Βαχιτάχ, καὶ ἂν μᾶς ἔχανε, ἔπρεπε νὰ μᾶς ξαναβρῆ εὔκολα, ἐκτὸς πειὰ ἂν ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας...

—Λές, παιδί μου, νὰ τὸν αἰχμαλώτισαν οἱ Ἐρυθρόδερμοι...

—Τὸ φοβᾶμαι πολύ, πατέρα μου, ἀπάντησε ὁ Βαχιτάχ. Καὶ φοβᾶμαι ἀκόμα περισσότερο ὅτι ὁ Ἀνσίνα ἔχει ψυχὴ δειλὴ καὶ θὰ μᾶς προδώση...

—Ὦ! δὲν τὸν φαντάζομαι ἱκανὸ τὸν Ἀνσίνα νὰ μᾶς καταστρέψη! φώναξε ὁ Βουαροζέ, ποὺ ἦταν τόσο τίμιος, ὥστε δὲν πίστευε ὅτι μποροῦν νὰ ὑπάρξουν ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ προδώσουν...

Ὁ Βαχιτὰχ δὲν ἀπάντησε. Μὰ ἡ ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας του ἔδειχνε ὅτι δὲν συμμεριζόταν τὴ γνώμη τοῦ Βουαροζέ.

Ἐπὶ μερικὲς στιγμὲς ἔμειναν κ' οἱ δυὸ σιωπηλοί.

Ἔξαφνα, ὁ Βουαροζέ, ὁ ὁποῖος ἀφουγκραζόταν τὰ οὐρλιάσματα τῶν ἀγριμιῶν μακρυά, εἶπε:

— Τὰ οὐρλιάσματα τῶν λύκων καὶ τῶν νυχτοπουλιῶν δὲν μοῦ φαίνονται τόσο φυσικά... Γιὰ πρόσεξε κ' ἐσύ, παιδί μου, Βαχιτάχ...

Ὁ Βαχιτὰχ τέντωσε τ' αὐτιά του κ' ἔπειτ' ἀπὸ λίγες στιγμές, εἶπε:

— Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γελιέμαι... Ἡ κραυγὲς αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀπὸ Ἰνδούς, ποὺ μᾶς κατασκοπεύουν ἴσως...

— Εἶνε λοιπὸν συνθήματα;

—Ἴσως...

Οἱ δυὸ ἄνδρες σώπασαν πάλι καὶ περίμεναν. Τὰ οὐρλιάσματα εἶχαν πάψει τώρα κι' ὅλα τὰ σκέπαζε ἡ σιωπή.

Ὁ Βουαροζέ, ὁ ὁποῖος ἀγνοοῦσε τὴν προδοσία τοῦ Ἀνσίνα, δὲν ἀνησύχησε περισσότερο. Ὡστόσο σύστησε στοὺς σκοποὺς νὰ ἀγρυπνοῦν ἀκόμα περισσότερο.

Σὲ λίγο, ὅλοι στὴν κατασκήνωσι εἶχαν βυθιστῆ σὲ ὕπνο βαθύ. Μονάχα, ὁ Βουαροζὲ κι' ὁ Βαχιτὰχ ἀγρυπνοῦσαν, ἔχοντας πάντα τεντωμένα τ' αὐτιά τους.

Ὁ Βαχιτάχ, ἀκολουθῶντας τὸ καραβάνι, εἶχε ὡς μόνη του ἀπασχόλησι νὰ προφυλάξη τὸ Ἄνθος τῆς Ἐρήμου ἀπὸ κάθε κίνδυνο...

Σ' ὅλο τὸ δρόμο δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ θαυμάζη τὸ θάρρος, τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἐνεργητικότητα τῆς νέας κόρης μπροστὰ στοὺς κινδύνους. Σιγὰ - σιγά, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνη κι' ὁ ἴδιος, ὁ σεβασμὸς κι' ἡ εὐγνωμοσύνη ποὺ ἔννοιωθε πρὸς τὴν Ροζάριο, μεταμορφωνόταν σ' ἕνα αἴσθημα ἀκόμα πιὸ βαθύ.

Ὅσο γιὰ τὴ Ροζάριο, αὐτὴ δὲν ἔβλεπε τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς δυὸ μεγάλες ἔννοιες ποὺ τὴν ἀπασχολοῦσαν: τὸν κίνδυνο τοῦ πατέρα της καὶ τὴ βία της νὰ φτάση στὴν «Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ»!

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΡΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΙΟΥ

Ζ'.

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΗΣ ΣΥΓΝΩΜΗΣ

Τὰ φιλιὰ τῆς συγνώμης ἢ ἔχουν τὴν τρυφερότητα τῆς νικημένης ὀργῆς, ἢ εἶνε μεγαλόψυχα, εὐγενικά, στωϊκά.

«Σ' ἐκεῖνον ποὺ παρακαλεῖ μὴν ἀρνιέσαι ποτὲ τὸ εὐγενικὸ φιλὶ τῆς συγγνώμης».

Ἡ γυναῖκα παρέχει εὐγενικὰ τὴ συγνώμη της, ἐνῶ στὴ συγνώμη τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει πολλὴ προστυχιά. Στὴ γυναῖκα μιλάει ἡ καρδιά, καὶ τὰ φιλιὰ ποὺ δίνει ἔχουν κάποιο μεγαλεῖο ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ψυχή της. Ὁ ἄνδρας ἔχει κάτι τὸ σαρκικὸ καὶ στὴ γενναία χειρονομία τῆς συγνώμης του ὑπάρχει πάντα καὶ ἡ ἐπιθυμία.

Μιὰ ὡραία ἱστορία γυναικείας συγνώμης μᾶς περιγράφει ἕνας λαϊκὸς μυθιστοριογράφος τῆς ἐποχῆς τοῦ Ναπολέοντος σ' ἕνα μικρό του διήγημα μὲ τὸν τίτλο: «Τὸ ἐρωτικὸ σφάλμα».

Ὁ σύζυγος ποὺ ἀπάτησε τὴ γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ γυναῖκα του, ξαναγυρίζει σ' αὐτὴν ἱκετεύοντας τὴ συγνώμη της.

«—Θὰ μὲ συγχωρέσης, Λάουρα, μὲ συγχωρεῖς; τῆς λέει.

»Ἐκείνη ἀκούμπησε τότε σιγὰ τὸ χέρι της στὸ κεφάλι τοῦ ἀνδρός της μὲ μιὰ χειρονομία μητρική, τρυφερή, προστατευτικὴ καὶ εὐγενική, καὶ μὲ ἤρεμη σοβαρότητα τοῦ ἀποκρίθηκε:

»—Ἕνα πρᾶγμα σοῦ ζητῶ μονάχα, φίλε μου, κάνε με νὰ ξεχάσω. Ποτὲ πειὰ μὴ μοῦ ξαναμιλήσεις γι' αὐτὸ ποὖγινε. Ἄκουσες;

»Ἐκεῖνος ἐσήκωσε τὰ μάτια του ἀπάνω της, ἐχαμογέλασε καὶ τὴν ἐφίλησε. Κι' ἡ Λάουρα δὲν ἀντιστάθηκε. Ὅταν ὅμως θέλησε νὰ τὴ φιλήση στὸ στόμα, ὀπισθοχώρησε λίγο. μὰ πάλι μὲ ἕνα συγκρατημένο ἀνατρίχιασμα, ἐπλησίασε τὸ στόμα της καὶ τὸν ἄφησε νὰ τὴ φιλήση στὰ χείλη».

Ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε νὰ ξεχάση ἡ προδομένη σύζυγος, ἦταν τὸ ὅτι ὁ ἄνδρας της τὴν ἀπάτησε, τὴν ἐπρόδωσε, τῆς ἐπλήγωσε τὴν καρδιά, τῆς ἐσύντριψε ὅλα της τὰ ὄνειρα κι' ὅλη της τὴν εὐτυχία, τῆς ἐφαρμάκωσε τὴ ζωή, καὶ τὴν ἐταπείνωσε στὰ μάτια μιᾶς ἄλλης.

Ὅμως τὸν ἀγαπάει ἀκόμα κι' ἐκεῖνος εἶν' ἐκεῖ, ἱκετεύοντας τὴ συγνώμη της, κλαίγοντας σὰν παιδὶ ποὺ ἔφταιξε. Γενναιόψυχη, ὥριμη πειὰ στὸν πόνο, βάζει τὸ σιγοτρεμάμενο χέρι της στὸ μέτωπό του.

Κι' αὐτὸ τὸ χέρι ποὺ ἁπλώνεται στὸ μέτωπο τοῦ συζύγου, εἶνε ἕνα συγκρατημένο χάδι. Σ' αὐτὴ τὴν τρυφερὴ ἐπαφή, ἐκεῖνος ἀνασκιρτάει.

—Μὲ συγχωρεῖς; τῆς φωνάζει.

Ὅλη του ἡ ἰσχύς, ὅλη ἡ κυριαρχία τοῦ ἄρρενος ξαναφαίνεται σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι. Ρίχνεται στὸ παρελθὸν ποὺ ἀγαποῦσε, καὶ ποὺ ἀγαπάει ἀκόμα. Στὸ μάγουλό της ὅπου ἐκύλησαν τὰ δάκρυα, τῶν ὁποίων αὐτὸς ἦταν ἡ αἰτία, ἀγγίζει τὸ στόμα του, καὶ ἀφοῦ ἐκείνη δὲν ἀντιστέκεται, τὸ στόμα κατεβαίνει ὡς τὰ χείλη της.

Ἀνατριχιάζει ὁλόκληρη, ἕνας γλυκός, μεθυστικὸς πόνος σφίγγει τὴν καρδιά της. Τῆς ξανάρχονται συγχρόνως στὸ νοῦ ἡ εὐχάριστες καὶ ἡ θλιβερὲς ἀναμνήσεις, ἡ ἀπογοήτευσι γιὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἡ ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον.

Τὸ ἀνατρίχιασμα αὐτὸ εἶνε ἡ πληγωμένη φιλοτιμία, τὸ ἐρωτικὸ αἴσθημα καὶ τὰ δάκρυα τὰ συγκρατημένα. Τὸ στόμα δὲν ἀνταπέδωσε τὸ φιλί, ἐξέμαθε τὸ γλυκό, τὸ τρυφερὸ χάδι, μὰ ἡ σιωπηλὴ συγκατάθεσις τῆς συζύγου ἔχει ἕνα ἀνέκφραστο μεγαλεῖο.

Νὰ καὶ μιὰ ἄλλη περιγραφὴ ἑνὸς φιλιοῦ συγνώμης:

«Ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά μου σὰν σὲ καταφύγιο. Ἡ συγνώμη ποὺ ἐζητοῦσαν τὰ χείλη του, ἡ συγνώμη ποὺ ἔδιναν τὰ δικά μου, ἑνώθηκαν, ἀγκαλιάστηκαν σ' ἕνα φιλί».

(«Η ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΙΣ» ΣΑΡΛ ΦΟΛΕ.Υ.)

Πολλὲς φορὲς ἐκεῖνος ποὺ ἔφταιξε λέει στὸν ἄλλο:

«Μπορεῖς νὰ μὲ ἀδικήσης, μπορεῖς νὰ μὲ κάνης νὰ πεθάνω. Καὶ μπορεῖς ἀκόμα νὰ μ' ἀρνηθῆς κι' αὐτὸ τὸ φιλὶ τῆς συγνώμης».

(ΞΑΒΙΕ ΠΡΙΒΑ)

Κι' ὅμως ὁ ἄπιστος ξέρει πὼς ἐκείνη ποὺ ἀκούει αὐτὰ τὰ λόγια εἶνε ἀρκετὰ μεγαλόψυχη κι' εὐγενικὴ καὶ δὲν γυρεύει ἐκδίκησι. Νὰ τὸν κάμη νὰ πεθάνη; Δὲν φτάνει τὸ ὅ,τι ἔκλαψε γιὰ τὴν ἀπιστία του;

Νὰ λοιπὸν τὸ φιλὶ τῆς συγνώμης, φιλὶ σιωπηλὸ καὶ θλιμμένο, μέσα στὸ ὁποῖο λαμποκοπάει ἀκόμα, σὰν τὸ τρεμάμενο ἀστέρι τῆς αὐγῆς, τὸ διαμάντι ἑνὸς συγκρατημένου δακρύου, ἡ τελευταία δηλαδὴ βουβὴ μομφὴ γιὰ κεῖνο ποὺ ἔγινε καὶ ποὺ δὲν μπορεῖ ἀκόμα νὰ ξεχαστῆ ἐντελῶς.

Ὁ ἄνδρας συγχωρεῖ γιατὶ ὁ πόθος του εἶνε ὑποδουλωμένος καὶ ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ἔλλειψι τῆς ἀγαπημένης μορφῆς. Εἶν' ἐκεῖνος ποὺ λέει παραπονιάρικα:

«....Χωρὶς νὰ θέλω, ἡ σκέψι μου μένει καρφωμένη στὴ θύμησί της. Τοῦ κάκου προσπαθῶ νὰ τὴν ξεχάσω....»

Ὑπάρχουν συγνῶμες ὅπου τὸ φιλί τους δὲν τολμάει νὰ δοθῆ, γιατὶ ὁ ἄπιστος νοιώθει πὼς εἶνε ἀνάξιος ἀκόμα ν' ἀπολαύση τὸ γλυκὸ μεθῦσι τῆς βαθειᾶς εὐτυχίας ποὺ ξαναβρίσκει, ὕστερα ἀπ' τὴν προδοσία του.

Νὰ μιὰ σχετικὴ περιγραφή:

«Πέτρο, σήκω ἀπάνω!

»Ὑπήκουσε, μὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν κυττάξη στὰ μάτια.

»—Πέτρο! τοῦ ξανάπε.

»Ὁ Πέτρος σνεκάλυψε ξαφνικὰ στὸ βάθος τῆς μνήμης του κάποιαν ἄλλη στιγμὴ ποὺ τὴν εἶχε ξαναϊδῆ ἀφωπλισμένη μπροστά του.

»Κι' ἔπως καὶ τότε, τὰ χείλη τους ἔσμιξαν σ' ἕνα φιλί...

»Τὸ φιλὶ τῆς συγνώμης.

»Ὁ Πέτρος τὴν ἐκύτταξε μὲ βλέμμα ἱκετευτικὸ κι' ἐρωτηματικό, σὰν νὰ ρωτοῦσε, «ἐξέχασες τὴν ἀπιστία;»

»Τότ' ἐκείνη πῆγε κοντά του, τὸν ἀγκάλιασε, κι' ἀκουμπῶντας τὸ μάγουλό της στὸ μάγουλό του τοῦ εἶπε:

»—Ὄχι ἀκόμα!»

(«ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΡΕΖΑ» τοῦ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ)

Ὄχι ἀκόμα! Συγχωρῶ, μὰ δὲν ἐλησμόνησα καθόλου. Περίμενε. Σιγὰ-σιγὰ ἐπουλώνονται ἡ πληγές.

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΣΜΟΥ

Φιλιὰ θλιβερὰ κι' ἀπελπισμένα, τὰ φιλιὰ τοῦ χωρισμοῦ, εἴτε αἰώνιος, εἴτε προσωρινὸς εἶνε ὁ χωρισμός.

Λέει μιὰ παροιμία: «Ὅποιος φεύγει πεθαίνει λίγο». Στὸ χάδι τοῦ φιλιοῦ τοῦ χωρισμοῦ, στὸ τελευταῖο αὐτὸ χάδι, δίνεται κανεὶς ὁλόκληρος καὶ ὑποφέρει βαθειά.

Τὸ «ἔχε γειὰ» εἶνε μιὰ φράσι βαρειά, γεμάτη μυστήριο, μὰ καὶ γεμάτη θωπεία.

«Ἔχε γειά! Φράσι ποὺ ὑγραίνει τὰ χείλη σὰν δάκρυ.

»Φράσι ποὺ κόβει τὴ χαρὰ καὶ κλείνει τὸν ἔρωτα.

»Φράσι ποὺ μᾶς φαρμακώνει καὶ μᾶς βυθίζει σ' ἀπελπισία».

Τὰ φιλιὰ τοῦ χωρισμοῦ εἶνε στωϊκὰ ἢ ἀπελπισμένα, σιωπηλὰ ἢ γεμᾶτα παράπονο.

Θάθελα νὰ παραθέσω ἐδῶ ὅλον τὸν ὡραῖον ἀποχαιρετισμὸ ποὺ γράφει ὁ Βύρων μὲ τὴ μεγαλειώδη καὶ λίγο ἄγρια ποίησί του στὸ ὑπέροχο ἔργο του «Ὁ Κουρσάρος».

Ὁ Κουρσάρος, ἑτοιμαζόμενος γιὰ νέα ἀναχώρησι στὶς ἐπικίνδυνες θάλασσες, φτάνει βιαστικὰ γιὰ ν' ἀποχαιρετήση τὴν καλή του.

»—Ἄκουσε! Ὁ Ζουὰν σαλπίζει. Τ' ἁπαλό σου στόμα φέρε
Κι' ἕνα φίλημα, κι' ἕν' ἄλλο, κι' ἕν' ἀκόμα δός μου!
Χαῖρε!
Ἐσηκώθη, ὁρμᾶ καὶ ζώνει μὲ τὰ χέρια ἀπελπισμένη
Τὸ λαιμό του, κι' ἀκουμπάει στὴν καρδιά του σκοτισμένη
Κι' ἄλαλη μορφή. Τὰ ὡραῖα βαθυγάλαζά της μάτια
ποὺ θαρρεῖς πὼς παρασταίνουν τ' οὐρανοῦ μικρὰ κομμάτια.
Τὰ δικά του νὰ κυττάξουν δὲν τολμᾶν. Χαριτωμένα
κυματᾶνε τὰ μαλλιά της σκόρπια κι' ἄταχτα χυμένα,
σ' ὤμους λευκομαρμαρένιους. Νέκρωσε καὶ μόλις πάλλει
ἡ καρδιὰ ποὺ ζωγραφίζει βαθυχάραχτη, μεγάλη
τοῦ Κονράδου τὴν εἰκόνα. Μ' ἄκουσε! Εἶν' τὸ κανόνι
ποὺ τὴ δύσι καὶ τὴν ὥρα ποὺ θὰ φύγουμε δηλώνει.
Στὸ βασίλεμα κατάρα! Σφίγγει ἐκείνη ποὺ λατρεύει,
κείνην ποὺ ἄφωνη μὲ χάδια τρυφερὰ τὸν ἱκετεύει....
Μὲ τρεμάμενο τὸ βῆμα στὸ θρονί της τὴν πηγαίνει.
Τὴν κυττάζει μ' ἕνα βλέμμα—στερνὸ τάχα;—ποὺ σημαίνει
πὼς στὸν κόσμο δὲν ἔχει ἄλλον. Μέσ' στὸ μέτωπό της σμίγει
μ' ἕνα φίλημα κι' ἀμέσως ὁ Κονράδος ἔχει φύγει».

Ὅμοιος περίπου εἶνε κι' ὁ ἀποχαιρετισμὸς δυὸ ἐνδόξων ἐρωτευμένων παιδιῶν, τοῦ Παύλου καὶ τῆς Βιργινίας.

Ἡ Βιργινία φεύγει ἀφίνοντας τὸν Παῦλο καὶ τὴν οἰκογένειά του. Ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα ὑπόμεναν τὴν ἀνάγκη τοῦ ἀποχωρισμοῦ, μὰ νὰ ποὺ ἦρθε ἡ στιγμή, ἡ μοιραία, ἡ ἀμείλικτη στιγμὴ τοῦ τελευταίου φιλιοῦ. Ὁ Παῦλος μιλάει, προφέρει τὰ βιαστικά, τὰ μπερδεμένα λόγια τοῦ χωρισμοῦ.

«Τὰ ἀναφυλλητὰ πνίγουν τὴ φωνή του κι' ἀκούσαμε τὴ φωνὴ τῆς Βιργινίας νὰ λέη αὐτὰ τὰ λόγια, διακοπτόμενα ἀπὸ στεναγμούς:

»—Γιὰ σένα φεύγω, γιὰ σένα ποὺ ἔβλεπα κάθε πρωῒ σκυμμένο στὴ δουλειὰ γιὰ νὰ θρέψης δυὸ ἀνάπηρες οἰκογένειες... Ὦ, Παῦλο! Μοῦ εἶσαι πιὸ ἀγαπητὸς κι' ἀπὸ ἀδελφός, Παῦλο! Δὲν ξέρεις πόσο μοῦ κοστίζει ποὺ σὲ σπρώχνω μακρυά μου. Τώρα μένω, φεύγω, ζῶ, πεθαίνω, κάνε με ὅ,τι θέλεις. Κόρη χωρὶς τιμή! Μπόρεσα ν' ἀνθέξω στὰ χάδια σου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴ θλῖψι.

»Ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Παῦλος, τὴν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ [illegible] την σφιχτά, ἐφώναξε μὲ τρομερὴ φωνή:

»—Φεύγω μαζύ της. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μὲ χωρίση ἀπ' αὐτή...

.. ..

«Ἡ ἀπελπισία τοῦ ἐσκότιζε τὸ λογικό. Τὰ μάτια του ἔλαμπαν. Ἱδρῶτας σὲ χοντρὲς σταγόνες ἔτρεχε πάνω στὸ φλογισμένο πρόσωπό του. Τὰ γόνατά του ἔτρεμαν. Κι' ἄκουγα μέσα στὸ στῆθος του τὴν καρδιά του νὰ χτυπάη μὲ δι[illegible] παλμούς».

(ΜΠΕΡΝΑΡΝΤΕΝ ΝΤΕ ΣΑΙΝ - ΠΙΕΡΡ)

Ὁ καθένας ἐγνώρισε τὰ πυρετώδη αὐτά, τὰ τρελλά, τ' ἀπελπισμένα φιλιὰ τοῦ χωρισμοῦ.

Εἶνε κι' ἄλλα πιὸ ὑπέροχα, ἀκόμα πιὸ ἀπελπισμένα.

Εἶνε τὰ θλιβερὰ καὶ συγκρατημένα φιλιὰ τῶν ἐρωτικῶν δειλινῶν ποὺ δὲν ἔχουν ἐπαύριον. Εἶνε ἡ τελευταία, ἡ ὑστάτη θωπεία.

Ὁ Ζὰν Ρισπὲν ψάλλει ἕνα γλυκὸ τραγοῦδι στὸ φιλὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ:

«Ἀχ, μέσα στὴν καρδιά μου κλαίει ἕνα τραγοῦδι ποὺ βουβαίνεται σὰν βλέπει τὰ φιλιὰ τῆς εὐτυχίας μου νὰ πέφτουν ὅλα ἕνα-ἕνα κάτω ἀπὸ τὸ βαρύ σου χέρι ποὺ τὰ κόβει.

»Τὴ νύχτα τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας, ἂς τὴν φωτίση ἡ φλόγα τῆς χαρᾶς».

Ὀδυνηρὸς εἶνε καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ τσακωμοῦ, στὸν ὁποῖον οἱ ἐρωτευμένοι ἐποδοπάτησαν σκληρὰ τὸ πτῶμα τοῦ ἔρωτός των.

Ἀποχωρισμὸς σκληρός, ἀξιολύπητος, ποὺ ἡ θύμησί του θἄχη τόσο βαθειὰ πίκρα, ποὺ θὰ μᾶς φαρμακώνη τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς.

Αὐτοῦ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τὰ φιλιὰ φέρνουν τὸν πόθο τῆς μεγάλης ἀναπαύσεως χωρὶς ὄνειρα, τῆς ἀναπαύσεως ὅπου δὲν ὑπάρχει πειὰ ἔρως, οὔτε πόνος.

Νὰ μιὰ σχετικὴ περιγραφή:

«Στὸ βάθος τῆς ἀβύσσου τῆς ἀπελπισίας ποὺ βρισκόταν, τὴν ἔπιασε καὶ πάλιν οἶκτος γιὰ τὰ δάκρυα τοῦ δημίου της. Τοῦ εἶπε «μὴν κλαῖς», τὸν ἐτράβηξε παθητικὰ κοντά της καὶ τοῦ ἐγέμισε τὸ πρόσωπο φιλιά. Ἐκεῖνος ἔννοιωσε τὰ φλογισμένα χείλη της πάνω στὰ μάτια του, στὸ μέτωπό του, στὸ στόμα του. Ὕστερα ἐκείνη ἐσηκώθηκε καὶ τὸν ἄφησε...

.. ..

»—Χαῖρε! τοῦ εἶπε ἄλλη μιὰ φορά.

»Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν ἀποχαιρέτησε γιὰ πάντα.

»—Ποῦ πᾶς; τὴν ἐρώτησε.

»—Φεύγω μακρυά σου!»

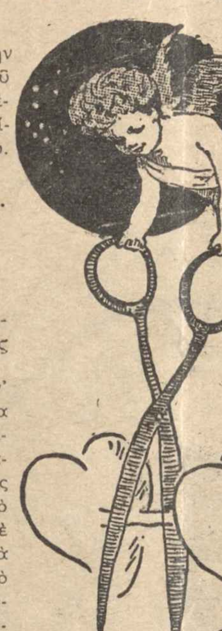

Ἀκοῦστε τώρα τὸν ἀπελπισμένο θρῆνο ἑνὸς ποὺ νοιώθει στὰ χείλη του τὴν παγοσφραγῖδα τοῦ φιλιοῦ μιᾶς πεθαμένης:

«Ἄνθρωποι, ἐσεῖς ποὺ μπορεῖτε νὰ νοιώσετε τὸν πόνο, ν' ἀναστενάξετε, νὰ χύσετε δάκρυα, νὰ προσεύχεστε πάνω σ' ἕνα μνῆμα, συλλογιστῆτε καμμιὰ φορὰ τί ὑπέφερε ἐκεῖνος ποὺ βλέπει τὴν ἄτυχη ἀγαπημένη του νὰ πέφτη στὸν τάφο καὶ τῆς ἀφίνει τὸ χέρι ποὺ ἐκείνη δὲν μπορεῖ νὰ τὸ σφίξη. Ἐκεῖνος ποὺ πάνω ἀπὸ ἕνα κρεββάτι σκύβει τὸ χλωμὸ μέτωπό του, στὸ ὁποῖο ἡ ἄγρυπνες νύχτες ἐτύπωσαν τὴν ἀγωνία τους καὶ μὲ [illegible] βλέμμα περιμένει ἀπὸ ἕνα πρόσωπο ποὺ ἀγαπάει γιὰ [illegible] ζωῆς ἕνα μορφασμὸ πόνου. Ἐκεῖνος ποὺ κρεμιέται ἀπὸ τὰ λατρεμένα χείλη σὰν ἀπὸ κλαδὶ ποὺ σπάζει. Κι' ὅταν σβύσῃ ἡ τελευταία σπίθα τῆς ζωῆς, μένει χωρὶς ἐλπίδα καὶ χωρὶς λαχτάρα, κυττῶντας ν' ἁπλώνεται στὰ ἀγαπημένα χαρακτηριστικὰ ἡ φριχτὴ γαλήνη τοῦ θανάτου, τὰ λιγνὰ μπράτσα νὰ κρέμωνται ἄτονα, τὸ λεπτὸ σῶμα νὰ γίνεται ἀλύγιστο, τὸ στόμα χωρὶς πνοὴ καὶ τὰ μάτια χωρὶς λάμψι. Κι' ἂν ἀμφιβάλλη — ὁ τρελλός! — γιὰ μιὰ στιγμή, γιὰ τὴ δυστυχία του, μόλις γυρίσει πίσω του, βλέπει τὸ θάνατο νὰ κουνάη τὸ κεφάλι του, καὶ μὲ τὸ σκελεθρωμένο δάχτυλό του νὰ τοῦ δείχνη τὸ ὠχρὸ σῶμα τεντωμένο δίχως ζωὴ καὶ δίχως αἴσθησι».

(Α. ΝΤΕ ΜΥΣΣΕ)

Κανένα φιλὶ χωρισμοῦ δὲν ἔχει τὴ φρίκη τῆς ὕστατης θωπείας δίπλα στὸ κρεββάτι τοῦ θανάτου.

Φιλιὰ τοῦ χωρισμοῦ, ζεστὰ ἀκόμα, δὲν εἶστε τίποτε, ὁ πόνος σας εἶνε κι' αὐτὸς ζωὴ καὶ στὸ βάθος ὅ,τι καὶ νὰ λέμε, ἀνθίζει πάντα τὸ [illegible] τῆς ἐλπίδας. Τὸ φριχτὸ φιλί, τὸ φιλὶ ποὺ δὲν ἐπιστρέφεται, εἶνε ἐκεῖνο ποὺ ἀλλάζει κανεὶς μὲ τὸ θάνατο....

«Φέρτε λουλούδια, ἀνοῖξτε νἄμπη ὁ ἥλιος καὶ τὸ μῦρο τῶν κήπων νὰ φτάση ὡς ἐμένα, γιατὶ θέλω νὰ πάρω μαζύ μου μακρυά, ἐκεῖ κάτω στὰ μυστηριώδη ἀκρογιάλια, τὸ τελευταῖο φιλὶ ὅλων ποὺ ἀγάπησα...

»... Ἔλα πιὸ κοντά, δὲν ἀκούω πειά, τὰ χείλη μου πεθαίνουν, πιὲς μὲ τὰ χείλη σου τὴν τελευταία μου πνοή, ποὺ εἶνε ἕνας ἐρωτικὸς ἀναστεναγμός».

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Μεταξὺ γιατροῦ καὶ δικηγόρου:

Ὁ γιατρός.— Ἔμαθα πὼς κρεββατώθηκες προχθὲς καὶ πῆρες ἄλλον γιατρό. Ἐμένα μὲ ξέχασες!... Κι' ὅμως ἐγὼ δὲν σ' ἐξέχασα στὴν ὑπόθεσι ποὺ εἶχα προχθὲς στὸ δικαστήριο. Σὲ πῆρα νὰ μὲ ὑπερασπίσης, ἀσχέτως ἂν μὲ χαντάκωσες.

Ὁ δικηγόρος.— Μά, ἀγαπητέ μου φίλε, ἐκεῖ στὸ δικαστήριο διακινδύνευες τὸ πολὺ-πολὺ δυὸ τρία χιλιάρικα. Ἐγὼ στὴν ἀρρώστεια μου διακινδύνευα τὴ ζωή μου. Ἔπρεπε λοιπόν, γιὰ λόγους φιλίας νὰ σὲ πάρω νὰ μὲ κουράρης, ἀσχέτως ἂν θὰ... μὲ [illegible];

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

—Ὁ ἄντρας φυλάει τὸ ξένο μυστικὸ καλύτερ' ἀπὸ τὸ δικό του· ἡ γυναῖκα κανει τὸ ἀντίθετο, κρύβει τὰ δικά της μυστικὰ καὶ διαδίδει τὰ ξένα.

Λαμπρουγιὲρ

—Ὅλοι οἱ σύζυγοι εἶνε ἄσχημοι.

Μοντεσκιὲ

—Ἡ ὠμορφιὰ εἶνε δύναμι, τὸ χαμόγελο εἶνε τὸ σπαθί της.

Ρῆντ

—Ἡ γυναῖκα ἕνα μυστικὸ κρατάει πάντα, τὴν ἡλικία της.

Βολταῖρος

—Τὰ μάτια εἶνε τὰ παράθυρα τῆς γυναικείας καρδιᾶς.

Λαϊκὴ Παροιμία

—Ὁ γάμος εἶν' ἕνα κλουβί. Ὅσα πουλιὰ εἶν' ἀπέξω θέλουν νὰ μποῦν μέσα. Κι' ὅσα εἶνε μέσα, θέλουν νὰ βγοῦν ἔξω.

Μονταίνι

—Τὸν ἔρωτα τὸν ἐφαντάσθηκαν μὲ φτερά, γιατὶ δὲν εἶνε καθόλου σταθερός.

Σοπενάουερ

—Πολὺ λίγες γυναῖκες εἶνε τόσο τέλειες, ὥστε νὰ μὴν κάνουν τὸν ἄντρα τους, μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα τοὐλάχιστον, νὰ μετανοιώση ποὺ ἔχει γυναῖκα καὶ νὰ μακαρίζη ὅσους δὲν ἔχουν.

Λαμπρουγιὲρ

—Ἡ γυναῖκες δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν πὼς ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι ποὺ δὲν τοὺς ἐνδιαφέρουν καθόλου τὰ θηλυκά.

Βωβενάργκ

—Ἡ μεγαλείτερη κατάπτωσι ἑνὸς ἀνδρὸς εἶνε τὸ νὰ δέχεται διαταγὲς ἀπὸ μιὰ γυναῖκα.

Δημόκριτος

—Ἂς λὲν οἱ ἄνδρες ὅ,τι θέλουν γιὰ τὴ γυναῖκα καὶ τὸ γάμο, οὔτε τὄνα, οὔτε τἄλλο θ' ἀπαρνηθοῦν ποτέ.

Φοντενὲλ

—Ὅποιος ἔχει γυναῖκα καὶ παιδιά, εἶνε σὰν νὰ ἔδωσε ὁμήρους στὴν τύχη, γιατὶ αὐτὰ εἶνε ἐμπόδιο στὶς μεγάλες πράξεις, εἴτε καλὲς εἴτε κακές.

Βάκων

—Ὁ ἔρωτας γεννιέται ἀποτόμως, ἡ φιλία σχηματίζεται σιγὰ-σιγά.

Λαμπρουγιὲρ

—Παντρέψου τὴν κόρη μιᾶς καλῆς μητέρας.

Φοῦλερ

—Μιὰ καλὴ σύζυγος εἶνε ὅπως ὁ κισσός, ποὺ ἐξωραΐζει τὸ κτίριο ὅπου προσκολλᾶται, ἀγκαλιάζοντάς το σφιχτότερα καὶ στοργικώτερα, ὅσο περισσότερο ἐρείπιο τὸ κάνει ὁ χρόνος.

Τζόνσον

—Οἱ γέροι ποὺ παντρεύονται νέες γυναῖκες, μοιάζουν μὲ τοὺς ἀνόητους ἐκείνους ποὺ ἀγοράζουν βιβλία γιὰ νὰ τὰ διαβάζουν οἱ φίλοι τους.

Ρικὰρ

—Πολλὲς φορὲς ἡ τίμιες γυναῖκες, ἀπὸ τὴν περηφάνεια τους γι' αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἀρετή τους, καταντοῦν ἀνυπόφορες.

Βάκων

—Μιὰ γυναῖκα ὡραία, ποὺ ἔχει τὶς ἀρετὲς ἑνὸς ἀνδρὸς τιμίου, εἶνε τὸ καλύτερο ὂν ποὺ παράγει ἡ φύσι, γιατί συγκεντρώνει τὶς ἀρετὲς καὶ τῶν δύο φύλων.

Λαμπρουγιὲρ

—Ἕνας ἄνδρας εἶνε τόσο γέρος, ὅσο αἰσθάνεται πὼς εἶνε, μιὰ γυναῖκα, ὅσο φαίνεται.

Ἀριόστος

—Ἡ γυναῖκα εἶν' ἕν' ἀπὸ τὰ ὡραῖα σφάλματα τῆς φύσης.

Κούλεϋ

—Ὅσο εὔθικτος κι' ἂν εἶνε κανείς, συγχωρεῖ περισσότερα σφάλματα στὸν ἔρωτα, παρὰ στὴ φιλία.

Λαμπρουγιὲρ

—Ἂν θέλετε νὰ σχηματίσετε μιὰν ἰδέα γιὰ τὴ φιλαυτία τῶν γυναικῶν, ὅταν εἶνε νέες, κυττάχτε πόση τοὺς μένει ὅταν πάψουν πειὰ ν' ἀρέσουν.

Σαμφὸρ

—Ὁ κόσμος ἐχάλασεν ἐξ αἰτίας τῶν γυναικῶν, μὰ μόνο αὐτὲς μποροῦν καὶ νὰ τὸν σώσουν.

Ντὲ Μπωφὸρ

—Ἡ ὡραιότερη γυναῖκα εἶν' ἐκείνη ποὺ ἀγαποῦμε.

Ναπολέων

—Τὶς βρισιὲς τὶς ξεχνάει εὔκολα μιὰ γυναῖκα, τὴν περιφρόνησι ποτέ.

Λαμαρτῖνος

—Ἡ ὄμορφη γυναῖκα εἶνε στολίδι, ἡ καλὴ εἶνε θησαυρός.

Σααδῆ

—Ὁ ἔρωτας ποὺ γεννιέται ξαφνικά, θεραπεύεται δυσκολώτερα, ἐνῶ ὅποιος αὐξάνει σιγὰ-σιγὰ μοιάζει μὲ τὴ φιλία καὶ δὲν εἶνε σφοδρὸ πάθος.

Λαμπρουγιὲρ

—Δυὸ εἰδῶν δάκρυα τρέχουν ἀπὸ τῶν γυναικῶν τὰ μάτια, δάκρυα λύπης καὶ δάκρυα ἀπάτης.

Πυθαγόρας

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟ'Υ'Λ

ΤΖΑΚ Ο ΑΝΤΕΡΟΒΓΑΛΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΡΙΑΝΤΑ ἑφτά!.. ἀπάντησε ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας. Τριανταεφτὰ γυναῖκες καὶ κορίτσια δολοφονηθήκανε, μέσα σὲ τρεῖς μῆνες περίπου μ' αὐτὸ τὸν ἄγριο τρόπο. Κι' ἕνας πανικὸς ἔπιασε πλέον ὅλη τὴν πόλι. Καμμιὰ γυναῖκα, καμμιὰ κοπέλλα, δὲν τολμᾶ νὰ βγῆ ἔξω τὴ νύχτα, ἔστω κι' ἂν ἀκόμα συνοδεύεται. Ὁ τρομοκρατημένος λαὸς ἔδωσε ἀκόμα κι' ὄνομα στὸν δολοφόνο. Καθὼς καὶ σεῖς θὰ τὸ μάθατε, τὸν ὠνόμασε : ὁ «Ἀντεροβγάλτης» ! Τί θὰ γίνη μ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, κ. Χόλμς, δὲν ξέρω. Ὁ λαὸς βοᾶ ἐναντίον μας. Ἡ ἐφημερίδες μᾶς κατακεραυνώνουν καθημερινὰ μὲ πολύστηλα ἄρθρα. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκτὸς ἀπ' τὶς ἀπανωτὲς διαταγὲς ποὺ μοῦ στέλνει, μὲ ζητεῖ κάθε τόσο στὸ τηλέφωνο γιὰ νὰ μοῦ πῆ γιὰ χιλιοστὴ φορὰ ὅτι εἶνε ζήτημα τιμῆς γιὰ μένα καὶ γιὰ τὴν ἀστυνομία ὁλόκληρη νὰ πιασθῆ ὁ τρομερὸς αὐτὸς κακοῦργος. Ἔχουν δίκηο ὅλοι. Ναί... ἀλλὰ πῶς ν' ἀνακαλύψω καὶ νὰ πιάσω ἕναν ἄνθρωπο - φάντασμα, ποὺ δολοφονεῖ τὰ θύματά του, μέσα σὲ λίγα λεπτὰ κι' ἐξαφανίζεται, χωρὶς ν' ἀφήση κανένα ἴχνος ; Πέστε μου, λοιπόν, σεῖς, ποὺ εἶσαστε ὁ εἰδικώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀστυνομικοὺς τοῦ κόσμου σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα, θὰ μπορέσετε νὰ τὸν πιάσετε τὸν βρικόλακα αὐτὸν τοῦ Λονδίνου ;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς χάϊδεψε τὸ φρεσκοξυρισμένο πηγοῦνι του καὶ εἶπε :

—Μοῦ ἐπιτρέπετε, κ. Οὐάρν, νὰ σᾶς κάνω μερικὲς ἐρωτήσεις ;

— Σᾶς παρακαλῶ !.. Θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς ἀπαντήσω ὅσο μπορῶ καλύτερα.

Ὁ δαιμόνιος ἀστυνομικὸς σκέφθηκε λίγα δευτερόλεπτα. Κυττάζοντας μὲ μισόκλειστα μάτια τοὺς γαλάζιους καπνοὺς τοῦ πούρου του καὶ τέλος εἶπε :

— Μήπως, κ. Οὐάρν, διεπίστωσαν οἱ γιατροὶ ὅτι ὁ δολοφόνος χρησιμοποιεῖ πάντοτε τὸ ἴδιο ὄργανο, τὸ ἴδιο μαχαῖρι, λόγου χάριν ;

—Μάλιστα, κ. Χόλμς. Σ' αὐτὸ συμφωνοῦν οἱ διασημότεροι γιατροὶ τοῦ Λονδίνου. Ἐπιμένουν μάλιστα μερικοὶ ὅτι ὁ δολοφόνος εἶνε γιατρός. Γιατὶ ἀνοίγει τὶς κοιλιές, σὰν νὰ πρόκειται νὰ κάνη λαπαροτομία !..

— Μήπως κόβει καὶ κανένα μέλος ἀπ' τὸ σῶμα τῶν θυμάτων του ;

— Ὄχι, τὰ πτώματα βρίσκονται πλήρη. Μόνον ποὺ σὲ μερικὲς περιπτώσεις, τὰ σπλάχνὰ βγαίνουν ἔξω ἀπ' τὸ τρομερὸ τραῦμα. Σημειώσατε ἀκόμα, κ. Χόλμς, ὅτι σὲ μιὰ περίπτωσι τὸ θῦμα, γυναῖκα ἑνὸς μεγαλεμπόρου, εἶχε μέσα στὴ τσάντα της 20 χιλιάδες λίρες σὲ χαρτονομίσματα. Ἔ, λοιπόν, τὰ βρήκαμε ὅλα τὰ χρήματα αὐτὰ ἀπείραχτα, καθὼς καὶ τὰ διαμαντικά της.

—Κάτι εἶνε κι' αὐτό, ἀπάντησε ὁ Σέρλοκ Χόλμς, κι' ἀμέσως ρώτησε : Κινητοποιήσατε, βέβαια, ὅλους τοὺς μυστικοὺς ἀστυνομικοὺς γιὰ νὰ πιάσετε τὸ δράστη τὴ στιγμή, ποὺ θ' ἀποπειραθῆ νὰ ξεμπερδέψη κανένα καινούργιο θῦμα του ;

—Ἐννοεῖται !... Πρέπει νὰ ξέρετε μάλιστα ὅτι οἱ μυστικοὶ πράκτορές μας βάλανε ὅλα τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ διακριθοῦν σὲ μιὰ τόσο σπουδαία ὑπόθεσι. Δὲν κλείνουν μάτι, ἐπὶ νύχτες τώρα. Διωργανώσαμε ἐπίσης ὁλόκληρη εἰδικὴ ὑπηρεσία γιὰ τὴν σύλληψι τοῦ δολοφόνου καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐφωδιάσαμε ὅλες τὶς γυναῖκες μὲ σφυρίχτρες, ποὺ κάνουν ἕνα χαραχτηριστικὸ σφύριγμα, καὶ τοὺς συστήσαμε νὰ τὶς χρησιμοποιήσουν μόλις τοὺς ἐπιτεθῆ κανείς.

—Καὶ μεταχειρίστηκε καμμιὰ γυναῖκα ἀπ' ὅσες δολοφονήθηκαν τελευταίως τὴ σφυρίχτρα της ; ρώτησε ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

—Ὄχι, δυστυχῶς... ἀπάντησε ὁ κ. Οὐάρν. Κι' ὅμως μερικὰ ἀπ' τὰ θύματα εἶχαν τὴ σφυρίχτρα τους κρεμασμένη στὸ λαιμό τους κι' ἄλλα μέσα στὶς τσέπες τους. Κάναμε καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα, κ. Χόλμς, πρόσθεσε ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας. Ὑποσχεθήκαμε νὰ δώσουμε χίλιες λίρες σ' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς διευκόλυνε νὰ συλλάβουμε τὸν δολοφόνο, μὰ κανένας ὥς τώρα δὲν παρουσιάσθηκε, ὁ ὁποῖος νὰ ξέρη τίποτε γι' αὐτόν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα κι' ὁ κ. Οὐάρν πετάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι του, φωνάζοντας δυνατά :

—Ποιὸς μ' ἐνοχλεῖ ; Δὲν εἶπα ὅτι δὲν θὰ δεχτῶ κανένα ἀπολύτως;

Καὶ ξεκλειδώνοντας τὴν πόρτα, συνέχισε ἐξωργισμένος :

—Θὰ τιμωρήσω αὐστηρὰ ἐκεῖνον ποὺ χωρὶς σοβαρὴ αἰτία τόλμησε νὰ παραβῆ τὴν κατηγορηματικὴ διαταγή μου...

Μὰ μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα, ἡσύχασε καὶ παραμέρισε, γιὰ νὰ μπῆ μέσα ἕνας ἀδύνατος ἄνθρωπος, μὲ ὠχρὸ καὶ καλοξυρισμένο πρόσωπο, ὁ ὁποῖος μπαίνοντας ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι στὸ διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας.

—Λοιπόν, Μούρφυ, φώναξε ὁ κ. Οὐάρν, κλείνοντας τὴν πόρτα, χωρὶς ἄλλο θὰ μοῦ φέρνης κάποια σπουδαία εἴδησι... Βέβαια, βέβαια, γιὰ νἄρθης μόνος σου ὥς ἐδῶ...

—Πῶς ; Βλέπω ἐδῶ τὸν κ. Σέρλοκ Χόλμς, τὸν διάσημο ἀστυνομικό !.. εἶπε ὁ Μούρφυ μὲ μιὰ λεπτὴ εἰρωνεία.

Κι' ἀποτεινόμενος στὸν Χόλμς, συνέχισε :

—Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς σφίξω τὸ χέρι, φίλτατέ μου κύριε !..

—Προπαντὸς ὄχι τσιριμόνιες μεταξύ μας, Μούρφυ ! ἀπάντησε μ' ἕνα σοβαρὸ τόνο στὴ φωνή του ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἡ μάσκα δὲν χρειάζεται σὲ δυὸ ἀνθρώπους ποὺ γνωρίζονται καλὰ κι' εἶνε τῆς ἴδιας φάρας. Κι' ἐπειδὴ μοῦ δίνετε ἀφορμή, σᾶς εἰδοποιῶ γιὰ τελευταία φορὰ ὅτι κάνετε πολὺ ἄσχημα νὰ χώνετε τὴ μύτη σας στὶς δουλειὲς ποὺ ἀνακατεύομαι ἐγώ... Γιατὶ σᾶς θεωρῶ ἕνα μαστροχαλαστὴ καὶ τίποτε περισσότερο !..

Ὁ Μούρφυ χαμογελῶντας γιὰ νὰ κρύψη τὸ θυμό του ἀπάντησε :

—Ὡραῖο !.. Πολὺ νόστιμο ἀστεῖο εἶν' αὐτὸ ποὺ εἴπατε, κ. Χόλμς !.. Φαίνεται ὅμως πὼς κάτι θὰ πετύχετε γιὰ νἄσαστε τόσο εὐδιάθετος σήμερα !..

—Ἤμουν εὐδιάθετος ὅλη τὴν ἡμέρα, ἀπάντησε ψύχραιμα ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἀλλὰ τώρα, ποὺ σᾶς εἶδα, μοὔφυγε κάθε καλὴ διάθεσι !..

—Ἔ, φτάνει πειά !.. φώναξε παίρνοντας τὸ λόγο ὁ κ. Οὐάρν. Δὲν εἶνε σωστὸ νὰ μαλώνετε ἔτσι, σὰν τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα !.. Τὸ καταλαβαίνω, νὰ πειράζετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἀλλ' ὥς ἕνα σημεῖο. Γιατί, φίλοι μου, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου κ. Μούρφυ κι' ὁ ξακουστὸς σ' ὅλο τὸν κόσμο ἰδιώτης Ἄγγλος ἀστυνομικὸς κ. Χόλμς, δὲν μπορεῖ παρὰ νἄχουν διαφορές, ἐφόσον μάλιστα ἀκολουθοῦν ἐντελῶς διαφορετικὸ σύστημα ὁ καθένας στὴ δουλειά τους, ἀλλὰ μπορεῖ θαυμάσια νὰ εἶνε καὶ φίλοι. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς μᾶς βοήθησε πολλὲς φορὲς κι' ἔσωσε τὸ γόητρό μας ὅταν ἡ ἐπιστήμη μᾶς εἶχε ξεγελάσει. Αὐτό, Μούρφυ, δὲν πρέπει νὰ σὲ προσβάλλη, γιατὶ εἶνε ἀλήθεια. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε θὰ μᾶς πῆς τί νέα μᾶς φέρνεις ;

—Μιὰ κακὴ εἴδησι !.. ἀπάντησε στενοχωρημένος ὁ Μούρφυ. Σήμερα εἴχαμε τὸ 38ο θῦμα !..

—Τὸ τριακοστὸ ὄγδοο !.. ἔκανε μ' ἕνα ἀπελπισμένο τόνο τῆς φωνῆς του ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας.

Ὁ Μούρφυ χαμήλωσε τὸ κεφάλι του καὶ κυττάζοντας λοξὰ τὸν Σέρλοκ Χόλμς τοῦ εἶπε :

—Θέλει γερὰ δόντια αὐτὴ ἡ δουλειά, κ. Χόλμς !.. Ἐδῶ θὰ τὸ δείξετε !.. Θὰ δείξετε τὴν ἀξία σας ἂν πιάσετε τὸν Τζὰκ τὸν Ἀντεροβγάλτη... Ἐμεῖς δεχόμαστε νὰ μᾶς βοηθήσετε !..

— Θὰ προσπαθήσω !.. ἀπάντησε ἁπλᾶ ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ δώσετε πρῶτα ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὔχετε ὥς τώρα γιὰ τὴν ὑπόθεσι αὐτή.

Κι' ἀποτεινόμενος στὸν κ. Οὐάρν τὸν ρώτησε :

—Ἐπιτρέπετε, κ. διευθυντά, νὰ μείνω καὶ ν' ἀκούσω ὅ,τι θὰ σᾶς πῆ ὁ κ. Μούρφυ, σχετικὰ μὲ τὸ καινούργιο θῦμα τοῦ ἀπαίσιου κακούργου ;

—Βέβαια, κ. Χόλμς... Κι' ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ θὰ σᾶς παρακαλέσουμε νὰ μᾶς πῆτε σχετικῶς τὴ γνώμη σας καὶ νὰ πάρετε μέρος στὴ συζήτησί μας.

—Εὐχαριστῶ, κ. διευθυντά, εἶπε ὑποκλινόμενος ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

—Λοιπόν, κ. Μούρφυ, πῶς ἔγινε ἡ καινούργια δολοφονία ; ρώτησε ὁ κ. Οὐάρν.

—Ἀπαράλλαχτα ὅπως ἔγιναν κι' ἡ ἄλλες, ἀπάντησε ὁ ἀρχηγὸς τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας. Τὴ φορὰ ὅμως αὐτὴ τὸ θῦμα εἶνε ἕνα γνωστότατο πρόσωπο : εἶνε ἡ ἀοιδὸς Λίλιαν Μπέλλ !..

—Ἡ Λίλιαν Μπέλλ ! φώναξε τρομαγμένος ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας. Ἡ περίφημος ἀοιδός !.. Ἡ διάσημος καλλονή, ἡ ὁποία χειροκροτήθηκε καὶ στὸ παλάτι ἀκόμα !... Ἄ, θἆναι μεγάλο τὸ σκάνδαλο !.. Ἡ θέσι μας εἶνε κρίσιμη !.. Ὅλοι θὰ μᾶς ριχτοῦν !.. Ὅλος ὁ κόσμος θὰ μᾶς ζητήση εὐθύνες, γιατὶ σταθήκαμε ἀνίκανοι νὰ προφυλάξουμε ἀπ' τὸν κακοῦργο τὸ καμάρι αὐτὸ καὶ τὴ χαρὰ ὁλοκλήρου τοῦ Λονδίνου !.. Ἡ θέσι μας εἶνε ἀπελπιστική !.. Τρομερὰ ἀπελπιστική !..

('Ακολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΤΟ ΤΡΥΦΕΡΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ ΖΟΥΜΠΕΡ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΥΛΙΝΑΣ ΜΠΩΜΟΝ

(Ὁ πιὸ ἁγνὸς ἔρως τῆς ἐποχῆς τοῦ ρωμαντισμοῦ)

Η Παυλίνα Μπωμὸν εἶνε κυρίως γνωστὴ γιὰ τὸν μεγάλο της ἔρωτα πρὸς τὸν Σατωβριάνδο. Πρὶν ὅμως ἀγαπήσει μὲ ὅλη τὴν δύναμι τῆς ψυχῆς της τὸν γόητα συγγραφέα τῆς «Ἀτάλας» καὶ τοῦ «Ρενέ», εἶχε καὶ ἄλλους ἐρωτικοὺς δεσμούς. Ὁ τρυφερώτερος ἀπὸ τοὺς δεσμοὺς αὐτούς, ἐκεῖνος ποὺ διήρκεσε περισσότερο, εἶνε ὁ δεσμός της μὲ τὸν συγγραφέα τῶν «Σκέψεων» Ἰωσὴφ Ζουμπέρ.

Τὸ 1794, ἦταν τὸ φοβερώτερο ἔτος τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, τὸ ἔτος τῆς τρομοκρατίας. Ἀπὸ τὸ Φεβρουάριο ὥς τὸ Σεπτέμβριο, ἐπὶ ὀχτὼ ὁλόκληρους μῆνες, δούλευε ἀκατάπαυστα ἡ λαιμητόμος, καὶ μεταξὺ τῶν θυμάτων της ἦταν καὶ ἡ μητέρα τῆς Παυλίνας Μπωμόν, ὅπως καὶ ὁ μικρότερος ἀδελφός της, ὁ Καλὶξτ ντὲ Μονμορέν.

Μητέρα καὶ γυιὸς εἶχαν φορτωθῆ στὴν ἴδια καρρότσα ποὺ θὰ τοὺς ὡδηγοῦσε μαζὺ μὲ ἄλλους καταδίκους στὴ λαιμητόμο. Ὁ Καλὶξτ, νέος εἴκοσι δυὸ μόλις χρόνων, ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν κ. Ὀκάρ, μιὰ ὄμορφη καὶ χαριτωμένη γυναῖκα, τῆς ὁποίας ὁ Ἀντρὲ Σενιὲ εἶχε ἐξυμνήσει τὴ χάρι, τὴν ἁγνότητα καὶ τὴν ὠμορφιὰ στὸ περίφημο ποίημά του τῆς «Νέας Φυλακισμένης».

Στὸ δρόμο λοιπόν, καθὼς ἔτρεχε τὸ κάρρο, ὁ νεαρὸς Καλὶξτ φιλοῦσε μὲ παραφορὰ μιὰ γαλάζια κορδέλλα ποὺ τοὔχε δώσει ἡ ἀγαπημένη του. Σὲ λίγο καρατόμησαν μπροστά του 19 ἄτομα. Κάθε φορὰ ποὺ ἔπεφτε τὸ μαχαῖρι τῆς λαιμητόμου, ὁ Καλὶξτ, φανατικὸς ἀριστοκράτης, φώναζε : «Ζήτω ὁ βασιλεύς!» Στὸ εἰκοστὸ ὅμως πέσιμο τοῦ λεπιδιοῦ τῆς λαιμητόμου, δὲν εἶπε τίποτε : καρατομοῦσαν τὴ μητέρα του! Καὶ ὕστερα τὸν καρατομήσανε καὶ τὸν ἴδιο...

Ἡ ἴδια τύχη περίμενε καὶ τὴν ἀδελφὴ τοῦ Καλὶξτ, Παυλίνα. Μὰ ἡ Παυλίνα, τὴν τελευταία στιγμή, κατώρθωσε νὰ μετεμφιεσθῆ καὶ νὰ δραπετεύση ἀπὸ τὴ φυλακή. Τὴν φιλοξένησε τότε κρυφὰ στὸ Βιλνέβ, ἕνα χωριὸ κοντὰ στὸ Παρίσι, ἕνας παληὸς ὑπηρέτης τοῦ σπιτιοῦ των, ὁ Ντομινὶκ Πακερό, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀμπελουργός.

Εἶχαν περάσει μερικὲς βδομάδες ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Παυλίνα ζοῦσε μέσα στοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας Πακερό, ὅταν μιὰ μέρα εἶχε τὴν τύχη νὰ γνωρίση ἕναν ἀσύγκριτο ἄνθρωπο, τὸν συγγραφέα Ἰωσὴφ Ζουμπέρ.

Ὁ Ζουμπέρ, καμμιὰ σαρανταριὰ χρόνων τότε, εἶχε παντρευθῆ ἕνα χρόνο πρὶν καὶ ζοῦσε σ' ἕνα γειτονικὸ χωριό : τὸ Βιλνὲβ-σὶρ-φόν. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ἁγνός, τρυφερός, λιγάκι δειλός, ποὺ περνοῦσε τὶς περισσότερες ὧρες μέσα στὴ βιβλιοθήκη του, μελετῶντας, σημειώνοντας, γράφοντας τὶς περίφημες «Σκέψεις του» ποὺ τὶς τύπωσε λίγα χρόνια ἀργότερα καὶ ποὺ τὸν ἔκαναν μονομιᾶς ἔνδοξο.

Ὅταν ἔμαθε τὴν ἱστορία τῆς Παυλίνας Μπωμόν, αἰσθάνθηκε γιὰ τὴ νεαρὴ γυναῖκα ἕναν βαθὺ οἶκτο. Πῆγε λοιπὸν νὰ τὴ συναντήση καὶ νὰ τὴ γνωρίση. Ἦταν μιὰ ὄμορφη μέρα καλοκαιρινὴ καὶ βρῆκε τὴν Παυλίνα — τὴν τέως κόμησσα Παυλίνα ντὲ Μπωμὸν — μπροστὰ στὴν καλύβα τοῦ ἀμπελουργοῦ, τοῦ Πακερό. Τὴν πλησίασε μὲ κάποια δειλία, ἀλλ' ἁγνὸς καὶ εἰλικρινής, καθὼς ἦταν, νίκησε τὴ δειλία καὶ τῆς πρότεινε μὲ μιὰ συγκινητικὴ ἁπλότητα νὰ τὴν φιλοξενήση στὸ σπίτι του. Τὴν ἐβεβαίωσε ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ του ἦταν ἀγαθοὶ ἄνθρωποι καὶ ὅτι δὲν εἶχε γίνει ὥς τότε καμμιὰ καταγγελία ἀριστοκράτη.

Ἡ Παυλίνα δέχθηκε μ' εὐχαρίστησι τὴ φιλοξενία του. Ὁ Ζουμπὲρ τῆς ἐνέπνευσε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ μιὰ ἀπέραντη ἐμπιστοσύνη. Ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ κατάλαβε ὅτι ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἐκείνους ποὺ σέβονται τὶς γυναῖκες καὶ ποὺ σέβονται καὶ τὰ αἰσθήματα ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς ἐμπνεύση μιὰ γυναῖκα.

«Εἶνε — ἔγραφε ἀργότερα ἡ Παυλίνα σὲ μιὰ φίλη της, γιὰ τὸν Ζουμπὲρ — μιὰ ψυχὴ μοναδική, σπάνια, μὲ κάτι τὸ ἀληθινὰ θεῖο. Τὸ λεπτότερο μυαλὸ καὶ συγχρόνως ἡ πιὸ τρυφερή, ἡ πιὸ ἁγνή, ἡ πιὸ βαθειὰ αἰσθηματικὴ ὕπαρξι ποὺ συνάντησα ποτέ μου. Ἀφοσιώνεται, θυσιάζεται, γνωρίζει τὴν πραγματικὴ ἀξία τῆς φιλίας καὶ ὅλες του ἡ προσπάθειες τείνουν στὴν ἠθική του ἀνύψωσι καὶ τελειοποίησι».

Τρυφερὸς καὶ αἰσθηματικός, καθὼς ἦταν, ὁ Ζουμπὲρ ἀγάπησε γλήγορα τὴν Παυλίνα. Μὰ ἡ ἀγάπη τους δὲν γνώρισε τὴ μέθη καὶ τὴν παραφορὰ τοῦ αἰσθησιακοῦ ἔρωτος. Ἔμεινε ἕνα τρυφερὸ εἰδύλλιο, μιὰ ἀγάπη πλατωνική, ποὺ ἕνωνε δυὸ λεπτὰ πνεύματα καὶ δυὸ εὐγενικώτατες ψυχές. Φαίνεται, ἄλλως τε, ὅτι καὶ ἡ Παυλίνα, ὅπως καὶ ὁ Ζουμπέρ, εἶχε ψυχικὴ περισσότερο ὠμορφιά, παρὰ ὠμορφιὰ ἐξωτερική, ὑλική, σωματική, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ ξετρελλαίνουν τοὺς ἄντρες.

«Τὸ πρόσωπό της — ἔγραφε γιὰ τὴν Παυλίνα ἕνας σύγχρονός της — ἦταν μᾶλλον ἄσχημο, παρὰ ὡραῖο. Μόνον τὰ μάτια της ἦσαν ἐξαίσια. Μάτια σχιστά, ποὺ θὰ ἔρριχναν μιὰ λάμψι ὑπερβολική, ἂν δὲν τὴν μετρίαζε μιὰ ἐξαιρετικὴ γλυκύτητα, μισοσβύνοντας τὶς πολὺ φωτεινὲς ματιές της καὶ κάνοντάς τες νὰ λάμπουν λαγγεμένα, ὅπως μιὰ ἀχτίδα τοῦ ἥλιου ὅταν διασχίζει ἕνα γάργαρο νερό...»

Ἀλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μάτια, φαίνεται ὅτι καὶ ἡ φωνὴ τῆς Παυλίνας ἦταν ὑπέροχη.

«Ὅταν μιλᾶ — ἔλεγε ὁ Ζουμπὲρ — νομίζεις ὅτι μόνον λόγια οὐρανικὰ πρέπει νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὰ χείλη της».

Καὶ γενικά, ἦταν τόσο ντελικάτη, τόσο αἰθέρια ἡ Παυλίνα Μπωμὸν — ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια πέθανε φθισικὴ — ὥστε ὁ Ζουμπὲρ τὴν παρέβαλε μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς γυναικεῖες μορφὲς τῶν τοιχογραφιῶν τῆς Πομπηΐας «ποὺ πετᾶνε, λές, ἀθόρυβες στοὺς αἰθέρες, σὰν νὰ μὴν ἔχουν σῶμα».

***

Ἀπὸ τὸ 1794 ὥς τὸ 1800, ἐποχὴ ποὺ γνώρισε τὸν Σατωβριάνδο, ἡ Παυλίνα ἔμεινε πολλὲς φορὲς στὸ σπίτι τοῦ Ζουμπέρ. Εἶχε τὴν ἰδιαιτερή της κάμαρα, τὴν «πράσινη» κάμαρα, ὅπως τὴν ἔλεγε. Τὸν περισσότερο καιρὸ διάβαζαν μαζὺ τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς συγγραφεῖς, καὶ ἰδίως τοὺς φιλοσόφους. Ὁ Ζουμπὲρ τοὺς ἐξηγοῦσε στὴ νεαρὴ γυναῖκα καὶ τοὺς ἀνέπτυσσε, εὕρισκε τὶς πιὸ ποιητικὲς ἐκφράσεις γιὰ νὰ τοὺς ἑρμηνεύση. Ἤθελε ἡ ψυχὴ τῆς νεαρῆς γυναίκας νὰ τραφῆ καὶ νὰ φωτιστῆ μὲ ὅ,τι εὐγενικώτερο ἔχει δημιουργήσει ἡ ἀνθρώπινη σκέψι.

«Ἂν ὁ Θεός, τῆς ἔγραφε μιὰ μέρα, μοῦ χαρίσει ζωὴ καὶ μοῦ φέρει βολικὰ τὰ πράγματα, θὰ μοῦ ἔφταναν τρεῖς βδομάδες γιὰ νὰ μαζέψω ὅλα τὰ βιβλία ποὺ θὰ ἤθελα νὰ διαβάσετε. Καὶ ἂν τὸ κατώρθωνα αὐτό, μοῦ φαίνεται πὼς δὲν θὰ ἐπιθυμοῦσα τίποτε ἄλλο στὸν κόσμο...»

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Βιλνὲβ ἡ Παυλίνα ἔμενε καὶ σ' ἕνα δικό της ἐξοχικὸ σπίτι, στὸ Τέϊλ, ἢ στὸ Παρίσι. Μὰ στὸ Παρίσι, ὅπου τὴν κρατοῦσαν ἡ κοινωνικές της ὑποχρεώσεις, σπάνια ἦταν εὐχαριστημένη.

«Ὅσο γιὰ μένα — ἔγραφε τὸν Ζουμπὲρ σ' ἕνα της γράμμα ἀπὸ τὸ Παρίσι — εἶμαι γιὰ νὰ μὲ λυπᾶστε. Ὅ,τι κάνω, τὸ κάνω μὲ ἀηδία. Πηγαίνω περίπατο, χωρὶς νὰ εὐχαριστηθῶ, βυθίζομαι σὲ ὄνειρα ποὺ δὲν μοῦ δίνουν καμμιὰ χαρὰ καὶ δὲν μπορῶ νὰ βρῶ οὔτε μιὰ ἰδέα παρηγορητική. Ξέρω ὅτι ἡ κατάστασι αὐτὴ εἶνε διαβατική. Ὡστόσο, ἡ μέρες ἐν τῷ μεταξὺ περνοῦν, τὰ νειᾶτα περνοῦν, καὶ δὲν μᾶς μένουν στὸ τέλος παρὰ τύψεις μονάχα γιὰ τὶς χαρὲς ποὺ δὲν χαρήκαμε, καὶ στὰ βάθη τῆς ψυχῆς, ἕνα ἀνυπόφορο κατακάθι πικρίας».

Ἦταν μελαγχολική, φοβερὰ μελαγχολικὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Παυλίνα. Δὲν περίμενε τίποτε ἀπὸ τὴ ζωή.

«Εἶμαι — ἔγραφε στὸν Ζουμπὲρ — τελείως προετοιμασμένη γιὰ ὅλα τὰ ταξείδια καὶ τὸ ταξεῖδι ἀπ' τὸ ὁποῖο δὲν γυρίζει κανείς, θὰ τὄκανα, ἴσως, μὲ τὴν μεγαλείτερη εὐχαρίστησι.

Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1801, ἡ Παυλίνα γνώρισε στὸ σαλόνι της τὸν Σατωβριάνδο. Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι τὴν γνωριμία αὐτή, ποὺ θὰ ἦταν ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας του, τὴν ἔκανε ὁ ἴδιος ὁ Ζουμπέρ. Ἕνας κοινὸς φίλος τοῦ Σατωβριάνδου καὶ τοῦ Ζουμπὲρ εἶχε παρακαλέσει τὸν τελευταῖο νὰ συστήση τὸν συγγραφέα τῆς «Ἀτάλας» στὴν Παυλίνα. Ὁ Ζουμπὲρ δὲν μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ. Καὶ τὸ μοιραῖο, τὸ ἀναπόφευκτο, συνετελέσθη. Ἡ Παυλίνα ἀγάπησε τρελλά, παράφορα τὸν Σατωβριάνδο, καὶ γιὰ τὸν Ζουμπὲρ δὲν διατήρησε πειὰ παρὰ ἕνα αἴσθημα φιλίας.

Ὁ Ζουμπέρ, ὡστόσο, νικῶντας τὸν πόνο του, ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε γιὰ τὴν Παυλίνα ἕνας πιστὸς καὶ στοργικὸς φίλος. Δυὸ μέρες μετὰ τὴ γνωριμία της μὲ τὸ Σατωβριάνδο, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ Παυλίνα καταγινόταν μὲ τὸ διαζύγιό της — ἤθελε νὰ χωρίση τὸν ἄντρα της, κόμητα ντὲ Μπωμὸν — ὁ Ζουμπὲρ τῆς ἔγραφε τὸ πιὸ τρυφερὸ γράμμα, ἕνα γράμμα γεμᾶτο ἀπὸ τὴν φλογερώτερη ἐρωτικὴ ἀνησυχία.

«Θὰ ξαναγίνετε — τῆς ἔγραφε χαριτολογῶντας — πάλιν δὶς Μονμορέν, μιὰ κοπέλλα, ναί, ναί, μὴ γελᾶτε, μιὰ παρθενική, μιὰ ἁγνότατη κόρη...»

Ὁ δυστυχὴς ὁ Ζουμπὲρ παραληροῦσε. Ἤξερε καλὰ πὼς ἡ Παυλίνα ἂν βιαζόταν τόσο πολὺ νὰ χωρίση, τὸ ἔκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μπορῆ νὰ χαίρεται πιὸ ἐλεύθερα τὸν ἔρωτά της μὲ τὸν Σατωβριάνδο. Μὰ στὸ βάθος μιὰ ἰδέα παρηγοροῦσε τὸν Ζουμπέρ. Ἤξερε ὅτι δὲν θἄχανε ποτὲ τὴ φιλία τῆς Παυλίνας. Καὶ πραγματικὰ δὲν τὴν ἔχασε.

Ὅταν δυὸ χρόνια ἀργότερα ἡ Παυλίνα, τσακισμένη ἀπὸ τὴ φθίσι, ἑτοιμοθάνατη, ζητοῦσε κάπου νὰ βρῆ ἕνα στερνὸ καταφύγιο γιὰ νὰ περάση τὶς τελευταῖες της μέρες, δὲν σκέφθηκε μόνον τὸν Σατωβριάνδο, ποὺ βρισκόταν τότε στὴ Ρώμη, καὶ τὴν περίμενε. Σκέφθηκε τότε καὶ τὸν πιστό, τὸν πάντα τρυφερὸ καὶ ἀφοσιωμένο Ζουμπέρ. Καὶ ἴσως γιὰ μιὰ στιγμή, πρὶν πάρει τὸ δρόμο γιὰ τὴ Ρώμη, ὅπου τὴν τραβοῦσε ἀκατανίκητα ὁ ἄστατος καὶ γοητευτικὸς ἐραστής της, ἡ ψυχή της, ἡ πονεμένη, ἡ μαρτυρικὴ ψυχή της, ποὺ εἶχε τὴ στιγμὴ ἐκείνη τόση ἀνάγκη ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ μιᾶς ἀληθινῆς φιλίας, νὰ νοστάλγησε τὸν Ζουμπέρ.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΝΟΡΜΑΛ

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΝΤΙΛΙΑ

ΤΗΝ εἶδα γιὰ μιὰ καὶ μόνο φορὰ σ' ἕνα λεωφορεῖο. Φοροῦσε ἕνα μαῦρο μεταξωτὸ φόρεμα καὶ εἶχε σκεπασμένο τὸ κεφάλι της καὶ τὸ μισό της πρόσωπο μὲ μιὰ μαύρη μαντίλια. Κρατοῦσε ἔτσι μὲ τὸ χέρι της τὴν ἄκρη τῆς μαντίλιας της, ὥστε δὲν φαινόταν καθόλου τὸ στόμα της. Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ ἰδῆ κανεὶς ὅλο τὸ πρόσωπο αὐτῆς τῆς γυναίκας, γιὰ νὰ καταλάβη ὅτι ἦταν ὡραία.

Ἡ γραμμὲς τοῦ σώματός της ξεχώριζαν ὑπέροχες, κάτω ἀπὸ τὸ μαῦρο ἐφαρμοστό της φόρεμα, τὸ χέρι της ποὺ κρατοῦσε τὴν ἄκρη τῆς μαντίλιας, ἦταν ἀλαβάστρινο καὶ λεπτὸ σὰν χέρι πριγκηπέσσας καὶ τὰ μαλλιά της ποὺ ξέφευγαν ἀπὸ τὴν μαντίλια, ἦσαν μαῦρα καὶ γυαλιστερὰ σὰν ἔβενος.

Ἀλλὰ τὸ πιὸ μεγάλο θαῦμα ἦσαν τὰ μάτια της. Τί μάτια, Θεέ μου! Πῶς νὰ περιγράψω τὴν ὀμορφιά τους; Ἦσαν σκοτεινὰ καὶ λαμπερὰ συγχρόνως σὰν μαῦρα διαμάντια, καὶ τὸ βλέμμα τους ἦταν δειλὸ καὶ ἡδονικὸ μαζύ, ἕνα βλέμμα βαρὺ ἀπὸ μελαγχολία κι' ἀπὸ ἡδυπάθεια.

Ὅταν ἡ ἄγνωστη καὶ μυστηριώδης αὐτὴ γυναῖκα γύρισε καὶ μ' ἐκύτταξε γιὰ μιὰ στιγμή, ἐρρίγησα σύγκορμος. Τὸ βλέμμα της ἦταν ἀνυπόφορα ἡδονικὸ καὶ ὀδυνηρὸ συγχρόνως καὶ γέμισε μὲ ἄρρητη γλύκα, ἀλλὰ καὶ μὲ πίκρα τὴν καρδιά μου.

— Ποιὰ νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα; ἀναρωτιόμουνα. Εἶνε Ὀθωμανίδα, Ἱσπανίδα ἢ Ἑλληνίδα;

Φαινόταν ξένη, μεσημβρινὴ ἢ ἀνατολίτισσα. Πάντως δὲν ἔμοιαζε μὲ Γαλλίδα. Τῆς ἔλειπε ἡ ἐλαφρὰ κομψότης τῆς Παριζιάνας, ἀλλ' εἶχε μιὰ χάρι κάπως νωχελῆ, ἀνατολίτικη. Καὶ τὸ ντύσιμό της, καὶ τὸ κάλυμμα τοῦ κεφαλιοῦ της πρόδιδαν μιὰ γυναῖκα ξένη καὶ πιστὴ στὸ ἐθνικό της κοστοῦμι.

Ὅλοι μέσα στὸ λεωφορεῖο τὴν κύτταζαν μὲ θαυμασμό, μὰ αὐτὴ δὲν κύτταζε κανένα κι' ἐξακολουθοῦσε πάντα νὰ κρατάη τὴν ἄκρη τῆς μαύρης της μαντίλιας, μὲ τὸ κατάλευκο χέρι της.

— «Μήπως, ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου, ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶνε καμμιὰ χορεύτρια, καμμιὰ τραγουδίστρια, ποὺ ἦρθε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ κερδίση πολλὰ χρήματα μὲ τὴν τέχνη της;»

Ἄξαφνα, σὲ κάποια στάσι, μιὰ γυναῖκα μ' ἕνα ὡραῖο παιδάκι στὰ χέρια ἦρθε κι' ἐκάθησε δίπλα στὴν κυρία μὲ τὴν μαντίλια.

Τὸ παιδάκι αὐτὸ ἦταν πολὺ ὡραῖο, πολὺ χαριτωμένο, καὶ ὅλοι μέσα στὸ λεωφορεῖο τὸ κύτταζαν μὲ στοργὴ καὶ μὲ θαυμασμό.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ μικροῦλι ἅπλωσε τὰ χεράκια του καὶ τράβηξε τὴν μαντίλια τῆς ὡραίας κυρίας. Ἐκείνη φάνηκε σὰν νὰ θύμωσε καὶ τράβηξε ἀπότομα τὴν μαντίλια ἀπὸ τὰ χεράκια του.

— «Σκληρὴ καὶ ἄστοργη γυναῖκα, σκέφθηκα. Δὲν τὴν συγκινεῖ τὸ ἀθῶο χαμόγελο ἑνὸς παιδιοῦ. Αὐτὴ ἡ γυναῖκα θὰ ἔχη κάνει πολλοὺς νὰ ὑποφέρουν, χωρὶς ἄλλο. Θὰ τῆς ἀρέση νὰ ἔχη θύματα γύρω της».

Ποζάρω μόνο γιὰ τὰ μάτια μου καὶ γιὰ τὸ σῶμα μου...

Σὲ λίγο τὸ παιδάκι τράβηξε καὶ πάλι τὴν μαντίλια. Ἡ ὡραία κυρία σηκώθηκε τότε ἀπότομα ἀπὸ τὴν θέσι της καὶ πῆγε καὶ στάθηκε στὸν ἐξώστη τοῦ λεωφορείου.

— Ἡ κυρία αὐτή, δὲν ἀγαπάει τὰ παιδιά, εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες τοῦ λεωφορείου.

— Γυναῖκα ποὺ δὲν ἀγαπάει τὰ παιδιά, δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε καλή, εἶπε καὶ ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ.

Τέλος, ἡ κυρία μὲ τὴν μαντίλια κατέβηκε σὲ μιὰ στάσι. Κατέβηκα κι' ἐγὼ πίσω της καὶ τὴν ἀκολούθησα.

Μιὰ ἀκατανίκητη ἕλξις μὲ τραβοῦσε ξοπίσω ἀπὸ τὴν ἄγνωστη αὐτὴ ποὺ φαινόταν τόσο παράξενη καὶ σκληρή, καὶ τῆς ὁποίας ὅμως τὰ μάτια ἔσταζαν ὀδύνη καὶ ἡδονή, σὰν ἕνα ἀπόκοσμο σπάνιο φίλτρο.

— Κυρία μου, τῆς ψιθύρισα σὲ μιὰ στιγμή, καθὼς πήγαινα ξοπίσω της, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια;

Ἐκείνη, χωρὶς νὰ μ' ἀπαντήση, ἐπετάχυνε τὸ βῆμα της, ἀλλ' ἐπετάχυνα κι' ἐγὼ τὸ δικό μου.

— Κυρία μου, ἐξακολούθησα, μὴ μὲ πάρετε γιὰ κανένα ἐλαφρόμυαλο Δὸν-Ζουάν. Δὲν συνηθίζω νὰ ἐνοχλῶ τὶς κυρίες στὸν δρόμο. Ἀλλὰ δὲν ξέρω τί ἔπαθα μόλις εἶδα τὰ μάτια σας. Μ' ἐτράβηξαν ἀκατανίκητα. Μὴ μὲ περιφρονεῖτε.

Ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε πάντα νὰ προχωρῆ, χωρὶς νὰ γυρίση νὰ μὲ κυττάξη.

Μὰ ἐγὼ ἐξακολούθησα νὰ τῆς ψιθυρίζω:

— Ἤθελα νὰ ξέρω, εἶνε τάχα τόσο ὡραῖο τὸ στόμα σας, ὅσο καὶ τὰ μάτια σας; Ἤθελα τόσο πολὺ νὰ ἰδῶ τὸ στόμα σας. Δὲν παραμερίζετε λίγο τὴν μαντίλια σας;

Ἡ ὡραία ἄγνωστη ἔκρυψε τότε ἀκόμα περισσότερο τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου της μὲ τὴν μαντίλια της.

Καὶ δὲν ξέρω πῶς μοῦ φάνηκε ὅτι γέλασε συγχρόνως εἰρωνικὰ κάτω ἀπὸ τὸ μαῦρο μεταξωτὸ ὕφασμα.

— Εἶσθε σκληρή! τῆς εἶπα. Σᾶς ἀρέσει νὰ ἑλκύετε τοὺς ἄντρες γιὰ νὰ γελᾶτε ὕστερα μαζύ τους. Ξέρετε ὅτι ἕνα σας βλέμμα μόνον φθάνει γιὰ νὰ σκλαβώση μιὰ καρδιά. Ξέρετε τὴν φοβερὴ δύναμι τῆς ὀμορφιᾶς σας, τὴν ἀκατανίκητη γοητεία τῶν ματιῶν σας. Βάζω στοίχημα ὅτι ἐπίτηδες κρύβετε τὸ μισό σας πρόσωπο, γιὰ νὰ ξεχωρίζουν ἀκόμα καλύτερα τὰ μάτια σας, καὶ νὰ μαγεύουν περισσότερο τὸν κόσμο. Εἶσθε φοβερὰ φιλάρεσκη καὶ σκληρή. Αὐτὸ τὸ ἀποδείξατε ἄλλωστε μὲ τὸ ἀπότομο φέρσιμό σας στὸ παιδάκι τοῦ λεωφορείου.

Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πῶς τόλμησα νὰ μιλήσω ἔτσι σὲ μιὰ γυναῖκα, μὰ ἡ ἰδέα, ὅτι μὲ εἰρωνεύτηκε, μ' ἔκανε νὰ παραφερθῶ.

— Εἶμαι βέβαιος, τῆς εἶπα κατόπιν, γιὰ νὰ φανῶ κάπως εὐγενικώτερος, ὅτι ἔχετε τ' ὡραιότερο στόμα τοῦ κόσμου, ὅπως ἔχετε καὶ τὰ ὡραιότερα μάτια.

Τότε ἡ παράξενη γυναῖκα, γέλασε δυνατά, σαρκαστικά, σχεδὸν σατανικά. Ἐγὼ ταράχτηκα πάλι καὶ εἶπα:

— Καλὰ τὸ ἔχω καταλάβει. Εἶσθε τόσο τεχνίτρα καὶ σκληρή, ὅσο καὶ ὡραία. Ἑλκύετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ μιά σας ματιά, γιὰ νὰ τοὺς κοροϊδέψετε ὕστερα. Εἶσθε μιὰ φοβερὴ μοιραία γυναῖκα. Κι' ὅμως μ' ἑλκύετε ἀκαταμάχητα. Σᾶς ἀγαπῶ, λαχταρῶ νὰ φιλήσω τὰ χείλη σας!

Τότε, ἡ κυρία μὲ τὰ μαῦρα, σταμάτησε, γύρισε καὶ μ' ἐκύτταξε, καὶ τραβῶντας τὴν μαντίλια ἀπὸ τὸ στόμα της, φώναξε:

— Φιλῆστε, λοιπόν, τὰ χείλη μου!

Ἀμέσως ὑποχώρησα μὲ φρίκη.

Τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου τῆς δυστυχισμένης αὐτῆς γυναίκας ἦταν παραμορφωμένο. Χείλη δὲν ὑπῆρχαν σχεδὸν καθόλου, καὶ ἡ μισή της μύτη ἔλειπε!

— Εἶχα πραγματικὰ τὸ ὡραιότερο στόμα τοῦ κόσμου, μοῦ εἶπε ἡ ταλαίπωρη γυναῖκα, ἀλλ' ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἀγάπησα στὴν ζωή μου, ἦταν πολὺ ζηλιάρης, καὶ μιὰ μέρα, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ φοβερὴ σκηνή, μοῦ ἔρριξε βιτριόλι στὸ πρόσωπο. Μὰ ἐγὼ δὲν εἶχα ἀγαπήσει παρὰ μόνον αὐτὸν στὸν κόσμο. Κι' ὅμως δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψη. Εἶμαι Ἑλληνίδα, ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι, καὶ μένω τώρα ἐδῶ στὸ Παρίσι, ὅπου ποζάρω σὲ ζωγράφους μόνο γιὰ τὰ μάτια μου καὶ γιὰ τὸ σῶμα μου... Δὲν μ' ἄρεσε ποτέ μου νὰ παίζω μὲ τὶς καρδιές. Χωρὶς νὰ τὸ θέλω ὅμως ἐνέπνεα τρελλὸν ἔρωτα σὲ ὅσους μ' ἐκύτταζαν. Τί ἔφταιγα γι' αὐτό; Τί φταίω ἂν καὶ τώρα ἀκόμα θαυμάζουν τὰ μάτια μου; Ἔπρεπε, λοιπόν, νὰ μοῦ τὰ κάψη κι' αὐτὰ τὸ βιτριόλι γιατὶ εἶνε ὡραῖα; Καταλαβαίνετε τώρα γιατὶ κρύβω τὸ στόμα μου μὲ τὴν μαντίλια, καὶ γιατὶ φέρθηκα ἀπότομα στὸ παιδάκι; Θὰ τρόμαζε τὸ φτωχό, ἂν ἔβλεπε τὸ στόμα μου... Ἂν ἤμουν τόσο φιλάρεσκη καὶ σκληρή, ὅπως νομίσατε, δὲν θὰ σᾶς ἔδειχνα ποτὲ τὸ στόμα μου. Ἀλλὰ τὸ δείχνω πάντα ἔτσι σ' ὅσους μοῦ κάμουν ἐρωτικὲς ἐκμυστηρεύσεις, γιὰ νὰ μὲ συχαθοῦν καὶ νὰ ἡσυχάσουν...

Τὴν ἄκουγα νὰ μιλάη μὲ μάτια χαμηλωμένα.

Κι' ὕστερα, χωρὶς νὰ τολμήσω νὰ τὴν κυττάξω στὸ πρόσωπο, πῆρα τὸ ὡραῖο της χέρι καὶ τὸ φίλησα, ζητῶντας ταπεινὰ συγγνώμην.

Κι' ἔφυγα, ἔφυγα γρήγορα-γρήγορα, χωρὶς νὰ γυρίσω νὰ κυττάξω πίσω μου...

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

MORTUAE SPES

Σὰν ποιητὲς μελάγχολοι ἐκεῖ βαθειὰ στὴ δύση
Τὰ κυπαρίσσια φαίνονται τὴν ὥρ' αὐτὴ θλιμμένα
μπροστὰ ἀπ' τὸ φῶς ποὺ χύνεται χλωμότερ' ὁλοένα
μέσ' τὸ θαμπὸ τὸ σούρουπο, πῶχει ἁπλωθῆ στὴ φύσι.

* * *

Κι' ἀπόψε κάποια ἐλπίδα μου ὅλ' ἀρμενίζει πέρα
(μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο κι' ἀπ' τὸ φῶς, ποὺ τώρα σιγοσβύνει)
σὰν τόσες ἄλλες στ' Ἄπειρου πλανιέται τὴ γαλήνη
καὶ συνοδεύει θλιβερὰ τὴν πεθαμμένη μέρα.

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΓΙΑΝΝΑΤΟΣ

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΠΩΣ ΚΑΤΑΚΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

(Συμβουλὲς μιᾶς γυναίκας ποὺ ἀγάπησε κι' ἀγαπήθηκε πολὺ)

ΑΓΑΠΗΤΕΣ μου ἀναγνώστριες, σᾶς μίλησα σὲ προηγούμενα σημειώματά μου γιὰ τὴν περιποίησι τοῦ σώματος, γιὰ τὸ ντύσιμο, γιὰ τὰ κοσμήματα. Αὐτὰ ὅμως δὲν εἶνε τὰ μόνα ὅπλα τῆς γυναίκας, ἀλλὰ εἶνε τὰ κυριώτερα, ὑπὸ τὸν ὅρον—αὐτὸ θὰ τὸ ἐπαναλαμβάνω σὲ κάθε εὐκαιρία — ὅτι ξέρει καθεμιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήση.

Μὰ εἶνε κι' ἕνα σωρὸ ἄλλες λεπτομέρειες ποὺ ἔχουν κι' αὐτὲς τὴ σημασία τους. Καμμιὰ φορὰ μάλιστα μιὰ λεπτομέρεια μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχία στὸν ἔρωτα ἢ μᾶς καταστρέφει ὅ,τι μὲ πολὺ κόπο κατωρθώσαμε. Ἕνα ἐκφραστικὸ χαμόγελο, παραδείγματος χάριν, φωτίζει ἕνα πρόσωπο, ὄχι πολὺ ὤμορφο ἢ καὶ ἄσχημο ἀκόμα καὶ τὸ κάνει γοητευτικό.

Ὁ Ὀβίδιος, ὁ Λατῖνος ποιητής, ποὺ ἦταν αὐθεντία στὰ ζητήματα τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς γυναίκας γενικά, γράφει στὴν «Ἐρωτικὴ Τέχνη» τα:

«Ἡ γυναῖκες ὡς καὶ τὸν τρόπο ποὺ θὰ γελάσουν πρέπει νὰ τὸν προσέχουν καὶ νὰ τὸν σπουδάζουν. Ὅσες ξέρουν τί σημασία ἔχει τὸ γέλιο στὴ γοητεία τῆς γυναίκας, ἀνοίγουν ἐλαφρὰ τὰ χείλη, ὥστε στὶς ἄκρες νὰ σχηματίζωνται δυὸ λακκάκια ὅλο γλύκα καὶ τ' ἀπάνω δόντια νὰ σκεπάζωνται λίγο μὲ τὸ κάτω χεῖλος. Τί μαγεία!

»Τὸ γέλιο αὐτὸ ὅμως δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὑπερβολικό, μὰ νἆχη — πῶς νὰ τὸ πῶ; — κάτι τὸ ἐλαφρό, τὸ χαριτωμένο, τὸ γυναικεῖο... Ὡς ποῦ φτάνει δὲ ... τέρη τῆς γοητείας; Νὰ σᾶς τὸ πῶ: Ἡ γυναῖκες πρέπει νὰ μαθαίνουν καὶ νὰ κλαῖνε ἀκόμα μὲ τρόπο χαριτωμένο. Νὰ κλαῖνε ὅταν θέλουν κι' ὅπως θέλουν. Εἶνε ἀκόμα πολὺ ὡραῖο στὴν ὁμιλία τους νὰ τρῶνε μερικὰ γράμματα τῶν λέξεων καὶ ἡ φωνή τους νὰ εἶνε τρεμουλιαστὴ λιγάκι. Μάθετε ἀκόμα καὶ νὰ περπατᾶτε μὲ τρόπο ποὺ νὰ ταιριάζη σὲ μιὰ γυναῖκα. Ὁ τρόπος τῆς περπατησιᾶς μπορεῖ νὰ προσελκύση ἢ ν' ἀπομακρύνη ἕναν ἄνδρα. Εἶνε πολλὲς γυναῖκες ποὺ μ' ἕνα ἐπιτηδευμένο ταλάντευμα τοῦ κορμιοῦ τους κάνουν τὶς φοῦστες τους νὰ φτερουγίζουν κι' ἔχουνε βάδισμα περήφανο καὶ ἡγεμονικό. Ἄλλες ὅμως κουνιοῦνται πολὺ σὰν περπατοῦν ἢ κάνουν μεγάλα ἄχαρα βήματα. Ἀκόμα καὶ σ' αὐτὸ πρέπει νὰ κρατάη κάποιο μέτρο. Ζητᾶτε πάντα, ὦ γυναῖκες, τὸν τρόπο πῶς νὰ διορθώνετε, μὲ τὴν τέχνη, τὰ ψεγάδια ποὺ σᾶς ἔδωσε τυχὸν ἡ φύσις. Μὴν ξεχνᾶτε ὅμως πὼς ἡ τέχνη εἶνε εὐχάριστη καὶ μαγεύει μόνον ὅταν κρύβεται. Πολλὰ πράγματα πρέπει νὰ μένουν ἄγνωστα στοὺς ἄνδρες.

»Γυναῖκα, νἆσαι παντοῦ καὶ πάντοτε πρόθυμη στὴ χαρά.

»Πιστέψτε στὴν πεῖρα μου. Ἡ ὑπερβολικὴ ἐπίδειξις καὶ οἱ ξετσίπωτοι τρόποι δὲν ἀρέσουν. Πρέπει ἐπίσης ν' ἀποφεύγετε νὰ παίρνετε ὕφος ἀλαζονικό. Εἶνε πάντα ἀντιπαθητικὸ καὶ δὲν ἀρέσει. Μόνον ὅποια ἔχει βλέμμα γλυκὸ καὶ χαριτωμένο, μπορεῖ νὰ ἐμπνεύση ἔρωτα. Ἀκόμα καὶ τὴ μελαγχολία, ὅταν παραγίνεται, τὴ μισοῦν οἱ ἄνδρες. Ἂν θέλετε νὰ φυλάξετε ἄγγιχτη τὴν ὀμορφιά σας, μάθετε νὰ χαλιναγωγῆτε τὶς ὁρμὲς τῆς ψυχῆς σας. Ἡ ὡραία γαλήνη εἶνε κληρονομιὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ὀργὴ κι' ἡ μανία εἶνε κληρονομιὰ τῶν θηρίων».

* * *

Τί σοφὲς συμβουλὲς, ἀλήθεια!

Σὲ προηγούμενα σημειώματά μου σᾶς εἶπα καὶ γιὰ τὴν τέχνη ποὺ χρειάζεται στὸν τρόπο ποὺ περιποιούμεθα τὸ σῶμα μας.

Τώρα θέλω νὰ τονίσω ἕνα σημεῖο ποὺ τὸ θεωρῶ ὡς τὸ σπουδαιότερο στὴ συμπεριφορὰ γενικῶς τῆς γυναίκας. Νὰ εἶστε δηλαδὴ καὶ νὰ μένετε παντοῦ καὶ πάντοτε γυναῖκες.

Στὴν ἐποχὴ ποὺ ζοῦμε, πολλὲς τὸ ξεχνοῦν αὐτό. Ἡ νέες ἰδέες, ἡ χειραφέτησις, ὁ ἀγῶνας τῆς γυναίκας γιὰ νὰ ἐξισωθῆ στὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ δικαιώματα μὲ τὸν ἄνδρα, ἔφεραν κάποια σύγχυσι. Στὶς σύγχρονες γυναῖκες ἀρέσει νὰ ἀνδροφέρνουν. Τὰ ἀγοροκόριτσα εἶνε τῆς μόδας.

Μὰ μὴ γελιέστε. Τὴ νίκη ἡ γυναῖκα θὰ τὴν πετύχη μόνον μὲ τὰ γυναικεῖα της χαρίσματα.

Δὲν λέω βέβαια πὼς πρέπει νὰ πᾶμε καὶ κόντρα στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ γυναῖκα δὲν μπορεῖ νὰ μείνη πειὰ κλεισμένη στὸ σπίτι. Οὔτε νὰ εἶνε μιὰ ὡραία κούκλα μόνο, ἢ μιὰ νοικοκυρὰ ποὺ νὰ μὴν ξέρη καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτ' ἄλλο, παρὰ γιὰ τὴν κουζίνα, τὸ νοικοκυριό της καὶ τὰ παιδιά της. Σήμερα ἡ γυναῖκα ἔχει δική της προσωπικότητα, καὶ δὲν ἔχει μόνο καθήκοντα, ἔχει καὶ δικαιώματα. Ἔχει δική της θέλησι καὶ δὲν εἶνε σκλάβα ἢ δούλα τοῦ ἀνδρός της, οὔτε «ζῶον οἰκόσιτον» τοῦ πατέρα της καὶ τῶν ἀδελφῶν της, ποὺ σ' ἄλλα χρόνια μποροῦσαν νὰ τὴν δώσουν σ' ὅποιον ἤθελαν, ὅπως μποροῦσαν νὰ πωλήσουν ἐλεύθερα καὶ τὸ βῶδι τους. Ἡ γυναῖκα τώρα εἶνε ἴση μὲ τὸν ἄνδρα. Αὐτὸ εἶνε σωστό.

Ἀλλὰ τὰ μέσα τῆς ἐπιτυχίας της δὲν ἄλλαξαν κι' αὐτὸ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὸ ξεχνοῦμε.

* * *

Οἱ ἀγορίστικοι τρόποι, τὸ ἀνδρικὸ φέρσιμο, ἡ ἐλευθερία, ἔχουν κι' αὐτὰ κάποιο θέλγητρο, ἀρκεῖ νὰ διακρίνεται κάτω ἀπ' αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ἡ γυναικεία χάρι καὶ ἡ λεπτότης. Προσέξτε τί συμβαίνει μὲ τὸ ντύσιμο. Σὲ μερικὲς γυναῖκες πηγαίνουν θαυμάσια μερικὲς λεπτομέρειες ἀνδρικοῦ ντυσίματος: Μιὰ μπλοῦζα μὲ γιακᾶ, σὰν ἀνδρικὸ πουκάμισο, καὶ γραβάτα, ἕνα καπελλάκι σὰν ρεπούμπλικα, ἕνα ταγὲρ σὰν σακκάκι. Μιὰ ὁποιαδήποτε γυναῖκα ντυθῆ ἐξ ὁλοκλήρου ἀνδρικά, θἆναι γελοία. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς τρόπους, καὶ μὲ τὴν ὁμιλία, καὶ μὲ τὴ συμπεριφορά, καὶ μὲ τὸ βάδισμα. Γιὰ σκέρτσο ἔχει κάποτε χάρι τὸ ν' ἀγοροφέρνουμε. Μ' ἂν μοιάσουμε σ' ὅλα τοὺς ἄνδρες, θὰ χάσουμε τὴ γοητεία στὰ μάτια τους.

Μὴ σᾶς ξιππάζουν ἡ ἀμφίβολες ἐπιτυχίες μερικῶν ἀγοροκόριτσων. Πρὸ παντὸς δὲ αὐτὰ τὰ σκέρτσα στέκουν στὰ νέα κορίτσια, ποὺ εἶνε ἀκόμη παιδιά. Μιὰ γυναῖκα στὴν πλήρη ἀκμὴ τῶν θελγήτρων της, χάνει ὅταν θυσιάζει τὴ γυναικότητά της καὶ θέλει νὰ φαίνεται σὰν ἄνδρας.

Θέλω νὰ πῶ ὅτι στὰ ἀγοροκόριτσα βρίσκουν σήμερα πολλοὶ ἄνδρες γοῦστο. Ἴσως. Κανεὶς ὅμως δὲν γοητεύεται ἀπὸ μιὰν... ἀνδρογυναῖκα.

Ἄλλως τε, καὶ τῶν ἀγοροκόριτσων τὸ θέλγητρο δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτε. Πολλοὶ ἄνδρες βρίσκουν γοῦστο σ' αὐτό, ἀλλὰ πολὺ λίγοι ἀποφασίζουν νὰ ἑνώσουν τὴν τύχη τους μ' ἕνα ἀγοροκόριτσο ἢ ν' ἀφοσιώσουν τὴ ζωή τους καὶ τὰ ὄνειρά τους σ' αὐτό. Κυττάχτε γύρω σας καὶ θὰ μὲ δικαιώσετε. Μὴ βλέπετε ἂν αὐτὲς ἡ ἐλεύθερες γυναῖκες εἶνε περιτριγυρισμένες ἀπὸ πολλοὺς ἄνδρες. Σὲ λίγο καιρὸ θὰ μείνουν ἔρημες θαυμαστῶν καὶ φίλων.

«Ὑπάρχουν γυναῖκες —εἶπε κάποιος παληὸς ποιητής— ποὺ ὅλοι ζητοῦνε τὴ σχέσι τους, μὰ κανεὶς δὲν ἀποφασίζει νὰ τὶς παντρευτῆ. Καὶ ὑπάρχουν γυναῖκες στὶς ὁποῖες πολλοὶ προσφέρουν τὴ φιλία τους, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τοὺς ἐμπιστεύεται τὸν ἔρωτά του».

Ἄλλως τε ἡ ἱστορία ὁλόκληρη βεβαιώνει πὼς ἐκεῖνες ἡ γυναῖκες ἐκυριάρχησαν πάνω στοὺς ἄνδρες, ὅσες ἐβάσισαν τὴν ἐπιτυχία τους στὶς φυσικὲς χάρες καὶ ἐπρόσφεραν στοὺς ἄνδρες ἐκεῖνο ποὺ τοὺς λείπει, τὴν τρυφερότητα δηλαδή, τὴ χάρι, τὴ λεπτότητα καὶ τὸν ἔρωτα.

Η ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ
Σκερτσόζα μὲ τὸ ἀνδρικὸ κοστοῦμι...

Η ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ
Γοητευτική, σέρνει πίσω της κοπάδι θαυμαστῶν, μὲ τὸ γυναικεῖο της ντύσιμο...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΡΩΣΣΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ

ΤΑ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΚΡΙΖΙΝΣΚΥ

Μιὰ παράξενη συνάντησις στὴ Μονμάρτρη. Τὸ ἀπόκρυφο καμπαρὲ τῶν Ρώσσων ἐξορίστων. Ἡ τραγικὲς περιπέτειες τῆς Βερότσκας. Τὸ ἄτυχο εἰδύλλιό της μὲ τὸν πρίγκηπα Ἀλιόσα Κριζίνσκυ. Μιὰ μυθιστορηματικὴ φυγὴ στὸν Καύκασο. Ἡ ἐπάνοδος κι' ἡ ἀπόδρασις τῆς Βερότσκας στὸ Βερολῖνο. Μιὰ ἀφάνταστη περιπέτεια μὲ τὸν μυστηριώδη κόμητα τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, κτλ. κτλ.

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ στὴν πλατεῖα Πιγκάλ, στὴν καρδιὰ τῆς Μονμάρτρης. Ἀπὸ παντοῦ τὰ φωτεινὰ ὀνόματα κι' ἡ πολύχρωμες ρεκλάμες τῶν καμπαρὲ σᾶς προσκαλοῦν στὴν πυρετώδη κραιπάλη τους. Ἡ γυναῖκες τοῦ ἔρωτος, βαμμένες παράξενα, σὰν ἐξωτικὲς κοῦκλες, περνοῦν δίπλα σας ρίχνοντας σαγηνευτικὲς ματιὲς ποὺ σκανδαλίζουν κι' ἀγκιστρώνουν.

Στὴ γωνία τῆς ὁδοῦ Φρωσὸ μιὰ τρομαγμένη κραυγὴ μ' ἔκανε νὰ γυρίσω ἀπότομα τὸ κεφάλι μου. Μιὰ μυστηριώδης γυναῖκα μὲ μαύρη μεταξωτὴ τουαλέττα καὶ μὲ πρόσωπο γλυκὸ σὰν Παναγίας, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμπαινε βιαστικὰ σ' ἕνα ταξί, φώναζε ρωσσικὰ σ' ἕναν ὑψηλόσωμο ἄγνωστο μὲ ὠχρὸ καὶ κουρασμένο πρόσωπο:

—Βλαδιμὶρ, βοήθεια!... Ἔλα μαζύ μου!... Μὲ κυνηγοῦν!...

Ὁ ἄγνωστος ἔρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ γύρω του κι' ἔπειτα τῆς ἀπάντησε:

—Κάνε μιὰ βόλτα κι' ἔλα ὕστερα στὸ «Μπιρόν»... Θὰ σὲ περιμένω ἐκεῖ πέρα... Μὴ φοβᾶσαι... Θὰ σὲ χάσουν....

Ἡ γυναῖκα μὲ τὰ μαῦρα χάθηκε μὲ τὸ ταξὶ στὸ βάθος τῆς ὁδοῦ Φονταίν. Ὁ ἄγνωστος μ' ἕνα πήδημα ἔφτασε στὴ γωνιὰ τῆς ὁδοῦ Ντουαί, πέρασε στὴ σκιὰ κι' ἔγινε ἄφαντος μέσα στὸ σκοτάδι μιᾶς παρόδου.

Τὸ «Μπιρόν»! Ποῦ νὰ εἶνε ἄραγε αὐτὸ τὸ ἀπόκρυφο κέντρο; Ἀπὸ περιέργεια ρώτησα ἕνα σωφὲρ ποὺ ἔστεκε στὴν ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου.

—Δὲν ξέρετε τὸ «Μπιρόν»; παραξενεύτηκε. Εἶνε τὸ καμπαρὲ τῶν Ρώσσων ἐξορίστων... Στὸ βάθος τῆς ὁδοῦ Φονταίν...

Ἡ ὥμορφη ἐκείνη Ρωσσίδα μὲ τὸ γλυκὸ πρόσωπο μὲ εἶχε σκανδαλίσει. Τί εἶχε λοιπόν; Ποιοὶ τὴν κυνηγοῦσαν; Καὶ γιατί;

Ὅταν μπῆκα στὸ καμπαρὲ «Μπιρὸν», ὅλα τὰ τραπέζια ἦσαν πιασμένα. Παντοῦ ἔβλεπε κανεὶς γυναῖκες μ' ἕνα ὥμορφο καὶ μελαγχολικὸ πρόσωπο κι' ἐξαϋλωμένες μορφὲς Σλαύων ἀπὸ τὶς στερήσεις καὶ τὴ δυστυχία. Σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ βάθους καθόταν ἡ Ρωσσίδα μὲ τὰ μαῦρα κι' ὁ Βλαδιμίρ. Μαζύ τους ἦταν κι' ἕνα τρίτο πρόσωπο.

Κάθησα δίπλα τους, στὴν ἄκρη ἑνὸς τραπεζιοῦ καὶ προσποιήθηκα ὅτι ἐδιάβαζα μιὰ ἀγγλικὴ ἐφημερίδα.

—Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ κάθησε δίπλα μας; ρώτησε τότε ἀνήσυχη ἡ Ρωσσίδα.

—Ξέρω κι' ἐγώ... ἀπάντησε ὁ τρίτος ἄγνωστος. Θὰ εἶνε κάποιος Ἄγγλος ἀπὸ καμμιὰ τζὰζ-μπάντ...

—Μήπως εἶνε «σπιοῦνος»; ἀναρωτήθηκε ὁ Βλαδιμίρ.

Γιὰ νὰ τοὺς καθησυχάσω, ἔβγαλα τὴν ταμπακέρα μου καὶ τοὺς προσέφερα σιγαρέττα, προφέροντας μερικὰ φιλικὰ λόγια ρωσσικά.

—Ἄ! Εἴσαστε Ρῶσσος! φώναξε ὁ Βλαδιμὶρ ὁλόχαρος. Κι' ἐμεῖς ποὺ σᾶς περνούσαμε γιὰ κατάσκοπο τῆς Ἀστυνομίας!....

Μιὰ μποτίλλια σαμπάνια κατόπιν τοὺς ἔλυσε περισσότερο τὴ γλῶσσα. Ὕστερ' ἀπὸ τὸ τέταρτο ποτῆρι, ἤξερα κιόλας ὅτι τὴ Ρωσσίδα μὲ τὰ μαῦρα τὴν ἔλεγαν Βερότσκα Ροζανὼφ καὶ ὅτι ὁ τρίτος φίλος ἦταν κάποιος Γρηγόρης Κουρκίν. Κι' οἱ τρεῖς τους εἶχαν ἀπελαθῆ ἀπὸ τὴ Γαλλία, μὰ θὰ προτιμοῦσαν ν' αὐτοκτονήσουν παρὰ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ Παρίσι...

Ὁ Βλαδιμὶρ ἦταν ἄλλοτε ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῶν Οὐσσάρων. Εἶχε πληγωθῆ τρεῖς φορὲς κατὰ τὸν πόλεμο κι' ὑπέφερε ἀκόμα ἀπὸ ἕνα θραῦσμα ὀβίδος, ποὺ εἶχε μείνει στὸ στῆθος του. Ὁ Κουρκὶν ἦταν ἄλλοτε σύμβουλος στὴ Ρωσσικὴ Πρεσβεία τοῦ Βερολίνου.

Ὅσο γιὰ τὴ Βερότσκα Ροζανὼφ, εἶχε τὴν πιὸ τραγικὴ ἱστορία ἀπ' ὅλους.

Δὲν ἦταν Μεγάλη Δούκισσα ἢ πρώτη χορεύτρια τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μπαλλέτου τῆς Μόσχας. Ὁ πατέρας της, ὁ Δημήτρης Ροζανώφ, ἦταν ὁ μεγαλείτερος ἀδαμαντοπώλης τῆς Πετρουπόλεως. Ἡ Βερότσκα εἶχε μεγαλώσει μὲ μιὰ μυθικὴ πολυτέλεια κι' ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιάστηκε στοὺς ἀνακτορικοὺς χορούς, ἦταν στολισμένη μὲ τὰ πιὸ ὄμορφα διαμάντια τοῦ πατέρα της, σὰν μιὰ μαχαρανὴ τῶν Ἰνδιῶν. Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀλησμόνητους χοροὺς στ' ἀνάκτορα τῆς Πετρουπόλεως, εἶχε γνωρίσει τὸν πρίγκηπα Ἀλιόσα Κριζίνσκυ, τὸν πιὸ νέο καὶ πιὸ ὥμορφο ἀπὸ τοὺς ὑπασπιστὰς τοῦ Τσάρου. Ἡ Βερότσκα, θαμπωμένη ἀπὸ τὴν ὥμορφη ζωή, ποὺ τὴν ἐγνώριζε γιὰ πρώτη φορά, δὲν ἄργησε νὰ συνδεθῆ μαζύ του μ' ἕνα τρυφερὸ καὶ παράφορο αἴσθημα. Τὸ εἰδύλλιό τους ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ μείνη κρυφό. Ὁ πρίγκηψ Κριζίνσκυ, ὁ πατέρας τοῦ Ἀλιόσα, δὲν ἔδινε τὴν συγκατάθεσί του γι' αὐτὸ τὸ γάμο, κι' ὅταν εἶδε ὅτι ὁ γυιός του εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν παρακούση, τὸν μετέθεσε σ' ἕνα σύνταγμα τοῦ Καυκάσου.

Ἡ Βερότσκα ἦταν τότε δεκαεπτὰ χρόνων. Ὁ χωρισμός της ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο της τὴν βύθισε σὲ στυγνὴ μελαγχολία. Εἶχε ἀπελπιστῆ πειὰ κι' ἀπὸ τοὺς δικούς της, οἱ ὁποῖοι φοβόντουσαν τὸν πρίγκηπα Κριζίνσκυ καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τρέλλας, μάζεψε ὅλα τὰ διαμαντικά της σὲ μιὰ τσάντα, φόρεσε ροῦχα χωρικῆς κι' ἔφυγε μόνη γιὰ τὸν Καύκασο...

Ἐκεῖ, κρυφὰ ἀπ' ὅλους, παντρεύτηκε τὸν πρίγκηπα Ἀλιόσα καὶ θὰ ἔφευγε μαζύ του γιὰ τὸ ἐξωτερικό, ἂν δὲν ἄρχιζε ὁ πόλεμος. Ὁ Ἀλιόσα τότε γύρισε πάλι κοντὰ στὸν Τσάρο κι' ἡ Βερότσκα ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ ζήτησε νὰ τὴ δεχτοῦν πάλι στὸ σπίτι της. Ὁ Δημήτρης Ροζανὼφ ὅμως, ποὺ εἶχε τρομάξει ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ φυγή της κι' εἶχε διαδόσει ὅτι τὴν εἶχε στείλει σὲ μιὰ θεία της στὴν Ἑλβετία γιὰ νὰ ξεχάση τὸν πρίγκηπα Κριζίνσκυ, ἀρνήθηκε νὰ τὴν πάρη πάλι μαζύ του καὶ τῆς ὑπέδειξε νὰ καταφύγη στὴ Μόσχα, κοντὰ στὴν οἰκογένεια τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἡ Βερότσκα, τρομοκρατημένη κι' ἀπὸ τὶς ἀπειλὲς τοῦ πεθεροῦ της, ὁ ὁποῖος εἶχε μάθει πειὰ τὸ γάμο της, ἀναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψη τὴν Πετρούπολι...

Τὰ χρόνια τώρα τοῦ πολέμου περνοῦσαν ἀργὰ μὲ διαρκεῖς ἀγωνίες καὶ φόβους. Ὁ Ἀλιόσα κάποτε-κάποτε ἔπαιρνε μιὰ μικρὴ ἄδεια κι' ἔτρεχε νὰ τὴ συναντήση, κρυφὰ ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του. Τέλος, μὲ τὴν ἀνακωχή, νόμισαν ὅτι θὰ ξαναγύριζαν τὰ παληὰ εὐτυχισμένα χρόνια. Ἡ οἰκογένειές τους ἦταν ἕτοιμες νὰ δεχθοῦν πειὰ τὸ γάμο τους, ὅταν ἄξαφνα ἡ θύελλα τῆς ἐπαναστάσεως ἀναστάτωσε τὴ Ρωσσία. Ὁ Ἀλιόσα συνελήφθη μαζὺ μὲ τὴν Τσαρικὴ οἰκογένεια κι' ἀπὸ τότε κανεὶς δὲν ἔμαθε τί εἶχε ἀπογίνει. Ἡ Βερότσκα, μονάχη στὴ Μόσχα, κατάφερε νὰ προμηθευθῆ ἕνα γερμανικὸ διαβατήριο καὶ νὰ περάση στὸ Βερολῖνο, ἔχοντας μαζύ της τὴν πολύτιμη τσάντα της μὲ τὰ διαμαντικά της. Εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι μὲ τὴν περιουσία αὐτὴ θὰ μποροῦσε νὰ κάνη κάτι, ν' ἀνοίξη ἕνα κομψὸ μυροπωλεῖο ἢ ἕναν οἶκο μόδας...

Μὰ δὲν στάθηκε τυχερή. Ἕνα βράδυ στὸ «Καφὲ Ρουαγιὰλ» τῆς Μπισμαρκστράσσε ἔτυχε νὰ γνωρίση ἕναν παράξενο ἀριστοκράτη, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι ἦταν ἀπόγονος τοῦ περιφήμου κόμητος τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, τοῦ νεωτέρου Καλιόστρο.

Ὁ μυστηριώδης φίλος της, ὅταν ἔμαθε τὴν τραγική της ἱστορία καὶ τὴν διαρκῆ ἀγωνία της νὰ μάθη τί εἶχε ἀπογίνει ὁ ἄνδρας της, τῆς ὑποσχέθηκε νὰ τὴν παρουσιάση στὸ Γάλλο πρεσβευτή, ὁ ὁποῖος θὰ ἔκανε τὰ κατάλληλα διαβήματα καὶ θὰ τὴν πληροφοροῦσε γιὰ τὴν τύχη τοῦ πρίγκηπος Ἀλιόσα Κριζίνσκυ.

Ἡ πριγκήπισσα Κριζίνσκυ

Ἡ Βερότσκα ἀνύποπτη, ἔδειξε τυφλὴ ἐμπιστοσύνη στὸν κόμητα τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ καὶ δέχτηκε νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα στὴ βίλλα του. Ὁ παράξενος αὐτὸς ἀριστοκράτης καθόταν σὲ μιὰ ἐξοχικὴ ἔπαυλι ποὺ τὴν ἐφύλαγαν τρία πελώρια Δανέζικα σκυλιά. Ζοῦσε μόνος του ἀνάμεσα στὶς νομισματικὲς συλλογές του καὶ στὰ ἐνυδρεῖα του, γεμᾶτα ἀπὸ φωσφορίζοντα ἰαπωνικὰ ψάρια. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ τῆς ὥμορφης Ρωσσίδος ἦταν γι' αὐτὸν ἕνα ἐξαιρετικὸ γεγονός. Τὴν δέχτηκε σ' ἕνα περίεργο σαλόνι, οἱ τοῖχοι τοῦ ὁποίου ἦσαν σκεπασμένοι μὲ βαρειὰ βελούδινα παραπετάσματα καὶ τῆς προσέφερε τὸ τσάι μὲ μιὰ εὐγένεια ποὺ ἔδειχνε τὴν ἀριστοκρατικὴ καταγωγή του. Ἡ Βερότσκα ὅμως μέσα σ' ἐκείνη τὴ θερμὴ ἀτμόσφαιρα δὲν ἄργησε νὰ αἰσθανθῆ μιὰ ἀνεξήγητη ἀνησυχία. Κάθε τόσο ἄκουγε καθαρὰ πίσω ἀπὸ τὰ παραπετάσματα ὑπόκωφα σφυρίγματα κι' ἐδοκίμαζε τὴν ἐντύπωσι ὅτι κάτι τὸ ζωντανὸ ἐκινεῖτο ὕπουλα κι' ἀόρατα τριγύρω της. Μὰ καὶ τὰ μάτια τοῦ κόμητος τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ εἶχαν πάρει μιὰ ἀλλόκοτη λάμψι. Τὴν ἐκύτταζαν ἐπίμονα, μ' ἕνα βλέμμα τρελλοῦ...

Ἡ Βερότσκα, γιὰ νὰ δώση ἕνα τέλος σ' αὐτὸ τὸ ἐπικίνδυνο «τὲτ-ὰ-τέτ», σηκώθηκε κι' ἑτοιμάσθηκε ν' ἀποχαιρετήση τὸν ἀλλόκοτο φίλο της. Ἐκεῖνος τότε μ' ἕνα σαρδώνιο γέλιο, τράβηξε ἀπότομα τὰ παραπετάσματα τῶν τοίχων κι' ἀπεκάλυψε ἕνα θέαμα ποὺ ἔκανε τὴν ὥμορφη Ρωσσίδα νὰ παγώση ἀπὸ τὴ φρίκη της. Κατὰ μῆκος τῶν τοίχων τοῦ σαλονιοῦ ὁ κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ εἶχε ἕνα ἐξωτικὸ «παλμάριουμ», κρυστάλλινες δηλαδὴ βιτρίνες γεμᾶτες ἀπὸ δηλητηριώδη φείδια ὅλων τῶν εἰδῶν! Ἦταν ἕνας τρελλὸς ἢ ἕνας ἔκφυλος!...

Ἡ τραγικὴ ἐξόριστος ἔμεινε φυλακισμένη μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἀνατριχιαστικὸ σαλόνι μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα. Ὁ κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, ὅπως κι' ὁ περίφημος πρόγονός του, ἦταν ἕνας μυστηριώδης ἀπατεών, ὁ ὁποῖος γιὰ νὰ τῆς ἀποδώση τὴν ἐλευθερία της, ζητοῦσε σὰν ἀντάλλαγμα τὰ διαμαντικά της.

Ἡ Βερότσκα μὲ τσακισμένα τὰ νεῦρα ἀπὸ τὴν ἀπερίγραπτη φρίκη της κι' ἀπὸ τὶς ἐγκληματικὲς τρυφερότητες τοῦ τυχοδιώκτου, ἀναγκάστηκε τέλος νὰ τοῦ ὑπογράψη ἕνα πληρεξούσιο γιὰ τὴν παραλαβή τους ἀπὸ τὴν Τράπεζα. Ὁ κόμης τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ μετέφερε πρῶτα ἀναίσθητη ἀπὸ ἕνα ναρκωτικὸ τὴν ἐξόριστο Ρωσσίδα σ' ἕνα [illegible] ξενοδοχεῖο τοῦ Βερολίνου, ἔγινε ἄφαντος ἀπὸ τὴν παράξενη βίλλα του.

Ὅταν ἡ γυναῖκα τοῦ πρίγκηπος Κριζίνσκυ ξύπνησε ἀπὸ τὸ λήθαργό της, βρέθηκε πάμπτωχη κι' ἔρημη σὲ μιὰ συνοικία τοῦ ὑποκόσμου. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα λοιπὸν ἄρχισε γι' αὐτὴ μιὰ ζωὴ ἀφάνταστης δυστυχίας, ἡ ὁποία [illegible] λιγάκι ὅταν ἔφτασε στὸ Παρίσι, ἀνάμεσα στὴν παροικία τῶν ἐξορίστων Ρώσσων. Μὰ δὲν ἄργησε πάλι νὰ γίνη ἕνας τρομακτικὸς ἐφιάλτης ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς συνταρακτικῆς ἀπαγωγῆς τοῦ Ρώσσου στρατηγοῦ Κουτιέπωφ. Ἡ Βερότσκα Κριζίνσκυ, ὁ Βλαδιμὶρ κι' ὁ Γρηγόρης Κουρκὶν θεωρήθηκαν ὡς ὕποπτοι καὶ διετάχθησαν ἀπὸ τὴν ἀστυνομία νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ Παρίσι. Κανεὶς τους ὅμως δὲν τολμοῦσε νὰ ἐγκαταλείψη τὴν κοσμόπολι. Κι' οἱ τρεῖς τους προτιμοῦσαν τὸ θάνατο, παρὰ τὴν τραγικὴ ζωὴ σὲ μιὰ ἄλλη πρωτεύουσα τῆς Εὐρώπης. Τὸ Παρίσι, μὲ τοὺς ἀναρίθμητους Ρώσσους ἐξορίστους καὶ τὸ διεθνῆ κόσμο του, ἦταν ἡ μόνη τους παρηγοριά. Ζοῦσαν λοιπὸν ἀπὸ τὰ πιὸ παράξενα ἐπαγγέλματα — ἡ Βερότσκα ἐπούλησε κοκαΐνη, ὁ Βλαδιμὶρ ἦταν ἐκφορτωτὴς στὴν Ἀγορὰ κι' ὁ Γρηγόρης Κουρκὶν καθηγητὴς τῆς ξιφασκίας — κι' ἔτρεμαν διαρκῶς [illegible] τὸν ἐφιάλτη ἑνὸς ἀστυνομικοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς ζητοῦσε τὰ χαρτιά τους...

Τὸ καμπαρὲ «Μπιρὸν» εἶχε πειὰ ἀδειάσει. Ξημέρωσε... Οἱ Ρῶσσοι ἐξόριστοι γλυστροῦσαν ἀθόρυβα σὰν σκιὲς καὶ χανόντουσαν μέσα στὸ ἡμίφως τοῦ δρόμου. Ἔτσι γίνονται ἄφαντα καὶ τὰ φαντάσματα, ὅταν πλησιάζει πειὰ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας...

Π. Α. ΥΝΑΓΚΡΑΜ

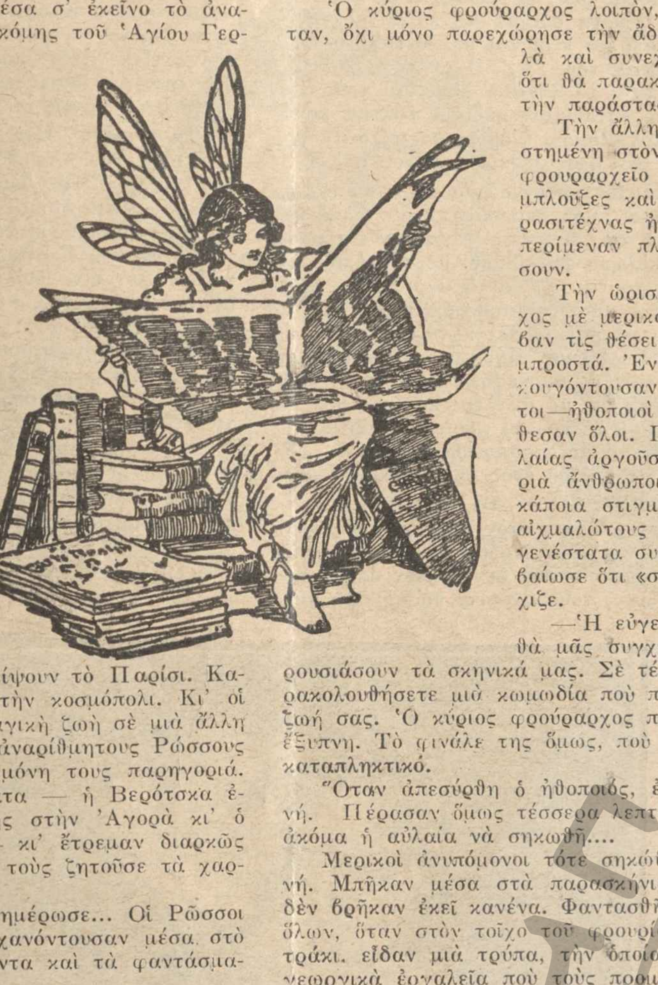

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΑΙΝ

Ρώτησαν κάποτε τὸν Μὰρκ Τουαίν, πῶς ἐκέρδισε τὰ πρῶτα του πέντε δολλάρια.

—Τὸ θυμᾶμαι σὰν νἆταν τώρα, ἀπάντησε ὁ μεγάλος συγγραφεύς. Σπούδαζα στὸ λύκειο, ὅπου ἀπαγορευόταν αὐστηρότατα νά... πελεκᾶνε τὰ θρανία μὲ σουγιάδες. Κάθε παράβασις τῆς ἀπαγορεύσεως αὐτῆς τιμωρεῖτο μὲ πρόστιμο πέντε δολλαρίων. Λοιπὸν μιὰ μέρα πελέκησα κι' ἐγὼ τὸ θρανίο μου μὲ τὸ σουγιᾶ μου. Τὸ πρόστιμο, ὅπως ἦταν φυσικό, μοῦ ἐπεβλήθη ἀμέσως κι' ἔπρεπε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ νὰ τὸ καταβάλω. Ζήτησα λοιπὸν τὸ βράδυ ἀπὸ τὸν πατέρα μου πέντε δολλάρια καὶ τοῦ εἶπα γιὰ ποιὸ λόγο εἶχα τιμωρηθῆ. Μοῦ τἄδωσε καὶ μὲ συμβούλεψε νὰ μὴν τὸ ξανακάνω. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα στὸ σχολεῖο δὲν μοῦ τὰ ζήτησαν. Οὔτε καὶ τὴν μεθεπομένη. Καταλαβαίνετε τί ἦσαν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ πέντε δολλάρια: ὁλόκληρη περιουσία! Τὰ πῆρα καὶ ἐπὶ [illegible] μέρες ἔτρωγα ὑπέροχα γλυκίσματα. Ἔτσι κέρδισα τὰ πρῶτα πέντε δολλάρια.

Α'Π ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἡ πιὸ ἔξυπνη καὶ πρωτότυπη ἀπόδρασις. Πῶς τὸ σκάσανε οἱ Γάλλοι αἰχμάλωτοι. Μιὰ κωμωδία... πολὺ τραγική! Ἡ κατάπληξις τοῦ κ. Φρουράρχου. Μιὰ δραματικὴ ἱστορία πιθήκων. Στὴ θάλασσα, κτλ. κτλ.

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἔξυπνες καὶ καταπληκτικὲς ἀποδράσεις εἶνε ἀσφαλῶς καὶ ἡ παρακάτω, ποὺ τὴν ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων πολεμικῶν ἀνεκδότων ἕνα γαλλικὸ περιοδικό:

Τὸ Νοέμβριο τοῦ 1870, βρισκόντουσαν κλεισμένοι σ' ἕνα γερμανικὸ φρούριο καμμιὰ δεκαριὰ Γάλλοι αἰχμάλωτοι.

Ἦταν ἡ τελευταῖες μέρες τῆς Ἀποκρηᾶς, ὅταν ὁ Γερμανὸς φρούραρχος ἔλαβε ἕνα πρωῒ μιὰ αἴτησι τῶν αἰχμαλώτων, οἱ ὁποῖοι τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς ἐπιτρέψη νὰ παίξουν μιὰ κωμωδία γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὴν πλῆξι τους κι' αὐτοὶ καὶ μερικοὶ ἄλλοι κρατούμενοι μέσα στὸ φρούριο. Συνημμένως μάλιστα τοῦ ὑπέβαλαν καὶ τὸ χειρόγραφο κείμενο τῆς κωμωδίας, ποὺ τὴν εἶχε γράψει ἕνας ἀπ' τοὺς φυλακισμένους.

Ὁ φρούραρχος ἐδιάβασε τὴν αἴτησι, καθὼς καὶ τὴν κωμωδία, ἡ ὁποία τοὔκαμε μεγάλη ἐντύπωσι, γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς συνθέσεώς της, τὴ λεπτότητα τοῦ πνεύματός της καὶ τὴν πρωτοτυπία τῶν σκηνῶν της. Τὰ πρόσωπα τῆς κωμωδίας αὐτῆς ἦσαν ὅσοι καὶ οἱ αἰχμάλωτοι, ποὺ θὰ τὴν ἔπαιζαν, ὑποκρινόμενοι ρόλους διαφόρων χωρικῶν καὶ ἐργατῶν.

Ὁ κύριος φρούραρχος λοιπὸν, σὰν ἄνθρωπος μορφωμένος ποὺ ἦταν, ὄχι μόνο παρεχώρησε τὴν ἄδεια τῆς παραστάσεως τοῦ ἔργου, ἀλλὰ καὶ συνεχάρη τοὺς αἰχμαλώτους, δηλώνοντας ὅτι θὰ παρακολουθοῦσε κι' αὐτὸς πολὺ εὐχαρίστως τὴν παράστασι.

Τὴν ἄλλη μέρα κιόλας ἦταν ἕτοιμη ἡ σκηνή, στημένη στὸν τοῖχο τῆς αὐλῆς τοῦ φρουρίου. Τὸ φρουραρχεῖο εἶχε προμηθεύσει μερικὲς ἐργατικὲς μπλοῦζες καὶ ἀρκετὰ ἀγροτικὰ ἐργαλεῖα στοὺς ἐρασιτέχνας ἠθοποιοὺς γιὰ τὴν παράστασι, καὶ δὲν περίμεναν πλέον παρὰ νὰ νυχτώση γιὰ ν' ἀρχίσουν.

Τὴν ὡρισμένη ὥρα κατέφθασε κι' ὁ φρούραρχος μὲ μερικοὺς ἄλλους ἀξιωματικοὺς καὶ κατέλαβαν τὶς θέσεις τους σὲ μερικὲς καρέκλες μπροστὰ-μπροστά. Ἐν τῷ μεταξὺ μέσα στὰ παρασκήνια ἀκουγόντουσαν δυνατοὶ χτύποι. Ἦσαν οἱ αἰχμάλωτοι—ἠθοποιοὶ ποὺ ἑτοίμαζαν τὰ σκηνικά, ὅπως ὑπέθεσαν ὅλοι. Παραδόξως ὅμως τὸ ἄνοιγμα τῆς αὐλαίας ἀργοῦσε καὶ τὸ κοινὸν — καμμιὰ πενηνταριὰ ἄνθρωποι — ἄρχισε ν' ἀδημονῆ. Τέλος, σὲ κάποια στιγμή, βγῆκε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς-αἰχμαλώτους στὸ προσκήνιο καί, ἀφοῦ ζήτησε εὐγενέστατα συγγνώμην ἀπ' τοὺς θεατάς, τοὺς ἐβεβαίωσε ὅτι «σὲ τέσσαρα λεπτὰ» ἡ παράστασις θἄρχιζε.

—Ἡ εὐγενὴς καλωσύνη σας, τοὺς εἶπε τέλος, θὰ μᾶς συγχωρήση μερικὲς ἀτέλειες ποὺ θὰ παρουσιάσουν τὰ σκηνικά μας. Σὲ τέσσερα λεπτὰ τῆς ὥρας ὅμως θὰ παρακολουθήσετε μιὰ κωμωδία ποὺ ποτὲ δὲν τὴν ξανάδατε ἀσφαλῶς στὴ ζωή σας. Ὁ κύριος φρούραρχος ποὺ τὴ διάβασε ἔχει πῆ ὅτι εἶνε πολὺ ἔξυπνη. Τὸ φινάλε της ὅμως, ποὺ τώρα δὰ γράφεται, θὰ εἶνε κάτι τὸ καταπληκτικό.

Ὅταν ἀπεσύρθη ὁ ἠθοποιός, ἐπεκράτησε ἀπόλυτη σιωπὴ στὴ σκηνή. Πέρασαν ὅμως τέσσερα λεπτά, πέρασαν δέκα, πέρασαν εἴκοσι κι' ἀκόμα ἡ αὐλαία νὰ σηκωθῆ....

Μερικοὶ ἀνυπόμονοι τότε σηκώθηκαν ἀπάνω κι' ἀνέβηκαν στὴ σκηνή. Μπῆκαν μέσα στὰ παρασκήνια, ἀλλὰ πρὸς μεγάλη τους ἔκπληξι δὲν βρῆκαν ἐκεῖ κανένα. Φαντασθῆτε τώρα πόσο ἐκορυφώθη ἡ ἔκπληξι ὅλων, ὅταν στὸν τοῖχο τοῦ φρουρίου ποὺ ἀκουμποῦσε τὸ πρόχειρο θεατράκι, εἶδαν μιὰ τρύπα, τὴν ὁποία εἶχαν ἀνοίξει οἱ αἰχμάλωτοι μὲ τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα ποὺ τοὺς προμήθευσε τὸ φρουραρχεῖο, κι' ἀπὸ τὴν ὁποία τὄχαν σκάσει... κάτω ἀπὸ τὴ μύτη τοῦ φρουράρχου!...

Ὡρισμένως καταπληκτικώτερο φινάλε «κωμωδίας» δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γραφῆ καὶ νὰ παιχτῆ ποτέ.

Οἱ δραπέτες, τὴν ἴδια κιόλας νύχτα εἶχαν περάσει τὰ σύνορα καὶ βρισκόντουσαν στὸ γαλλικὸ ἔδαφος.

* * *

Ἕνας κύριος, ταξιδεύοντας στὴ δεύτερη θέσι ἑνὸς τραίνου, ἐλογομάχησε μὲ μιὰ κυρία, ἐπειδὴ θέλησε νὰ ἀνοίξη τὸ παράθυρο, χωρὶς νὰ τὴν ρωτήση.

Ἀφοῦ ἀντήλλαξαν μερικὲς βαρειὲς φράσεις, ἡ κυρία τοῦ εἶπε πειραχτικά:

—Φαίνεται ὅτι δὲν ξέρετε τὴ διαφορὰ μεταξὺ δευτέρας καὶ τρίτης θέσεως, γιατὶ πρώτη φορὰ ταξιδεύετε μὲ δευτέρα.

—Ἀντιθέτως, κυρία μου, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος. Ταξιδεύω ἀπὸ μικρὸς μὲ τοὺς σιδηροδρόμους καὶ ξέρω καλὰ τὶς διαφορὲς ὅλων τῶν θέσεων: Στὴν πρώτη θέσι οἱ ἐπιβάτες βρίζουν τοὺς σιδηροδρομικοὺς ὑπαλλήλους, στὴν τρίτη οἱ σιδηροδρομικοὶ ὑπάλληλοι βρίζουν τοὺς ἐπιβάτες καὶ στὴ δευτέρα οἱ ἐπιβάτες... βρίζονται μεταξύ τους!...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ,, ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΠΩΣ ΑΓΚΑΛΙΑΖΟΥΝ ΚΑΙ ΠΩΣ ΦΙΛΟΥΝ ΟΙ ΓΟΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

("Ενα διασκεδαστικὸ ἄρθρο τῆς Μαὶτζ Ἔβανς, τοῦ πιὸ χαριτωμένου ἀπ' ὅλους τοὺς «ἀστέρας» τῆς «Μέτρο—Γκόλ ντουὶν—Μάγιερ», γιὰ τὶς ἐρωτικὲς σκηνὲς τῶν διασημοτέρων Δὸν Ζουὰν τοῦ κινηματογράφου)

Θέλετε νὰ μάθετε πῶς ἀγκαλιάζουν μιὰ γυναῖκα οἱ μεγαλείτεροι γόητες τοῦ Χόλλυγουντ; Θέλετε νὰ μάθετε μὲ ποιὸν τρόπο φιλοῦν καὶ ποιὲς εἶνε ἡ ἰδιοτροπίες τους; Διαβάστε τὶς παρακάτω ἐντυπώσεις μου. Τὶς ἔγραψα ἕνα ἀπόγευμα στὴ βίλλα μου, γιὰ νὰ διασκεδάσω τὴ μοναξιά μου καὶ νὰ περάσω εὐχάριστα τὴν ὥρα μου.

Ἄς ἀρχίσω ἀπὸ τὸν Ραμὸν Νοβάρρο. Ὁ Ραμὸν εἶνε ὁ καλύτερος κι' ὁ πιὸ πιστὸς φίλος μου. Πῶς θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω τὴν καλωσύνη καὶ τὴν συμπάθεια ποὺ μοῦ ἔδειξε, ὅταν ἄρχιζα νὰ κάνω τὰ πρῶτα βήματά μου στὸν κινηματογράφο; Ὁ πρῶτος ρόλος μου στὴν ὀθόνη, ὅπως θὰ θυμᾶστε, ἦταν ὁ ρόλος τῆς νεαρᾶς ἡρωΐδος στὸ «Γυιὸ τοῦ Ραγιᾶ», στὸν ὁποῖο πρωταγωνιστοῦσε ὁ Νοβάρρο. Καταλαβαίνετε λοιπὸν πόσο ἤμουν ταραγμένη στὸ πλάϊ τοῦ περιφήμου αὐτοῦ καλλιτέχνου. Εἶχα πάθει ἕνα ἀφάνταστο «τράκ»! Μ' ἐφόβιζαν τὰ πάντα: τὸ ἀπέραντο στούντιο, οἱ συνάδελφοί μου, τ' ἀναρίθμητα μηχανήματα, ὁ σκηνοθέτης, οἱ μηχανικοί, μὲ δυὸ λόγια ὅλος ὁ κόσμος τῆς δουλειᾶς μας. Ὁ Ραμὸν κατάλαβε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὴ συγκίνησί μου. Ἦρθε λοιπὸν κοντά μου, μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ κύτταξε βαθειὰ στὰ μάτια μὲ τ' ἀθῶα καὶ παιδικὰ μάτια του. Ἄ! Ἦταν τόσο χαριτωμένος, τόσο θελκτικός! Ἐκείνη τὴν ὥρα τὰ ξέχασα ὅλα, καὶ τοὺς φόβους μου καὶ τὴν ταραχή μου καὶ τὸ «στούντιο» καὶ δὲν ἔβλεπα κανέναν ἄλλο μπροστά μου παρὰ μόνο τὸν Ραμόν. Νόμιζα ὅτι εἴμαστε μονάχοι σ' ἕνα ἔρημο μέρος, κι' ἔτσι δὲν δυσκολεύτηκα διόλου στὸ «γύρισμα» τοῦ ρόλου μου. Τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη ἔννοιωσα κι' ὅταν ὁ Ραμὸν σὲ μιὰ ἐρωτικὴ σκηνὴ τοῦ φίλμ μὲ πῆρε ἁπαλὰ στὴν ἀγκαλιά του. Ἦταν τόσο τρυφερός, τόσο παιδικός, τόσο νόστιμος! Εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι βρισκόμουν στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς παληοῦ φίλου μου, μὲ τὸν ὁποῖο εἴχαμε περάσει μαζὺ τὰ παιδικά μας χρόνια. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν δίστασα διόλου νὰ τὸν φιλήσω στὸ στόμα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή! Ὁ Ραμὸν στὴν ἀρχή, γιὰ νὰ μὴ μὲ κάνη νὰ πάθω πάλι κανένα «τράκ», ἀπέφυγε νὰ μὲ φιλήση στὰ χείλη. Μὲ φίλησε λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ στόμα, κρύβοντας μάλιστα αὐτὸ τὸ φιλὶ μὲ τὸ κεφάλι του. Ὅταν εἶδε ὅμως ὅτι δὲν τὸν... φοβόμουν, χαμογέλασε μὲ ἀφέλεια καὶ κόλλησε τὰ χείλη του στὰ δικά μου μὲ μιὰ τρυφερότητα ποὺ θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστη! Τὸ φιλὶ τοῦ Ραμὸν Νοβάρρο δὲν εἶνε βίαιο, παράφορο, παθητικό. Ἔχει ὅλη τὴ δροσιὰ κι' ὅλη τὴ χάρι τοῦ φιλιοῦ ἑνὸς ἀθώου νέου ποὺ ἀγαπάει τὴ φίλη του μὲ τὴν ψυχή του κι' ὄχι μὲ τὶς αἰσθήσεις...

Ὅσο γιὰ τὸ ἀγκάλιασμά του, δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο πιὸ ὥμορφη ἀγκαλιὰ ἀπὸ τὴν γλυκειὰ ἀγκαλιὰ τοῦ Ραμὸν Νοβάρρο. Θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὅτι εἶνε μιὰ ἀγκαλιὰ γιὰ τὰ κορίτσια ποὺ δὲν ξέρουν ἀκόμη τὸν ἔρωτα. Μιὰ φλογερὴ γυναῖκα, ποὺ ξέρει τοὺς ἄνδρες, θὰ τὴ βρῆ ἴσως μόνο τρυφερή. Δὲν θὰ τὴν συγκλονίση... Ἕνα κορίτσι ὅμως, ποὺ τρέμει ἀπὸ τὴ συγκίνησί του κι' εἶνε ἕτοιμο νὰ κλάψη, βρίσκει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ραμὸν ἕνα καταφύγιο καὶ μιὰ ἐμπιστοσύνη δίχως ὅρια. Γι' αὐτὸ ἄλλως τε ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ Νέου Κόσμου (δὲν ξέρω τίποτα γιὰ τὰ κορίτσια τοῦ Παληοῦ) εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένα μαζύ του. Ὁ Ραμὸν εἶνε ὁ ἰδεώδης ἐραστὴς τῆς πρώτης ἀγάπης.

Ἀπὸ ἰδιοτροπίες τώρα, ἔχει μερικὲς πολὺ παράξενες. Τοῦ ἀρέσει νὰ χαϊδεύη διαρκῶς τὰ μαλλιὰ τῆς «ἀγαπημένης» του σὲ κάθε ἐρωτικὴ σκηνὴ τοῦ φίλμ. Προσέχει ὡστόσο καὶ δὲν τῆς χαλάει ποτὲ τὸ χτένισμα. Ἔπειτα, εἶνε τόσο αἰσθηματικός, ὥστε πολλὲς φορὲς ξεχνιέται καὶ προσθέτει δικά του ἐρωτικὰ λόγια στὰ λόγια ποὺ ἔχει τὸ «σενάριο»! Ἀντὶ ὅμως νὰ καταστρέφη τὴ σκηνή, ὅπως θὰ νομίζετε, τὴν κάνει πιὸ ὥμορφη, πιὸ ἀληθινή, πιὸ τρυφερή. Τέλος, τρελλαίνεται γιὰ τὰ κόκκινα τριαντάφυλλα. Ὅσον καιρὸ «γυρίζαμε» τὸ «Γυιὸ τοῦ Μαχαραγιᾶ», μοῦ ἔφερνε κάθε μέρα στὸ «στούντιο» μιὰ μεγάλη ἀνθοδέσμη ἀπὸ τὰ ὑπέροχα μεξικανικὰ τριαντάφυλλα τῆς βίλλας του. Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ στὴ Γκρέτα Γκάρμπο, ὅταν «γύριζε» μαζύ της τὴ «Μάτα Χάρι». Ὁ Ραμὸν Νοβάρρο εἶνε ὁ πιὸ ἀφοσιωμένος φίλος μου. Τοῦ ἐμπιστεύομαι μὲ θάρρος ὅλα τὰ μυστικά μου...

* * *

Τελείως διαφορετικὸς τύπος ἐραστοῦ εἶνε ὁ Κλὰρκ Γκαίϊμπλ, μὲ τὸν ὁποῖο ἔπαιξα μαζὺ στὸ «Νικητή». Ὁ Κλάρκ εἶνε, ἀπὸ τοὺς «ἀστέρες» ποὺ ξέρω, ὁ λιγώτερο ἠθοποιὸς ἀπ' ὅλους. Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἔγειρα στὴν ἀγκαλιά του, ἔννοιωσα ὅλο τὸ αἷμα μου ν' ἀνεβαίνη στὸ πρόσωπό μου. Θεέ μου! Πόσο ἤμουν ταραγμένη! Ἡ ἰδέα μόνο ὅτι βρισκόμουν μέσα στὰ χέρια τοῦ Κλὰρκ Γκαίϊμπλ, μ' ἔκανε νὰ ξεχάσω τὸ ρόλο μου. Ἄ! ὁμολογῶ ὅτι αὐτὴ τὴ φορὰ φοβήθηκα ὅσο ποτὲ στὴ ζωή μου. Ὁ «παρτναίρ» μου ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνος! Τὰ χέρια του ἦσαν σκληρά, νευρώδη, ἀτσάλινα. Τὸ ἀγκάλιασμά του ἦταν παράφορο, ἀπότομο, ἐγωϊστικό! Τότε μόνο κατάλαβα γιατί ὁ Κλὰρκ ἀρέσει τόσο πολὺ στὶς γυναῖκες, ὅταν ἔννοιωσα τὰ χείλη του ἀπάνω στὰ δικά μου. Οὔτε μὲ ρώτησε καθόλου γι' αὐτὸ τὸ φιλί! Μ' ἀγκάλιασε μὲ φυσικότητα καὶ μὲ φίλησε τόσο φλογερά, τόσο ἀπελπισμένα, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα ὅτι ἦταν στ' ἀλήθεια ἐρωτευμένος μαζύ μου! Ὁ Κλὰρκ δὲν εἶνε διόλου ἠθοποιός. Παίζει στὸ «στούντιο» ὅπως ζῆ, μὲ τὴ μεγαλείτερη ἁπλότητα. Κάθε ἐρωτικὴ σκηνή του στὴν ὀθόνη εἶνε ὑποδειγματικὴ γιὰ τὴ φυσικότητά της καὶ τὸ ἀληθινὸ πάθος της. Δὲν διστάζει καὶ δὲν ὑποχωρεῖ μπροστὰ σὲ κανένα ἐνδοιασμό. Λυγάει τὰ πάντα μὲ τὴ θέλησί του. Εἶνε ὁ τύπος τοῦ καταχτητοῦ!

Τὸ περίεργο εἶνε τώρα ὅτι ἔχει τὴν ἰδιοτροπία νὰ μὴν ἀνοίγη ποτὲ τὸ στόμα του. Ὑποθέτει κανεὶς ὅτι δὲν ξέρει νὰ κάνη μιὰ ἐρωτικὴ ἐξομολόγησι. Ξέρει ὅμως νὰ ἐκφράζη ὅλα τὰ αἰσθήματά του μὲ τὰ μαγνητικὰ μάτια του. Τὰ μάτια τοῦ Κλὰρκ ἔχουν ἕνα διαπεραστικὸ βλέμμα, ποὺ φτάνει ὥς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς. Εἶνε ἀληθινὰ μάτια γόητος!

Ὁ Κλὰρκ Γκαίϊμπλ ἔχει καὶ μιὰ ἄλλη ἰδιοτροπία. Ἀποφεύγει τὰ χάδια. Δὲν εἶνε διόλου τρυφερός. Ὅποια γυναῖκα ὡστόσο πέσει μέσα στὴν ἀγκαλιά του, καταλαβαίνει πολὺ καλὰ ὅτι τῆς εἶνε ἀδύνατο πιὰ νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὸ σκληρὸ σφίξιμο τῶν χεριῶν του. Παραλύει ἀπὸ ἕναν ἀνεξήγητο φόβο καὶ νομίζει ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ χάση τὶς αἰσθήσεις της. Τὰ φλογερὰ ὅμως καὶ βίαια φιλιὰ τοῦ Κλὰρκ τὴν συνεφέρουν γρήγορα καὶ τότε μεθάει ἀπὸ ἔρωτα καὶ ζητάει κι' ἐκείνη τὰ χείλη του γιὰ νὰ τὰ φιλήση μὲ πάθος.

Σᾶς ξαναλέω λοιπὸν ὅτι εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνος. Ἐγὼ τουλάχιστον περίμενα μ' ἀγωνία τὸ τέλος τοῦ «Νικητή», γιατὶ καταλάβαινα ὅτι ἂν ἐξακολουθοῦσα αὐτὲς τὶς συγκλονιστικὲς ἐρωτικὲς σκηνὲς μαζύ του, θὰ τὸν ἀγαποῦσα στ' ἀλήθεια!...

* * *

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε ποιὰ εἶνε ἡ γνώμη μου γιὰ τὸν Τζῶν Τζίλμπερτ; Ὁ Τζῶν εἶνε ὁ πιὸ εὐαίσθητος κι' ὁ πιὸ νευρικὸς ἀπ' ὅλους τοὺς γόητας τῆς ὀθόνης. Τὴν πρώτη μέρα ποὺ παίξαμε μαζὺ στὸ «Γουὲστ ὄφ Μπροντγουαίη», τὰ θαλασσώσαμε κι' οἱ δυό! Ὁ «παρτναίρ» μου ἐπαναλάμβανε διαρκῶς τὸ διάλογό του κι' ἔκανε ὅλες τὶς κινήσεις καὶ τὶς χειρονομίες τοῦ διαλόγου του τόσο νευρικά, τόσο σπασμωδικά, ὥστε ὅταν μπῆκε στὸ «σέτ», δηλαδὴ στὴ «σκηνὴ» τοῦ «στούντιο» γιὰ νὰ «γυρίσουμε» τὴν πρώτη σκηνή, ἦταν κατάκοπος!

Ὁ Οὐΐλλιαμ Μπάκουελλ καὶ ἡ Μαίτζ Ἔβανς, ὅπως ἐμφανίζονται σὲ μιὰ ταινία τῆς Μέτρο - Γκόλντουϊν - Μάγιερ.

Τὴν ἄλλη μέρα τέλος τὰ καταφέραμε καλύτερα. Ὁ Τζῶν εἶνε ἕνας τρομερὰ ρωμαντικὸς ἐραστής. Ἀγκαλιάζει δειλά, ἀμφιβάλλει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς φίλης του καὶ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὴ ρωτάη διαρκῶς ἂν τὸν ἀγαπᾶ. Ὅσο γιὰ τὰ φιλιά του, εἶνε κι' αὐτὰ δειλά, νευρικά, ἀπότομα. Ὁ Τζῶν εἶνε ὁ ἰδεώδης ἐραστὴς γιὰ τοὺς κρυφοὺς ἢ τοὺς ἐνόχους ἔρωτες. Σὲ τέτοιους ρόλους στὸ «στούντιο» (ἢ στὴ ζωή, ὅπως μαθαίνω) εἶνε μοναδικός. Τοῦ ἀρέσουν ἡ σκοτεινὲς γωνιές, ἡ ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις, τὰ τρυφερὰ λόγια καὶ τὰ κλεφτὰ φιλιά. Μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ ὑποφέρη, γιατὶ ξεχνάει τὶς περισσότερες φορὲς ὅτι εἶνε ἠθοποιός, κι' ἐρωτεύεται πραγματικὰ τὶς συναδέλφους του. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μὲ μένα. Ὅσον καιρὸ «γυρίζαμε» τὸ «Γουὲστ ὄφ Μπροντγουαίη», ὁ Τζῶν δὲν μ' ἄφησε μόνη οὔτε μιὰ στιγμή. Παίρναμε μαζὺ τὸ τσάϊ, κάναμε ὄμορφους περιπάτους καὶ πηγαίναμε πάλι μαζὺ τὴ νύχτα στὰ εὔθυμα κέντρα τοῦ Χόλλυγουντ. Αὐτὴ ἡ συντροφιὰ τοῦ ἦταν ἀπαραίτητη, ὅπως μοῦ ἔλεγε, γιατὶ ἤθελε πάντα νὰ ζῆ μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ρόλου του! Ὁμολογῆστε λοιπὸν ὅτι εἶνε μιὰ πολὺ ἀλλόκοτη ἰδιοτροπία!...

* * *

Ὁ Ρόμπερτ Μοντγκόμερυ, τέλος, εἶνε ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς ἀπ' ὅλους. Δὲν ὑπάρχει πιὸ εὔθυμος, πιὸ τρελλὸς Δὸν Ζουὰν ἀπὸ τὸν «Μπόμπ», ὅπως τὸν λένε ὅλοι οἱ «ἀστέρες». Ἔπαιξα μαζύ του στοὺς «Θαρραλέους Ἔρωτες», δίχως νὰ καταλάβω καμμιὰ κούρασι ἀπὸ τὴ δουλειὰ τοῦ «στούντιο». Ὁ «Μπὸμπ» ξέρει νὰ διασκεδάζη τὴ «φίλη» του, νὰ τὴν κάνη νὰ γελάη μὲ τ' ἀστεῖα του καὶ νὰ τῆς φαίνεται εὐχάριστος ὅσο κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τοὺς γόητες τῆς ὀθόνης. Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του, δὲν μποροῦσε νὰ κρατήση τὰ γέλια του. Ὁ «Μπὸμπ» παίζει διαρκῶς μὲ τὶς γυναῖκες καὶ μὲ τὸν ἔρωτα. Τὰ φιλιά του εἶνε τρελλά, βιαστικά, ἐπιπόλαια, καὶ τὰ χάδια του, πειράγματα μᾶλλον παρὰ τρυφερότητες. Ἔχει ὡστόσο κι' αὐτὸς τὶς ἰδιοτροπίες του. Ἡ πιὸ παράξενη ἀπ' ὅλες εἶνε ἡ μανία του νὰ σᾶς παίρνη κρυφὰ μὲ τὴ φωτογραφικὴ μηχανή του στὶς πιὸ ἐξωφρενικὲς στιγμές, ὅπως τὴν ὥρα ποὺ χασμουριέστε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔχετε κλειστὰ τὰ μάτια σας, ὅταν ἔχετε σουφρωμένα τὰ φρύδια σας, τέλος στὶς πιὸ κωμικὲς στάσεις, ποὺ σᾶς κάνουν νὰ θυμώνετε ἢ νὰ ξεκαρδίζεστε στὰ γέλια, ὅταν σᾶς δείχνει ἄξαφνα αὐτὲς τὶς ἐκκεντρικὲς φωτογραφίες. Παρ' ὅλα αὐτά, τίποτα δὲν μοῦ εἶνε πιὸ εὐχάριστο ἀπὸ τὸ «γύρισμα» ἑνὸς φίλμ μὲ τὸν Ρόμπερτ Μοντγκόμερυ, τὸν πιὸ ἔξυπνο, τὸν πιὸ πνευματώδη καὶ τὸν πιὸ «μουρλὸ» ἀπ' ὅλους τοὺς Δὸν Ζουὰν τοῦ Χόλλυγουντ».

ΜΑΙΤΖ ΕΒΑΝΣ

ΜΙΚΡΕΣ, ΘΛΙΒΕΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΓΕΡΟ ΒΑΡΚΑΡΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΛΗΑ ΒΑΡΚΑ

(Τοῦ ΠΙΕΡ ΛΟΤΤΙ)

Ὅταν ἔμενα στὴ Σταμπούλ, ἤθελα νὰ περάσω μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν παραλία τῶν Θεραπειῶν στὴν ἀπέναντι ὄχθη τοῦ Βοσπόρου καὶ ἐπρόκειτο νὰ διαλέξω μιὰ ἀπὸ τὶς βάρκες ποὺ περίμεναν στὸ μῶλο. Ἦσαν ὅλες ἕτοιμες, ὅπως πάντα, κομψὲς λίγο-πολύ, ἀρκετὰ καλοχρωματισμένες, μὲ τὰ ὡραῖα βελούδινα μαξιλάρια των ταχτοποιημένα.

Σὲ κάθε μιὰ περίμενε κι' ἕνας νέος βαρκάρης γεμᾶτος ὑγεία καὶ σφρῖγος, μὲ γυμνὰ τὰ μπράτσα, ἕτοιμος νὰ πιάση τὸ κουπὶ καὶ νὰ δώση στὴ βάρκα του φτερά.

Μονάχα ἡ πιὸ κοντινὴ σὲ μένα βάρκα, ἐκείνη τῆς ὁποίας ἦταν ἡ σειρά, φαινότανε φτωχή, φτωχότατη κοντὰ στὶς ἄλλες. Αὐτὴ δὲν εἶχε μαξιλάρια ἀπὸ βελοῦδο, ἀλλὰ κάτι μικρὰ στρωσίδια ἀπὸ κομμάτια τσίτινα, κουρέλια ξεθωριασμένα. Ἐν τούτοις ἦσαν μπουγαδιασμένα, καθαρά, σχεδὸν σιδερωμένα, κι' ὅλη ἡ βάρκα ἦταν φρεσκοπλυμένη, νοικοκυρεμένη καὶ παστρικιά. Μά, ἐπειδὴ δὲν ἤτανε μπογιατισμένη, φαινόντουσαν ὅλα τὰ μπαλώματά της καὶ τὸ σκέβρωμα τῶν σανιδιῶν της ἐξιστοροῦσε τὴν ἡλικία της, ὅπως ἡ ρυτῖδες καὶ τὰ κουρελιάρικα ροῦχα τοῦ βαρκάρη της ἐξιστοροῦσαν τὴν φτώχεια του. Κι' ἦταν πολὺ γέρος ὁ βαρκάρης, ἴσως πιὸ γέρος ἀπ' τὴ βάρκα του...

Εἶτα πὼς ἡ βάρκα αὐτὴ ἦταν μπροστὰ-μπροστὰ καὶ σ' αὐτὴν ἔπρεπε φυσικὰ νὰ μπῶ. Κι' ὅμως, μὲ μιὰ βάναυση ὑπερηφάνεια, πάτησα πάνω της, γιὰ νὰ περάσω στὴν πλαγινή της, μιὰ ἐντελῶς καινούργια καὶ φρεσκομπογιατισμένη ποὺ στὰ πλάγια της εἶχε καὶ χρυσᾶ σειρίτια.

Ὁ γέρο βαρκάρης παραμέρισε νὰ μοῦ ἀφήση θέσι, μὰ ἐγώ, ὅπως πέρασα καὶ ξαπλώθηκα στὰ βελουδένια μαξιλάρια τῆς ἄλλης βάρκας, ἔρριξα τὴ ματιά μου στὰ ποικιλόχρωμα ἐκεῖνα τσίτινα κομματάκια τῆς παληᾶς βάρκας. Θὰ τὰ μπάλωσε βέβαια, συλλογίστηκα, ἡ γρηὰ γυναῖκα τοῦ καλοῦ γέρου. Θὰ τἄπλυνε κατόπιν καὶ θὰ τὰ ψαλλίδισε ἡ ἴδια, θέλοντας νὰ δώση ἕνα καλὸ ὁπωσδήποτε ἐξωτερικὸ στὴν παληὰ βάρκα, γιὰ νὰ μὴν προκαλῆ τὴν ἀποστροφὴ τῶν ἐπιβατῶν.

Συγχρόνως ὅμως συνάντησα τὸ βλέμμα τοῦ γέρου, ἕνα βλέμμα γεμᾶτο σιωπηλὸ παράπονο καὶ ἀπόγνωσι.

Ἕνα αἴσθημα οἴκτου διέτρεξε τὴν καρδιά μου κι' ὅλη ἡ μέρα μου πέρασε μελαγχολική.

Λογάριασα, λοιπόν, νὰ ξαναγυρίσω τὴν ἄλλη μέρα καὶ νὰ προτιμήσω ἀπ' τοὺς ἄλλους αὐτόν, νὰ τὸν συγχαρῶ γιὰ τὸ ἁπλὸ γοῦστο τῶν φτωχικῶν μὰ καθαρῶν στρωσιδιῶν τῆς βάρκας του καὶ νὰ τὸν καλοκαρδίσω.

Ἀλλ' οὔτε τὴν ἄλλη μέρα οὔτε τὶς ὑπόλοιπες μπόρεσα νὰ τὸν ξαναβρῶ...

Καὶ συλλογίζομαι τώρα — κι' ἂς φανῆ ἴσως παράξενο — ὅτι ἀπ' ὅλες τὶς κακοήθειες ποὺ διέπραξα στὴ ζωή μου, καμμιὰ ἄλλη δὲν μοῦ ἄφησε τόση τύψι, ὅσην ἡ περιφρόνησί μου στὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον γέροντα καὶ στὰ ξεθωριασμένα κουρέλια τῆς βάρκας του, ποὺ ἦσαν ὅμως τόσο καθαρὰ καὶ τόσο νοικοκυρεμένα!...

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΕΝΑΣ ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΚΑΙ ΦΑΓΑΣ

Κάρολο Ριγκουλό, ὁ ἀκατάβλητος. Ὅπου τὸν φοβοῦνται κι' αὐτὲς ἡ ἀρρώστειες. Ἀγῶνες πολυφαγίας. Τί κατέβασε στὸ στομάχι του σὲ δυὸ γεύματα. Καταπληκτικὸ ρεκόρ. Πῶς κατετρόπωσε τὸν Ὁλλανδὸ ἀντίπαλό του κτλ. κτλ.

Στὸ Παρίσι οἱ ἀθληταὶ καὶ οἱ φίλαθλοι ὑποδέχτηκαν τελευταῖα, ἐν χορδαῖς καὶ τυμπάνοις τὸν Κάρολο Ριγκουλό, ποὺ εἶνε ὁ δυνατώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Κατέχει δηλαδὴ τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ στὴν ἄρσι βαρῶν, εἶνε μιὰ «γαλλικὴ δόξα». Ὁ Ριγκουλὸ γυρίζει ἀπὸ μιὰ περιοδεία του στὴν Γερμανία, στὴ Κοπεγχάγη, στὴ Στοκχόλμη, στὴ Βαρκελώνη, τὸ Ὀρὰν καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου χιλιάδες θεαταὶ τὸν ἀποθέωσαν.

Ὁ Κάρολος Ριγκουλὸ ὅμως δὲν ἔχει μόνο τὸ ρεκὸρ τῆς δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀντοχῆς τοῦ ὀργανισμοῦ στὶς ἀρρώστειες, ἀκόμα δὲ καὶ στὴν πολυφαγία.

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν, εὑρισκόμενος στὸ Χερβοῦργο, ἕνα βράδυ, μετὰ τὴν παράστασι, ἔπεσε ξαφνικὰ ἄρρωστος στὸ κρεββάτι ἀπὸ ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτιδα. Μετὰ δέκα μέρες ὅμως βρισκότανε στὸ πόδι. Μετὰ εἰκοσιτέσσερες ὧρες ξανάπεσε πάλιν ἄρρωστος ἀπὸ παράτυφο. Μὰ ἔγινε καὶ πάλιν καλά. Ἀλλὰ ἡ ἀλλεπάλληλες αὐτὲς ἀρρώστειες τὸν ἀδυνάτισαν πολὺ καὶ ἔχασε 26 ὁλόκληρα κιλὰ ἀπὸ τὸ βάρος του. Γερὸς ὅμως ὀργανισμός, ὅπως εἶνε, ἀνέρρωσε ταχύτατα. Ξαναπῆρε πάλι τὸ βάρος του, κερδίζοντας 700 γραμμάρια κάθε μέρα, δηλαδὴ τριακόσια δράμια περίπου. Τώρα ὁ Ριγκουλὸ ζυγίζει 120 κιλὰ περίπου, δηλαδὴ 95 ὀκάδες πάνω-κάτω. Παρ' ὅλο δὲ τὸ βάρος του εἶνε ἐξαιρετικὰ εὐκίνητος.

Ὅσο γιὰ τὴν πολυφαγία του, διηγεῖται ὁ ἴδιος πῶς κατετρόπωσε δυὸ φοβεροὺς ἀντιπάλους του.

Ἀκοῦστε καὶ φρίξατε:

— Ὅταν ἤμουν στὴ Χάβρη, λέει ὁ Ριγκουλό, μοῦ ἐσύστησαν ἕναν Ὁλλανδὸ γίγαντα ποὺ ἐζύγιζε 150 περίπου κιλὰ (117 ὀκάδες!) καὶ ποὺ εἶχε φήμη μεγάλου φαγᾶ, τρομεροῦ Γαργαντούα. Ὁ Ὁλλανδὸς αὐτὸς μ' ἐπροκάλεσε σὲ μονομαχία πολυφαγίας, ἐστοιχηματίσαμε ἄψε-σβύσε καὶ ὁ ἀγὼν διεξήχθη μὲ τὸ ἑξῆς μενοῦ: Πέντε ντουζίνες σαλιγκάρια, ἕνα κιλὸ καὶ 800 γραμμάρια (1 ὀκᾶ καὶ 250 δράμια) ἀλογίσιο κρέας, μιὰ κόττα ψητὴ ὁλόκληρη, τυρὶ καὶ 20 μπανάνες! Ρίχτηκα ἀγρίως στὸ φαγὶ καὶ ἐνίκησα. Ὁ ἀντίπαλός μου μ' ἐπροκάλεσε τότε νὰ ἐπαναλάβουμε τὴ μονομαχία μὲ Ὁλλανδικὰ φαγητὰ καὶ τὴν ἄλλη μέρα ξανακαθήσαμε στὸ τραπέζι, μπροστὰ σ' ἕνα κιλὸ (312 1)2 δράμια) λαρδὶ (χοιρινὸ πάχος) μὲ ὀμελέττα ἀπὸ 24 αὐγὰ ὁ καθένας. Κατόπιν μᾶς ἐσέρβιραν ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη κόττα ψητή, ὕστερα ἀπὸ ἕνα μπιφτέκι Σατωμπριάν, μετὰ τυρὶ καὶ φροῦτα καὶ στὸ τέλος καφὲ μὲ κρέμα.

»Ὁ ἀντίπαλός μου ὅμως παραιτήθηκε ἀπὸ τὸν ἀγῶνα μετὰ τὸ σερβίρισμα τῆς κόττας, γιατὶ βαρυστομάχιασε. Ἐγώ, ἀντιθέτως, ἔφαγα... ἡρωϊκῶς τὰ ὑπόλοιπα φαγητὰ τοῦ μενοῦ, τὸ μπιφτέκι Σατωμπριὰν δηλαδή, τὸ τυρί, τὰ φροῦτα, ἔπια καὶ τὸν καφὲ μὲ κρέμα καὶ στὸ τέλος ἔφαγα — ἐκτὸς προγράμματος — 72 σαρδέλλες τοῦ κουτιοῦ!!!»

Αὐτὸς εἶνε ὁ φοβερὸς καὶ τρομερὸς Κάρολος Ριγκουλό. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονο λοιπὸν σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τὸν καλέση νὰ τοῦ κάμη τὸ τραπέζι!...

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΜΟΙΡΟΛΑΤΡΗΣ ΔΕΚΑΝΕΥΣ

Ὁ λόρδος Κίτσενερ διηγόταν συχνὰ μιὰ νόστιμη ἱστορία μὲ ἥρωα κάποιον δεκανέα ποὺ ὑπηρετοῦσε στὴ Νότιο Ἀφρική.

Ὁ δεκανέας αὐτὸς ἦταν γνωστὸς σ' ὅλους τοὺς συναδέλφους του ὡς μοιρολάτρης στὸν ὑπέρτατο βαθμό. Ἕνα βράδυ λοιπὸν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ βγῆ περιπολία ἔξω ἀπὸ τὸ φυλάκιο, τὸν εἶδαν νὰ χώνη ἕνα περίστροφο στὴν τσέπη του. Ἕνας ἄλλος δεκανέας, ὁ ὁποῖος πάντοτε τοῦ ἔμπαινε στὴ μύτη, ὅταν μιλοῦσαν γιὰ ζητήματα τύχης, θέλησε νὰ τὸν πειράξη καὶ τὸν ἐρώτησε:

—Τί; Παίρνεις περίστροφο μαζύ σου, συνάδελφε;

—Ἔ! στὸ «κυνῆγι» πάω... ἀπάντησε ἀτάραχος ἐκεῖνος.

—Μὰ ἐσὺ δὲν μᾶς ἔλεγες ὅτι ἅμα ἔρθει ἡ ὥρα σου νὰ πεθάνης, τίποτα δὲν θὰ μπορέση νὰ σὲ σώση; Τί τὸ παίρνεις λοιπὸν μαζύ σου τὸ περίστροφο;...

—Νὰ σοῦ πῶ, ἀπάντησε πονηρὰ ὁ μοιρολάτρης δεκανέας. Σκέψου τί γρουσούζικο πρᾶγμα θἆταν νὰ συναντήσω κανένα παλληκαρᾶ μαῦρο, ποὺ τὄχει ἡ μοῖρα του γραμμένο νὰ σκοτωθῆ ἐκείνη τὴν ὥρα ἀπὸ σφαῖρα καὶ νὰ μήν... ἔχω περίστροφο νὰ τοῦ ρίξω....

Η ΒΙΟΠΑΛΗ ΣΤΑ ΠΡΟΘΥΡΑ ΤΟΥ ΠΟΛΟΥ

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ ΤΗΣ ΑΛΑΣΚΑΣ

Ὁ περίφημος τράππερ Τζόντσον Μπλαίηκ. Πῶς διάνυσε γυμνὸς μιὰ παγωμένη νύχτα 35 χιλιόμετρα! Ἡ πυρκαϊὰ τῆς καλύβας του. Τραγικὲς λεπτομέρειες. Ἡ παγίδες τῶν ἀλεπούδων. Στὸ νοσοκομεῖο. Μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, κτλ. κτλ.

Ὁ Ἰταλὸς δημοσιογράφος Μάριο Μασσάϊ, περιοδεύει ἐδῶ καὶ μερικοὺς μῆνες μακρυὰ στὶς χιονισμένες ἐκτάσεις τῆς Ἀλάσκας καὶ τοῦ Βόρειου Καναδᾶ, κάνοντας μιὰ μεγάλη δημοσιογραφικὴ ἔρευνα γιὰ τὴ δραματικὴ κι' ἐπικίνδυνη ζωὴ ποὺ περνοῦν ἐκεῖ, στὰ πρόθυρα τοῦ Πόλου, οἱ χρυσοθῆρες, καὶ πρὸ πάντων οἱ «τράππερς», οἱ κυνηγοὶ δηλαδὴ ποὺ παγιδεύουνε τ' ἀγρίμια, ἀπ' τὰ ὁποῖα βγαίνουν βαρύτιμα γουναρικά.

Στὸ τελευταῖο φύλλο τῆς ἐφημερίδος του, ὁ Μασσάϊ δημοσιεύει μιὰ ἐξαιρετικὰ συγκινητικὴ ἱστορία, ὅπως τοῦ τὴν διηγήθηκε ὁ περίφημος τράππερ Ντὶκ τοῦ Λαμπραντόρ, ὁ πιὸ ξακουστὸς ἀπὸ τοὺς κυνηγούς, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔζησε ἐπὶ πολλὲς δεκαετηρίδες στὶς παγωμένες ἐρημιὲς τῆς Ἀλάσκας, ἀποτραβήχτηκε πειὰ καὶ κάνει τώρα τὸ βαρκάρη.

Τὸν χειμῶνα μπορεῖ κανεὶς νὰ διασχίση πεζὸς ἢ μὲ ἕλκυθρο ὁλόκληρο τὸ Λαμπραντόρ, ἀπὸ τὴ μιὰ ὥς τὴν ἄλλη ἄκρη, χωρὶς καθόλου νὰ νοιαστῇ γιὰ τὰ ποτάμια καὶ τὶς λίμνες. Τὸ χιόνι στρώνεται σὰν ἕνα ἀπέραντο, ἀτέλειωτο σεντόνι σ' ὅλο τὸν τόπο καὶ τόσο ἡ λίμνες, ὅσο καὶ τὰ ποτάμια παγώνουν ὅλα ἀνεξαιρέτως ὅσο μεγάλα κι' ἂν εἶνε.

Τότε, ὅταν πειὰ παγώσουν τὰ πάντα, ὁ τράππερ ξεκινάει γιὰ τὴ χειμερινή του ἐργασία. Φορτώνει ἕνα ἕλκυθρο μὲ τρόφιμα, μὲ παγῖδες γιὰ τὶς ἀλεποῦδες καὶ γιὰ τ' ἄλλα ἀγρίμια, καὶ ξεκινάει πρὸς τὰ ἐνδότερα τοῦ Λαμπραντόρ, ὁλομόναχος, τραβῶντας ὁ ἴδιος τὸ ἕλκυθρό του. Δὲν παίρνει μαζύ του οὔτε σκυλιά, οὔτε ρέννους, γιατὶ τὰ παστὰ ψάρια ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ τρέφη τὰ ζῶα αὐτὰ κατὰ τοὺς ἑφτὰ μῆνες τοῦ κυνηγιοῦ, ὄχι μόνο κοστίζουν πολύ, ἀλλὰ καὶ θέλουν πολλὰ ἕλκυθρα γιὰ νὰ φορτωθοῦν.

Ὕστερ' ἀπὸ πορεία δέκα-δεκαπέντε ἡμερῶν, ὁ τράππερ φτάνει στὰ μέρη στὰ ὁποῖα, ὅπως ξέρει ἐκ πείρας, βρίσκεται ἄφθονο κυνῆγι. Συνήθως οἱ τράππερς ξεκινᾶνε δυὸ ἢ καὶ τρεῖς μαζὺ κι' ὅταν προχωρήσουν ἀρκετά, μέσ' στὰ ἐνδότερα τοῦ Λαμπραντόρ, τότε χωρίζονται κι' ἐγκαθίστανται σ' ἀπόστασι εἴκοσι ὥς τριάντα μιλλίων ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον, μέσα σὲ μιὰ μικρὴ καλύβα, τὴν ὁποία χτίζουν μόνοι τους μὲ ξυλεία ἀπ' τὰ ἀπέραντα δάση τῶν περιχώρων.

Καὶ τότε ἀρχίζει τὸ κυνῆγι. Πρῶτα-πρῶτα ὁ κυνηγὸς πρέπει νὰ ἐξασφαλίση δόλωμα γιὰ τὶς ἀλεποῦδες. Καὶ ὡς καλύτερο δόλωμα θεωρεῖται τὸ πτέρμιγκαν, τὸ κρέας ἑνὸς πουλιοῦ ποὺ μοιάζει μὲ πέρδικα καὶ ποὺ βρίσκεται ἄφθονο στὰ δάση τοῦ Λαμπραντόρ. Ἀφοῦ σκοτώσει εἴκοσι τριάντα πτέρμιγκαν, ὁ τράππερ τὰ μαδάει καὶ τὰ βάζει μέσα στὶς παγῖδες, τὶς ὁποῖες στήνει σὲ διάφορα μέρη τοῦ δάσους.

Μὰ ἡ δουλειὰ δὲν εἶνε εὔκολη πάντοτε. Ἡ ἀλεποῦδες εἶνε, ὡς γνωστόν, παμπόνηρες καὶ πολὺ δύσκολα ξεγελιοῦνται. Μερικὲς φορὲς μάλιστα οὔτε πλησιάζουν κἂν τὸ δόλωμα. Τότε ἡ ἀπελπισία τοῦ κυνηγοῦ εἶνε ἀπερίγραπτη, γιατὶ ξέρει πῶς ἂν δὲν πιάσει ἀλεποῦδες ἢ ἄλλα ζῶα μὲ πολύτιμες γοῦνες, δὲν θἄχη νὰ φάη τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα.

* * *

Τὸν Δεκέμβρη τοῦ 1927, ὁ Ντὶκ Κέννεθ, ὁ περίφημος Ντὶκ τοῦ Λαμπραντόρ, εἶχε ξεκινήσει γιὰ τὸ κυνῆγι, μαζὺ μ' ἕναν ἄλλο περίφημο κυνηγό, τὸν Τζόντσον Μπλαίηκ. Βαδίσανε πολλὲς ἡμέρες πρὸς τὰ νότια μέρη, κι' ἔπειτα, ὅπως γίνεται πάντα, χωρίσανε καὶ τράβηξε καθένας γιὰ νὰ στήση χωριστὰ τὴν καλύβα του. Ὁ Τζόντσον διευθύνθηκε πρὸς τὴν Ρὲντ Ἴνκεν Λαίηκ (τὴν Λίμνη τῶν Ἐρυθροδέρμων) καὶ ὁ Ντὶκ πρὸς τὴν Οὐΐλμερ Πλαίηνς, εἴκοσι μίλλια δυτικώτερα ἀπὸ τὸν φίλο του. Εἶχαν συμφωνήσει νὰ συναντηθοῦνε μετὰ τὸ τέλος τοῦ κυνηγιοῦ.

Ὁ χειμῶνας ἐκείνη τὴ χρονιὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ βαρύς. Ἡ θερμοκρασία ἔφτανε τοὺς τριάντα βαθμοὺς κάτω ἀπ' τὸ μηδὲν τὶς νύχτες καὶ καμμιὰ φορὰ τοὺς σαράντα. Τὸ κυνῆγι πήγαινε πολὺ καλά. Μέσα σὲ μιὰ βδομάδα ὁ Τζόντσον εἶχε πιάσει δέκα ἀλεποῦδες μὲ ἀσημωτὸ τρίχωμα, δηλαδὴ εἶχε ἐξασφαλίσει διακόσα πενῆντα δολλάρια κι' εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι ὥς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα θὰ ἔπιανε ἄλλες ἑκατό.

Τὸ βράδυ, κατακουρασμένος, κλεινόταν μέσα στὴν καλύβα του, ἄναβε τὴ θερμάστρα του, ἑτοίμαζε τὸ φαΐ του, κι' ἀφοῦ δειπνοῦσε, ἅπλωνε τὸ «κοσσὸκ», τὸ κασκόλ του ἀπὸ δέρμα φώκιας, νὰ ξεραθῇ κοντὰ στὴ φωτιά, μαζὺ μὲ τὶς μπόττες του, τὰ γάντια του, τὸ ντίκι (τὸ πανωφόρι ἀπὸ γοῦνα, ὅμοιο μὲ τῶν Ἐσκιμώων, ποὺ τὸ συμπληρώνει μιὰ κουκούλα), καὶ [illegible]ιζε καλὰ τὴν πίπα του καὶ κάπνιζε πρὶν νὰ τὸν πάρῃ ὁ ὕπνος.

Μιὰ νύχτα ὅμως, κατ[illegible]ος Δεκεμβρίου, ὁ Τζόντσον, κατακουρασμένος, ἀποκοιμήθηκε προτοῦ νὰ τελειώση τὸ κάπνισμα τῆς πίπας του. Ἡ πίπα τότε ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια του ἀπάνω στὰ σκεπάσματά του, τὰ ὁποῖα πῆραν φωτιά...

Ὁ Ντὶκ ξύπνησε τότε ξαφνικὰ τσουρουφλισμένος ἀπ' τὴ φωτιὰ καὶ κινδυνεύοντας νὰ καῆ ζωντανός! Μ' ἕνα πήδημα πετάχτηκε ἔξω ἀπ' τὴν καλύβα του, στὸ χιόνι. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ἡ φωτιὰ εἶχε ἀποτεφρώσει ὅλη τὴν καλύβα.

Μέσα στὴν παγερὴ ἐκείνη νύχτα τοῦ Δεκεμβρίου, στὰ ἐνδότερα τοῦ Λαμπραντόρ, ὁ Τζόντσον βρέθηκε στὸ ὕπαιθρο ἄστεγος, μισόγυμνος, φορῶντας μόνο τὴ φανέλλα του, τὸ πουκάμισό του καὶ τὴν περισκελίδα του. Κάθε ἄλλος στὴ θέσι του, ἦταν καταδικασμένος στὸν πιὸ βέβαιο θάνατο

Μὰ ὁ Τζόντσον Μπλαίηκ, ποὺ εἶχε καρφώσει ἀκίνητο ἡ κατάπληξις κι' ἡ ἀπόγνωσις, τινάχτηκε ἀπότομα. Ἡ φωτιὰ τὰ εἶχε καταβροχθίσει ὅλα: Τὴν παράγκα, τὶς γοῦνες, τὰ τρόφιμα, τὸ πανωφόρι, τὸ κασκόλ, τὰ γάντια, τὸ παντελόνι, τὶς μπόττες καὶ τὶς κάλτσες του. Δὲν τοῦ ἔμεναν παρὰ μόνο τὰ παγοπέδιλα, τὸ ἕνα δίπλα στ' ἄλλο, πάνω στὸ χιόνι, σ' ἀπόστασι ἑνὸς μέτρου ἀπ' τὴ φωτιά. Ὁ τράππερ ἔλαβε τότε τὴν ἀπόφασί του, τὴ μόνη ἀπόφασι ποὺ τοῦ ἔμενε νὰ λάβη. Ἅρπαξε τὰ παγοπέδιλα, τὰ ἔδεσε στὰ γυμνά του πόδια κι' ἄρχισε νὰ τρέχη μέσα στὴν παγωμένη ἐκείνη νύχτα ἀπάνω στὸ χιόνι. Ἡ σωτηρία του βρισκόταν σ' ἀπόστασι εἴκοσι μιλλίων (περίπου τριάντα πέντε χιλιομέτρων), μέσα στὴν παράγκα τοῦ φίλου του κυνηγοῦ Ντὶκ Κέννεθ.

Ἦταν κάτι τὸ ἀφάνταστο τὸ ἀπεγνωσμένο τρέξιμο τοῦ ξυπόλυτου ἐκείνου ἀνθρώπου, ποὺ φοροῦσε ἕνα πουκάμισο καὶ μιὰ περισκελίδα, σὲ θερμοκρασία τριάντα βαθμῶν κάτω ἀπ' τὸ μηδέν, μὲ τὸ χιόνι ὥς τὰ γόνατά του, ποὺ πήγαινε ἀπ' τὸ Ρὲντ Ἴντιαν Λαίηκ στὸ Οὐΐλλμερ Πλαίηνς, ἐνῶ ἡ χονδρὲς νιφάδες τοῦ χιονιοῦ, ποὺ ἔπεφτε ἀκατάπαυστα, τοῦ μαστίγωναν τὸ κορμί...

Ἔτρεχε ἀδιάκοπα. Ἀλλοίμονό του ἂν στεκόταν ἔστω καὶ μιὰ στιγμή! Θὰ κοκκάλιαζε ἀμέσως... Ἔτρεχε κατακουρασμένος, πεινασμένος, ἐξαντλημένος, μὲ μόνο ἐφόδιο τὴ δύναμι ποὺ τοῦ ἔδινε τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

Εἶχε ξημερώσει πειά, ὅταν ὁ Τζόντσον ἔφτασε στὴν παράγκα τοῦ φίλου του. Ὁ Ντὶκ βρισκόταν ἔξω — εἶχε πάει νὰ ἐπιθεωρήση τὶς παγῖδες του— μὰ ἡ θερμάστρα του ἦταν ἀκόμη ἀναμένη. Ἐκεῖ στὴ ζεστασιά, δίπλα στὴ θερμάστρα, κουκουλωμένον μ' ὅλες του τὶς κουβέρτες, βρῆκε ὁ Ντὶκ τὸ φίλο του, στὸν γυρισμό του, ναρκωμένον, ἀναίσθητο, μισοπεθαμένο!...

Τοῦ κύτταξε τὸ σφυγμὸ καὶ εἶδε ὅτι ζοῦσε ἀκόμη. Ἄρχισε τότε νὰ τὸν τρίβη ἀπελπισμένα, νὰ τοῦ ρίχνη κάθε τόσο ροῦμι μέσ' στὸ στόμα... Ὁ Τζόντσον, ὄχι μόνο δὲν συνερχόταν, ἀλλὰ καὶ παραληροῦσε ἀδιάκοπα.

Τότε ὁ Ντὶκ φόρεσε τὰ παγοπέδιλά του κι' ἔφυγε τρέχοντας μ' ὅλη τὴ δύναμί του. Πήγαινε ἄλλα εἴκοσι μίλλια πιὸ μακρυά, γιὰ τὴν παράγκα τοῦ Τζὰκ Ο' Χάρκ, τοῦ πιὸ κοντινοῦ τράππερ, γιὰ νὰ ζητήση τὴ συνδρομή του. Σὲ λίγο, ὅταν γύρισαν κι' οἱ δυὸ στὴν παράγκα τοῦ Ντίκ, κατώρθωσαν νὰ συνεφέρουν τὸ Τζόντσον. Μὰ ἡ κατάστασί του ἦταν πάντα κρίσιμη. Τὸν σκέπασαν ἢ μᾶλλον τὸν ἔθαψαν κάτω ἀπὸ ἕνα βουνὸ γοῦνες καὶ τὸν μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο τοῦ Σάντουϊτς Μπαίϋ, ὅπου οἱ γιατροὶ κατώρθωσαν νὰ τὸν ἐπαναφέρουν ὁριστικὰ στὴ ζωή.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

—Ὁ Θεός, ποὺ ἐκδικεῖται, δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε παρὰ Θεὸς τῶν φαύλων.

Ζὰν - Ζὰκ - Ρουσσῶ

—Ἡ ψυχὴ ἔχει κάποτε μερικὲς ἀκαριαῖες ἐμπνεύσεις, μερικὲς αἰφνίδιες ἐκλάμψεις, τῶν ὁποίων τὴν ἔκτασι καὶ τὸ βάθος δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀναλύση ὁλόκληρος τόμος σκέψεων καὶ ἰδεῶν. Ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὸ φῶς χιλίων λαμπάδων δὲν μπορεῖ νὰ δώση μιὰ ἰδέα τῆς ἀπροσμετρήτου λάμψεως τῆς ἀστραπῆς.

Βίκτωρ Οὐγκῶ

—Ἂν ἡ ματαιοδοξία ἔκανε ποτὲ εὐτυχῆ ἕναν ἄνθρωπο ἐδῶ στὴ γῆ, χωρὶς ἄλλο ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ ἦταν ἀνόητος.

Πουσσὸν

—Ἐκεῖνο ποὺ κάνει τὰ παιδιὰ νὰ γίνωνται νευρικὰ καὶ κλαψιάρικα, εἶνε ἡ ὑπερβολικὴ προσοχὴ ποὺ τοὺς δίνουμε, εἴτε ὑποχωρῶντας στὶς ἀπαιτήσεις των, εἴτε προσπαθῶντας νὰ τὰ μεταπείσουμε διὰ τῆς λογικῆς. Πολλὲς φορὲς μάλιστα, γιὰ ν' ἀρχίσουν ἕνα ἀτέλειωτο κλάμμα, ἀρκεῖ νὰ τοὺς παρατηρήσουμε ὅτι δὲν θέλουμε νὰ κλαῖνε.

Ζ. Ρουσσῶ

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΗΤΑΝ ΜΟΙΡΑΙΟ...

ΤΟΥ CHARLES MEROUVEL

Μὲ χείλη τρεμάμενα καὶ μὲ τὸ βλέμμα σκοτεινό, ὁ Ζὰκ ντὲ Περσιὲ λοξοκύτταξε τὴ Λουσιὲν καὶ τῆς εἶπε ἐπιταχτικά:

—Θὰ ρθῆς μαζύ μου, τώρα.... Τὸ θέλω!...

Ἡ Λουσιὲν ὅμως τοῦ ἀπάντησε σαρκαστικά:

—Οὔτε σατράπης νὰ ἦσουν, δὲν θὰ μιλοῦσες ἔτσι στὴ σκλάβα σου! Ἔλα... Φτάνουν πειὰ ἡ κωμωδίες... Φάνηκα ἐπιπόλαιη, ὅπως πάντα, ποὺ σὲ ἀνέχτηκα ἐδῶ μέσα τόση ὥρα... Φύγε!... Φύγε πειά!....

Ὁ Ζὰκ ἄφρισε. Τὸ λυγερό, τὸ λαχταριστὸ κορμὶ τῆς νέας, τὸν φλόγιζε ἀσυγκράτητα. Ἔσφιξε τὶς γροθιές του καὶ φώναξε βραχνά:

—Μὲ διώχνεις;... Δίχως νὰ σκεφθῇς πῶς κάποτε μοῦ χάρισες ὁλόκληρη τὴν ὕπαρξί σου;... Ἀκοῦς;... Ὁλόκληρη;...

Ἕνα κῦμα ντροπῆς ἔβαψε τὰ χλωμὰ μάγουλα τῆς νέας, ἡ ὁποία ψιθύρισε:

—Εἶνε ἡ ἀλήθεια!... Τὸ φλογερὸ αἷμα τῆς μητέρας μου βάρυνε μοιραία καὶ σ' ἐμένα!... Ναί... Ἡ ἀμείλιχτη κληρονομικότης μὲ τύφλωσε κάποτε, σὲ μιὰ στιγμὴ ἀδυναμίας.. Ἐνῶ ἐγὼ ὅμως σ' ἀγαποῦσα ἀθῶα κι' εἰλικρινά, ἐσὺ καταχράστηκες τῆς στιγμιαίας ἐκείνης ἀδυναμίας μου!...

—Λουσιέν!... οὔρλιαξε ὁ Ζάκ, ἔξαλλος πειά. Λουσιέν!... Ἡ ἀγάπη μου εἶνε θανάσιμη... Εἶνε λίβας καυτερὸς ποὺ σκοτώνει... Εἶνε ποτάμι ξεχειλισμένο ποὺ συνεπαίρνει... Σ' ἀγαποῦσα καὶ σ' ἀγαπῶ τρελλά... Κι' ὅ,τι κι' ἂν ἔκανα τότε, ὅ,τι κι' ἂν κάνω τώρα, ἡ ἀγάπη μου μὲ σπρώχνει νὰ τὸ κάνω... Θὰ ρθῆς μαζύ μου τώρα!...

Ἡ ἀηδία ζωγραφίστηκε στὴν ἀποφασιστικὴ φυσιογνωμία τῆς νέας.

—Εἶν' ἀργά, πειά, τοῦ ἀπάντησε. Ξέρεις πῶς ἀρραβωνιάστηκα μὲ ἄλλον... Μὲ ἄλλον πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ μένα... Εἶμαι ἀνάξια βέβαια γι' αὐτόν, μὰ τὸν ἀγαπῶ βαθειά... Τοὔχω χαρίσει τὴν ψυχή μου... Τοὔκρυψα τὸ ντροπιασμένο παρελθόν μου, ἀποφασισμένη νὰ μὴν πικράνω ποτὲ τὴν ἄδολη καρδιά του καὶ ν' ἀφοσιωθῶ ὁλόκληρη στὴν εὐτυχία του... Φύγε, Ζάκ.. Ξέχασέ με, καὶ βοήθησέ με νὰ σὲ ξεχάσω κι' ἐγώ... Ἔτσι θὰ ἐξιλεωθῇς κι' ἐσὺ ἀπέναντί μου!...

Ὁ Ζὰκ τὴν κύτταξε μὲ λαχτάρα. Ἦταν ὑπέροχη ἡ Λουσιέν, κι' ἡ ψυχή του ὑπέφερε ὀδυνηρά, μὲ τὴ σκέψι πῶς θὰ τὴν ἔχανε γιὰ πάντα...

Ἀδιόρθωτος γλεντζές, μὲ ὄνομα λαμπρὸ καὶ μὲ μεγάλη περιουσία, εἶχε γνωρίσει μιὰ βραδειὰ στὸ σπίτι τῆς μητέρας της, τὴν ἄδολη Λουσιέν, ποὺ μόλις εἶχε βγῆ τότε ἀπ' τὸ αὐστηρὸ λύκειό της...

Ἡ μητέρα της, μιὰ νεαρὴ ἀκόμη Ἀνταλούζα χορεύτρια, ξακουστὴ στὸ Παρίσι γιὰ τὴν καλλονή της, γιὰ τὴν τέχνη της καὶ γιὰ τὴν ἀσύδοτη ζωὴ ποὺ ἔκανε, εἶχε τὴν ἐπιπολαιότητα νὰ γιορτάση τὴν εἴσοδο τῆς λατρευτῆς της κόρης στὴν κοσμικὴ ζωή, μὲ μιὰ πολυέξοδη ἑσπερίδα καὶ μὲ κακομαθημένους κι' ἀσυνείδητους καλεσμένους, συντρόφους τακτικοὺς τῶν γλεντιῶν της...

Κι' ἀπ' τὴ βραδειὰ ἐκείνη ἐχρονολογεῖτο ἡ μοιραία γνωριμία τῆς ἄπειρης παιδούλας, μὲ τὸν γοητευτικὸ μὰ πρόστυχο μαρκήσιο Ζὰκ ντὲ Περσιέ...

Ἔκλαψε πικρὰ ἀργότερα γιὰ τὸν ἄθεσμο αὐτὸ σύνδεσμό της ἡ Λουσιέν. Καταράστηκε τὴν ἀμάθητη καρδιά της, ποὺ χαρίστηκε σ' ἕναν ἀνάξιο γλεντζέ, κι' ἔκλαψε πονεμμένα γιὰ τὶς οἰκτρὲς ἀπογοητεύσεις ποὺ τῆς χάρισε ἡ πρώτη της αὐτὴ ἀγάπη.

Μὰ ἦταν κόρη φιλόστοργη κι' εὐγενική, γι' αὐτὸ ποτέ της δὲν καταράστηκε τὴν ἄμυαλη μητέρα της, τὴν πρώτη ἀφορμὴ τῆς τωρινῆς καταστάσεώς της. Κι' ὅταν ἐκείνη πέθανε ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ πνευμονία, ἀφίνοντας τὴν ὀρφανὴ καὶ δίχως πατέρα, ἡ Λουσιὲν ἔχυσε δάκρυα εἰλικρινῆ καὶ θερμὰ γιὰ πολλοὺς μῆνες...

Χάρις στὴν μόρφωσί της, κατώρθωσε νὰ προσληφθῇ τότε δασκαλίτσα τῆς μονάκριβης μικροῦλας τοῦ ζεύγους Ντυπράν, πλουσίων ἐπαρχιωτῶν, νεοφερμένων στὸ Παρίσι. Ἡ παρθενικὴ μορφή της κι' οἱ μαλακοὶ τρόποι της τὴν ἔκαναν ἀγαπητὴ στοὺς ἀγαθοὺς προϊσταμένους της. Κι' ὅταν σὲ λίγους μῆνες ὁ Ζὼρζ Λεμπρέν, μηχανικὸς σὲ ἐργοστάσιο κι' ἀνηψιὸς τοῦ Ντυπράν, ἀγάπησε θερμὰ τὴ σεμνὴ δασκαλίτσα καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια τοῦ θείου του γιὰ νὰ τὴν πάρη, ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια γιόρτασε τοὺς ἀρραβῶνες τοῦ νεαροῦ ζευγαριοῦ μὲ ἀπερίγραπτη χαρά...

Ἔτσι γνώρισε τὴν εὐτυχία ἡ πικραμένη νέα. Ζοῦσε μέσα σ' ἕνα ὄνειρο, τριγυρισμένη ἀπ' τὴ στοργὴ τῆς καινούργιας οἰκογενείας της καὶ χαϊδεμένη ἀπ' τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπη τοῦ μνηστῆρος της.

Μὰ ἐνῶ τὸ μαῦρο καὶ θλιβερὸ παρελθόν της ἔσβυνε σιγὰ-σιγὰ σὰν ἐφιαλτικὴ ὀπτασία ποὺ πέρασε, ἐνῶ ξανοιγόταν τώρα πειὰ μπροστά της ἕνας ρόδινος, ἁγνὸς ὁρίζοντας ἀμέριμνης κι' εὐτυχισμένης ζωῆς, ποὺ τόσο τὴ διψοῦσε ἡ λευκή της ψυχή, ἀνοίχτηκε ξαφνικὰ μπροστά της τὸ παληό, τὸ βασανιστικὸ καὶ γεμᾶτο ἀπὸ βοῦρκο βάραθρο τοῦ παρελθόντος της...

Ναί, τὴν συνάντησε μιὰ μέρα, τυχαῖα, ὁ μοιραῖος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, σὲ κάποιον περίπατό της μὲ τὴ μικροῦλα μαθήτριά της, τὴν παρακολούθησε κρυφά, κι' ἔμαθε τὴν καινούργια κατοικία της...

Οἱ μῆνες ποὺ πέρασαν, εἶχαν σκεπάσει τὸ παληό του χυδαῖο πάθος γιὰ τὴ νέα, μὲ ἄφθονη στάχτη. Δὲν εἶχε ὅμως ἡ σπίθα σβύσει. Κι' ὅταν τὴν ἀντίκρυσε σὲ κεῖνον τὸν περίπατό του, πιὸ λυγερή, πιὸ ἀνεπτυγμένη καὶ ἀλλαγμένη γοητευτικὰ ἀπ' τὴν καινούργια εὐτυχία της, ἔννοιωσε τὰ ἔνστικτά του νὰ ξυπνοῦν κυριαρχικά, καὶ τὸ πρόστυχο αἷμα του νὰ βράζη βίαια στὶς φλέβες...

Ἔτσι, ἕνα πρωΐ, λίγο μὲ ἀπειλὲς καὶ λίγο μὲ διάφορες προφάσεις δῆθεν φύσεως οἰκογενειακῆς, κατάφερε νὰ γίνη δεκτὸς σὲ ἰδιαίτερη ἀκρόασι ἀπ' τὴ δυστυχισμένη νέα, ἡ ὁποία δὲν ἔπαψε νὰ τὸν κυττάζη ὅπως τὸ θῦμα τὸν δήμιό του, συγκλονισμένη ἀπὸ προαισθήματα ἀπαίσια...

Τῆς βγῆκαν ἀληθινά, τῆς δύστυχης Λουσιέν. Ὁ Ζάκ, νικημένος ἀπ' τὸ ἄνομο καὶ παράφορο πάθος του, τῆς πρότεινε ὀρθὰ-κοφτὰ νὰ τὸν ἀκολουθήση, ἐνῶ ἡ ἄμοιρη νέα ἀντιστεκόταν στὶς βίαιες ἐκρήξεις τοῦ θυμοῦ του ἡρωϊκὰ κι' ἀπελπισμένα...

Στὰ τελευταῖα, ἀποφασιστική, τοῦ ζήτησε τὴ λησμονιὰ τοῦ παρελθόντος, καὶ μὲ τὰ λόγια της ἐκεῖνα τὰ θερμὰ καὶ παθητικὰ τοῦ ξέκοψε ὁριστικὰ κάθε ἐλπίδα...

Τυφλωμένος πειὰ ὁ Ζάκ, ἀνίκανος νὰ συγκρατηθῇ, μούγκρισε:

—Ἔστω, Λουσιέν... Μὲ διώχνεις γιατὶ ἀγαπᾶς ἄλλον... Μὰ θὰ σ' ἐκδικηθῶ ὅπως μπορῶ... Σὲ τίποτε δὲν θὰ διστάσω... Σήμερα κιόλας, θ' ἀποκαλύψω στὸ μνηστῆρα σου τὴν παληά μας ἀγάπη καὶ τοὺς παληοὺς δεσμούς μας!....

Κατάχλωμη σὰν πτῶμα ἡ Λουσιέν, ἀνατρίχιασε σύγκορμη.

—Γιὰ τὸ Θεό, Ζάκ... ψιθύρισε. Μὴν κάνεις τέτοιες προστυχιές.... Δὲν θ' ἀνθέξω. Θὰ πεθάνω ἀπ' τὴ ντροπή μου... Γιὰ χάρι τοῦ ἀγαπημένου μου Ζώρζ, τοὔκρυψα τὸ παρελθόν μου... Κι' ἂν μάθει τώρα τὴ φρικτὴ ἀλήθεια, δὲν θ' ἀνθέξω ἀπ' τὸ μαράζι... Λυπήσου με, Ζάκ!....

—Ἔλα μαζύ μου, τότε!... φώναξε ἐκεῖνος βίαια.

—Ὄχι... Ποτέ! Ποτέ!... Ὅ,τι ἄλλο, μὰ ὄχι αὐτό... Ποτέ!.... μουρμούρισε μὲ ἀγωνία ἡ δύστυχη νέα, κλαίγοντας.

—Ὠρεβουάρ, τότε!... σάρκασε διαβολικὰ ὁ Ζάκ. Τὸ μεσημέρι ὁ καλός σου θὰ ξέρη κιόλας τὸ «λευκὸ» παρελθὸν τῆς μνηστῆς του!...

Καὶ γυρίζοντάς της περιφρονητικὰ τὴ ράχι, τράβηξε γιὰ τὴν πόρτα. Μὰ δὲν πρόλαβε νὰ διαβῆ τὸ κατῶφλι. Ἔξαλλη ἡ Λουσιέν, μὲ τὸ παιχνίδισμα τῆς παραφροσύνης καὶ τοῦ σπαραγμοῦ ὁλοζώντανο στὰ μάτια της, ἅρπαξε ἕνα πολύτιμο κυνηγετικὸ στιλέττο, ποὺ σὰν μπιμπελὸ βρισκόταν σ' ἕνα τραπεζάκι τοῦ σαλονιοῦ, καὶ πηδῶντας σὰν λύκαινα ἀφρισμένη, τὄχωσε ὥς τὴ λαβὴ στὰ πλευρά του.

Στέναξε πνιχτὰ καὶ πονεμμένα ὁ Ζάκ, κι' ἔπεσε βαρὺς στὸ παχύχνουδο χαλί. Ψυχρὴ ἡ Λουσιὲν πλησίασε τότε στὸ τραπεζάκι, ἔσκυψε σ' ἕνα χαρτὶ καὶ χάραξε σταθερὰ αὐτὰ τὰ λίγα λόγια:

«Κύριε... Δὲν τολμῶ πειὰ νὰ σᾶς πῶ «ἀγαπημένε μου Ζώρζ»... Εἶμαι ἀνάξια γιὰ σᾶς... Κάποτε ἔπεσα θῦμα ἑνὸς ἀχρείου, ὁ ὁποῖος θέλησε τώρα νὰ ἐκμεταλλευθῇ πρόστυχα τὴ μοιραία ἐκείνη ἀδυναμία μου... Τὸν τιμώρησα ὅμως ὅπως τοὔπρεπε... Προτιμῶ νὰ σβύσω κι' ἐγὼ τώρα, παρὰ νὰ σᾶς ἐξαπατήσω... Σᾶς εὔχομαι νὰ εὐτυχήσετε, καὶ τὸ μόνο ποὺ θέλω ἀπὸ σᾶς, εἶνε νὰ μὲ θυμᾶστε καμμιὰ φορὰ μὲ καλωσύνη...»

Ὕστερα ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὸ ἄψυχο πειὰ κουφάρι τοῦ Ζάκ, τράβηξε μὲ ἀνατριχιαστικὴ γαλήνη τὸ ματωμένο μαχαῖρι ἀπ' τὴν πληγὴ καὶ τὸ βύθισε στὸ λευκό της στῆθος, μουρμουρίζοντας:

—Ἦταν μοιραῖο!...

Λύγισε σὰν στάχυ [illegible], καὶ παράδω[illegible] στὸν [illegible]ανὸ τὴν λευκή, μὰ [illegible] ἀπ' τὸ Πεπρωμένο ψυχή της!...

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ω, ΚΑΜΠΟΙ, ΠΟΥ ΦΕΥΓΕΤΕ...

Σμαράγδινες ράχες κι' ὁλάσπρα χωριὰ
Σὲ κάμπους τὸ φῶς σὲ ποτάμια χυμένο....
Ταξεῖδι δὲ θἆταν αὐτὸ εὐτυχισμένο
Γιὰ μιὰ ἄλλη καρδιά;
Τοῦ κάκου τοὺς λαοὺς καὶ τὶς χῶρες διαβαίνω.
Οἱ λύπες, ποὺ μ' ἔχουν πολὺ ἀγαπημένο,
Στὸ δρόμο γυρεύουν νὰ τὶς ξαναζήσω.
Μισεύω κι' ἐκεῖνες μὲ γύρισαν πίσω.
Πηγαίνω. Στῶν χρόνων ξεχνιέμαι τὰ βύθη
Κι' ἀκούω τὸ ρυθμὸ τῆς σκληρῆς μηχανῆς.
Πῶς ἔγιναν ὅλα δὲν ξέρει κανείς...
Παράξενο ποὖναι ἡ ζωὴ παραμῦθι.
Ὦ κάμποι, ποὺ φεύγετε ἐνάντια στὸ τραῖνο!
Χωριὸ στὴ φωλιὰ τῶν κλαριῶν πλαγιασμένο,
Τρανοὶ ποὺ σαλεύετε ἀντίκρυ μου βράχοι
Ζευγᾶ στὸ χωράφι, κοπέλλα στὸ στάχυ,
Ὦ δέντρα, πλατειὰ στοὺς ἀγέρηδες λύρα
Κι' ὁλόρθε βοσκὲ στὸ μικρὸ τὸ κοπάδι!
Τὴ βλέπω τοῦ ἀνθρώπου
(τὴ ζωὴ καὶ τὴ μοῖρα
Τὴν ὥρα ποὺ σβύνετε
(ἀργὰ μὲς στὸ βράδυ.

Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΝΑ ΚΛΩΝΑΡΙ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΤΟΥ ΦΛΟΡΙΜΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΕΔΙΘ, νέα κι' ὤμορφη. ΜΑΡΘΑ, ἡλικιωμένη ὑπηρέτρια. ΚΑΡΟΛΟΣ, νέος καὶ ὡραῖος.

(Σ' ἕνα δωμάτιο μὲ βεράντα. Ἡ Ἐδὶθ, ξαπλωμένη στὴ βεράντα σὲ μιὰ σαιζλόνγκ, διαβάζει ἕνα βιβλίο. Μπαίνει ἄξαφνα ἡ Μάρθα μ' ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς στὸ χέρι).

ΜΑΡΘΑ. — Κυρία... Ἡ πασχαληά σας.

ΕΔΙΘ. — Μόνον ἕνα κλωνάρι;... Κανένα γράμμα;

ΜΑΡΘΑ. — Κανένα...

ΕΔΙΘ. — Ἀλλοίμονο! Ἐγὼ ἡ μυριοζηλεμμένη καὶ μυριοθαυμασμένη χορεύτρια, ἡ αἰθέρια Ἐδίθ, ὅπως μ' ἔλεγαν, ποὺ τόσοι καὶ τόσοι θαυμασταὶ μὲ περιτριγύριζαν, ὅταν ἤμουν γερὴ κι' ὤμορφη, τώρα δὲν ἔχω κανένα κοντά μου, κανένα... Κανένας δὲν μοῦ στέλνει ἕνα μπουκέτο, ἕνα γράμμα... Κανένας δὲν ρωτάει πῶς εἶμαι. Θυμᾶσαι... Θυμᾶσαι, Μάρθα, πόσα γράμματα καὶ πόσα λουλούδια μοῦ ἔστελναν κάθε μέρα; Πές μου, θυμᾶσαι;

ΜΑΡΘΑ. — Θυμᾶμαι. Κι' ἐσεῖς μόλις διαβάζατε τὰ γράμματα, τὰ σχίζατε ἀδιάφορα. Καὶ μόλις μαραινόντουσαν λίγο τὰ λουλούδια, τὰ πετούσατε.

ΕΔΙΘ. — Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔπαιρνα πάλι ἄλλα γράμματα κι' ἄλλα λουλούδια. Εἶχα συνηθίσει νὰ ζῶ μέσα σὲ μιὰ ἀτμοσφαῖρα ἔρωτος καὶ θαυμασμοῦ. Καὶ νόμιζα ὅτι θὰ περάση ἔτσι ὅλη μου ἡ ζωή. Μὰ ἔπαθα ἄξαφνα ἕνα φοβερὸ δυστύχημα... Ἐνῶ χόρευα ἕνα βράδυ γλύστρησα, ἔπεσα, ἔσπασα τὸ γόνατό μου κι' ἀπὸ τότε μένω ἀκίνητη, καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάνω βῆμα...

ΜΑΡΘΑ. — Μὴν ἀπελπίζεστε, κυρία μου. Μπορεῖ νὰ γίνετε καλά.

ΕΔΙΘ. — Πότε θὰ γίνω καλά; Εἶνε τόσος καιρὸς τώρα ποὺ πάω ὅλο καὶ χειρότερα. Μοῦ φαίνεται πῶς δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ πειὰ νὰ χορέψω. Καὶ τί θὰ γίνω τότε; Πῶς θὰ ζήσω; Ἔχω πουλήσει κιόλας τὰ πιὸ πολύτιμα κοσμήματά μου. Τί θὰ γίνω ὅταν δὲν θἄχω πειὰ νὰ πουλήσω κανένα διαμάντι; Θυμᾶσαι, Μάρθα, θυμᾶσαι πῶς οἱ θαυμασταί μου μὲ ἱκέτευαν νὰ δεχτῶ τὰ δῶρα τους; Ἐνῶ τώρα; Δὲν εἶμαι πειὰ ἡ ὤμορφη Ἐδίθ, εἶμαι μιὰ ἀποκρουστικὴ ἀνάπηρη... (Κλαίει).

ΜΑΡΘΑ, (χαϊδεύοντας τὰ μαλλιά της). — Μὴν κλαῖτε, καλή μου κυρία...

ΕΔΙΘ. — Κι' ὅμως... Δὲν θὰ ἤμουν τόσο δυστυχὴς τώρα, ἂν εἶχα ἐδῶ κοντά μου κάποιον ποὺ νὰ μὲ ἀγαπάη πολύ. Δὲν θὰ ἔννοιωθα τόσο ἔρημο τὸν ἑαυτό μου. Μὰ κανένας ἀπὸ τοὺς ἀμέτρητους θαυμαστάς μου δὲν μ' ἀγαποῦσε ἀληθινά. Μὲ ἤθελαν ὅλοι γιὰ μιὰ στιγμή. Ἤθελαν νὰ χαροῦν γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ὠμορφιά μου καὶ τὰ νειᾶτα μου, χωρὶς νὰ ρωτοῦν ἂν ἔχω καὶ καρδιὰ μέσα στὸ σῶμα μου. Ἤμουν γιὰ ὅλους μιὰ γυναῖκα τῆς χαρᾶς, μιὰ πεταλούδα, μιὰ μπαλαρίνα, μιὰ κούκλα ποὺ χόρευε καὶ γελοῦσε. Κανένας δὲν μ' ἀγαποῦσε ἀληθινά, ἀφοῦ κανένας δὲν βρίσκεται τώρα κοντά μου. Κανένας... Οὔτε ὁ μαρκήσιος, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι θὰ σκοτωθῆ γιὰ μένα, οὔτε ὁ κόμης ὁ ὁποῖος μοῦ πρόσφερε τὸ πανάκριβο μαργαριταρένιο περιδέραιο...

ΕΔΙΘ. — Θυμᾶσαι, Μάρθα, πόσα λουλούδια μοῦ ἔστελναν κάθε μέρα;

ΜΑΡΘΑ. — Ἔτσι εἶνε οἱ ἄντρες, κυρία μου. Δὲν μᾶς ἀγαποῦν παρὰ μόνο ὅταν εἴμαστε γερὲς καὶ χαρούμενες. Δὲν μᾶς θέλουν πονεμμένες κι' ἄρρωστες, δὲν μᾶς συμπαθοῦν πειά...

ΕΔΙΘ. — Κι' ὅμως, Μάρθα, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη δὲν ὑποχωρεῖ μπροστὰ σὲ τίποτα. Ὅταν ἕνας ἄντρας ἀγαπάει ἀληθινὰ μιὰ γυναῖκα, δὲν τὴν ἐγκαταλείπει στὸν πόνο της. Ἀπ' ἐναντίας, τότε τὴν ἀγαπάει ἀκόμα περισσότερο. Ἀλλὰ ἐμένα δὲν μ' ἀγάπησε κανεὶς ἀληθινά.

ΜΑΡΘΑ. — Κι' ὅμως, κυρία μου... Μὴν ξεχνᾶτε πῶς ὑπάρχει κάποιος ποὺ σᾶς ἀγαπάει ἀληθινά.

ΕΔΙΘ. — Ποιὸς εἶνε αὐτός;

ΜΑΡΘΑ. — Εἶνε ὁ ἄγνωστος ὁ ὁποῖος ἀφίνει κάθε πρωΐ ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς στὸ παράθυρό σας.

ΕΔΙΘ. — Ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς! Ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς μόνον, ὕστερα ἀπὸ τόσα μπουκέτα ποὺ ἔπαιρνα κάθε μέρα;

ΜΑΡΘΑ. — Ἐκεῖνα σᾶς τὰ ἔστελναν ἄνθρωποι ποὺ δὲν σᾶς ἀγαποῦσαν ἀληθινά, ἐνῶ τὸ κλωνάρι τῆς πασχαλῆς θὰ προέρχεται χωρὶς ἄλλο ἀπὸ κάποιον ποὺ σᾶς ἀγαπάει πραγματικά.

ΕΔΙΘ. — Μὰ ποιὸς νὰ εἶνε; Γιατὶ δὲν φανερώνεται;

ΜΑΡΘΑ — Δὲν θὰ τολμάη. Θὰ εἶνε κανένας πολὺ φτωχός, ἢ πολὺ ἄσχημος, ποιὸς ξέρει;

ΕΔΙΘ.— Ἤθελα νὰ ἤξερα ποιὸς εἶνε. Ἤθελα νὰ τὸν ἰδῶ. Δὲν μπορεῖς, Μάρθα, νὰ παραμονέψῃς καὶ νὰ ἰδῇς ποιὸς εἶνε;

ΜΑΡΘΑ. — Φαίνεται ὅτι ἔρχεται πολὺ ἀργὰ τὴν νύχτα.

ΕΔΙΘ. — Πολὺ σὲ παρακαλῶ, Μάρθα, παραμόνεψε ἀπόψε. Καὶ ὅποιος κι' ἂν εἶνε, πές του ὅτι θέλω νὰ τὸν ἰδῶ. Ὁδήγησέ τον ἐδῶ.

ΜΑΡΘΑ. — Κι' ἂν εἶνε κανένας ἄσχημος ἢ κανένας γέρος ἢ κάποιος μὲ πολὺ φτωχὸ ἐξωτερικό;

ΕΔΙΘ. — Ὅποιος κι' ἂν εἶνε, κι' ὅπως κι' ἂν εἶνε, Μάρθα, θέλω νὰ τὸν δῶ, νὰ τὸν γνωρίσω. Γιὰ σκέψου, εἶνε ὁ μόνος ποὺ μὲ θυμᾶται ἀκόμα... (Παίρνει τὸ κλωνάρι τῆς πασχαλῆς, τὸ μυρίζει καὶ τὸ φιλεῖ). Μόνον αὐτὸ τὸ κλωνάρι τῆς πασχαλῆς! Μόνο αὐτὸ τώρα πειά... Κι' ὅμως.. Καὶ μόνον αὐτὸ πρέπει νὰ μὲ παρηγορῇ...

……

(Ἀργὰ τὴ νύχτα. Στὸ ἴδιο δωμάτιο. Ἡ Ἐδὶθ περιμένει ἄγρυπνη. Ἄξαφνα μπαίνει ἡ Μάρθα, ὁδηγῶντας ἕναν νέον, ὁ ὁποῖος κρατάει στὰ χέρια του ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς).

ΜΑΡΘΑ.— Κυρία... Ὁ κύριος ἀπὸ δῶ εἶνε... εἶνε...

ΕΔΙΘ, (κυττάζοντας προσεκτικὰ τὸν νέο). — Θεέ μου!... Εἶσαι ἐσύ, Κάρολε; Ἐσύ!... Ἐσύ!...

(Ἡ Μάρθα φεύγει σιγά).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, εἶμ' ἐγώ, Ἐδίθ.

ΕΔΙΘ. — Ἐσὺ ἀφίνεις στὸ παράθυρό μου κάθε νύχτα τὸ κλωνάρι τῆς πασχαλῆς;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, ἐγώ.

ΕΔΙΘ. — Γιατὶ τὸ κάνεις αὐτό, Κάρολε; Πές μου... Μίλα μου μὲ εἰλικρίνεια.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Γιατὶ σ' ἀγαπῶ πάντα, Ἐδίθ!

ΕΔΙΘ. — Μ' ἀγαπᾶς πάντα;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, σ' ἀγαπῶ πάντα. Σ' ἀγαποῦσα πάντα... Θυμᾶσαι, Ἐδίθ;

ΕΔΙΘ. — Θυμᾶμαι... Ἐγὼ ὅμως περιφρονοῦσα τὴν πιστὴ καὶ ἄδολη ἀγάπη σου. Ἤμουν τότε ἕνα ἐπιπόλαιο φιλόδοξο κορίτσι. Δὲν ἤθελα νὰ παντρευτῶ καὶ νὰ γίνω μιὰ καλὴ σύζυγος, μιὰ καλὴ μητέρα. Ἤθελα νὰ γίνω χορεύτρια, μολονότι οἱ γονεῖς μου δὲν τὸ ἤθελαν καθόλου αὐτό. Κι' ἔγινα... Χόρτασα δόξα καὶ θαυμασμό... Μὰ τώρα... Τώρα, μὲ τὸ δυστύχημα ποὺ ἔπαθα, δὲν εἶμαι παρὰ μιὰ ἔρημη ἀνάπηρη.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὲ παρακολουθοῦσα πάντα, Ἐδίθ, χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃς. Καθόμουνα σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ τοῦ θεάτρου, καὶ σ' ἔβλεπα νὰ χορεύῃς. Καὶ πονοῦσα, καὶ ζήλευα, κι' ἀγωνιοῦσα. Δὲν τολμοῦσα νὰ σὲ πλησιάσω ποτέ, καθὼς σ' ἔβλεπα περιτριγυρισμένη ἀπὸ ἕνα σωρὸ πλουσίους θαυμαστάς. Κι' ὅταν ἔμαθα τὸ δυστύχημά σου, ἔκλαψα, ναὶ ἔκλαψα πολύ. Τὶς πρῶτες νύχτες ποὺ ὑπέφερες ἀγρυπνοῦσα κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά σου. Καὶ ἀπὸ τότε ἀφίνω στὸ παράθυρό σου ἕνα κλωνάρι πασχαλῆς. Δὲν τολμοῦσα νὰ ἔρθω μέσα... Φοβόμουν μήπως δὲν θέλεις νὰ μὲ ἰδῇς...

ΕΔΙΘ. — Καλέ μου Κάρολε! Μὲ συγκινεῖς μὲ τὴν ἁγνὴ καὶ πιστή σου ἀγάπη. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια. Ὅλοι μ' ἐγκατέλειψαν, Κάρολε. Ὅλοι. Μόνον ἐσὺ δὲν μ' ἔχεις ξεχάσει. Καλέ μου Κάρολε... Σοῦ φέρθηκα πολὺ σκληρὰ ἄλλοτε... Θέλεις νὰ μὲ συχωρέσῃς καὶ νὰ ἔρχεσαι νὰ μὲ συντροφεύῃς λίγο, τώρα ποὺ εἶμαι σκλαβωμένη στὴν πολυθρόνα αὐτή;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Θὰ ἤθελα νὰ περάσω ὅλη μου τὴ ζωὴ κοντά σου, ὅπως τὸ ἤθελα κι' ἄλλοτε, Ἐδίθ.

ΕΔΙΘ.— Ἄλλοτε ὅμως ἤμουν μιὰ γερὴ καὶ χαριτωμένη κόρη. Ἐνῶ τώρα... Τώρα εἶμαι μιὰ σακατεμένη!....

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τώρα σ' ἀγαπῶ πιὸ πολύ, Ἐδίθ. Πές μου λοιπόν, θέλεις νὰ μείνω γιὰ πάντα κοντά σου; Θέλεις νὰ γίνῃς γυναίκα μου;

ΕΔΙΘ, (δακρύζοντας). — Μὰ... τώρα πειά, Κάρολε... Ἐγώ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μὴν διστάζεις νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς, Ἐδίθ. Πές μου... Θέλεις;

ΕΔΙΘ. — Θέλω... Ἀλλὰ... εἶμαι...

ΚΑΡΟΛΟΣ, (διακόπτοντάς την μ' ἕνα φίλημα στὸ στόμα). — Σώπα... Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ὅπως κι' ἂν εἶσαι... Καὶ ποῦ ξέρεις;... Μπορεῖ νὰ γίνῃς καλὰ μιὰ μέρα... Ἀσφαλῶς θὰ γίνῃς καλά. Ἡ ἀγάπη μου θὰ σ' ἀναστήσῃ...

ΕΔΙΘ. — Κάρολε, καλέ μου Κάρολε, πολυαγαπημένε μου!...

(Τὸν ἀγκαλιάζει σφιχτὰ καὶ κλαίει σὰν μικρὸ παιδί).

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΖΑΝΤΙΖΟΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Μωάμεθ κι' ἡ ψυχή του. Ἕνας καθρέφτης, ποὺ ὁ καθένας βλέπει τὴ μορφή του... Ὁ κλέφτης ποὺ στραβώθηκε! Ὁ ἄθῶος μουσικός, ποὺ πλήρωσε τὰ σπασμένα... Ὁ Μωάμεθ κι' ἡ γρηά. Ὁ Χριστός, ὁ διάβολος κι' ἡ πελατεία του. Ἡ ἔξυπνη ἀπάντησι ἑνὸς Τούρκου ἀπεσταλμένου. Ὁ σάχης τῆς Περσίας κι' ὁ σοφός, κτλ. κτλ.

ΜΙΑ μέρα ὁ Μωάμεθ, ὁ προφήτης, ἦταν καθισμένος κάτω ἀπὸ μιὰ σκηνή, μὲ καμπόσους ἀπ' τοὺς ὀπαδούς του. Ξαφνικά, παρουσιάστηκε μπρός του κάποιος ποὺ δὲν τὸν συμπαθοῦσε καὶ πολύ, καὶ τοῦ εἶπε:

—Ὤ! προφήτη! Τί ἄσχημος ποὺ εἶσαι!...

—Ἔχεις δίκηο! τοῦ ἀποκρίθηκε ψύχραιμα ὁ Μωάμεθ.

Σὲ λίγη ὥρα, κάποιος ἄλλος μπῆκε στὴ σκηνή. Αὐτὸς εἶχε μάθει τὴν προστυχιὰ ποὺ ἔκανε ὁ πρῶτος, καὶ θέλοντας νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν κακὴ ἐντύπωσι, εἶπε στὸ Μωάμεθ:

—Ὤ, προφήτη! Τί ὤμορφος ποὺ εἶσαι!...

—Ἔχεις δίκηο! ξαναεῖπε ἥσυχα ὁ Μωάμεθ.

Οἱ ὀπαδοὶ ὅμως τοῦ προφήτη, ἀπόρησαν, ἀκούγοντάς τον νὰ δικαιώνῃ τὸν ἕναν ὕστερ' ἀπ' τὸν ἄλλον, δυὸ ἀγνώστους, ποὺ εἶχαν πῆ δυὸ πράματα τόσο ἀντίθετα! Ἕνας, μάλιστα, εἶχε τὴν περιέργεια νὰ τὸν ρωτήσῃ, γιατὶ συμφώνησε καὶ μὲ τοὺς δυό...

—Ἡ ψυχή μου, τοὺς εἶπε τότε ὁ προφήτης, εἶν' ἕνας καθαρὸς καθρέφτης, κι' ὅσοι κυττᾶνε μέσα του, βλέπουν τὴ δική τους τὴν ψυχή! Ὁ πρῶτος ἔχει ἄσχημη ψυχή, καὶ τὴν εἶδε στὸν καθρέφτη ἄσχημη. Ὁ ἄλλος ἔχει ὤμορφη ψυχή, γι' αὐτὸ τὸ εἴδωλο ποὺ εἶδε στὸν καθρέφτη, ἦταν κι' ἐκεῖνο ὤμορφο καὶ συμπαθητικό...

* * *

Κάποιος κλέφτης, ποὺ εἶχε μπῆ τὴ νύχτα στὸ σπίτι ἑνὸς ράφτη, καθὼς ψαχούλευε στὸν τοῖχο, ἔβγανε τὸ μάτι του σ' ἕνα καρφί...

Τὴν ἄλλη μέρα, παρουσιάστηκε στὸν κατῆ καὶ κατηγόρησε ὡς ἔνοχο τοῦ στραβωμοῦ του τὸ ράφτη! Τότε ὁ δικαστὴς φώναξε τὸ ράφτη, καὶ τοῦ εἶπε:

—Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς παραπονιέται ὅτι, ἀπὸ φταίξιμο δικό σου, ἔχασε τὸ μάτι του. Εἶχες λοιπὸν ἐπίτηδες καρφώσει ἐκεῖνο τὸ καρφὶ στὸν τοῖχο;...

—Ὄχι, κατῆ μου! φώναξε ὁ ράφτης. Ἐγὼ εἶμ' ἕνας φτωχὸς ἐργάτης, κι' εἶχα βάνει τὸ καρφὶ ἐκεῖ, γιὰ νὰ κρεμάσω τὶς φορεσιὲς τῶν πελατῶν μου...

Ὁ κατῆς ἄνοιξε τὸ κοράνι, διάβασε τὴ σχετικὴ περιγραφή, ποὺ ἔλεγε: «Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ», κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ βγάλῃ τὴν ἀπόφασί του...

—Λυπήσου με, κατῆ μου! ἄρχισε νὰ κλαίγεται τότε ὁ ράφτης. Λυπήσου τὰ παιδιά μου! Ἐγὼ εἶμ' ἕνας φτωχὸς ἄνθρωπος καὶ ζῶ ἀπὸ τὰ μάτια μου! Πῶς θὰ ράβω, ὅταν στραβωθῶ; Ὁ γείτονάς μου ποὺ στραβώθηκε, εἶνε κυνηγὸς καὶ δὲν χρειάζεται παρὰ τὸ ἕνα του τὸ μάτι, γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ σημαδεύει, κλείνει τὄνα του τὸ μάτι καὶ πυροβολεῖ. Φανοῦ λοιπὸν δίκαιος, κατῆ μου, κι' ἄσε μου καὶ τὰ δυό μου τὰ ματάκια...

Ὁ κατῆς, εἴτε ἐπειδὴ συγκινήθηκε ἀπ' τὰ λόγια τοῦ φτωχοῦ ράφτη, εἴτε ἐπειδὴ θεώρησε τὸ ἐπιχείρημά του πειστικό, ἔστειλε καὶ φώναξε τὸν κυνηγό. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖνος διαμαρτυρήθηκε:

—Εἶνε ἀλήθεια, εἶπε, ὅτι γιὰ νὰ σημαδέψω, κλείνω τὄνα μάτι. Ἀλλὰ γιὰ νὰ καθαρίσω καὶ νὰ γεμίσω τὸ ὅπλο μου, ἔχω ἀνάγκη κι' ἀπ' τὰ δυὸ μάτια μου... Ἀφοῦ ὅμως, κατῆ μου, θέλεις σώνει καὶ καλὰ νὰ βγάλῃς κάποιο μάτι, δὲν στέλνεις νὰ φωνάξῃς τὸ γείτονά μου τὸ μουσικό; Αὐτὸς εἶνε, ἴσα-ἴσα, ποὺ γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπ' τὰ μάτια του! Κάθε φορὰ ποὺ παίζει τὴ φλογέρα του, κλείνει καὶ τὰ δυό του μάτια, κι' ὅταν τὸν ρωτᾶς γιατί, σοῦ λέει πὼς ἔτσι νοιώθει τὸ σκοπὸ καὶ παίζει πιὸ καλά...

Κι' ἐπειδὴ κάποιος ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ τὰ σπασμένα γιὰ τὸ γόητρο τῆς Δικαιοσύνης, ὁ κατῆς ἔστειλε φώναξε τὸ μουσικό, κι' ἀφοῦ διέταξε καὶ τοὔβγαλαν τὸ μάτι, τοῦ εἶπε κατόπιν:

—Νὰ χρωστᾶς χάρι στὸν Ἀλλάχ, ποὺ δὲν σοὔβγαλα καὶ τ' ἄλλο...

Κι' ἀπὸ τότε, θέλουν νὰ ποῦν, ὑπάρχουν τόσοι μουσικοὶ τυφλοὶ στὰ παζάρια τῆς Ἀνατολῆς...

* * *

Ἕνας Ἄραψ χρονογράφος ἀναφέρει ὅτι, κάποτε, μιὰ γρηὰ γυναῖκα ρωτοῦσε τὸ Μωάμεθ, σὰν τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ, γιὰ νὰ πάῃ στὸν Παράδεισο.

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ κάνω τίποτα, κυρά μου! τῆς ἀποκρίθηκε ὁ προφήτης. Ὁ Παράδεισος δὲν εἶνε γιὰ τὶς γρηές...

Ἡ γρηὰ ἄρχισε τότε νὰ κλαίῃ.

Κι' ὁ Μωάμεθ τὴ λυπήθηκε καὶ πρόσθεσε:

—Ἔννοια σου, καὶ μὴν κλαῖς, κυρά μου! Ἂν στὸν Παράδεισο δὲν βρίσκονται γρηές, αὐτὸ συμβαίνει ἐπειδὴ ὅσοι περνᾶνε τὸ κατῶφλι του ἀμέσως ξανανειώνουν....

—Εὐλογημένος νἆναι ὁ Ἀλλάχ! φώναξε τότε ἡ γρηά, κι' ἔφυγε παρηγορημένη καὶ χαρούμενη.

* * *

Μιὰ μέρα, λέει μιὰ παληὰ ἀραβικὴ παράδοσι, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπάντησε τὸ Διάβολο, ποὺ πήγαινε μὲ τέσσερα γαϊδούρια, καταφορτωμένα.

—Ποῦ πᾶς; τὸν ρώτησε.

—Κουβαλάω διαλεχτὴ πραμάτια γιὰ τὴν πελατεία μου! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Διάβολος.

—Καὶ τί λογῆς πραμάτια κουβαλᾶς; ρώτησε μὲ γλύκα ὁ Χριστός.

—Λογῆς - λογῆς! ἀποκρίθηκε περήφανα ὁ Διάβολος. Νά, πρῶτα-πρῶτα, ἐδῶ πέρα ἔχω ἕνα σακκὶ γεμᾶτο σκληρότητα...

—Καὶ ποιὸς ἀγοράζει ἀπ' αὐτήν;

—Οἱ ἡγεμόνες!

—Καὶ τί ἄλλη πραμάτια κουβαλᾶς; ρώτησε πάλι ὁ Χριστός.

—Τὸ φθόνο...

—Καὶ ποιὸς ἀγοράζει ἀπ' αὐτόν;

—Οἱ σοφοί!

—Καὶ στὸ τρίτο ζῶο, τί ἔχεις φορτωμένο; ξαναρώτησε ὁ Χριστός.

—Τὴν ἀπάτη! ἀποκρίθηκε ὁ Διάβολος.

—Κι' ἀπ' αὐτὴ ποιὸς ἀγοράζει;

—Οἱ ἔμποροι!

—Καὶ στὸ τέταρτο ζῶο, τί ἔχεις φορτωμένο;

—Σ' αὐτὸ ἔχω φορτωμένο τὴν πονηρία...

—Καὶ ποιὸς ἀγοράζει πάλιν ἀπὸ δαύτη;

—Ἡ γυναῖκες! ἀποκρίθηκε ὁ Διάβολος.

Ὁ διάλογος τελείωσε ἐδῶ, κι' ὁ καθένας τράβηξε τὸ δρόμο του. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς περπατοῦσε τώρα μελαγχολικός... Ποιὸς ξέρει! Ἴσως νὰ συλλογιζόταν πὼς ὁ Διάβολος ἔχει πιὸ μεγάλη πελατεία στὸν παληόκοσμο ἐτοῦτο κι' ἀπ' τὸν ἴδιο τὸ Θεό...

* * *

Ἕνας Ἀνατολίτης δικαστὴς δέχτηκε, κάποτε, τὴν ἐπίσκεψι μιᾶς φτωχῆς γυναίκας.

—Ὁ ἄντρας μου πέθανε! ἄρχισε νὰ τοῦ λέῃ, κλαίγοντας ἐκείνη. Ἄφησε τὸν πατέρα του, τὴ μάννα του, κι' ἄφησε καὶ μένα, χήρα μὲ παιδιά! Ἄφησε καὶ περιουσία, κι' ἦρθα, κατῆ μου, νὰ σὲ συμβουλευτῶ, πῶς νὰ τὴ μοιράσουμε, γιὰ νὰ μὴ μαλώσουμε...

Κι' ὁ κατῆς τῆς εἶπε:

—Ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα θἄχουν, γιὰ μερτικό τους, τὴ λύπη ποὔχασαν τὸ γυιό τους. Τὰ παιδιὰ θἄχουν, γιὰ μερτικό τους, τὴν ὀρφάνια τους. Γιατὶ ποιὸς βλέπει ὀρφανὰ καὶ δὲν τὰ συμπονεῖ; Ὅσο γιὰ τὴ χήρα, αὐτὴ θὰ εἶν' ἐλεύθερη νὰ πάρῃ ἄλλον ἄντρα! Οἱ ἄλλοι συγγενεῖς, ἂν εἶνε πλούσιοι, τί τὴ θέλουν τὴν κληρονομιά; Ἄν, πάλι, εἶνε φτωχοί, θὰ μείνουν μὲ τὴ φτώχια τους! Μένει τώρα ἡ περιουσία!... Αὐτή, κυρά μου, νὰ τὴ δώσετε σὲ μένα, γιατὶ μονάχα ἂν φύγει ἀπ' τὰ χέρια σας, ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ μὴ μπλέξετε μὲ τὰ δικαστήρια καὶ νὰ μὴν ἀρχίσετε δίκες καὶ φασαρίες, ποὺ θὰ γεννήσουν ἀνάμεσό σας τὶς ἔχθρες καὶ τὰ μίση...

Καὶ τοὺς βούτηξε τὴν περιουσία.

* * *

Ὁ Σουλτάνος τοῦ Μαρόκου Μουλὰχ Ἰσμαὴλ, εἶχ' ἐπιφορτίσει ἕναν ἀπ' τοὺς πρεσβευτάς του νὰ ζητήσῃ ἀπ' τὸ Λουδοβῖκο τὸ Δέκατο Τέταρτο τῆς Γαλλίας, τὴν χεῖρα τῆς κόρης του, πριγκηπίσσης ντὲ Κοντέ.

—Καὶ πῶς γίνεται νἄχετε χαρέμια καὶ πολλὲς γυναῖκες; ρώτησε ἡ πριγκήπισσα τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Σουλτάνου.

—Ὑψηλοτάτη, ἀποκρίθηκε μ' ἑτοιμότητα πνεύματος ὁ ἀπεσταλμένος, ἡ ἐξήγησι εἶν' εὔκολη: Χρειάζονται πολλὲς γυναῖκες τοῦ τόπου μας, γιὰ νὰ συγκεντρώσουν τὰ χαρίσματα ποὺ συγκεντρώνει μιὰ Γαλλίδα, μόνη της...

Τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ δὲν ἔπεισε βέβαια τὴν ὤμορφη πριγκήπισσα, ἀλλὰ τὸ κομπλιμέντο τὴν κατεγοήτευσε...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΧΑΡΕΜΙΑ

Τί γράφει σ' ἕνα σπάνιο βιβλίο του ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων Μέλλιγκ. Τὰ «πεσκέσια» τῶν Σουλτάνων. Πῶς ἦταν διαρρυθμισμένα τὰ χαρέμια. Ἡ ἐπισκέψεις τῆς Σουλτάνας. Σκλάβες, εὐνοῦχοι καὶ δοῦλοι. Τὰ δικαιώματα τῆς Σουλτάνας στὶς γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ. Πῶς ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων ἔσωσε δυὸ σκλάβες ἀπ' τὸ θάνατο, κτλ. κτλ.

ΑΠΕΙΡΑ πράγματα ἔχουν γραφῆ ὥς σήμερα γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ περνούσανε ἡ γυναῖκες στὰ χαρέμια τῶν Σουλτάνων τῆς Τουρκίας. Δυστυχῶς ὅμως ἡ περισσότερες ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ μᾶς ἔχουν δώσει διάφοροι συγγραφεῖς σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο καὶ τοὺς ὅρους τῆς διαμονῆς τῶν γυναικῶν στὰ χαρέμια τοῦ Πατισὰχ, δὲν ἀνταποκρίνονται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἀλήθεια. Κι' αὐτό, γιατὶ ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσκολο νὰ μπῆ κανεὶς στὸ γυναικωνίτη τῶν σουλτανικῶν ἀνακτόρων, ποὺ τὸν φύλαγαν νύχτα καὶ μέρα ἄγρυπνοι φρουροί! Ὅσοι, λοιπόν, περιέγραψαν τὰ χαρέμια, στηρίχτηκαν πολὺ καὶ στὴ φαντασία τους, γιὰ νὰ μᾶς δώσουν μιὰ εἰκόνα ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ ζωηρὴ καὶ ἐντυπωσιακή.

Μοναδικὴ ἴσως ἐξαίρεσι τοῦ κανόνος ἀποτελεῖ ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων Μέλλιγκ. Αὐτὸς ἔζησε, πράγματι, πολλὰ χρόνια στ' ἀνάκτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀρχιτέκτονος τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ Γ' καὶ τῆς ἀδελφῆς του Χατζιζέ. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ βασιζόμαστε στὶς πληροφορίες ποὺ μᾶς παρέχει ἕνα βιβλίο του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὶς συνήθειες τῶν γυναικῶν τοῦ Σουλτάνου.

Ἀπὸ μιὰ παληὰ ἔκδοσι τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, παραλαμβάνουμε τὰ παρακάτω χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα:

* * *

Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ τονίζει ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων, εἶνε ὁ ἀμέτρητος ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν τοῦ Σουλτάνου. Ἡ μητέρα κι' ἡ ἀδελφὲς τοῦ Πατισὰχ, ὁ μέγας βεζύρης, ὁ καπετὰν πασᾶς καὶ οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι τοῦ Κράτους θεωρούσανε ὑποχρέωσί τους νὰ τοῦ στέλνουν κάθε τόσο ὡς δῶρο μιὰ ὡραία κοπέλλα ἡλικίας δώδεκα ὥς δεκατεσσάρων ἐτῶν. Ὅσο μικρότερο μάλιστα ἦταν τὸ κορίτσι, τόσο περισσότερο ἔμενε εὐχαριστημένος ὁ Σουλτάνος ἀπὸ τὸ πεσκέσι.

Τὸν καιρὸ ποὺ ἔμενε ὁ Μέλλιγκ στ' ἀνάκτορα τοῦ Σουλτάνου—κατὰ τὰ τέλη δηλαδὴ τοῦ 18ου αἰῶνος — τὸ αὐτοκρατορικὸ χαρέμι εἶχε πεντακόσιες περίπου γυναῖκες, ποὺ ἀπασχολούσανε διπλάσιο ἀριθμὸ ὑπηρετριῶν, εὐνούχων καὶ ἐπιστατριῶν. Καὶ ὅλες αὐτὲς ἡ νέες καὶ ὡραίες γυναῖκες — τόσο ἡ εὐνοούμενες ὅσο καὶ ἡ σκλάβες — δὲν μπορούσανε νὰ κάνουν βῆμα ἔξω ἀπὸ τὸ χαρέμι. Ἡ γρηὲς μονάχα σκλάβες εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ βγαίνουν ἐλεύθερα ἀπὸ τ' ἀνάκτορα καὶ νὰ κάνουν περίπατο στὴν πόλι.

Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα τῶν περιορισμῶν ποὺ εἶχαν ἐπιβάλει στὶς γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ, σᾶς λέμε ὅτι, ὄχι μόνο δὲν μπορούσανε νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τ' ἀνάκτορα γιὰ νὰ κάνουν ἕνα περίπατο στὸν κῆπο — ἀδιάφορο ἂν οἱ φρουροὶ ποὺ φύλαγαν στὰ τείχη ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ματαιώσουν κάθε ἀπόπειρα ἀποδράσεως—ἀλλὰ δὲν εἶχαν οὔτε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀνεβοκατεβαίνουν στὰ διάφορα πατώματα τοῦ χαρεμιοῦ.

Κάθε πάτωμα, κάθε δωμάτιο ἀκόμα, ἀποτελοῦσε ἕναν κόσμο ξεχωριστό, μέσα στὸν ὁποῖο ἦταν ὑποχρεωμένες νὰ ζοῦν ἡ γυναῖκες. Καὶ ἀλλοίμονο σὲ κείνη ποὺ θὰ τολμοῦσε ν' ἀψηφήση αὐτὸν τὸ νόμο!

* * *

Ὁ ἀρχιτέκτων Μέλλιγκ μᾶς δίνει στὸ πολύτιμο βιβλίο του καὶ μιὰ πλήρη περιγραφὴ τῆς ἐπισκέψεως ποὺ ἔκανε κάποτε μιὰ πριγκήπισσα στὴν ἀδελφή της τὴ Σουλτάνα. Πρέπει τώρα νὰ σημειωθῆ, συμπληρωματικὰ σὲ κεῖνα ποὺ εἴπαμε παραπάνω, ὅτι καμμιὰ γυναῖκα, οὔτε καὶ αὐτὲς ἡ πριγκήπισσες, δὲν μποροῦσε νὰ πάη νὰ δῆ μιὰ φίλη της ἢ καὶ μιὰ συγγενῆ της ποὺ ἔμενε σ' ἄλλο διαμέρισμα, χωρὶς νὰ πάρη προηγουμένως τὴν ἄδεια τοῦ ἀρχιευνούχου.

Ἡ πριγκήπισσα, λοιπόν, μὲ τὴν ἔγκρισι τοῦ ἀρχιευνούχου, πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν ἀδελφή της, τὴν ὁποία εἶχε νὰ δῆ πολλοὺς μῆνες, ἀδιάφορο ἂν ζούσανε ἀπὸ χρόνια μέσα στὸ ἴδιο χαρέμι. Ἡ Σουλτάνα τὴν ὑποδέχτηκε σ' ἕνα πολυτελέστατο σαλόνι, ὄρθια σὲ μιὰ μικρὴ ἐξέδρα, ποὺ τὴν ἔστησαν ἐπίτηδες ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ἡ ἐξέδρα αὐτὴ ἦταν στολισμένη μὲ βαρύτιμα περσικὰ χαλιὰ καὶ γύρω-τριγύρω εἶχε μαλακοὺς σοφάδες.

Γύρω ἀπὸ τὴ Σουλτάνα στεκόντουσαν ἡ κυρίες τῆς αὐλῆς καὶ νεαρὲς σκλάβες, μὲ τὴ σειρὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχη καθεμιά, ἀναλόγως μὲ τὸ ἀξίωμά της καὶ μὲ τὰ καθήκοντα ποὺ ἐκτελοῦσε. Καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἐξέδρα, ἄλλες γυναῖκες περίμεναν τὴν ἀδελφὴ τῆς κυρίας τους, γιὰ νὰ τῆς προσφέρουν καφέ, σερμπέτια καὶ ἄλλα ἀναψυκτικά.

Τέλος, μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι ἡ πριγκήπισσα. Δυὸ σκλάβες τὴν βαστούσανε δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἀπὸ πίσω της ἐρχόταν ἡ παραμάνα της. Στὴν Τουρκία, ἡ παραμάνες εἶνε περισσότερο ἀγαπητὲς καὶ ἀπὸ τὴ μητέρα κι' ἔχουν τὰ ἴδια καὶ περισσότερα δικαιώματα ἀπ' αὐτήν. Δυὸ ἄλλες σκλάβες προπορευόντουσαν. Ἡ μιὰ κρατοῦσε ἕνα τασάκι στὸ ὁποῖο ἔκαιγαν ἀρωματικὰ φυτὰ καὶ ἡ ἄλλη ἕνα μπουκάλι ροδόσταμα, ποὺ τὸ σκόρπιζε στὸ πέρασμα τῆς πριγκήπισσας.

Οἱ τοῖχοι καὶ ἡ ὀροφὴ τοῦ σαλονιοῦ ἦσαν στολισμένοι μὲ ζωγραφιστὰ λουλούδια καὶ μὲ χρυσᾶ ζόμπλια. Καὶ τὰ παράθυρα ἦσαν κλειστὰ μ' ἕνα σιδερένιο καφάσι, ποὺ ἀπαγόρευε κάθε ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἐξωτερικό.

Μόλις ἡ Σουλτάνα εἶδε τὴν ἀδελφή της, σηκώθηκε, τὴν προϋπάντησε, τῆς προσέφερε τὴν τιμητικὴ θέσι στὸ σοφᾶ της καὶ κάθησε ἀριστερά της. Δυὸ σκλάβες πλησίασαν τότε καὶ ἅπλωσαν στὰ γόνατα τῆς πριγκήπισσας ἕνα μεταξωτὸ κεντημένο ὕφασμα, ἐνῶ μιὰ μαύρη τῆς ἔφερνε, σ' ἕνα χρυσὸ δίσκο, διάφορα ἀναψυκτικά. Ὕστερα, ἡ Σουλτάνα ἔδιωξε τὶς σκλάβες της κι' ἔμεινε μονάχη μὲ τὴν ἀδελφή της. Εἶχαν μονάχα μιὰ ὥρα καιρὸ νὰ ποῦν τὰ ἰδιαίτερά τους. Γιατὶ μόλις θὰ περνοῦσε ἡ ὥρα, θἀρχόταν ὁ ἀρχιευνοῦχος νὰ παραλάβη τὴν πριγκήπισσα μὲ μεγάλη πομπὴ καὶ παράταξι.

* * *

Ἡ Σουλτάνες ἐξουσίαζαν μὲ αὐταρχικότητα τὸ χαρέμι. Εἶχαν δικαιώματα ζωῆς καὶ θανάτου στὶς σκλάβες τους. Ὁ Μέλλιγκ, μάλιστα, ἔλαβε κάποτε τὴν εὐκαιρία, νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν δυὸ κοπέλλες τῆς ὑπηρεσίας τῆς Σουλτάνας Χατζιζέ. Ἡ δυὸ αὐτὲς σκλάβες εἶχαν κάνει κάποια ἀσήμαντη ἀταξία, μὰ ἡ κυρία τους τὶς μάλωσε μὲ τόνο τόσο αὐστηρό, ὥστε ἡ κοπέλλες τρομοκρατήθηκαν κι' ἀποφάσισαν νὰ τὸ σκάσουν ἀπὸ τὸ χαρέμι. Δὲν ἤξεραν ὅτι ἦταν εὐκολώτερο νὰ ἀποδράσουν ἀπὸ τὴν κόλασι παρὰ ἀπὸ τὰ σουλτανικὰ ἀνάκτορα.

Ὅταν λοιπὸν νύχτωσε, ἡ σκλάβες ἀποπειράθηκαν νὰ φύγουν ἀπὸ μιὰ κρυφὴ καταπακτὴ ποὺ ἔβγαζε στὴν προκυμαία τοῦ Βοσπόρου. Γνώριζαν τὴ μυστικὴ αὐτὴ ἔξοδο, ἐπειδὴ παρακολούθησαν πολλὲς φορὲς τὴ Σουλτάνα νὰ βγαίνη μόνη τὴ νύχτα στὸ Βόσπορο, γιὰ νὰ πάρη καθαρὸ ἀέρα. Μόλις ὅμως ἡ δυὸ κοπέλλες ἔκαναν μερικὰ βήματα στὸ μαγευτικὸ ἀκρογιάλι — νομίζοντας ὅτι εἶχαν γλυτώσει ὁριστικὰ ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη τοῦ χαρεμιοῦ —παρουσιάστηκαν ξαφνικὰ μπροστά τους δυὸ μαῦροι σκοποί, τὶς συνέλαβαν καὶ τὶς ὡδήγησαν στὴ Σουλτάνα.

Ἡ Χατζιζὲ δὲν δυσκολεύτηκε διόλου νὰ ἐπιβάλη στὶς δυὸ δραπέτιδες τὴν ποινὴ μὲ τὴν ὁποία τιμωρούσανε συνήθως αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ παραπτώματα. Διέταξε ἁπλούστατα νὰ βάλουν τὶς δυὸ σκλάβες μέσα σ' ἕνα τσουβάλι καὶ νὰ τὶς πετάξουν στὸ Βόσπορο. Ὁ μποσταντζίμπασης εἶχε μάλιστα λάβει ἐντολὴ νὰ μεταφέρη τὶς δυὸ μελλοθάνατες σ' ἕνα καΐκι, ὅταν ὁ Μέλλιγκ, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ παρουσιαστῆ κείνη τὴ μέρα στὴ Βασίλισσα, γιὰ νὰ τῆς ὑποβάλη τὰ σχέδια διαρρυθμί-

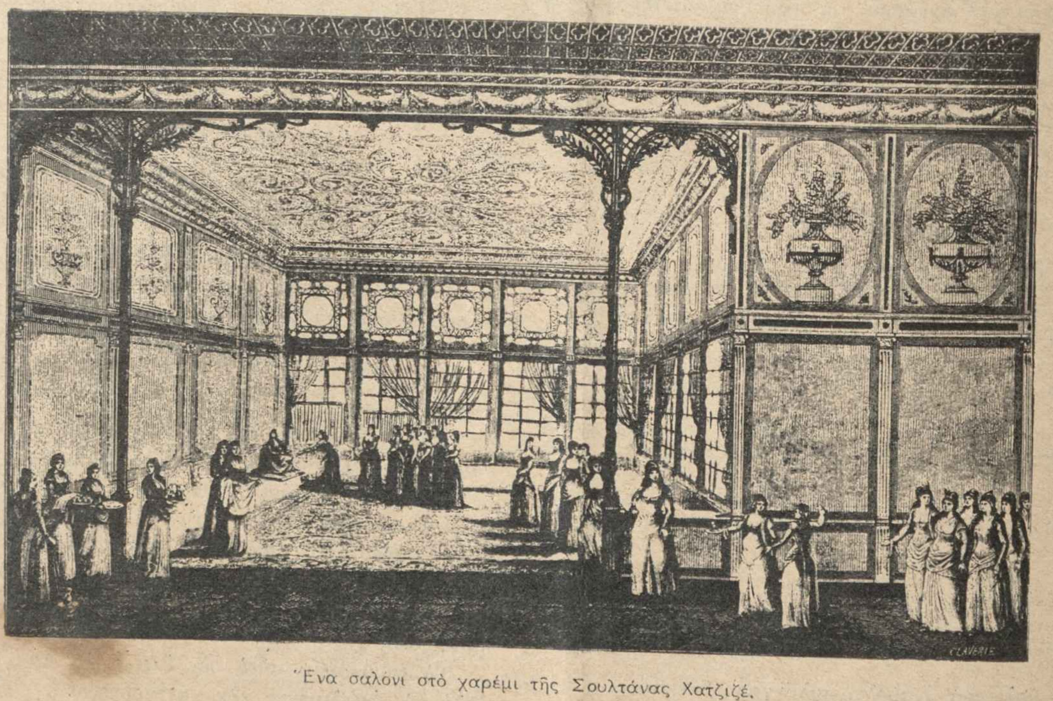

Ἕνα σαλόνι στὸ χαρέμι τῆς Σουλτάνας Χατζιζέ.

σεως ἑνὸς τμήματος τῶν ἀνακτόρων, ἔμαθε τὴν καταδίκη τῶν δύο γυναικῶν καὶ ζήτησε ὡς προσωπικὴ χάρι ἀπὸ τὴ Χατζιζὲ νὰ χαρίση τὴ ζωὴ τῶν καταδίκων. Τότε ἡ Χατζιζὲ, θέλοντας νὰ φανῆ φιλάνθρωπος ἀπέναντι ἑνὸς Εὐρωπαίου — ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ ἐξυμνοῦσε τὴν καλωσύνη της, ὅταν θὰ γύριζε στὴν πατρίδα του — εὐηρεστήθη νὰ χαρίση τὴ ζωὴ στὶς δυὸ σκλάβες.

* * *

Κανεὶς ἄνδρας, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Σουλτάνο, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπισκεφθῆ τὶς πριγκήπισσες στὰ δωμάτιά τους, χωρὶς νὰ πάρη εἰδικὴ ἄδεια ἀπὸ τὸν ἀρχιευνοῦχο. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμα τοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ἐμφανιστῆ μπρὸς στὰ οὐρί, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἀποτείνη τὸ λόγο. Ἡ συνομιλία τους γινότανε μὲ... μπιλλιετάκια, τὰ ὁποῖα διεβίβαζε μιὰ σκλάβα. Καὶ ὅμως ἡ... σιωπηλὲς αὐτὲς εὐχαριστήσεις, ἀποτελοῦν μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες διασκεδάσεις τῶν πριγκηπισσῶν. Θεωροῦμε τώρα περιττὸ νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν σημειωμάτων συνοδευόταν ἀπὸ σερμπέτια, ἀπὸ ζαχαρωτά, τὰ ὁποῖα ἀγαποῦν τόσο οἱ Τοῦρκοι καί, κάπου-κάπου, ἀπὸ λίγη μουσική.

Ὅσο γιὰ τὸ δικαίωμα ποὺ εἶχαν στὰ παληὰ τὰ χρόνια οἱ Σουλτάνοι ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῶν γυναικῶν τοῦ χαρεμιοῦ, ὁ βάρβαρος αὐτὸς νόμος καταργήθηκε στὰ 1861. Τὴ χρονιὰ κείνη, ὅταν μαθεύτηκε ὅτι δυὸ σκλάβες καταδικάστηκαν σὲ θάνατο γιὰ μιὰ ἀσήμαντη ἀφορμὴ καὶ ὅτι τὶς ἔρριξαν στὸ Βόσπορο, τόσο ὁ λαὸς ὅσο καὶ πολλοὶ ἀξιωματοῦχοι τῶν ἀνακτόρων, ἐξεδήλωσαν ἔντονα τὸν ἀποτροπιασμό τους γιὰ τὸ ἔγκλημα αὐτό, ποὺ ἀτίμαζε τὴν Τουρκία σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ καὶ ἡ πιὸ βάρβαρες χῶρες ἄρχιζαν νὰ ἐκπολιτίζωνται. Οἱ Σουλτάνοι ἀναγκάστηκαν νὰ παραδεχτοῦν ὅτι αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ θανατικὲς ἐκτελέσεις ἐξέθεταν πράγματι τὴν Τουρκία στὰ μάτια τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Καὶ ἂν ἐξακολούθησαν νὰ τιμωροῦν πολλοὺς ἀθώους μὲ τὸν σκληρὸ αὐτὸ θάνατο, φρόντιζαν τοὐλάχιστον νὰ μένουν κρυφὲς ἡ ἐκτελέσεις αὐτές, σκεπασμένες ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας...

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΦΥΛΑΓΕΣΘΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΕΡΑΥΝΟ

Ἰδοὺ μερικὲς χρήσιμες ὁδηγίες γιὰ ν' ἀποφεύγετε τὸν κεραυνό, τώρα μάλιστα, ποὺ ἀρχίζουν τὰ πρωτοβρόχια:

Ὅταν σὲ στιγμὲς καταιγίδος ἀστράφτει καὶ βροντᾶ, μὴ στέκεστε κοντὰ σὲ δέντρο, ἢ σὲ ψηλὸ οἰκοδόμημα, ἢ σὲ νερό. Τὰ ψηλὰ δέντρα, σπίτια κλπ. προκαλοῦν ἐκκένωσι τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ τὸ ἠλεκτρικὸ ρευστὸ μπορεῖ νὰ παρεκκλίνη καὶ νὰ περάση ἀπὸ τὸ σῶμα σας.

Εἶνε ἐπικίνδυνο ἐπίσης νὰ στεκόμαστε ὅταν ἀστράφτει κοντὰ σὲ νερό, γιατὶ τὸ νερὸ εἶνε καλὸς ἀγωγὸς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Εἶνε ἐπικίνδυνο ὡσαύτως ν' ἀκουμπᾶ κανεὶς σὲ τοῖχο τὴν ὥρα τῆς καταιγίδος.

Τέλος ἐπικίνδυνο εἶνε νὰ βρίσκεται κανεὶς ὅταν ἀστράφτει ἀνάμεσα σὲ πλῆθος, γιατὶ τὸ πλῆθος ἀποτελεῖ θαυμάσιον ἀγωγὸν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, παρὰ ἕνα ἄτομο ἀπομονωμένο. Ἐξ ἄλλου ὁ κίνδυνος τῆς ἐκκενώσεως ἀτμοσφαιρικοῦ ἠλεκτρισμοῦ μεγαλώνει ἀπὸ τὶς ἀναθυμιάσεις τοῦ ἀνθρωπομαζεύματος. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὰ πρόβατα στὴν ὕπαιθρο, ὅταν εἶνε κοπαδιαστά, προσβάλλονται εὐκολώτερα ἀπὸ τὸν κεραυνό, παρὰ ὅταν εἶνε σκόρπια.

Ἐν ὥρᾳ καταιγίδος, στὴν ὕπαιθρο, φροντίστε νὰ στέκεστε δέκα μέτρα μακρυὰ ἀπὸ τὰ δέντρα ἢ ἄλλα ψηλὰ ἀντικείμενα. Καὶ νὰ πέση κεραυνὸς ἐπάνω σ' ἕνα δέντρο, δὲν μπορεῖ νὰ παρεκλίνη καὶ νὰ σᾶς χτυπήση. Ἂν τὰ ροῦχα σας εἶνε βρεγμένα στὴν περίστασι αὐτή, μὴ φοβᾶσαστε. Γιατὶ τὰ ὑγρὰ φορέματά σας θὰ διευκολύνουν τὸν κεραυνὸ νὰ περάση στὴ γῆ, χωρὶς τὸ σῶμα σας νὰ θιχθῆ καθόλου.

Μέσα στὸ σπίτι, τὸ ἀσφαλέστερο μέρος ὅταν ἀστράφτει καὶ βροντᾶ εἶνε τὸ κέντρον τοῦ δωματίου. Γιατὶ ἂν πέσει κεραυνὸς στὸ σπίτι θὰ χτυπήση τοὺς τοίχους ἢ τὸ τζάκι, κι' ἐσεῖς δὲν ἔχετε ἔτσι νὰ πάθετε τίποτε.

Εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνο νἄχετε μετάλλινα ἀντικείμενα πάνω σας—κλειδιά, νομίσματα, ρολόϊ—γιατὶ τὸ μέταλλο τραβάει τὸν ἠλεκτρισμό.

Τέλος ἂν σὲ ὥρα καταιγίδος βρεθῆτε σ' ἕνα γυμνὸν κάμπο, χωρὶς δέντρα ἢ σπίτια, προτιμότερο εἶνε νὰ ξαπλωθῆτε κάτω, παρὰ νὰ στέκεστε ὄρθιος. Γιατὶ ὁ κεραυνὸς πέφτει πάντοτε στὰ ψηλότερα σημεῖα καὶ βέβαια τὸ ψηλότερο ἀντικείμενο μέσα στὸν κάμπο αὐτὸν εἶστε ἐσεῖς κι' ἐσᾶς θὰ χτυπήση.

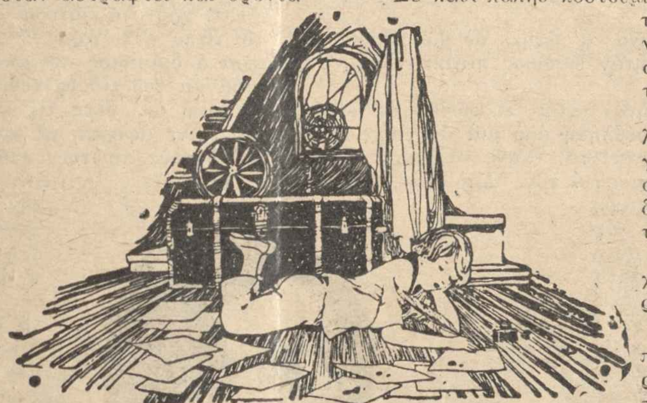

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Οἱ Ἰάπωνες πιστεύουν ὅτι τοὺς φοβεροὺς καταστρεπτικοὺς σεισμοὺς τοῦ 1923 τοὺς προκάλεσε ἕνα γιγάντιο θαλάσσιο τέρας, κουνῶντας τὴν οὐρά του.

—Οἱ περισσότεροι, ἂν ὄχι ὅλοι οἱ ἀεροπόροι στὴν Ἀμερική, δὲν ἐννοοῦν νὰ πετάξουν, ἂν προηγουμένως δὲν βάλουνε στὴν μέσα τσέπη τοῦ σακακιοῦ τους ἕνα λαγοπόδαρο, ἢ τοὐλάχιστον ἕνα πόδι κουνελιοῦ, γιὰ γοῦρι.

—Στὸ Κιουρασὼ τῶν Ὀλλανδικῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν, οἱ ἀστυφύλακες ἔχουν πάντοτε μαζύ τους, τὴν ὥρα τῆς ὑπηρεσίας, μιὰ πράσινη ὀμπρέλλα γιὰ τὸν ἥλιο, τὴν ὁποία ὅμως κρατᾶνε ἀνοιχτή, ἀκόμη κι' ὅταν δὲν ὑπάρχει ἥλιος, καὶ τὶς νύχτες, καὶ ἡ ὁποία εἶνε ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς στολῆς τους.

—Οἱ Ἐρυθρόδερμοι Ἰνδιάνοι τῆς φυλῆς Σὰν Μπλὰς, ἔχουν ἑκατοντάδες ὁλόκληρες ἀπὸ μουμιοποιημένα κεφάλια τῶν ἐχθρῶν των, τοὺς ὁποίους σκότωσαν σὲ διάφορες μάχες. Τὰ κεφάλια αὐτὰ — τὸ δέρμα μόνον βέβαια — διατηροῦνται ἐπὶ αἰῶνας, χάρις σὲ μιὰ μέθοδο βαλσαμώσεως, τὴν ὁποία κατέχουν οἱ ἰθαγενεῖς αὐτοὶ καὶ τὴν φυλᾶνε κρυφή.

—Στὴν πόλι τοῦ Παλαμᾶ ὑπάρχουν πολλὰ καταστήματα, στὰ ὁποῖα πουλιοῦνται τέτοια ἀνθρώπινα κεφάλια, πενῆντα δολλάρια τὸ ἕνα.

—Στὴν Ἰαπωνία κάθε νεογέννητο παιδάκι, ἔστω κι' ἂν εἶνε μιᾶς ἡμέρας, θεωρεῖται ἡλικίας ἑνὸς ἔτους.

—Στὸ βουλεβάρτο Σάνσετ τοῦ Χόλλυγουντ ὑπάρχουν ἀρκετὰ καταστήματα, τὰ ὁποῖα πουλᾶνε... παληὰ ροῦχα τῶν κινηματογραφικῶν ἀστέρων.

—Σὲ κάθε παληὸ κοστοῦμι ἢ ἐσώρρουχο, ἢ καπέλλο κλπ. εἶνε καρφιτσωμένο κι' ἀπὸ ἕνα γραμματάκι, γραμμένο ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν κινηματογραφικὸ ἀστέρα, ὁ ὁποῖος πιστοποιεῖ ὅτι τὸ παληὸ αὐτὸ φόρεμα ἀνῆκε σ' αὐτόν.

—Ἔτσι τὰ καταστήματα αὐτὰ τοῦ βουλεβάρτου Σάνσετ κάνουνε χρυσὲς δουλειὲς, γιατὶ εἶνε χιλιάδες οἱ πλούσιοι κινηματογραφομανεῖς, ποὺ ἐννοοῦν νὰ πληρώσουν ὅσα-ὅσα γιὰ ν' ἀποχτήσουν ἕνα παληὸ φόρεμα τοῦ ἀγαπημένου τους ἀστέρος.

—Στὴ Δημοκρατία τοῦ Σὰν Δομίγκο ἔχει ἐπιβληθῆ, ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, βαρειὰ φορολογία στὰ χρηματοκιβώτια.

—Οἱ κυβερνῶντες τοῦ κρατιδίου αὐτοῦ πιστεύουν ὅτι ἕνας ἄνθρωπος, γιὰ ν' ἀγοράζη χρηματοκιβώτιο, θὰ εἰπῆ πὼς ἔχει καὶ πολλὰ χρήματα γιὰ νὰ βάλη μέσα σ' αὐτὸ καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ πληρώση φόρο!

—Οἱ ἰθαγενεῖς Σενεγαλέζοι τῆς Ἀφρικῆς, γιὰ νὰ προφυλάσσωνται ἀπ' τὰ Κακὰ Πνεύματα, κι' ἀπ' τὸ κακὸ μάτι, φοροῦνε φυλαχτὰ, τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται... στὴν Ἀγγλία.

—Στὸ δημοπρατήριο τοῦ Τσὰ Πέϊ τῆς κινέζικης συνοικίας τῆς Σαγγάης, πουλιοῦνται συχνὰ διάφορα σπαθιά, σκουριασμένα ἀπ' τὸ πολὺ αἷμα.

—Εἶνε τὰ σπαθιὰ, μὲ τὰ ὁποῖα ἔκαμαν ἄπειρες θανατικὲς ἐκτελέσεις οἱ δήμιοι τῶν διαφόρων πόλεων τῆς Κίνας.

—Τὰ γρηγορώτερα καὶ φθηνότερα διαζύγια ἐκδίδονται στὸ Νατὰλ τῆς Ἀφρικῆς, γιὰ τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς φυλῆς Ζουλοῦ.

—Στοιχίζουν πέντε σελλίνια — 150 δραχμὲς — τὸ ἕνα καὶ βγαίνουν μέσα σὲ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας!

—Μία ἰθαγενὴς δηλαδή, ποὺ θέλει νὰ χωρίση τὸν ἄνδρα της, δὲν ἔχει παρὰ νὰ παρουσιασθῆ στὸν διοικητὴ τῶν ἰθαγενῶν, νὰ πληρώση πέντε σελλίνια, νὰ παραδώση τὴ σχετικὴ ἀναφορὰ καὶ σὲ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἐφοδιάζεται μ' ἕνα πιστοποιητικὸ ποὺ βεβαιώνει ὅτι εἶνε ζωντοχήρα, ἐλεύθερη δηλαδὴ νὰ ξαναπαντρευτῆ.

—Δεκατέσσερες χιλιάδες ἄνθρωποι στὴν Ἀγγλία ἔχουν ραδιόφωνα ἐφωδιασμένα μὲ μηχανήματα τηλεοράσεως.

—Γιὰ νὰ ἐφοδιάση κανεὶς τὸ ραδιόφωνό του μὲ μηχάνημα τηλεοράσεως, πληρώνει σήμερα πέντε λίρες, δηλαδὴ τρεῖς χιλιάδες δραχμές, ἐνῶ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἡ ἴδια πολυτέλεια στοίχιζε 300 λίρες.

—Οἱ κορυφαῖοι χειροῦργοι τῆς Αὐστραλίας ἀνεκάλυψαν ἕναν περίεργο, ἀλλὰ ἀποτελεσματικὸν τρόπο, γιὰ νὰ θεραπεύουν τὴν ρευματικὴ ἀρθρίτιδα.

—Ἡ θεραπεία συνίσταται σὲ μιὰ ἐγχείρησι, ποὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ τεχνητὸ κάταγμα τοῦ μηροῦ.

—Ἔτσι ἡ ρευματικὴ ἀρθρῖτις ἐξαφανίζεται ἀμέσως.

—Ἡ Ἰαπωνία ἐστρατολόγησε 10.000 γυναῖκες, τὶς ὁποῖες κατέταξε στὶς ἀστυνομίες τῶν διαφόρων μεγαλοπόλεων.

—Εἰς διάστημα εἰκοσιπέντε ἐτῶν ὁ Τζόε Χόμπερ, Ἀμερικανὸς κτηνοτρόφος, ἔχει καταδικασθῆ 159 φορές, ἐπειδὴ ἄφινε τ' ἄλογα καὶ τὰ πρόβατά του νὰ βόσκουν σὲ ξένα λειβάδια, κι' ἔχει πληρώσει συνολικῶς εἰς πρόστιμα 3.500 λίρες!

—Στὴν κωμόπολι Φλέμμιγκτον τῆς Νέας Ὑερσέης, μιὰ κόττα γέννησε ἕνα αὐγὸ μὲ τρεῖς κροκούς, βάρους πενῆντα δραμίων καὶ μήκους 8 ἑκατοστῶν.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΠΟΠ

Πῶς παραμορφώθηκε στὴν παιδική του ἡλικία. Ἡ μοχθηρία του, ἡ κακία του καὶ ἡ κακοήθειές του. Πῶς ἀνταπέδιδε τὶς εὐεργεσίες. Ἡ γενναιοδωρία του πρὸς τοὺς φτωχούς. Πῶς σκόρπισε τὴν τεραστία περιουσία του. Ἡ τελευταῖες του στιγμές, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΕΝΑΣ ἀπ' τοὺς μεγαλειτέρους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πιὸ δυστυχισμένους ποιητὰς τῶν αἰώνων ἤτανε κι' ὁ Ἀλέξανδρος Πόπ, ὁ περίφημος Ἄγγλος ποιητής, ὁ ὁποῖος σὲ νεαρωτάτη ἀκόμα ἡλικία ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ «φιλολογικὸς δικτάτωρ» τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ Πὸπ ἔζησε κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ 18ου αἰῶνος κι' ἡ δόξα του ἦταν τόση, ὥστε, νεώτατος ἀκόμη, εἶχε φίλους του τοὺς μεγαλειτέρους συγγραφεῖς, πολιτικοὺς καὶ ἄρχοντες τῆς ἐποχῆς του. Εἶχε καταπλήξει τοὺς συγχρόνους του μὲ τὴν πρόωρη ἐκδήλωσι τῆς μεγαλοφυΐας του, κι' εἶχε γίνει τὸ ἴνδαλμα τῆς ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας, στῆς ὁποίας τὶς συναναστροφὲς ἦταν περιζήτητος. Ἔτσι ἐσημείωσε, νωρίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον συνάδελφό του, σπουδαίους φιλολογικοὺς καὶ κοσμικοὺς θριάμβους. Καὶ ὅμως κανένας δὲν θὰ ζήλευε τὴν τύχη του. Γιατὶ στερήθηκε πολὺ γρήγορα τὰ δυὸ μεγαλείτερα ἀγαθὰ γιὰ ἕναν ἄνθρωπο: τὴν ὑγεία καὶ τὴν ὠμορφιά.

Ὁ Πὸπ γεννήθηκε τὸ 1688, στὸ Λονδῖνο, κι' ἀνῆκε σὲ μιὰ εὔπορη μικροαστικὴ οἰκογένεια. Ὁ πατέρας του ἦταν ἔμπορος πανικῶν, στὴν Λόμπαρντ Στρήτ.

Κατὰ τὴν παιδική του ἡλικία ὁ Πὸπ ἦταν ὑγιής, εὔρωστος καὶ ὤμορφος. Ἀλλὰ σὲ ἡλικία ὀχτὼ ἐτῶν, προσεβλήθη ἀπὸ μιὰ ἀρρώστεια, ἡ ὁποία, ἀφοῦ τὸν ἐβασάνισε ἀρκετοὺς μῆνες, τὸν ἔκανε νὰ χάση γιὰ πάντα τὴν ὑγεία, τὴν εὐρωστία καὶ τὴν ὠμορφιά του. Ἀπὸ τότε, ἀπόμεινε σ' ὅλη τὴ ζωή του ἀδύνατος, καχεκτικὸς καὶ σχεδὸν ἀποκρουστικὸς στὴ φυσιογνωμία. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐνῶ ἦταν πρῶτα ψηλός, ἐκόντυνε μὲ τὴν ἀρρώστεια του κι' ἀπὸ τότε τὸ ἀνάστημά του δὲν ξεπέρασε τὸ μέτρο καὶ τὰ 46 ἑκατοστά.

Ὁ ποιητὴς Πὸπ

Σ' ὅλη τὴ ζωή του ἦταν καταδικασμένος νὰ τοῦ τυλίγουν καὶ νὰ τοῦ δένουν τὸ κοντὸ κι' ἀδύνατο κορμί του μέσα σ' ἕναν κορσέ, φτειαγμένον μὲ τριπλῆ σειρὰ χονδροῦ καραβόπανου καὶ νὰ φοράη γελέκο ἀπὸ γοῦνα διπλῆ καὶ τρία ζευγάρια κάλτσες στὰ πόδια γιὰ νὰ μὴν κρυολογῆ.

Τέλος, σ' ὅλη του τὴ ζωή, εἴτε ὅταν ἔγραφε, εἴτε ὅταν ἔτρωγε, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κάθεται σὲ ψηλὴ καρέκλα, μὲ πλαγινὰ στηρίγματα, εἰδικῶς κατασκευασμένη καὶ ὅμοια μ' ἐκεῖνες ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὰ μωρὰ παιδιά.

Ποτέ του δὲν μποροῦσε νὰ ντυθῆ μόνος του, χωρὶς τὴ βοήθεια δυὸ ὑπηρετῶν.

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφθαναν ὅλα αὐτά, σ' ὅλη τὴ ζωή του ὑπέφερε ἀπὸ συνεχεῖς πονοκεφάλους, ποὺ γιὰ νὰ τοὺς καταπολεμήση, ἔκανε, κατὰ συμβουλὴ τῶν γιατρῶν, εἰσπνοὲς ἀτμοῦ βράζοντος καφέ.

Ἔπειτα ἀπὸ τόσες ἀδικίες τῆς Μοίρας κι' ἀπὸ τόσο βασανισμένη ζωή, ἐξηγεῖται εὔκολα γιατὶ ὁ Πὸπ εἶχε χαρακτῆρα δύστροπο καὶ μοχθηρό, γιατὶ δὲν διετήρησε ποτὲ καμμιὰ φιλία καὶ γιατὶ εἶχε τόσο φαρμάκι στὰ λόγια του καὶ στὰ γραψίματά του.

Μὰ ἂν τοῦ ἔλειπε ἡ ὑγεία, ἡ εὐρωστία κι' ἡ ὠμορφιά, ἦταν ὡστόσο προικισμένος μὲ θάρρος, ἐπιμονὴ καὶ «σατανικὴ δραστηριότητα».

Ἀπὸ μικρὸ παιδάκι, ὅπως εἴπαμε, εἶχε ἐκδηλώσει τὸ μεγάλο ποιητικὸ ταλέντο. Ὅταν λοιπὸν ἀνάρρωσε ἀπὸ τὴ φοβερὴ ἀρρώστεια ποὺ τὸν παραμόρφωσε καὶ τοῦ φαρμάκωσε τὴ ζωή, ἔβαλε ὡς σκοπὸ τῆς ζωῆς του νὰ γίνη μεγάλος ποιητής. Καὶ τὸ κατώρθωσε εὐκολώτατα καὶ ἐνωρίτατα.

Ἦταν ἀφάνταστη ἡ εὐκολία κι' ἡ ταχύτης μὲ τὴν ὁποία ἔγραφε τοὺς στίχους του. Σὲ ἡλικία δέκα ἐτῶν εἶχε ἀρχίσει νὰ προκαλῆ τὸν θαυμασμὸ τῶν φιλολογικῶν κύκλων τῆς ἐποχῆς του μὲ τὰ ποιήματά του καὶ σὲ ἡλικία δώδεκα ἐτῶν εἶχε γράψει ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ξακουστὰ ἐπικὰ ποιήματά του.

—Ντρέπομαι νὰ ὁμολογήσω μὲ πόση γρηγοράδα κι' εὐκολία γράφω τοὺς στίχους μου, ἔλεγε συχνὰ στοὺς φίλους του.

Σὲ ἡλικία δεκατριῶν ἐτῶν ὁ Πὸπ εἶχε ἐπιβληθῆ τόσο στοὺς φιλολογικοὺς κύκλους, ὥστε εἶχε γίνει δεκτὸς στὸ περίφημο «Καφενεῖο τοῦ Βίλλ», τὸ μεγαλείτερο φιλολογικὸ κέντρο τῆς ἐποχῆς, στὸ ὁποῖο γινόντουσαν δεκτοὶ μόνο οἱ ἀνεγνωρισμένοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς.

Τὸν εἶχε ἀναλάβει ὑπὸ τὴν προστασία του, ὁ διάσημος τότε θεατρικὸς συγγραφεὺς Οὐΐλλιαμ Οὐΐτσερλεϋ. Καὶ ὁ Πόπ, ἀργότερα, τὸν πλήρωσε γιὰ τὴ φιλία καὶ τὴν προστασία ἐκείνη, δημοσιεύοντας τὴν ἀλληλογραφία του μὲ τὸν διάσημο συγγραφέα, παραποιημένην ἔτσι ὥστε νὰ φαίνεται ὁ Πὸπ προστάτης καὶ ὁ Οὐΐτσερλεϋ προστατευόμενος.

Ἡ πρᾶξις του αὐτή, ποὺ ἔκανε τὴν χειρότερη ἐντύπωσι στὸν φιλολογικὸ κόσμο, δὲν ἦταν ἡ μόνη κακοήθεια τοῦ Πόπ.

Ὁ Οὐΐτσερλεϋ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸν εἶχε συστήσει καὶ στὸν Οὐώλς, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε ὁ μεγαλείτερος θεατρικὸς συγγραφεὺς τῆς Ἀγγλίας, ξακουσμένος σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, κι' ὁ ὁποῖος ἔδειξε ἐξαιρετικὴ φιλία στὸ νεαρὸ ποιητή. Ὁ Πόπ, λοιπόν, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ φίλου του ἐκείνου, ἔλεγε γι' αὐτόν:

—Ὁ Οὐὼλς συνήθιζε νὰ μοῦ λέη, ὅτι, μολονότι ἡ Ἀγγλία ἔχει πολλοὺς μεγάλους ποιητάς, κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ μένα δὲν εἶνε ἄμεμπτος στὴν ποίησί του. Γι' αὐτὸ τὰ δικά μου ἔργα τὰ διάβαζε καὶ τὰ ξαναδιάβαζε πολλὲς φορές, μελετῶντας τα μὲ ἐξαιρετικὴ προσοχή.

Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὅταν ὁ Πὸπ ἐξέδωκε, σὲ ἡλικία 23 ἐτῶν, τὸ περίφημο ἔργο του «Δοκίμιο πάνω στὴν Κριτική», ποὺ τὸ εἶχε γράψει σὲ ἡλικία 20 ἐτῶν, ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὡμολόγησαν ὅτι ποτὲ ὥς τότε δὲν εἶχε βγῆ στὴν Ἀγγλία ἔργο τόσο ποιητικὸ καὶ ἄμεμπτο.

Ἐν τούτοις, ἡ φίλη του τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ λαίδη Μαίρη Οὐώρθλεϋ Μόνταγκιου, ἔλεγε ἀργότερα ὅτι τὸ Δοκίμιο ἐκεῖνο ἦταν «κλεμμένο ὁλόκληρο». Ἡ ἀλήθεια σχετικῶς εἶνε ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ ἦταν ἐπηρεασμένο ἀπὸ ποιητὰς προηγουμένων ἐποχῶν.

Ἕνα χρόνο ἀργότερα, ὁ Πὸπ ἐξέδωκε ἕνα ἄλλο μικρὸ ἐπικὸ ἔργο, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Ἁρπαγὴ τῆς Κλειδαριᾶς», τὸ ὁποῖο, ὅπως ἔγραψε ἀργότερα ὁ διάσημος συγγραφεὺς Μπὲν Τζόνσον, ἦταν τὸ «θαυμασιώτερο πρᾶγμα τοῦ εἴδους του, ἡ πιὸ πρωτότυπη, ἡ πιὸ μελωδικὴ κι' ἡ πιὸ γοητευτικὴ ἀπ' ὅλες τὶς συνθέσεις τοῦ Πόπ». Ὁπωσδήποτε, τὸ ἔργο ἐκεῖνο ἔγινε ἀφορμὴ νὰ μαλώση ὁ Πόπ, μὲ τὸν Ἄντιζον, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ εἶχαν διακηρύξει τὴν ποιητικὴ μεγαλοφυΐα του. Ὁ Γιόζεφ Ἄντιζον, ποιητής, συγγραφεὺς καὶ πολιτικός, ἤτανε, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ «φιλολογικὸς δικτάτωρ» τῆς Ἀγγλίας, καὶ ὁ Πὸπ ἐθεωρεῖτο διάδοχός του στὴ δικτατορία ἐκείνη, διάδοχος ποὺ βιαζότανε ν' ἀνεβῆ στὸ θρόνο.

Ὕστερ' ἀπὸ μερικοὺς μῆνες ὁ Πὸπ θέλησε νὰ διορθώση τὸ ἔργο του ἐκεῖνο καὶ νὰ τὸ συμπληρώση. Ὁ Ἄντιζον τὸν συμβούλεψε νὰ μὴν κάνη τὴν διόρθωσι αὐτή, γιατί, ἀντὶ νὰ βελτιώση τὸ ἔργο του, θὰ τὸ κατάστρεφε. Μὰ ὁ νέος δὲν ἄκουγε τὸν φίλο του. Καὶ «Ἡ Ἁρπαγὴ τῆς Κλειδαριᾶς», ὅταν ἐξεδόθηκε διωρθωμένη, σημείωσε θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία.

Ὁ Πὸπ τότε ἔλεγε φανερὰ στοὺς φίλους καὶ γνωρίμους του, ὅτι ὁ Ἄντιζον τὴν συμβουλὴ ἐκείνη τὴν εἶχε δώσει ἀπὸ ζήλεια κι' ἀπὸ φόβο μήπως τὸν ὑποσκελίσει. Ἀπὸ τότε δὲ ἄρχισε μιὰ ἀδυσώπητη ἔχθρα καὶ ἄγριος πόλεμος μεταξὺ τῶν δύο ποιητῶν.

Σὲ λίγον καιρό, ὁ Πὸπ ἄρχισε νὰ μεταφράζη τὴν «Ἰλιάδα». Σχεδὸν συγχρόνως ἐξέδωκε μιὰ μετάφρασι τῆς «Ἰλιάδος» καὶ κάποιος ποιητὴς Τίκκελ, ἀπ' τοὺς προστατευομένους τοῦ Ἄντιζον, ὁ ὁποῖος στὴν κριτική του ἔγραψε ὅτι καὶ ἡ δυὸ μεταφράσεις εἶχαν τὴν ἴδια ἀξία, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Τίκκελ ἀπέδιδε πιστότερα τὸν Ὅμηρο.

Ὁ Πὸπ ἔγινε ἔξω φρενῶν κι' ἀπὸ τότε ξεσπάθωσε ἀγρίως ἐναντίον τοῦ πρώην φίλου καὶ φιλολογικοῦ προστάτου του. Ὁπωσδήποτε ἡ ἔκδοσις τῆς «Ἰλιάδος» τοῦ ἀπέφερε κέρδη 5.000 λιρῶν καὶ ἡ μετάφρασις τῆς «Ὀδύσσειας», ποὺ ἐξέδωκε σὲ λίγον καιρό, ἄλλες 3.500 λίρες.

Ἔτσι ἔγινε οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητος. Ἔχτισε μιὰ ὡραία ἔπαυλι στὸ προάστειο Τουΐκενχαμ κι' ἔζησε ἐκεῖ τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του, μὲ τὴν συντροφιὰ τῆς Μάρθας Μπλούντ, τῆς φίλης του, ποὺ ἀντικατέστησε τὴ λαίδη Μόνταγκιου κι' ἡ ὁποία τοῦ ἀφοσιώθηκε μὲ ἀπεριόριστη λατρεία.

Παρ' ὅλο τὸ φαρμάκι ποὺ εἶχε στὴν ψυχή του, παρ' ὅλη τὴ «Ντουντσιάδα» του, τῆς ὁποίας ὁ τίτλος θὰ μποροῦσε νὰ μεταφρασθῆ «Βλακειάς», καὶ στὴν ὁποία σατύριζε ὡς βλάκας ὅλους τοὺς τότε γνωστοὺς ποιητὰς τῆς Ἀγγλίας, ὁ Πὸπ ἦταν ἐξαιρετικὰ πονόψυχος στοὺς δυστυχοῦντας καὶ γενναιόδωρος. Κι' ἀπὸ ὅλη τὴν κολοσσιαία περιουσία ποὺ εἶχε σχηματίσει ἀπὸ τὰ ἔργα του, ὅταν πέθανε, τὸ 1744, σὲ ἡλικία πενῆντα ἔξη ἐτῶν, ἐλάχιστα χρήματα τοῦ ἀπέμενον. Τὰ ὑπόλοιπα τὰ εἶχε σκορπίσει σὲ φιλανθρωπίες.

Στὴν ἐπιθανάτιο κλίνη του, λίγο πρὶν ξεψυχήσει, ἀφοῦ μετάλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, εἶπε:

—Τίποτε ἄλλο δὲν ἀξίζει, ἐκτὸς ἀπ' τὴν φιλία καὶ τὴν ἀρετή!

Καὶ παρεκάλεσε νὰ ζητήσουν συγγνώμη ἀπ' τὸν Σουΐφτ, τὸν Γκέϋ καὶ τὸν Μπόλμπροκ, γιατὶ εἶχε προδώσει καὶ τῶν τριῶν τὴ φιλία!....

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Ζ. ΡΟΝΥ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΓΚΑΦΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

ΤΗΝ Καρλόττα τὴν εἶχα γνωρίσει στὴν ἀκροθαλασσιά, σὲ μιὰ λουτρόπολι, ἐκεῖ ποὺ ἡ γνωριμίες εἶνε τόσο εὔκολες. Εἶχε ἔρθει νὰ περάση ἐνάμισυ μῆνα σὲ μιὰ φιλική της οἰκογένεια, ὅπου ἐσύχναζα κι' ἐγώ. Τὴν ἐγνώρισα καὶ τὴν ἐξετίμησα ἀμέσως. Ἀντιπροσώπευε γιὰ μένα τὸ ἰδανικὸ τῆς τελείας γυναίκας καὶ εἶχε τὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ μοῦ ἄρεσαν: Φωτεινὸ βλέμμα, ἀριστοκρατικὴ μορφή, μάτια γαλανά, σὰν τὸ ἄπειρο τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου ὁ ἔρωτας βυθίζεται σὰν σὲ ἄβυσσο. Μὰ δὲν ἐμπόρεσα νὰ τῆς ἐκφράσω τὰ αἰσθήματά μου, παρὰ πρὸς τὸ τέλος τῆς [illegible], ὅταν ἐκόντευε νὰ φύγη, ἕνα πρωΐ, ποὺ ὁ ἥλιος ἔλαμπε κι' ὁ ἀέρας ἔπαιζε μὲ τὰ μαλλιά της καὶ τὴν ἄσπρη της φοῦστα.

Ἡ ἐξομολόγησί μου τὴν συνεκίνησε. Καὶ μοὖπε μὲ φωνὴ τρυφερὴ καὶ μελαγχολική:

—Ἀχ! γιατὶ νὰ μὴν εἶσθε φυτοφάγος; Γιατὶ νὰ μὴν ἔχετε διακριθῆ στὴ φυτοφαγία, γιατὶ νὰ μὴν εἶσθε φυτοφαγικὸς ἀστέρας;

Τὴν ἐκύτταξα μὲ κατάπληξι. Ὅλα τὰ ἐπερίμενα, μὰ αὐτὸ ὄχι. Ἤξερα πὼς ἦταν φυτοφάγος, μὰ δὲν φανταζόμουνα πὼς θὰ ὑπέτασσε καὶ αὐτὸν τὸν ἔρωτά της στὴ φυτοφαγία, ποὺ ὥς τότε ἤξερα πὼς ἦταν [illegible] τροφῆς καὶ ὄχι αἰσθήματος.

Μὰ τὸ αἴσθημά μου ἦταν βαθύ, μεγάλο, ἀπέραντο. Καὶ τῆς ἀπάντησα μὲ λαχτάρα:

—Γιὰ τὸ χατῆρι σας θὰ γίνω καὶ φυτοφάγος. Γιὰ τὸν ἔρωτά σας μπορῶ νὰ φάω ἕναν κῆπο μαρούλια, νὰ βοσκήσω στὰ χωράφια σὰν πρόβατο!..

Μ' ἐπέταξαν ἔξω πὺξ καὶ λάξ!....

Εἶδε τὴν ἔκπληξί μου στὴν [illegible], εἶδε καὶ τὴν αὐτοθυσία μου [illegible], εἶδε σὲ τί σημεῖο ἔφθανε ὁ ἔρωτάς μου, ἐχαμογέλασε πονηρὰ καὶ μοὖπε:

—Τὸ μεγαλεῖο αὐτὸ τῶν αἰσθημάτων σας μὲ συγκινεῖ βαθειά. Μὰ πρέπει νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν κατάστασί μου. Ἡ τύχη μου ἐξαρτᾶται, ἐξ ὁλοκλήρου, ἀπὸ τὴν θεία μου, ποὺ θὰ μὲ προικίση, γιατὶ ἐγὼ εἶμαι ἐντελῶς ἀπένταρη. Γυρίζω μεθαύριο κοντά της. Ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ἡ θεία μου δὲν θὰ συγκατατεθῆ νὰ παντρευτῶ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ δὲν διακρίθηκε στὴ χορτοφαγία. Ἔχει ψύχωσι μὲ τὴν χορτοφαγία καὶ τίποτε δὲν εἶνε ἱκανὸ νὰ τῆς γυρίση τὰ μυαλά. Νὰ τῆς πῶ πὼς θὰ γίνετε ἢ καὶ πὼς εἶσθε χορτοφάγος δὲν ἀρκεῖ, πρέπει νὰ κάμετε κάτι ποὺ νὰ λαμπρύνη τὄνομά σας στὸ χορτοφαγικὸ στερέωμα... Ἐκτὸς ἂν θέλετε νὰ μὲ παντρευθῆτε ὅπως εἶμαι, χωρὶς προῖκα... Ἡ θεία μου στάθηκε τόσο καλὴ σὲ μένα ὥς τώρα, ὥστε δὲν θἄθελα νὰ τὴ λυπήσω. Ἂν μὲ συγκινεῖ τὸ ζωηρό σας αἴσθημα καὶ θ' ἀποφάσιζα νὰ παραιτηθῶ ἀπ' τὴν προῖκα μου, καὶ νὰ τὰ χαλάσω μὲ τὴ θεία μου, πρὸς χάριν σας...

—Ἀγάπη μου, τῆς φώναξα, τί μοῦ μιλᾶτε γιὰ προῖκα; Ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ, κι' ὄχι τὴν προῖκα τῆς θείας σας. Μὰ νοιώθω συγχρόνως μέσα μου νὰ κοχλάζη ὁ χορτοφαγικὸς ἡρωϊσμός. Δὲν τὸ κάνω γιὰ τὴν προῖκα, κάθε ἄλλο! Μὰ θὰ γίνω χορτοφαγικὸς ἀστέρας, ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο, μὰ γιὰ νὰ μὴν τὰ χαλάσετε μὲ τὴ θεία σας ποὺ σᾶς ἐφάνηκε τόσο καλή, τόσο στοργική...

* * *

Ἡ Καρλόττα μου ἔφυγε τὴν μεθεπομένη. Μετὰ πέντε μέρες ἐπῆγα κι' ἐγὼ στὸ Παρίσι. Πρώτη μου δουλειὰ ἦταν νὰ ἐγγραφῶ σ' ἕνα χορτοφαγικὸ σύλλογο. Ὑπόγραψα κατόπιν τὸ μανιφέστο τῶν χορτοφάγων, ἔλαβα μέρος στὶς διαδηλώσεις τους, ἐβόσκησα ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ χόρτα, παρεκάθησα σὲ χορτοφαγικὰ συμπόσια, ὅπου πνευματώδεις ῥήτορες ἔψαλλαν τὸν ἀναβαλλόμενον ἐναντίον τῶν σαρκοφάγων, μά, μ' ὅλα αὐτά, δὲν τὰ κατάφερα ἀκόμα νὰ διακριθῶ. Δὲν εἶχα, βλέπετε, τὴν εὐγλωττία μερικῶν ποὺ μποροῦσαν νὰ μιλοῦν στὰ ἐπίσημα γεύματα δυὸ ὁλάκαιρες ὧρες καὶ νὰ κάνουν προπόσεις ὑπὲρ τοῦ χυμοῦ τῶν καρότων, τόσο συγκινητικές, ὥστε οἱ ἀκροατὲς νὰ μὴ μποροῦν νὰ συγκρατήσουν τὰ δάκρυά τους. Τί ἤμουν ἐγὼ μπρὸς σ' αὐτούς; Ἕνα [illegible] μπρὸς στοὺς ἀετοὺς τῆς χορτοφαγικῆς φιλολογίας.

Τέλος, μιὰ μέρα μοῦ παρουσιάστηκεν ἡ περιπόθητη εὐκαιρία νὰ δοξασθῶ. Ἐδιάβασα στὶς ἐφημερίδες τὴν ἑξῆς εἴδησι:

«Ἡ Λέσχη τῶν ἀδιορθώτων κρεωφάγων παραθέτει ἀπόψε τὴν 9 μ.μ., μεγαλοπρεπὲς γεῦμα, καθ' ὃ θὰ ἐγερθοῦν καὶ προπόσεις».

Καὶ ὡς σῆμα κατατεθὲν παρακάτω ἐδημοσιεύετο καὶ ὁ ἑξῆς ἀφορισμός:

«Ὁ Θεὸς ἔδειξε πάντα τὰ ζῶα τῆς γῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰπὼν αὐτῷ, λάβε καὶ φάγε».

Αὐτὴ τὴ φορά, εἶπα μέσα μου, θὰ κατακτήσω τὴν δόξα.

* * *

Ἐγύρισα ὅλο τὸ πρωΐ δεξιὰ κι' ἀριστερά, παρακάλεσα, κατέφυγα σ' ἕνα σωρὸ τεχνάσματα καὶ τὰ κατάφερα τέλος πάντων νὰ πάρω μιὰ πρόσκλησι γιὰ τὸ γεῦμα τῶν κρεωφάγων. Τὸ γεῦμα αὐτὸ ἦταν αἱματηρότατο! Κόκκινα κρέατα σὲ σάλτσες μέσα, κόκκινες κι' αὐτὲς σὰν αἷμα. Ἕνα βῶδι ὁλόκληρο βρισκόταν πάνω σ' ἕναν πελώριο δίσκο, στὴ μέση τοῦ μεγάλου τραπεζιοῦ καὶ στὴν κοιλιὰ τοῦ βωδιοῦ ὑπῆρχαν ψητὰ πιτσούνια, πέρδικες, κοτόπουλα, φασιανοί, λογῆς - λογῆς λιχουδιές. Οἱ συνδαιτημόνες κατεβρόχθιζαν κομματάρες κρέατα, πίνοντας βαρὺ κατακόκκινο κρασί, μαύρη πηχτὴ μπύρα κι' ἄλλα πιοτὰ δυνατά.

Ἄρχισαν ἀπὸ τὶς 9 τὸ γεῦμα καὶ μόλις στὶς 11 ἐσέρβιραν τὰ φροῦτα κι' ἕνα κρασὶ κόκκινο τῆς φωτιᾶς, ἀφρισμένο σὰν φρέσκο αἷμα. Τότε σηκώθηκε ἕνας κι' ἔκαμε πρόποσι.

— Προπίνω, εἶπε, ὑπὲρ τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ ἠλιθίου καὶ ὀπισθοδρομικοῦ γένους τῶν χορτοφάγων. Αὐτὰ τὰ ἀνόητα ζῶα θέλουν νὰ μᾶς φέρουν πίσω στὴν κατάστασι τῶν πιθήκων... (Γέλια καὶ ἐπευφημίαι ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον). Ζητοῦν νὰ μᾶς στερήσουν, λέγω, κύριοι, τὸ θάρρος, τὴν δύναμι, τὴν ἐξυπνάδα, τὴν ἐνεργητικότητα, νὰ μᾶς ἀφαιρέσουν ὅλα ἐκεῖνα ποὺ μᾶς κάνουν νὰ διαφέρουμε ἀπὸ τὰ ζῶα ποὺ βόσκουν στὰ λειβάδια. Θέλουν νὰ καταργήσουν τὸ κρέας, τὸ νόστιμο, τὸ θρεπτικό, τὸ ἀσύγκριτο κρέας... (Τριπλὲς ζητωκραυγὲς τοῦ ἀκροατηρίου)... Τὰ ζῶα, ἀγαπητοὶ κύριοι, μᾶς τὰ ἔδωσεν ὁ Θεός...

Τότε ἐσηκώθηκα μὲ σταθερὸ βῆμα, ἐπῆγα στὴ μέση τῆς σάλας καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ ἄρχισα νὰ σκούζω σὰν δαιμονισμένος:

— Λάθος!... Βλακεῖες!... Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε τὰ ζῶα γιὰ νὰ μᾶς ὑπηρετοῦν κι' ὄχι γιὰ νὰ τὰ δολοφονοῦμε. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Υἱόν του τὸν μονογενῆ ἐπὶ τῆς γῆς γιὰ νὰ μᾶς διδάξη τὴν καλωσύνη, μὰ ἡ χρῆσις τοῦ κρέατος μᾶς καθιστᾶ αἱμοβόρους, κακούς, ἀγρίους. Ἡ χρῆσις τοῦ κρέατος μᾶς μεταβάλλει εἰς θηρία!... Ζήτω ἡ χορτοφαγία!...

Δὲν πρόφθασα νὰ τελειώσω. Οἱ συνδαιτημόνες μὲ ἄγριες κραυγὲς ὥρμησαν ἐναντίον μου. Ποτήρια, πιάτα, μαχαίρια, μπουκάλια, ὅλα ἐπετάχθηκαν ἐναντίον μου. Δὲν εἶδα πῶς ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ ἄντρον ἐκεῖνο τῶν σαρκοφάγων θηρίων. Μ' ἐπέταξαν ἔξω πὺξ καὶ λάξ.

Κατὰ καλή μου τύχη, τὴν ὥρα ἐκείνη περνοῦσε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ Λέσχη τῶν Κρεωφάγων μιὰ διαδήλωσις, ποὺ εἶχαν ὀργανώσει γιὰ ἀντεπίδειξι οἱ χορτοφάγοι, οἱ ὁποῖοι μόλις ἔμαθαν τί συνέβη μ' ἐσήκωσαν στὰ χέρια καὶ μ' ἔφεραν ἐν θριάμβῳ στὴ δική μας Λέσχη, τραγουδῶντας τὸν χορτοφαγικὸν ὕμνο. Ἤμουν πλέον ἔνδοξος. Ἔλαμπα σὰν ἀστὴρ πρώτου μεγέθους στὸ χορτοφαγικὸ στερέωμα. Ὅλες ἡ ἐφημερίδες ἔστειλαν νὰ μοῦ πάρουν συνεντεύξεις καὶ φωτογραφίες μου.

* * *

Πρωΐ - πρωΐ τὴν ἄλλη μέρα ἐπῆρα ἕνα γράμμα τῆς θείας τῆς Καρλότας.

«Ἀγαπητὲ Κύριε,

»Ἡ Καρλόττα μοῦ ἐμίλησε πρὸ ἡμερῶν γιὰ τὸ αἴσθημά σας. Εἶχα μερικοὺς δισταγμούς. Μὰ ὕστερ' ἀπὸ τὸ χθεσινό σας ἡρωϊκὸ κατόρθωμα, τὸ θεωρῶ τιμή μου νὰ σᾶς κάμω γαμπρὸ στὴν ἀνεψιά μου. Σᾶς δίνω τὴ συγκατάθεσί καὶ τὶς εὐχές μου».

Φαντασθῆτε τὴν χαρά μου!...

Ἐντυνόμουν τὰ καλά μου ροῦχα γιὰ νὰ πάω νὰ ζητήσω ἐπισήμως τὸ χέρι τῆς Καρλόττας ἀπὸ τὴν θεία της. Μὰ πρὶν ξεκινήσω ἀπὸ τὸ σπίτι μου, ἔλαβα τὸ ἑξῆς γράμμα ἀπὸ τὴν Καρλόττα:

«Κύριε,

»Μὴ λάβετε τὸν κόπο νὰ μὲ ζητήσετε ἀπὸ τὴ θεία μου. Δὲν θὰ σᾶς παντρευτῶ ποτέ. Ἂν μ' ἀγαπούσατε ὅσο λέγατε, θὰ μ' ἐπαίρνατε χωρὶς προῖκα. Δὲν μοῦ ἀρέσουν οἱ ἄνδρες ποὺ δέχονται νὰ δέρνωνται καὶ νὰ ἐξευτελίζωνται. Ἀφοῦ εἶστε ἀποφασισμένος γιὰ τόσο μεγάλες θυσίες ὑπὲρ τοῦ χορτοφαγικοῦ ἰδανικοῦ, παντρευθῆτε τὴ θεία μου καὶ τὴν περιουσία της. Εἶμαι κι' ἐγὼ χορτοφάγος, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ τρώη κρέας ὁ ἄνδρας μου παρὰ ξύλο».

..... !

Ζ. ΡΟΝΥ

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EMILE BERGERAT

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΙ' Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΚΑΘΟΜΟΥΝ μὲ ραχάτι σ' ἕνα τραπεζάκι κάποιου ἐξοχικοῦ καφενείου, καὶ κουτσόπινα τὸ ἀψέντι μου ἀργὰ-ἀργά. Ζαλισμένος ἀπ' τὰ πιὸ ἀντιφατικὰ προγράμματα τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν, εἶχα βάλει στὴν τσέπη μου τὶς ἐφημερίδες καὶ δροσιζόμουν στὸ ἀεράκι τῆς μυρωμένης ἐξοχῆς.

Ἔξαφνα ἀντίκρυσα ἀπὸ μακρυὰ τὸν φίλο μου Πουπιόν, νὰ περπατάη σὰν καραβοτσακισμένος, νὰ χειρονομῆ νευρικὰ καὶ νὰ μονολογῆ σὰν μισότρελλος...

—Νὰ κι' ἄλλο θῦμα τῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀναβρασμοῦ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν!.. σκέφτηκα, καὶ τὸν φώναξα κοντά μου, γιὰ νὰ τὸν καθησυχάσω.

Μόλις μ' εἶδε, ἀνάσανε ὁ φουκαρᾶς!... Κάθησε στὸ τραπεζάκι μου, ἀρνήθηκε ἐπίμονα νὰ πάρη κάτι, κι' ἄρχισε νὰ σκουπίζη τὸν ἱδρῶτα του, ξεφωνίζοντας κάθε τόσο «οὔφ»!... καὶ «οὔφ»!...

—Τί χαμπάρια;... τὸν ρώτησα. Πῶς τὰ βλέπεις τὰ πολιτικά μας;.. Τί προβλέπεις γιὰ τὶς μεθαυριανὲς ἐκλογές;...

Κι' ὁ φίλος μου Πουπιόν, μοῦ ἀπάντησε σὰν νὰ ξυπνοῦσε:

—Νὰ πᾶν στὸ διάβολο ὅλα κι' ὅλοι τους... Καρφὶ δὲν μοῦ καίγεται... Ἄλλα μὲ τυραννοῦν τώρα, κι' ὅσο ἀπὸ πολιτικὲς πεποιθήσεις, ξέρεις καλά, πὼς ποτέ μου δὲν εἶχα τέτοιες!...

Ἦταν σωστὸ αὐτό, μὰ δὲν κρατήθηκα, κι' εἶπα:

—Ἂς μιλήσουμε φρόνιμα... Μὴ νευριάζεις... Ὅσο γιὰ τὰ «ἄλλα» ποὺ σὲ τυραννοῦν τώρα, θὰ μοῦ τὰ πῆς σὲ λιγάκι... Μὰ τώρα πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἕνας καλὸς κι' εὐσυνείδητος πολίτης, πρέπει νὰ πονάη τὸν τόπο του, νὰ ψηφίζη ἕνα ὁποιοδήποτε κόμμα, σύμφωνα μὲ τὶς πολιτικές του πεποιθήσεις, κι' ἂν δὲν ἔχει τέτοιες, πρέπει ἐξάπαντος ν' ἀποχτήση... Νά... Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ πονοκεφαλιάσης... Ἄνοιξε τὰ χέρια σου, ἀγκάλιασε ἕνα κόμμα—εἴτε καλό, εἴτε κακό, ψυχρὸ κι' ἀνάποδο — καὶ γίνου θερμός του ὀπαδός... Πρέπει ν' ἀνήκης σ' ἕνα κόμμα, κατάλαβες;...

Ὁ Πουπιὸν κούνησε τὸ κεφάλι κι' ἔμεινε συλλογισμένος. Ὕστερα, σκύβοντας ἔξαφνα κοντά μου, ψιθύρισε πονεμμένα:

—Ἔννοια σου, φίλε μου, καὶ θὰ σοῦ κάνω τὸ χατῆρι... Ἀναγνωρίζω πὼς εἶμαι ἕνα παράσιτο τῆς κοινωνίας ἄχρηστο, δίχως πολιτικὲς ἰδέες, κι' ἀπὸ σήμερα κιόλας θὰ κολλήσω σὰν στρεῖδι σ' ἕνα κόμμα καὶ δὲν θἄχω πειὰ ξεκολλημό... Ἀλλὰ γιὰ πές μου, τώρα, ξέρεις κανέναν τρόπο, κανένα μέσον γιὰ νὰ σωθῶ ἀπ' τὴ στρίγγλα τὴ Λιλιάνα;...

Τὸν κύτταξα ἔκθαμβος. Μουρμούρισα μὲ ἀπορία:

—Τὴ Λιλιάνα;... Ποιὰ Λιλιάνα;...

Ξεφώνισε νευρικά:

—Τὴ Λιλιάνα, ντέ!... Ἐκείνη τὴν ἀνυπόφορη σουπιά, ἐκεῖνο τὸ ἐπίμονο χταπόδι ποὺ μοῦ γαντζώθηκε στὸ σβέρκο ἀπὸ πρόπερσι, δίχως νὰ ξεκολλάη!...

Ἔτρεξε νὰ μὲ συναντήση, χοροπηδῶντας καὶ χειρονομῶντας...

—Λοιπόν;... ξαναρώτησα, μὴν καταλαβαίνοντας.

—Μὰ τί λοιπόν, καϋμένε!... οὔρλιαξε. Νά... Τὴν εἶχα ξεφορτωθῆ γιὰ κάμποσο διάστημα, ὅσο ἔλειπε σὲ καλλιτεχνικὸ τουρνὲ στὶς ἐπαρχίες, μὰ ἔλαβα χθὲς τὸ βράδυ ἕνα τηλεγράφημά της, πὼς αὔριο φτάνει στὸ Παρίσι... Θὰ μείνη, λέει, δωπέρα καναδυὸ μῆνες, καὶ μὲ θέλει κιόλας στὸ σταθμὸ στὴν ὥρα ἀκριβῶς τοῦ ἐρχομοῦ της!... Κατάλαβες τώρα;...

Κατάλαβα, καὶ κούνησα θλιβερὰ τὸ πολυπλάνταχτο κεφάλι μου. Θὰ τραβοῦσε μαρτύρια γιὰ καναδυὸ μῆνες ὁ ἄμοιρος ὁ φίλος μου ἀπ' τὰ καμώματα τὰ γκρινιάρικα κι' ἀπ' τὰ καπρίτσια τὰ πολυέξοδα ἐκείνης τῆς στρίγγλας φιλενάδας του, κι' ὕστερα, ἐνῶ ἐκείνη θὰ πετοῦσε σὲ ἄλλη καλλιτεχνικὴ τουρνέ, ἐκεῖνος θἄμενε δωπέρα κουρέλι σωματικὸ καὶ ψυχικό!...

Τοῦ εἶπα λοιπὸν μὲ συμπόνια:

—Σωστὴ κεραμίδα σοὔρχεται, αὐτὴ ἡ διαβολοαρτίστα... Σὲ συμβουλεύω τὸ ἑξῆς: Ἄρπαξε ἀπόψε τὸ πρῶτο τραῖνο γιὰ τὴ Μασσαλία, ἔμπα κεικάτω στὸ πρῶτο βαπόρι καὶ σκάσε το γιὰ ὁπουδήποτε αὐτοὺς τοὺς δυὸ μοιραίους μῆνες!... Καὶ γιὰ νὰ μὴ σὲ τυραννάη ἡ θύμησί της, ρίξου μὲ τὰ μοῦτρα στὴν πολιτικὴ κι' ἀπορροφήσου σύγκορμος ἀπὸ μιὰ σταθερὴ κι' ἀκλόνητη πολιτικὴ πεποίθησι!...

—Ὅσο γιὰ τὴν πολιτική, καλὰ τὰ λές... ἀποκρίθηκε διστακτικὰ ὁ Πουπιόν. Θὰ συμμορφωθῶ ἀμέσως κιόλας... Μὰ ὅσο γιὰ τὸ ταξεῖδι ποὺ μοῦ λές, διαφωνῶ ριζικά.... Γιὰ νὰ τὴν ἀποφύγω δηλαδή, αὐτὴ τὴ φλύαρη καὶ πολυέξοδη καρακάξα, πρέπει νὰ μοῦ κοστίση ὁ κοῦκος ἀηδόνι;... Ὄχι, φίλε μου... Ὄχι... Θἄβρω κανένα ἄλλο, ἐπίσης σίγουρο, μὰ πιὸ φτηνὸ μέσον, γιὰ νὰ ἡσυχάσω ἀπὸ τὰ νεῦρα της αὐτοὺς τοὺς δυὸ κολασμένους μῆνες!...

Ἦταν ὥρα γιὰ τὸ γραφεῖο μου, πειά. Τοῦ εὐχήθηκα «καλὰ ξεμπερδέματα» μὲ τὴ Λιλιάνα, τοῦ σύστησα ἀκλόνητη σταθερότητα στὴν πολιτικὴ πεποίθησι, ποὺ θ' ἀποχτοῦσε σὲ λιγάκι, καὶ τὸν ἄφησα ὁλομόναχον καὶ θλιβερὰ συλλογισμένον...

* * *

Ἀπ' τὴν ἡμέρα ἐκείνη τὸν ἔχασα ἀπ' τὰ μάτια μου. Τοὔγραψα καὶ τοῦ ξανάγραψα στὸ σπίτι του, μὰ ἀπάντησι καμμιὰ δὲν ἔλαβα. Νόμισα πειὰ κι' ἐγώ, πὼς θἄχε φύγει γιὰ ταξεῖδι ἐξ αἰτίας τῆς Λιλιάνας του, κι' ἄρχισα νὰ μὴ τὸν συλλογίζουμαι καθόλου...

Μὰ ἕνα πρωΐ — δυόμισυ μῆνες σχεδὸν ἔπειτ' ἀπὸ τὴν τελευταία μας συνάντησι — τὸν ἀντίκρυσα ξαφνικὰ νὰ κόβη ἀμέριμνες βολτίτσες στὸ δάσος τῆς Βουλώνης...

Μόλις μὲ ξεχώρισε ἀπὸ μακρυά, ἔγινε ἔξαλλος ἀπ' τὴ χαρά του. Μεταμορφώθηκε ἀμέσως, ἄρχισε νὰ ξεφωνίζη ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμό του καί, βάζοντας τὸ ψαθάκι του στὴν ἄκρη τοῦ μπαστουνιοῦ του, ἔτρεξε νὰ μὲ συναντήση χοροπηδῶντας καὶ χειρονομῶντας!...

Δέχτηκα ὑπομονετικὰ τὸ φιλικὸ φιλί του, κι' ἄρχισα νὰ τὸν ρωτάω μ' ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἀλλόκοτη ἐξαφάνισί του.

—Μόλις προχθὲς βγῆκα ἀπ' τὴ φυλακή!... φώναξε χαρούμενα.

—Ἀπ' τὴ φυλακή;... τραύλισα κατάπληκτος.

—Ναί, ἀπ' τὴ φυλακή!... ξαναφώναξε πιὸ χαρούμενα. Ζήτω ἡ συμβουλές σου, φίλε μου!... Ζήτω ἡ φυλακή!... Καὶ δέκα φορὲς ζήτω ἡ πολιτικὲς πεποιθήσεις!... Αὐτὲς μὲ γλύτωσαν ἀνέξοδα ἀπ' τὴ δίμηνη τυραννία τῆς Λιλιάνας!...

— Ἐξηγήσου, γιατὶ θὰ τρελλαθῶ, μὰ τὸ Θεό!... τοῦ εἶπα συγχισμένος.

Κι' ὁ Πουπιὸν θριαμβευτικὰ μοῦ ἀπάντησε:

—Ἁπλούστατα... Μόλις χωρίσαμε ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, ἔφυγα κι' ἐγὼ ἀπελπισμένος καὶ θλιμμένος, μὰ κι' ἀποφασισμένος νὰ ἀκολουθήσω τὶς συμβουλές σου, γιὰ τὴν πολιτικὴ καὶ γιὰ τὸ σκάσιμό μου μακρυὰ ἀπ' τὴ Λιλιάνα...

... Μὰ ἐνῶ εἶχα φτάσει στὴν πλατεία Κονκόρδ, ἀντίκρυσα μιὰ μεγαλοπρεπέστατη παράταξι στρατοῦ... Ἡ περιέργεια μὲ κέντησε καὶ ρώτησα τί συνέβαινε. Μοῦ εἶπαν τότε πὼς ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας πήγαινε νὰ ὑποδεχτῆ στὸν σταθμὸ κάποιον ἐπίσημο ποὺ ἐρχόταν... Φίνα, σκέφτηκα... Νὰ μιὰ πρώτης τάξεως εὐκαιρία ν' ἀποχτήσω κι' ἐγὼ πολιτικὰ φρονήματα ἀσάλευτα καὶ σταθερά!...

...Κι' ἐπειδὴ ἤμουν νευριασμένος γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀφιλότιμης Λιλιάνας, ποὺ μοῦ τρυπάνιζε τὸ κρανίο διαρκῶς, στάθηκα ἀποφασιστικὰ στὴ μέση τῆς παρατάξεως, κι' ἀντὶ νὰ φωνάξω «Ζήτω ἡ Δημοκρατία!», οὔρλιαξα ἀντίθετα, σὰν νὰ ξεσποῦσα κάπου: «Ζήτω ὁ Βασιλεύς!...»

... Μὰ δὲν ὑπολόγισα τὸν προστατευτικὸ γιὰ τὸ πολίτευμά μας νόμο. Δυὸ χωροφύλακες ἀγριωποὶ μὲ ἅρπαξαν ἀμέσως ἀπ' τὸν σβέρκο, καὶ μὲ κουβάλησαν ἄναυλα στὸ πλησιέστερο ἀστυνομικὸ τμῆμα!...

...Ὁ ἀστυνόμος μὲ παρέπεμψε γιὰ τὸ ἀπόγευμα στὸ «Αὐτόφωρο», διαβεβαιώνοντάς με πὼς ἐξασφάλιζα γιὰ ἕνα μῆνα τουλάχιστον ὕπνο καὶ φαγητὸ δωρεὰν στὴ φυλακή.

... Ὅταν βγῆκα στὸ δρόμο, μιὰ ἀστραπὴ ἔσχισε τὸ μυαλό μου, καὶ μοὔδωσε φτερὰ ἀσυγκράτητου ἐνθουσιασμοῦ... «Ἄχ, μουρμούρισα μὲ λαχτάρα, ἂς μποροῦσα νὰ τοὺς κάνω δυό, αὐτὸν τὸν ἕνα μῆνα φυλακῆς ποὺ μοῦ χάρισε ἡ ἐκδήλωσι τῶν σταθερῶν μου πολιτικῶν φρονημάτων!... Θὰ ἤμουν ὁ εὐτυχέστερος τοῦ κόσμου!...»

... Κι' ἐνῶ περπατοῦσα συλλογισμένος βαθειά, μὲ τί τρόπο θἄλυνα αὐτὸ τὸ πρόβλημα, νάσου καὶ ξεπροβάλλει μπροστά μου μιὰ μεγαλοπρεπὴς πομπή... Ξαφνιασμένος ρωτάω τί συμβαίνει, καὶ μοῦ λὲν πὼς ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας γυρίζει ἀπ' τὸ σταθμό, ἔχοντας στὰ δεξιά του τὸν βασιλέα τοῦ Ἀχμακιστάν, τὸν ὁποῖο μόλις ὑποδέχτηκε...

... Σκέφτηκα μὲ ἀνείπωτη λαχτάρα: Ἀφοῦ τὸ «ζήτω ὁ βασιλεὺς» πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα μοῦ χάρισε ἕναν μῆνα φυλακή, τὸ ἀντίθετο τώρα, θὰ μοῦ χαρίση ἄλλον ἕνα... Γίνονται τότε στὴ στιγμὴ δυό, καὶ τόσοι ἀκριβῶς, ὅσοι μοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπ' τὴν πανοῦκλα τὴ Λιλιάνα...

... Καὶ μόλις ἔφτασε ἀντίκρυ μου τὸ προεδρικὸ ἁμάξι, κύτταξα ἐπίμονα τὸν βασιλέα τοῦ Ἀχμακιστάν, καὶ οὔρλιαξα μὲ δύναμι: «Κάτω ὁ Βασιλεύς»!...

...Κατάλαβες τώρα, φίλε μου;... Νὰ γιατὶ ἔλειψα δυὸ μῆνες ἀπ' τὸν κόσμο... Κι' αὐτὸ τὸ ὀφείλω στὶς συμβουλές σου καὶ στὶς σταθερές μου πολιτικὲς πεποιθήσεις, ποὔγιναν ἀφορμὴ νὰ ξεφορτωθῶ ἄνετα τὴ διαβολική μου φιλενάδα!...»

Κατάλαβα καὶ σταυροκοπήθηκα...

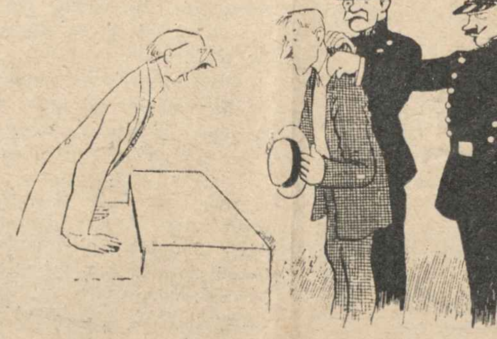

Μὲ κουβάλησαν στὸ πλησιέστερο ἀστυνομικὸ τμῆμα.

ΞΕΝΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ EMILE BERGERAT

Ο ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΣ ΚΑΡΒΕΛΙΑ ΟΝΕΙΡΕΥΕΤΑΙ!...

ΜΠΗΚΕ στὸ ἀτελιὲ τοῦ ζωγράφου Μπινιάκ, ὁ κοιλαρᾶς ἐκεῖνος ἀφεντάνθρωπος, τὸν κύτταξε μὲ τουπὲ πάμπλουτου μαχαραγιᾶ καὶ στρίβοντας τὶς ἀγριομουστάκες του, εἶπε :

—Φίλτατέ μου, καλημέρα.... Ὀνομάζομαι, ξέρεις, Λεονάρδος Τσέκ... Μάλιστα... Λεονάρδος Τσέκ.... Τ' ὄνομά μου, ξέρεις, γράφεται ἀπαράλλαχτα ὅπως καὶ προφέρεται !...

—Χαίρομαι γιὰ τὴ γνωριμία σας, κύριε Τσέκ !... βιάστηκε ν' ἀπαντήση ὁ πειναλέος καὶ καταχρεωμένος καλλιτέχνης, ποὺ μυρίστηκε «ψητό». Εἶμαι στὴ διάθεσί σας... Σὲ τί μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος ;....

Ὁ κοιλαρᾶς χαμογέλασε αἰνιγματικά. Ἔπειτα ξεφώνισε :

—Τρελλαίνομαι γιὰ τὴ ζωγραφική σας ! Τρελλαίνομαι γιὰ τὴν τεχνοτροπία σας ! Εἶσαστε κάτι σὰν Ροῦμπενς.... Σὰν Ἀπελλῆς.... Σὰν Βίντσι.... Κι' ἦρθα νὰ ἀπαθανατίσετε τὴν πολυκύμαντη ζωή μου, ὅλα της τὰ σπαραχτικὰ ἐπεισόδια, ὅπως θὰ σᾶς τ' ἀφηγηθῶ μὲ λίγες λέξεις.. Εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ δώσω καὶ σαράντα χιλιάδες φράγκα γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ — τὰ μισὰ τώρα ἀμέσως, γιὰ προκαταβολὴ — καὶ βασίζομαι στὸ ταλέντο σας γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς παραγγελίας μου... Δέχεστε ;.....

Κεραυνόπληκτος ὁ φουκαρᾶς ὁ Μπινιάκ, δάγκασε τὴν πίπα του, τὴν γεμάτη ἀπὸ καπνὸ — δυστυχῶς ! — γιὰ νὰ μὴν ξεφωνήση. Στηρίχτηκε σ' ἕνα ψηλὸ σκαμνί, ἕτοιμος νὰ λιποθυμίση, καὶ κύτταξε μὲ γλαρὰ μάτια τὸν ἀπροσδόκητον αὐτὸν πελάτη, ὅπως θὰ κύτταζε ἕνας δραπέτης τοῦ φρενοκομείου καὶ μουρμούρισε μέσα του, λαχταρισμένος :

«— Τί λαχεῖο μοῦ στέλνεις σήμερα, ὦ Θεία Πρόνοια ;!... Ἡ σπιτονοικοκυρά μου οὐρλιάζει σὰν τσακάλι, γιὰ τὰ τρία κιόλας ἀπλήρωτα νοίκια μου... Ὁ μαυροπίνακας τοῦ γαλατᾶ μου κοντεύει νὰ γίνη ἀσπροπίνακας ἀπ' τὴν κιμωλία, μὲ τὴν ὁποία γράφονται ἐπάνω του τὰ ἄφθονα βερεσέδια μου... Μὰ ὅλους θὰ τοὺς πληρώσω τώρα... Καὶ τὸ ζωνάρι ποὺ σφίγγει μὲ τὸ ζόρι τὴν αἰωνίως ἄδεια κοιλιά μου, θὰ ξεσφιχτῆ ὁριστικά !...».

—Λοιπόν, δέχεστε ;... ξαναρώτησε ἀπότομα ὁ οὐρανοκατέβατος πελάτης, κόβοντας στὴ μέση τὴν εὐτυχισμένη ὀνειροπόλησι τοῦ φτωχοῦ καλλιτέχνη.

—Μετὰ χαρᾶς !... ἀποκρίθηκε ὁ ζωγράφος, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι. Κι' ἀφοῦ κλείδωσε μὲ διπλῆ στροφὴ τὴν πόρτα — μήπως καὶ τοῦ ξεφύγη τ' ἀναπάντεχο ἐκεῖνο κελεποῦρι — σκαρφάλωσε κατόπιν στὸ ψηλὸ σκαμνὶ τῆς δουλειᾶς του κι' εἶπε μὲ ὕφος σπουδαῖο στὸν κ. Τσέκ :

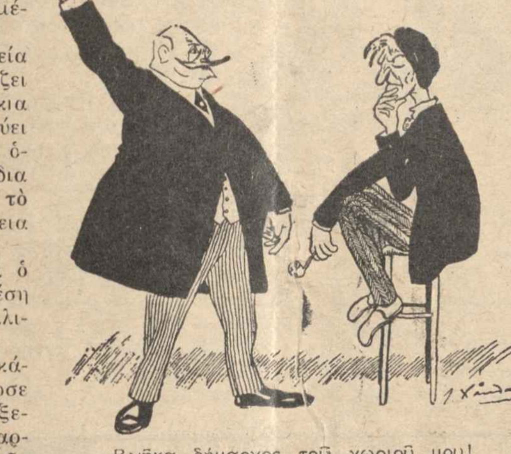

—Βγῆκα δήμαρχος τοῦ χωριοῦ μου!

—Σᾶς ἀκούω... Εἶμαι ὅλος αὐτιά... Γιὰ λόγους ἀνωτέρας βίας δὲν ἔχω κάθισμα νὰ σᾶς προσφέρω... Πιάνουν τὸν τόπο, ξέρετε, στὰ ἀτελιὲ κι' ἐπειδὴ ἐνοχλοῦν ἐμᾶς τοὺς καλλιτέχνες, φροντίζουμε νὰ τὰ ξεφορτωνόμαστε... Ὡστόσο, καθῆστε σταυροπόδι, ἂν θέλετε, καὶ πέστε μου τὴν ἱστορία σας...

Ὁ κ. Τσέκ χαμογέλασε προστατευτικὰ κι' εἶπε :

—Ἔννοια σας... Ἔννοια σας.... Προτιμῶ ὀρθός... Λοιπόν, ἰδοὺ μὲ δυὸ λόγια ἡ ζωή μου : Γεννήθηκα στὸ Ἐκλανσύ, στὶς 14 Ἰουλίου 1861. Ὡραία ἡμερομηνία, ἑξῆντα δυὸ χρόνια ἀκριβῶς ὕστερα ἀπ' τὴν πτῶσι τῆς Βαστίλλης... Μποροῦσα λοιπὸν νὰ μὴ γίνω κάτι, ἀφοῦ γεννήθηκα σὲ τέτοια πανένδοξη μέρα ;...

»...Λοιπόν, λοιπὸν τὰ πρῶτα χρόνια εἴχαμε φτώχεια καὶ πεῖνες στὸ πατρικό μου σπίτι... Μανάβης πλανόδιος ὁ πατέρας μου, πλύστρα ἡ μητέρα μου... Παράδες γιὰ νὰ σπουδάσω ἔλειπαν... Μορφώθηκα περίφημα, ὡστόσο, διαβάζοντας τὶς ἐφημερίδες ποὺ δανειζόμουν ἀπ' τὸ γειτονικό μας κιόσκι....

»...Κατόπιν... κατόπιν θάνατος τοῦ πατέρα μου... Θάνατος τῆς μητέρας μου...... Ἔρημος κι' ὀρφανὸς ἐγώ... Τοὺς ἔκλαψα πικρὰ καὶ ξεκίνησα ἀπένταρος γιὰ τὸ Παρίσι...

»...Ἀπὸ δουλειὰ τοῦ ποδαριοῦ σὲ δουλειὰ τοῦ ποδαριοῦ, κι' ἀπὸ τὴν πεῖνα στὴ δίψα, ξεπέφτοντας κάθε τόσο, ἔπιασα ἐπιτέλους κάποτε μιὰ σταθερὴ καὶ μόνιμη δουλειά, στὸ περίγνωστο μυροπωλεῖο «Μιλφλέρ»... Στὴν ἀρχὴ τὰ καθήκοντά μου ἦσαν νὰ ξεσκονίζω τὶς γυάλινες βιτρίνες τοῦ μαγαζιοῦ.

»...Σιγὰ - σιγὰ προβιβάστηκα... Λεβέντης καὶ μαγγιῶρος πόντος, καθὼς ἤμουν, τύλιξα στὰ δίχτυα μου τὴν κόρη τοῦ προϊσταμένου μου κι' ἀγαπηθήκαμε τρελλά.... Μᾶς πῆραν ὅμως μυρωδιὰ οἱ ἄλλοι, μέσα στὸ μυροπωλεῖο, καὶ πῆρα ἕνα πρωΐ τὰ κομ[illegible]πούτσια μου στὸ χέρι....

Ἀντίκρυσε τὴ στρίγγλα νοικοκυρά του!

»...Μὰ ὁ ἔρως νικᾶ : Πεθαίνει ὁ ἀφεντικός μου... Παντρεύομαι τὴν κόρη του καὶ γίνομαι ἀφεντικὸ ἀμέσως !...

»...Ἡ τύχη μὲ βοήθησε... Λανσάρω στὸ ἐμπόριο ἕνα καινούργιο ἀρωματικὸ σαπούνι... Ξέρεις... τὸ περίφημο σαπούνι «Τσὲκ Soap», καὶ γίνομαι δισεκατομμυριοῦχος μέσα σὲ τρία χρόνια...

»..Μὲ τράβηξε ἡ πολιτικὴ ἀμέσως... Μοσχοπουλάω ὅ,τι εἶχα καὶ δὲν εἶχα, καὶ πῆγα στὸ χωριό μου παρευθύς... Τὸ σκέπασα μὲ δωρεές... Ἐκκλησίες, καμπαναρειά, σχολεῖο, δημαρχεῖο, βρύσες καὶ τὰ ρέστα.... Οἱ συχωριανοί μου ἐκτίμησαν τὶς θυσίες μου, κι' ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια ἀκάματης προπαγάνδας κι' ἀκουράστων θυσιῶν καὶ δωρεῶν, κατάφερα νἄρθω ἐπιτέλους «τέταρτος ἐπιλαχὼν» δημοτικὸς σύμβουλος τοῦ χωριοῦ μου !...».

Ὁ ζωγράφος ἄκουγε μ' ἀνοιχτὸ τρεῖς πήχες τὸ στόμα.

—Λοιπόν, κύριε Τσέκ ;... Τί ἀπόγινε κατόπιν ;... ρώτησε.

—Νά !... Πέρασαν ἄλλα δέκα χρόνια. Δὲν ἄφησα ἐκλογή, ποὺ νὰ μὴ λάβω μέρος... Ὑποψήφιος ἀράδα, ξόδεψα τὰ μαλλιοκέφαλά μου, τοὺς ἔκανα ὅλους νοικοκυρέους ἐκεῖ κάτω, καὶ στὰ τελευταῖα, μόλις προχθὲς ἀκόμα ὁ ἀγώνας μου θριάμβεψε : Βγῆκα δήμαρχος τοῦ χωριοῦ μου, ἐπιτέλους, ξεπερνῶντας τὸν ἀντίπαλό μου δεκαεφτὰ ψήφους !...

Ὁ ζωγράφος ἔκανε νὰ μπήξη τὰ γέλια, μὰ τινάχτηκε ἀπ' τὴ μυστικὴ τρομάρα, σὰν νὰ τὸν δάγκασε σκορπιός. Τραύλισε :

—Εἶνε μεγάλο τὸ χωριό σας ;...

—Μμμ... Ἴσαμε καμμιὰ πεντακοσαριὰ σπίτια !... ξεφώνισε κορδωμένος ὁ κ. δήμαρχος....

—Σωστὴ μεγαλούπολι, λοιπόν... Μπράβο !...

—Καὶ βέβαια !... ξανάπε ὁ κ. Τσέκ. Θὰ τὴν κάνω μικρὸ Παρίσι... Θὰ γίνη τὸ Ἐκλανσὺ πρότυπο δῆμου... Ὅλα τὰ λεπτά μου θὰ τὰ θυσιάσω, εὐγνωμονῶντας τοὺς πατριῶτες μου γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ μοὔκαναν... Καὶ θ' ἀφήσω ζωγραφιστὴ τὴν πολυτάραχη ζωή μου στοὺς τοίχους τῆς Δημαρχίας, γιὰ παράδειγμα στοὺς νεαρούς μου συμπολίτες... Νά... Γι' αὐτὸ ἦρθα σὲ σᾶς, κύριε Μπινιάκ !

Ὁ ζωγράφος σηκώθηκε πεζᾶτος. Ἔκανε πὼς σκεπτόταν ἀρκετὴ ὥρα, λογάριαζε δῆθεν μὲ τὸ μυαλό του, ἔπαιρνε μέτρα βουβός, στοὺς τοίχους, κι' ὕστερα εἶπε στὸν βουβὸ ἐπίσης πελάτη του :

—Ἡ πολυπλάνταχτη καὶ πανένδοξη ζωή σας, κύριε Τσέκ, θὰ ἀποθανατισθῆ κατὰ τὸ πρότυπο τῶν «Ὑφαντῶν» τοῦ Ρέμπραντ καὶ τῶν «Χασάπηδων» τοῦ Βὰν δὲρ Χέλστ... Ἔτσι θὰ γίνετε καὶ σεῖς «Ὁ σαπωνοποιὸς καὶ δήμαρχος τοῦ Ἐκλανσὺ» τοῦ Μπινιάκ.... Ναί... Σὰν ἕνας καινούργιος Ρέμπραντ, θὰ παραδώσω κι' ἐγὼ στὴν ἀθανασία καὶ στὴν αἰωνιότητα τὴν παραδειγματικὴ κι' ἐπικὴ σταδιοδρομία σας : Ἀπὸ ξεσκονιστής, δήμαρχος τοῦ Ἐκλανσύ !... Ὕψος !... Μεγαλεῖον !.... Ἐποποιία !.... Θρῦλος !....

—Καὶ πόσοι πίνακες θὰ χρειασθοῦν, μεγάλε μου καλλιτέχνη ;... μουρμούρισε ἔκθαμβος ὁ κ. Τσέκ.

—Μά, δώδεκα, ἐπάνω - κάτω, πίνακες... Μῆκος τέσσερα μέτρα, φάρδος τριάμισυ καὶ χωριστὰ ἡ κορνίζες...

Ὁ κ. Τσὲκ ἔβγαλε κατενθουσιασμένος τὸ φουσκωμένο πορτοφόλι του καὶ ξεφώνισε :

—Φίνα !... Περίφημα !... Καλὰ τὸ σκέφθηκα κι' ἔκανα εὐρύχωρο τὸ δημαρχιακὸ μέγαρο τοῦ Ἐκλανσύ... Οἱ τοῖχοι του θὰ χωρέσουν ἴσα-ἴσα τοὺς ἀθάνατους πίνακάς σας... Ἐμπρός, λοιπόν, καὶ δουλειά.... Πάρτε τὰ 20 χιλιάρικα τῆς προκαταβολῆς σας... Χαλάλι σας !...

Μὰ μόλις χούφτωσε τὸ παχὺ μάτσο τῶν μυριοπόθητων καὶ θαυμαστῶν χαρτονομισμάτων, ὁ φουκαρᾶς ζωγράφος ζαλίστηκε ἀπ' τὴ συγκίνησι καὶ σωριάστηκε βαρὺς στὸ πάτωμα...

Ὁ κρότος τοῦ κορμιοῦ του στὰ σανίδια καὶ κάποιος κρότος δυνατὸς στὴν πόρτα, τὸν ξύπνησαν παρευθύς. Ἀνακάθησε θαμπωμένος στὸ κρεββάτι του, ἔτριψε τὰ μάτια του καὶ κύτταξε μὲ ὕφος ἠλίθιο καὶ μαχμουρλήδικο ὁλόγυρά του. Ἀντίκρυσε τότε τὴ στρίγγλα νοικοκυρά του, μὲ τὶς ἀνεξόφλητες ἀποδείξεις τοῦ ἐνοικίου του, ν' ἀνεμίζουν ἀπειλητικὰ στὰ χέρια της, κι' ἀπογοητευμένος, πικραμένος, μουρμούρισε θλιβερά :

—Ὄνειρο ἦταν !... Ὄνειρο !.... Ἔλεος, κυρὰ Μάρθα... Ἄστα νὰ γίνουν ἕξη τὰ μηνιάτικα καὶ τότε ἔλα νὰ στὰ ξοφλήσω... Θὰ στὰ.....ΚΑΝΟΝΙ - σω χωρὶς ἄλλο..

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

—Ἡ φαντασία εἶνε ἡ λαμπάδα ποὺ φωτίζει ὁλόκληρη τὴ ζωή μας, καὶ ποὺ ὅσο τὴν περιποιούμεθα, τόσο ἐντονώτερα φέγγει.

—Πρέπει νὰ εὐχαριστούμεθα μὲ ὅ,τι ἔχομε, ποτὲ ὅμως μὲ ὅ,τι εἴμεθα.

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΤΟΥ ΠΟΛ ΦΕΒΑΛ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Στὸν πύργο τοῦ μαρκησίου Κάϋλους-Ταρρίντες φιλοξενεῖται ὁ Φίλιππος τῆς Μάντουας, πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας, τὸν ὁποῖον ὁ πυργοδεσπότης πρόκειται νὰ παντρέψη μὲ τὴν κόρη του Αὐγή. Μὰ ἡ Αὐγὴ ἔχει παντρευτῆ μυστικὰ πρὸ τετραετίας μὲ τὸν δοῦκα Φίλιππο τοῦ Νεβέρ, φίλο στενὸ τοῦ πρίγκηπος τῆς Γκονζάγκας, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχει ἀποκτήσει καὶ παιδί. Ὁ πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας, ὁ ὁποῖος τὸ ξέρει αὐτό, ἔχει ἀναθέσει στὸν ἔμπιστό του Πεϋρὸλ νὰ συγκεντρώση τοὺς καλυτέρους σπαθιστὰς τῆς Γαλλίας γιὰ νὰ δολοφονήσουν τὸν Νεβέρ, γιατὶ ἔτσι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ τὸν κληρονομήση, ἐπειδὴ εἶνε ξάδελφός του. Ὅλοι οἱ σπαθισταὶ βρίσκονται συγκεντρωμένοι σ' ἕνα πανδοχεῖο, κοντὰ στὸν πύργο, κι' ἐκεῖ συζητοῦν γιὰ τὸν θρυλικὸ ἱππότη Λαγκαρντέρ, ἕνας δὲ ἀπ' αὐτούς, ὁ Κοκαρντάς, τοὺς διηγεῖται τὴν ἱστορία τοῦ Λαγκαρντέρ. Σὲ λίγο φτάνει στὸ πανδοχεῖο κι' ἕνας ὅμιλος ἀπὸ ὀχτὼ ἐθελοντὲς τοῦ βασιλέως, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς εἶνε ὁ Λαγκαρντέρ. Γίνεται τότε μιὰ παρεξήγησις καὶ οἱ ἐθελονταὶ κι' οἱ σπαθισταὶ ἔρχονται στὰ χέρια, μὰ οἱ τελευταῖοι ὑποχωροῦν μόλις μαθαίνουν ὅτι οἱ ἀντίπαλοί τους εἶνε ἄνθρωποι τοῦ Λαγκαρντὲρ κι' ἔτσι συμφιλιώνονται καὶ συνεχίζουν τὸ γλέντι τους μαζύ. Τέλος ἐμφανίζεται κι' ὁ Λαγκαρντὲρ ὁ ἴδιος, ὡραῖος, λεβέντης, ὑπέροχος... Δίνει ἕνα καλὸ μάθημα σὲ ὅλους γιατὶ θέλησαν νὰ κακομεταχειριστοῦν ἕνα ἀπροστάτευτο παιδὶ κι' ἔπειτα τοὺς συγκεντρώνει γύρω του καὶ τοὺς διηγεῖται ὅτι πῆγε ἐκεῖ γιὰ νὰ μονομαχήση μὲ τὸ δοῦκα τοῦ Νεβέρ. Μὰ μόλις μαθαίνει ὅτι οἱ σπαθισταὶ βρίσκονται ἐκεῖ γιὰ νὰ δολοφονήσουν τὸ Νεβὲρ, τοὺς διώχνει κακὴν κακῶς καὶ φεύγοντας ἀπ' τὸ πανδοχεῖο, πηγαίνει πρὸς τὸν πύργο. Ἐκεῖ βλέπει τὸν Πεϋρὸλ κι' ἕναν ἄλλο ἄντρα νὰ τὸν πλησιάζουν. Μέσ' στὸ σκοτάδι ὁ Πεϋρὸλ ξεγελιέται, ὑποθέτει πῶς ὁ Λαγκαρντὲρ εἶν' ἕνας ἀπ' τοὺς σπαθιστάς, ὁ Σαλντάνι, καὶ τὸν φωνάζει κοντά του.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Πεϋρὸλ φώναξε γιὰ τρίτη φορά:

—Σαλντάνι!...

— Παρών! ἀπάντησε ὁ Λαγκαρντὲρ, δίνοντας ἱσπανικὸ τόνο στὴ φωνή του.

— Βλέπετε! εἶπε τότε ὁ Πεϋρὸλ στὸν σύντροφό του. Ἤμουν βέβαιος πῶς θὰ εἶχαν ἀφήσει ἐδῶ κάποιον σκοπό, ὅπως τοὺς διέταξα... Εἶνε ὁ Σαλντάνι! Ἄς κατεβοῦμε, ὑψηλότατε....

— Μπᾶ; μουρμούρισε ὁ Λαγκαρντέρ. Ἔχουμε καὶ «ὑψηλότατους» ἐδῶ... Ἄς ἐξακολουθήσω νὰ παίζω τὸν ρόλο τοῦ Σαλντάνι κι' ἂς δοῦμε ποῦ θὰ μᾶς βγάλη ἡ ἄκρη... Φαίνεται πὼς ἔχω νὰ κάνω ἐδῶ μὲ δυὸ πρώτης τάξεως παληανθρώπους.

Καθὼς οἱ δυὸ ἄνδρες κατέβαιναν πρὸς τὸ βάθος τῆς τάφρου, αὐτὸς, ποὺ ὁ Πεϋρὸλ τὸν ὠνόμαζε «ὑψηλότατο» γύρισε καὶ τὸν ρώτησε ἰταλικά:

— Πῆγες στὸ παρεκκλήσιο;..

—Ναί, ἀλλὰ φαίνεται πὼς πῆγα κατόπιν ἑορτῆς! ἀπάντησε ὁ Πεϋρὸλ μὲ στενοχώρια.

— Ἀδέξιε! φώναξε ὁ «ὑψηλότατος», χτυπῶντας τὸ πόδι του μὲ ὀργή.

— Ἔκανα ὅ,τι μποροῦσα, ὑψηλότατε, ἀπάντησε ὁ Πεϋρόλ. Βρῆκα βέβαια τὸ ληξιαρχικὸ βιβλίο, στὸ ὁποῖο ὁ ἐφημέριος δὸν Βερνάρδος κατεχώρησε τὸν γάμο τῆς δίδος Αὐγῆς καὶ τοῦ δουκὸς ντὲ Νεβὲρ, καθὼς καὶ τὴν γέννησι τοῦ κοριτσιοῦ τους, μά...

— Μά;... Μά;...

— Μὰ, ἐξακολούθησε ὁ Νεβὲρ, ἡ σελίδες ποὺ περιέχουν τὶς καταχωρήσεις αὐτὲς, λείπουν...

Ὁ Λαγκαρντὲρ ἦταν ὅλος αὐτιά.

— Μᾶς πρόλαβαν! εἶπε ὁ «ὑψηλότατος» μὲ πεῖσμα. Μὰ ποιός; ἡ Αὐγή; Χωρὶς ἄλλο αὐτὴ θὰ τὰ ἔκανε... Ἡ Αὐγὴ εἶνε βεβαία πὼς θὰ δῆ τὸν Νεβὲρ ἀπόψε καὶ θέλει νὰ τοῦ παραδώση, μαζὺ μὲ τὸ παιδί τους καὶ τοὺς τίτλους ποὺ πιστοποιοῦν τὴν γέννησί του.

—Ἔ, καὶ τί σημασία ἔχει αὐτό, εἶπε ὁ Πεϋρόλ. Ὁ Νεβὲρ θὰ πεθάνη ἀπόψε καὶ τότε...

— Τότε — ἐξακολούθησε ὁ «ὑψηλότατος» ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν πρίγκηπα Φίλιππο τῆς Γκονζάγκας καὶ τῆς Μάντουας — τότε ὅλη ἡ κληρονομιὰ θὰ πάη κατ' εὐθεῖαν στὸ παιδί του...

Ἐπακολούθησε μιὰ μικρὴ σιωπή. Ὁ Λαγκαρντὲρ κρατοῦσε καὶ τὴν ἀναπνοή του.

— Τὸ παιδί... πῆγε νὰ πῆ ὁ Πεϋρόλ.

— Τὸ παιδὶ θὰ ἐξαφανισθῆ! τὸν διέκοψε ὁ πρίγκηψ, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ μιλάη ἰταλικά, νομίζοντας πῶς ὁ Σαλντάνι, ἢ μᾶλλον ὁ Λαγκαρντὲρ δὲν τὰ καταλάβαινε. Εἶνε σκληρὸ βέβαια αὐτό, καὶ θὰ ἤθελα νὰ μὴ τὸ κάνω, μὰ δὲν γίνεται ἀλλοιῶς. Τί ἄνθρωπος εἶν' αὐτὸς ὁ Σαλντάνι; Μπορεῖ νάχη κανεὶς ἐμπιστοσύνη σ' αὐτόν;

— Εἶν' ἕνας παληάνθρωπος, ἀπάντησε ὁ Πεϋρὸλ, ἱκανὸς γιὰ ὅλα, φτάνει νὰ πληρώνεται καλά.

Ὁ πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας φάνηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ σὰν νὰ σκεφτόταν.

— Δὲν θὰ ἤθελα, εἶπε, ν' ἀνακατευθῆ σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ μᾶς τοὺς δυὸ, μὰ οὔτε σὺ, οὔτε ἐγὼ ἔχουμε τὸ παρουσιαστικὸ τοῦ Νεβέρ.

— Ναὶ, εἶπε ὁ Πεϋρὸλ, ἐσεῖς εἶσθε πολὺ ψηλὸς κι' ἐγὼ πολὺ ἀδύνατος.

— Τὸ σκοτάδι εἶνε πολὺ πυκνὸ, ἐξακολούθησε ὁ Φίλιππος τῆς Γκονζάγκας, κι' αὐτὸς ἐδῶ ὁ Σαλντάνι ποὺ ἔχει περίπου τὸ ἴδιο ἀνάστημα μὲ τὸν Νεβὲρ, θὰ μποροῦσε νὰ ξεγελάση τὴν δίδα Αὐγή, παρουσιαζόμενος μπροστά της ὡς Νεβέρ. Φώναξέ τον!..

— Σαλντάνι! φώναξε ὁ Πεϋρόλ.

—Παρών! ἀπάντησε πάλι ὁ Μικρὸς Παρσινός.

— Ἔλα δῶ!

Ὁ Λαγκαρντὲρ πλησίασε. Εἶχε ἀνασηκώσει τὸν γιακᾶ τοῦ μανδύατος καὶ τὰ κατεβασμένα μπὸρ τοῦ καπέλλου του τοῦ ἔκρυβαν τὸ πρόσωπο.

Ὁ Λαγκαρντὲρ πλησίασε, ἔχοντας κατεβασμένα τὰ μπὸρ τοῦ καπέλλου του.

—Θέλεις νὰ κερδίσης ἑκατὸ πιστόλες ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μερίδιό σου; τὸν ρώτησε ὁ πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας.

—Ἑκατὸ πιστόλες! ἀποκρίθηκε ὁ Μικρὸς Παρισινός. Μὰ τί πρέπει νὰ κάνω;

Τότε ὁ Φίλιππος τῆς Γκονζάγκας γύρισε πρὸς τὸν Πεϋρὸλ καὶ τοῦ εἶπε ἰταλικά:

— Μαντεύεις βέβαια τί πρόκειται νὰ τοῦ ἀναθέσω... Ἡ δὶς Αὐγὴ πρόκειται νὰ παραδώση ἀπόψε στὸν Νεβὲρ τὸ παιδί τους. Μὰ, ἀντὶ τοῦ Νεβὲρ θὰ παρουσιασθῆ μπροστά της ὁ Σαλντάνι, θὰ πάρη αὐτὸς τὸ παιδὶ καὶ θὰ τὸ παραδώση κατόπιν σὲ μένα. Ἐπιδοκιμάζεις τὸ σχέδιό μου αὐτό;...

— Τὸ ἐπιδοκιμάζω, εἶπε ὁ Πεϋρόλ... Μὰ χωρὶς ἄλλο ὁ Νεβὲρ θὰ πῆ κάποιο σύνθημα γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξη ἡ δὶς Αὐγὴ τὸ παράθυρο...

— Τὸ ξέρω τὸ σύνθημα αὐτὸ, ἀπάντησε ὁ πρίγκηψ, γαλλικὰ αὐτὴ τὴ φορά. Μοῦ τὸ εἶπε ἡ γρηὰ Μάρθα. Εἶνε τὸ γνωμικὸ τοῦ Νεβέρ: «Εἶμ' ἐδῶ!»

— Εἶμ' ἐδῶ! ἐπανέλαβε ὁ Λαγκαρντὲρ χωρὶς νὰ θέλη.

— Ὡραῖα! εἶπε ὁ πρίγκηψ στὸν Μικρὸ Παρισινό. Θὰ πῆς τὰ λόγια αὐτὰ κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο! Ἀμέσως τότε τὸ παράθυρο θ' ἀνοίξη καὶ μιὰ γυναῖκα θὰ παρουσιασθῆ. Θὰ σοῦ μιλήση, μὰ ἐσὺ δὲν θὰ τῆς ἀπαντήσης τίποτε, γιὰ νὰ μὴ καταλάβη ἀπ' τὴ φωνή σου ὅτι δὲν εἶσαι αὐτὸς ποὺ περιμένει... Θὰ φέρης μόνο τὸ δάχτυλό σου στὸ στόμα σου. Κατάλαβες;

—Ναί... Γιὰ νὰ τὴν κάνω ἔτσι νὰ νομίση πὼς μᾶς κατασκοπεύουν....

—Μπράβο! ἔκανε ὁ πρίγκηψ. Εἶν' ἔξυπνο αὐτὸ τὸ παλληκάρι!

Καὶ ἀπευθυνόμενος πάλι πρὸς τὸν ψευτο-Σαλντάνι, ἐξακολούθησε:

— Ἡ γυναῖκα αὐτὴ θὰ σοῦ δώση ἕνα παιδί... Θὰ τὸ πάρης σιωπηλὰ καὶ θὰ τὸ φέρης σὲ μένα.

— Καὶ σεῖς θὰ μοῦ μετρήσετε τότε ἑκατὸ πιστόλες;

— Βέβαια.

—Σούτ! ἔκανε ἔξαφνα ὁ Πεϋρόλ.

Ἀμέσως κι' οἱ τρεῖς ἄρχισαν ν' ἀφογκράζωνται. Ἕνας μακρυνὸς θόρυβος ἀκουγόταν στὴν ἐξοχή.

— Ἄς χωριστοῦμε! εἶπε ὁ πρίγκηψ. Ποῦ εἶνε οἱ σύντροφοί σου, Σαλντάνι;

Ὁ Λαγκαρντὲρ ἔδειξε ἕνα μέρος πίσω ἀπὸ τὴ γέφυρα κι' εἶπε:

— Ἐκεῖ... Παραμονεύουν πίσω ἀπὸ τὶς θημωνιές...

— Ὡραῖα... Θυμᾶσαι τὸ σύνθημα;

— «Εἶμ' ἐδῶ!»

—Λοιπὸν πήγαινε καὶ καλὴ τύχη!.

Ὁ πρίγκηψ κι' ὁ Πεϋρὸλ ἀπομακρύνθηκαν κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὴ σκάλα τῆς τάφρου, ἐνῶ ὁ Λαγκαρντὲρ τοὺς παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βλέμμα του. Ἔπειτα σκούπισε τὸ μέτωπό του ποὺ τὸ μούσκευε ὁ ἱδρῶτας.

— Ὁ Θεὸς, μουρμούρισε, θὰ μοῦ καταλογίση στὴ Δευτέρα Παρουσία τὴν προσπάθεια ποὺ ἔκανα γιὰ νὰ μὴ χώσω τὸ σπαθί μου στὴν κοιλιὰ τῶν δύο αὐτῶν παληανθρώπων!... Μὰ πρέπει νὰ φθάσω ὥς τὸ τέλος... Τώρα θέλω νὰ μάθω τὰ πάντα!

Ἔχωσε τὸ κεφάλι του μέσα στὰ χέρια του, γιατὶ ἡ σκέψεις του στριφογύριζαν μέσα στὸ μυαλό του. Μποροῦμε νὰ βεβαιώσουμε ὅτι δὲν συλλογιζόταν πειά, οὔτε τὴ μονομαχία του μὲ τὸν Νεβὲρ, οὔτε τὴν ἐρωτική του ἀπαγωγή.

— Τί πρέπει νὰ κάνω; ἀναρωτήθηκε. Νὰ πάρω τὴ μικρούλα κόρη τῆς δίδος Αὐγῆς καὶ τοῦ Νεβέρ; Μὰ σὲ ποιὸν νὰ τὴν ἐμπιστευθῶ;... Δὲν ξέρω ἐδῶ πέρα ἄλλους ἀπ' τὸν Καρρίγκ καὶ τοὺς παλληκαράδες του, ποὺ σίγουρα θἆναι πολὺ κακὲς γκουβερνάντες γιὰ ἕνα μωρό! Καὶ ὅμως πρέπει νὰ τὸ πάρω!... Πρέπει!.. Ἄν δὲν τὸ πάρω, αὐτοὶ οἱ ἄτιμοι θὰ σκοτώσουν καὶ τὸ παιδί, ὅπως λογαριάζουν νὰ σκοτώσουν τὸν πατέρα του! Καὶ ὅμως δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ ὅλ' αὐτά!

Καθὼς μονολογοῦσε, βημάτιζε νευρικὰ κι' ἡ ταραχή του ἦταν μεγάλη. Σὲ κάθε στιγμὴ, κύτταζε τὸ μικρὸ χαμηλὸ παράθυρο κι' ἔξαφνα ἄκουσε ἕνα ἐλαφρὸ θόρυβο πίσω ἀπ' αὐτό.

Ὁ Λαγκαρντέρ, καθὼς μονολογοῦσε, βημάτιζε νευρικά...

Ἀμέσως ὁ Λαγκαρντὲρ πλησίασε καὶ ψιθύρισε:

— Εἶμ' ἐδῶ!»

— Εὐλογημένος νὰ εἶνε ὁ Θεός! ἀκούσθηκε μιὰ γυναικεία φωνὴ ἀπὸ μέσα.

Κι' ἀμέσως τὸ μικρὸ παράθυρο ἄνοιξε.

Ἡ νύχτα ἦταν πολὺ σκοτεινή, μὰ τὰ μάτια τοῦ Μικροῦ Παρισινοῦ εἶχαν συνηθίσει πειὰ στὰ σκοτάδια. Ἔτσι ὁ Λαγκαρντὲρ ἀναγνώρισε ἀμέσως στὴ γυναῖκα ποὺ πρόβαλλε ἀπὸ τὸ παράθυρο τὴν Αὐγὴ ντὲ Κάϋλους, πάντοτε ὡραία, μὰ χλωμὴ καὶ συντριμμένη ἀπὸ τὸν τρόμο...

Ὅλη ἡ τρέλλα τοῦ Λαγκαρντὲρ εἶχε περάσει ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἦταν τώρα φρόνιμος καὶ τολμηρὸς σὰν λιοντάρι. Ἴσως, ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος γεννιότανε μέσα του.

Ἡ Αὐγὴ κύτταξε μπροστά της καὶ εἶπε:

— Δὲν βλέπω τίποτε... Φίλιππε, ποῦ εἶσαι;

Ὁ Λαγκαρντὲρ τῆς ἔδωσε τότε τὸ χέρι του κι' ἐκείνη τὸ ἔσφιξε στὴν καρδιά της. Ὁ ἱππότης μας κλονίστηκε κι' ἔννοιωσε δάκρυα νὰ τοῦ ἀνεβαίνουν στὰ μάτια.

— Φίλιππε, Φίλιππε, ξανᾶπε ἡ δυστυχισμένη νέα γυναῖκα, εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν μᾶς παρακολούθησε κανείς; Ξέρεις, πουληθήκαμε!.. Προδοθήκαμε!..

—Ἔχετε θάρρος, κυρία, τραύλισε ὁ Μικρὸς Παρισινός.

—Μὰ ἐσὺ μοῦ μιλᾶς, Φίλιππε; φώναξε ἡ νέα. Ὢ! κοντεύω νὰ ξετρελλαθῶ... Δὲν ἀναγνωρίζω πειὰ τὴ φωνή σου!...

Μὲ τὸ ἕνα χέρι της ἔσφιγγε τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της καὶ εἶχε φέρει τὸ ἄλλο στὸ μέτωπό της σὰν νὰ ἤθελε νὰ καθορίση τὶς σκέψεις της...

— Ἔχω τόσα πράγματα νὰ σοῦ πῶ, ἐξακολούθησε. Ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω;

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ τώρα, ψιθύρισε ὁ Λαγκαρντὲρ, ὁ ὁποῖος ντρεπόταν ν' ἀκούση ἀπ' τὸ στόμα της μυστικὰ ποὺ μόνο ὁ ἀγαπημένος της ὁ Νεβὲρ ἔπρεπε ν' ἀκούση. Ἄς βιαστοῦμε, κυρία!...

— Γιατὶ αὐτὸς ὁ παγωμένος τόνος; ψιθύρισε μὲ ἀγωνία ἡ νέα. Γιατί δὲν μὲ ἀποκαλεῖς Αὐγή; Μήπως εἶσαι θυμωμένος μαζύ μου;....

— Ἄς βιαστοῦμε, Αὐγή!... Ἄς βιαστοῦμε!

— Σὲ ὑπακούω, Φίλιππε πολυαγαπημένε μου! Θὰ σὲ ὑπακούω πάντοτε!.. Νὰ ἡ μικρούλα λατρεμένη μας κόρη... Πάρε την!.. Δὲν βρίσκεται πειὰ ἀσφαλισμένη κοντά μου... Ἡ ἐπιστολή μου θὰ σὲ πληροφόρησε σχετικῶς... Κάποια καταχθόνια μηχανορραφία ἐξυφαίνεται γύρω μας..

Καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ παιδὶ, ποὺ κοιμόταν σὲ μιὰ ὁλομέταξη κουβέρτα. Ὁ Λαγκαρντὲρ τὸ πῆρε χωρὶς νὰ πῆ λέξι.

— Ἄς τὸ φιλήσω μιὰ φορὰ ἀκόμα!... φώναξε ἡ φτωχὴ μητέρα, ξεσπῶντας σὲ λυγμούς. Δός τό μου! Ὢ! νόμιζα τὴν καρδιά μου πιὸ δυνατή!... Ποιὸς ξέρει πότε θὰ ξαναϊδῶ τὴν κόρη μου;

Οἱ λυγμοὶ ἔπνιγαν τὴ φωνή της. Ὁ Λαγκαρντὲρ εἶδε ἐκείνη τὴ στιγμὴ πὼς τοῦ ἔδινε κάποιο πρᾶγμα λευκό.

— Τί εἶν' αὐτό; ρώτησε.

— Ξέρεις καλά... Μὰ εἶσαι κι' ἐσὺ ταραγμένος σὰν καὶ μένα, φτωχέ μου Φίλιππε... Εἶν' ἡ σελίδες ποὺ ἀπέσπασα ἀπ' τὸ βιβλίο τοῦ παρεκκλησίου, ἡ σελίδες στὶς ὁποῖες ἔχει καταχωρηθῆ ὁ γάμος μας κι' ἡ γέννησι τοῦ παιδιοῦ μας.

Ὁ Λαγκαρντὲρ ἐπῆρε τὰ χαρτιὰ σιωπηλός. Φοβόταν νὰ μιλήση.

Τὰ χαρτιὰ ἦταν κλεισμένα σ' ἕνα φάκελλο σφραγισμένο. Τὴν ἴδια στιγμὴ παρατεταμένος ἦχος κυνηγετικοῦ κέρατος ἀκούστηκε στὴν κοιλάδα.

— Θὰ εἶνε κανένα σύνθημα τῶν ἐχθρῶν μας! φώναξε ἡ Αὐγή. Φύγε, Φίλιππε! Φύγε!...

— Χαῖρε, εἶπε ὁ Λαγκαρντὲρ, παίζοντας τὸν ρόλο του ὥς τὸ τέλος γιὰ νὰ μὴ συντρίψη τὴν καρδιὰ τῆς νέας μητέρας. Μὴ φοβᾶσαι τίποτε, Αὐγή! Τὸ παιδί σου εἶνε ἀσφαλισμένο!...

Ἡ Αὐγὴ πῆρε τότε τὸ χέρι του, τὸ ἔφερε στὰ χείλη της καὶ τὸ φίλησε μὲ πάθος.

— Σ' ἀγαπῶ! τοῦ εἶπε μόνο μέσ' ἀπ' τὰ δάκρυά της καὶ τοὺς λυγμούς της.

Ἔπειτα ἔκλεισε τὸ παράθυρο κι' ἐξαφανίσθηκε.

VI
ΔΥΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΙΚΟΣΙ

Πράγματι, ὁ ἦχος τοῦ κυνηγετικοῦ κέρατος ποὺ εἶχε ἀκούσει ἡ Αὐγὴ ἦταν σύνθημα. Τρεῖς ἄνθρωποι μὲ κυνηγετικὰ κέρατα ἦσαν τοποθετημένοι ἀπὸ τὸν λαμπρὸ κ. ντὲ Πεϋρὸλ στὸ δρόμο τοῦ ντ' Ἀρζελὲς, τὸν ὁποῖον θ' ἀκολουθοῦσε ὁ δοὺξ τοῦ Νεβὲρ γιὰ νὰ πάη στὸν πύργο τοῦ Κάϋλους, ὅπου τὸν καλοῦσε ἡ ἐπιστολὴ τῆς Αὐγῆς καὶ ἡ μονομαχία του μὲ τὸν ἱππότη Λαγκαρντέρ.

Ὁ πρῶτος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς θὰ σάλπιζε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Νεβὲρ θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὴν Κλαραμπὶντ, ὁ δεύτερος τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ ἔμπαινε στὸ δάσος κι' ὁ τρίτος ὅταν θὰ ἔφθανε στὰ πρῶτα σπίτια τοῦ συνοικισμοῦ τοῦ Ταρρίντες.

Ὑπῆρχαν σ' ὅλο τὸ μῆκος τοῦ δρόμου μέρη πολὺ κατάλληλα γιὰ νὰ δολοφονήσουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τὸν Νεβέρ. Μὰ ὁ Φίλιππος τῆς Γκονζάγκας δὲν τοὺς ἀνέθεσε μιὰ τέτοια ἐντολή. Ἤθελε νὰ παρουσιάση τὸ ἔγκλημά του ὡς ἐκδίκησι τοῦ πατέρα τῆς Αὐγῆς...

Ἀλλ' ἂς ξαναγυρίσουμε στὸν ὡραῖο Λαγκαρντέρ... Νὰ λοιπὸν ὁ ἀδιόρθωτος αὐτὸς μονομάχος, ὁ μέγας αὐτὸς τρελλός, τὸ πρῶτο σπαθὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ναβάρρας μ' ἕνα κοριτσάκι δυὸ χρόνων στὰ χέρια του.

Ἦταν — πιστέψετέ το — πολὺ στενοχωρημένος μὲ τὸν ἑαυτό του. Κρατοῦσε τὸ παιδάκι ἀδέξια, σὰν συμβολαιογράφος ποὺ κάνει γυμνάσια.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΜΟΥΣΤΑΛΕΥΡΙΑ

Ὅλη ἡ πόλις μύριζε μοῦστο καὶ ρετσίνια. Ἦσαν ἡ μελαγχολικὲς ἡμέρες Ὀκτωβρίου, ποὺ στιβάζονται τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ καὶ ἀνοίγουν τὰ σχολεῖα.

—Θύμιο μου, εἶπε, σὲ παρακαλεῖ ἡ μάνα μου...

Ὁ Θύμιος, ὁ Κακὸς Λεκές, ὅπως τὸν παρονομάζανε στὴν πόλι, χτυπῶντας δυὸ μουλάρια φορτωμένα μὲ ἀσκιὰ γεμᾶτα μοῦστο, περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴν ἀγορά, πειράζοντας τὸν ἕναν καὶ τὸν ἄλλο :

Θέλεις ἀπὸ ὄρεξι, θέλεις ἀπὸ τὰ νειᾶτα, θέλεις ἀπὸ τὸν μοῦστο ποὺ κουβάλαγε, ὁ Θύμιος ἤτανε σὰν μεθυσμένος.

Πείραζε καὶ πειραζότανε, πείραζε τοὺς μαγαζάτορες, μὲ τὶς μεγάλες, τὶς λευκὲς ποδιές, ποὺ καθισμένοι ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζάκι τους, παίρνανε τὸ πρωϊνό τους.

—Γοῦλο, κὺρ-Γοῦλο, πρόσεξε!...

—Τί εἶνε, μωρὲ Θύμιο ;

—Πρόσεξε νὰ μὴ σοῦ πέση ἡ... κοιλιά, καὶ δὲν ἔχω ἔπειτα πῶς νὰ στὴν κουβαλήσω!...

—Ποιὸς εἶδε, ποιὸς ἀπάντησε, λαιμὸ χωρὶς κεφάλι, καὶ πόδια χωρὶς κόκκαλο...

Σκυφτὸς καὶ βήχοντας — συναχωμένος θἄτανε — πέρασε καὶ τοῦ χωριοῦ ὁ δάσκαλος, βιαστικὸς γιὰ τὸ σχολεῖο.

—Ἔ, δάσκαλε, κὺρ δάσκαλε, τοῦ φώναξε ὁ Θύμιος, ἐσὺ ποὺ ξέρεις τὰ πολλὰ κι' ὁ νοῦς σου κόβει τόσα....

—Τί θέλεις, Θύμιο ; Ὄρεξι ἔκαμες πρωΐ-πρωΐ ; τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ δάσκαλος.

—Μπορεῖς νὰ μοῦ ξηγήσης, σὲ παρακαλῶ, τὶ θὲ νὰ πῆ ἐτοῦτο;

Καὶ δείχνοντάς του τοῦ μούστου τὰ ἀσκιά, ποὺ ἦσαν φορτωμένα στὰ μουλάρια, συνέχισε :

Πόδια μὲ δίχως κόκκαλα
λαιμὸς χωρὶς κεφάλι,
κοιλιὰ μὲ δίχως ἄντερα...
τί εἶνε τοῦτο πάλι;

— Ἄϊντε νὰ κοιμηθῆς νὰ σοῦ περάση, τοῦ ἀπάντησε ὁ δάσκαλος, καὶ φταρνισθεὶς ἀκόμα δυὸ-τρεῖς φορές, τράβηξε κατὰ τὸ σχολειό.

—Δὲν τὸ εἶπα καλά, ψιθύρισεν ὁ Θύμιος, ἀλλοιῶς ἔπρεπε νὰ τοῦ τὸ πῶ... Νά, ἔτσι :

Πόδια ὁποῦ σκοντάφτουνε
λαιμὸς μ' ἄδειο κεφάλι,
κοιλιὰ γεμάτη τραχανᾶ,
— δάσκαλος θὰ... προβάλη!—

Καὶ προχώρησεν εὐχαριστημένος καὶ καμαρωτός, ἀπὸ τὴν ἐξυπνάδα του, χτυπῶντας δυνατὰ μὲ τὸ λιγόβεργο τὰ ζῶα στὰ καπούλια!....

—Ντεέέέέέ, ποὺ νὰ σᾶς φάη ὁ λύκος! Ντέεέ!

* * *

Σὰν μοῦστος ἀπὸ ὥριμα καὶ καθαρὰ σταφύλια

Στρίβοντας τὴ γωνία, ἀντίκρυσε μ' ἕνα καινούργιο τενεκὲ στὰ χέρια τὴ Θύμιαινα.

—Μὴ λησμονήσης, Θύμιο, τοῦ μοῦστο, γιὰ τὴ μουσταλευριά!... τοῦ φώναξε.

— Ἂν λησμονήσω ἐσένα, θὰ τὴ λησμονήσω κι' αὐτή, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Θύμιος.

Ἄχ! αὐτὴ ἡ Μαριγοῦλα ἡ Θύμιαινα, τί τοῦ θύμιζε!... Τοῦ θύμιζε τὰ νειᾶτα του, ὅταν τὴν πρωταγάπησε. Νέος τότε, ὄμορφος καὶ χαρωπός, περνοῦσε μὲ φορτωμένο μοῦστο τὰ μουλάρια, τραγουδῶντας:

Βράζει κι' ἐμὲ τὸ αἷμα μου,
σὰν μοῦστος μέσ' στὴν κάδη
καὶ μιὰ στὸν οὐρανὸ μὲ πᾶς,
καὶ μιὰ κάτω στὸν Ἄδη...

Περνοῦσε βήχοντας ὁ δάσκαλος.

Κι' ἕνα πρωϊνὸ τὴν ἀντίκρυσε, σὰν καὶ τώρα, τὴ Μαριγοῦλα, κορίτσι δροσᾶτο καὶ μισόγυμνο, κοκκινωπὸ καὶ ντροπαλό, σὰν πρωϊνὸς ροδίτης, μ' ἕνα καινούργιο καὶ τότε, στὰ χέρια, τενεκέ.

— Θύμιο, τοῦ εἶπε, σὲ παρακαλεῖ ἡ μάνα μου, λίγο μοῦστο νὰ μοῦ δώσης, γιὰ μουσταλευριά...

Μοῦστο μονάχα!... Τὸ αἷμα του νὰ δώση, τὴν ψυχή του!...

— Μετὰ χαρᾶς σας, εὐχαρίστως!... τῆς ἀπάντησε. Ἀκοῦς ἐκεῖ λέει, λίγο μοῦστο, ὅλα τὰ φορτώματα νὰ δώσω, Μαριγοῦλα μου!... Μόνο μιὰ χάρι θὰ σοῦ ζητήσω.

—Ὅ,τι θέλεις.

—Ἕνα πιάτο μουσταλευριὰ καὶ γιὰ μένα, ἀπὸ τὰ χεράκια σου.

Κοκκίνησε ἡ κόρη. Φουντώσανε τὰ μάγουλά της, ἄναψαν. Κατέβασε τὰ μάτια της καὶ νόμισε πὼς ἡ κλειδώσεις της λυθῆκαν !... Τὰ χέρια της κρατοῦσαν μὲ τρεμοῦλα τὸν τενεκέ.

—Δὲν ἔχω κι' ἐγὼ μανοῦλα, ὁ φτωχός, συνέχισε κλαψιάρικα ὁ Θύμιος, οὔτ' ἀδερφὴ νὰ μοῦ τὴ φκιάση!... Μόνος ἀπόμεινα καὶ ἔρημος, χωρὶς οὔτε μιὰ γάτα στὸ σπίτι!...

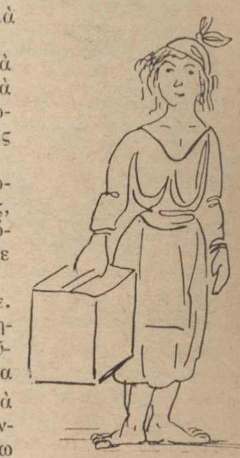
—Θύμιο, μὴ λησμονήσης: λιγάκι μοῦστο γιὰ μουσταλευριά.

Ἡ κοπέλλα δὲν ἀπάντησε. Στεκόταν κυττάζοντας χαμηλά. Ἕνας ἀέρας ποὺ φυσοῦσε, ἀνέμιζε τὰ μελίχρυσα μαλλάκια της, κι' ὁ ἥλιος τὰ φώτιζε καὶ τἄκανε νὰ φαίνωνται σὰν φωτοστέφανος γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπό της. Φυσοῦσε, καὶ τ' ἀεράκι παράσερνε τὸ λευκό της τὸ πουκάμισο καὶ ἄφινε νὰ φέγγουν ἄσπρα, ἀσπρορρόδινα τὰ μυστήρια τοῦ στήθους της. Ἀναδιπλωνόταν τὸ κοντὸ τὸ φουστανάκι της καὶ ἔκανε νὰ ξεχωρίζουν εὔγραμμες ἡ μυστικὲς τοῦ σώματός της καμπύλες!...

Τἄβλεπε ὅλ' αὐτὰ ὁ Θύμιος κι' ἔβραζε σὰν μοῦστος στ' ἀσκί, μοῦστος δυνατός, ἀπὸ καθαρὰ καὶ ὥριμα σταφύλια.

—Παναγία μου!...

Κι' ἄνοιξε τὸ στόμα τοῦ ἀσκιοῦ κι' ἔχυσε στὸν τενεκὲ τὸν μοῦστο. Κι' ὅσο φυσοῦσε ὁ ἀέρας καὶ ξεγύμνωνε τὴν κοπελλιὰ καὶ τῆς ἄνοιγε τοὺς κόρφους ἀπὸ δῶ, καὶ τῆς τραβοῦσε τὰ πυκνά της τὰ μαλλιά, καὶ ἀνασήκωνε τὸ φουστανάκι της, τόσο χυνόταν ὁ μοῦστος καὶ τόσο ἔβραζε τὸ αἷμα τοῦ Θύμιου. Ὡς ποὺ γέμισε πειὰ ὁ τενεκὲς, γέμισε ὁ δρόμος, σὰν ἀπὸ αἷμα κόκκινο, γέμισαν τὰ ἄσπρα τὰ φουστάνια τῆς κόρης, γέμισεν ἡ γῆ κι' ὁ οὐρανὸς καὶ κατακοκκινήσανε τὰ πάντα !...

—Πώ, πώ! τί ἔπαθα! ἐφώναξε ἡ κοπελλιά. Μ' ἔκανες σὲ χάλι, καὶ πάει κι' ὁ μοῦστος σου!...

Ὁ μοῦστος του!

Καὶ τὸ αἷμα του θὰ ἔχυνε ἀκόμα γιὰ χάρι της!

* * *

— Περᾶστε, κύργιε Θύμιο, σᾶς τὴ φυλάξαμε τὴ μουσταλευριά! τοῦ φώναξε τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ὥρα ποὺ ξαναπέρναγε, ἀπὸ ψηλά, ἡ μάνα τῆς Μαριγούλας.

Ντροπαλὴ καὶ κόκκινη ἡ Μαριγοῦλα, τοῦ σερβίρισε τὴ μουσταλευριά, μέσα στὸ δίσκο, μὲ νερὸ κι' ἄφθονη κανέλλα καὶ καριδοτρίμματα.

Καὶ τὸν ἔκαψαν τὰ ἀναμμένα μάγουλά της, τὸν τρέλλαναν, τὸν πλάνταξαν. Τὸν ἔκαψε κι' ἡ ζεστὴ ἡ μουσταλευριά.

Τὰ χείλη του πριστήκανε, ἄναψαν καὶ κατακάηκαν καὶ δὲν ἐγιατρευτήκανε, παρὰ ὅταν φίλησε τὴ Μαριγοῦλα στὸ στόμα, γυναῖκα του, μετὰ τὸ γάμο, καταδική του πειά!...

Δροσίστηκαν τότε τὰ χείλη του....

Μὰ τώρα; Ξεπάγιασαν!...

Πᾶνε ἡ κοκκινίλες ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς Μαριγούλας, πᾶνε τὰ λαμπερὰ τὰ μάτια της, πᾶνε τὰ θάμβη τὰ λευκὰ τῶν μυστικῶν τοῦ κόρφου της, πᾶνε τῶν ποδιῶν της ἡ γραμμές, ποὺ τὶς διέγραφε προκλητικὲς μὲ τ' ἄσπρο φουστανάκι ὁ ἀέρας!...

Τὰ μαλλιά της τώρα, δὲν κάνουν μὲ τὸν ἥλιο φωτοστέφανο. Ἕνα λευκὸ τσεμπέρι, σὰν χιόνι, τὰ σκεπάζει. Ἔγιναν πλαδαρὲς ἡ γραμμές, καὶ ἡ μοσκιὲς τοῦ κόρφου της μαραθῆκαν...

—Παιδοκομιά, δουλειές, σκοτοῦρες τοῦ σπιτιοῦ, νοικοκυριὸ μεγάλο, τὴν ἐκούρασαν τὴ Μαριγοῦλα...

Ὁ Θύμιος δὲν ἀνάβει πειὰ σὰν μοῦστος.

Κάθε ἄλλο. Ὁ μοῦστος ὁ παληὸς ἐχάλασε καὶ γίνηκε νεράκι.

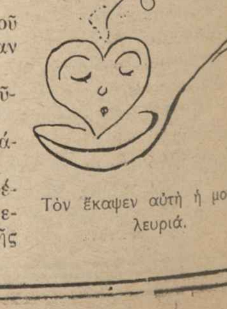
Τὸν ἔκαψεν αὐτὴ ἡ μουσταλευριά.

Καὶ τώρα νά την πάλι, στὴν ἴδια θέσι, στὸ ἴδιο στρατί, μ' ἕναν ἴδιον τενεκὲ στὰ χέρια, γιὰ τὴν ἴδια τελετὴ τῆς μουσταλευριᾶς.

—Μὴ λησμονήσης, Θύμιο, τὸ μοῦστο γιὰ τὴ μουσταλευριά !...

Πῶς νὰ τὸν λησμονήση ;

Ποὺ ὁ ἴδιος μοῦστος μιὰ φορὰ τοὺς ἐπερίχυσε, τοὺς ἔβρεξε, τοὺς ἔπνιξε, τοὺς ζύμωσε, θὰ νόμιζε κανείς, στὴ σημερινὴ κατάστασί τους, τοὺς ἕνωσε σὲ μιὰ μουσταλευριὰ ζωῆς, συζυγικοῦ συνδέσμου, ποὺ ἔκαιγε τὰ χείλη σὰν ἤτανε ζεστή, καὶ τώρα πειὰ ἐκρύωσε καὶ ξύνισε καὶ χάλασε καὶ κοντεύουν νὰ τὴν φᾶνε ἡ μύγες !...

Γι' αὐτό, σὰν τὴν εἶδε τώρα τὴ Μαριγοῦλα του, κακοντυμένη ἀπὸ τὶς δουλειές, ἀπεριποίητη καὶ χαλασμένη, μὲ χοντρὰ τὰ πόδια καὶ μαραμένες καὶ πετσιασμένες τοῦ κόρφου της τὶς μοσκιές, χωρὶς πειὰ μυστικὰ γι' αὐτόν, χωρὶς λαχτάρες καὶ χωρὶς φωτιές, μὲ κουρασμένα μάτια, μὲ σβυσμένα μάγουλα, τῆς εἶπε :

—Ἂν λησμονήσω σένα, θὰ τὴ λησμονήσω κι' αὐτή !

Καὶ χτύπησε τὰ ζῶα, προσέχοντας μὴν τρέξη καὶ χαθῆ καμμιὰ τῆς μουστιᾶς σταγόνα...

—Ντέ, ποὺ νὰ μᾶς φάη ὁ λύκος, νὰ μᾶς φάη !...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΕΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Εἰδήσεις, πληροφορίες, κουτσομπολιό).

Ἡ μεγάλες βεντέττες τοῦ Χόλλυγουντ, ἀπελπίστηκαν, φαίνεται, ἀπὸ τὶς μοδίστες τῆς Ἀμερικῆς κι' ἄρχισαν νὰ ντύνωνται στὸ Παρίσι, στὴν πρωτεύουσα τῆς παγκοσμίου γυναικείας μόδας. Ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ, λόγου χάριν, ταξειδεύοντας γιὰ λόγους ἀναψυχῆς στὴν Εὐρώπη, παράγγειλε στὶς μοδίστες τοῦ Παρισιοῦ φορέματα γιὰ ὅλον τὸ χρόνο.

***

Ἐπιστρέφοντας στὸ Χόλλυγουντ ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ, θὰ συνεχίση τὴ μονομαχία της μὲ τὴ μεγάλη της ἀντίζηλο, τὴ Γκρέτα Γκάρμπο. Ἡ Γκάρμπο ἑτοιμάζεται νὰ γυρίση μιὰ ταινία, στὴν ὁποία θὰ παίξη τὸ πρόσωπο τῆς ξακουστῆς βασίλισσας τῆς Σουηδίας Χρηστίνας. Καὶ ἡ Μάρλεν λοιπὸν θὰ παίξη σ' ἕνα φίλμ τὸ πρόσωπο τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης τῆς Ρωσσίας.

Βασίλισσα ἡ Γκρέτα ; Αὐτοκράτειρα ἡ Μάρλεν. Καὶ...σ' ἀνώτερα !...

* * *

Τὸ Χόλλυγουντ εἶνε ἡ πόλις τῶν σκανδάλων, τοῦ κουτσομπολιοῦ, τῶν μεγάλων παθῶν, τῶν μεγάλων ἀντιζηλιῶν καὶ τοῦ ἀμειλίκτου μίσους. Κι' ὅμως, μεταξὺ τῶν μεγάλων πρωταγωνιστριῶν, ποὺ δὲν συμπαθεῖ ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, γεννιοῦνται καὶ αἰσθήματα φιλίας καὶ ἀλληλοεκτιμήσεως, ποὺ συγκινοῦν μὲ τὴν εἰλικρίνειά τους καὶ τὴν ἀνιδιοτέλειά τους. Τέτοια εἶνε ἡ φιλία τῆς Κόνστανς Μπέννετ μὲ τὴν Τζόανς Κράουφορντ. Ἡ Μπέννετ, ποὺ ἡ φαρμακερὴ γλῶσσα της ἔχει πληγώσει κατάκαρδα τόσες καὶ τόσες ἀντίζηλές της, μιλάει γιὰ τὴν Τζόανς Κράουφορντ μὲ ἀπόλυτη ἐκτίμησι καὶ θαυμασμό.

—Ἡ Τζόανς, εἶπε σὲ μιὰ συνέντευξί της ἡ Μπέννετ, εἶνε μιὰ γυναῖκα, ποὺ ἡ ὀμορφιά της, τὸ ταλέντο της καὶ τὸ θάρρος της ἀξίζουν κάθε θαυμασμό. Εἶνε μεγάλη εὐτυχία γιὰ ἕναν ἄντρα νἆναι φίλος τῆς Τζόανς. Αὐτὸ τὸ κορίτσι ἀξίζει πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ Γκρέτα Γκάρμπο καὶ νὰ μοῦ τὸ θυμᾶστε, πῶς θὰ τὴν ξεπεράση.

Ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ διαζύγιο τῆς Κράουφορντ μὲ τὸν Ντούγκλας Φαίρμπανκς υἱό, ποὺ τόσα τῆς ἔσυραν ἡ κακὲς γλῶσσες τοῦ Χόλλυγουντ, ἡ Κόνστανς Μπέννετ ἐμίλησε μὲ τρόπο, ποὺ δείχνει πολλὴ συμπάθεια.

—Δὲν ξέρω, εἶπε, γιατὶ χώρισαν. Ἐκεῖνο ποὺ μπορῶ νὰ βεβαιώσω, εἶνε ὅτι ἡ Τζόανς δὲν θἆχε ἄδικο. Πάντως εἶνε ἐπίσης βέβαιο, πῶς ἐχώρισαν μὲ μεγάλη ἀξιοπρέπεια.

***

Μετὰ τὸ διαζύγιό του ἀπὸ τὴ Τζόανς Κράουφορντ, ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανκς υἱὸς συμφιλιώθηκε μὲ τὸν πατέρα του καὶ φαίνεται πῶς θὰ ἐγκατασταθοῦν ὁριστικὰ στὴν Ἀγγλία. Ἐβαρέθηκαν τὴ ζωὴ τοῦ Χόλλυγουντ. Δὲν θὰ πάψουν ὅμως νὰ παίξουν στὸν κινηματογράφο.

* * *

Πολλὲς ταινίες γυρίζονται τελευταίως μὲ ὑποθέσεις γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος. Ἔτσι πολλοὶ ἠθοποιοὶ γυμνάζονται στὸ ρόλο τοῦ μεγάλου Κορσικανοῦ. Ἐκεῖνος δὲ ποὺ ἔχει τὴ μεγαλείτερη ἐπιτυχία ὡς Ναπολέων, ξέρετε ποιὸς εἶνε ; Ὁ Ἔντουαρντ Ρόμπινσον, ἕνας ἠθοποιὸς ποὺ ὥς τώρα εἶχε διακριθεῖ σὲ ρόλους γκάγκστερς. Μὴ χειρότερα !....

* * *

Στὸ Χόλλυγουντ ὀργανώνεται αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἕνας μεγάλος διαγωνισμὸς κομψότητος. Ἑλλανόδικος ἐπιτροπὴ ὁρίστηκε γιὰ μὲν τὶς γυναῖκες ἡ — ποιὰ ἄλλη ; — Κόνστανς Μπέννετ καὶ ἡ Λίλιαν Τάσμαν, γιὰ δὲ τοὺς ἄντρες ὁ Ἀδόλφος Μανζοῦ κι' ὁ Ρόναλντ Κόλμαν.

* * *

Εἶνε γνωστὴ ἡ μανία τῆς Γκρέτας Γκάρμπο ν' ἀποφεύγη τὸν κόσμο καὶ νὰ δημιουργῆ γύρω της μυστήρια καὶ θρύλους. Ἰδίως ἀφότου ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ ταξεῖδι της στὴν πατρίδα της τὴ Σουηδία, ἡ μισανθρωπία της δὲν ἔχει πλέον ὅρια. Λένε μάλιστα πὼς ἐζήτησεν ἀπὸ τὴ διεύθυνσι τῆς κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως ποὺ παίζει, ν' ἀνοίξη στὸ στούντιο ἰδιαίτερη πόρτα γι' αὐτή, ἔτσι καμωμένη, ὥστε κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητό της, νὰ μπαίνη ἀμέσως κι' ἀπὸ ἐντελῶς ἔρημους διαδρόμους, στὸ καμαρίνι της, χωρὶς νὰ τὴ βλέπη κανείς !

Κι' ὅμως, παρ' ὅλα αὐτά, ἡ Γκρέτα βρίσκεται σὲ φιλονεικία μ' ἕνα γείτονά της, γιατί νομίζετε ; Γιατί ἔδειχνε καὶ παραέδειχνε, ὄχι μόνο τὸ πρόσωπό της — ποὺ τόσοι καὶ τόσοι θαυμασταὶ παραφυλᾶνε στοὺς δρόμους νὰ τὸ ἰδοῦν μέσα ἀπὸ τὸ κρύσταλλο τοῦ αὐτοκινήτου της — ἀλλὰ τὸ σῶμα της ὁλόκληρο. Νὰ δηλαδὴ τί συμβαίνει ἀκριβῶς. Ἡ βίλλα τῆς Γκάρμπο γειτονεύει μὲ τὴ βίλλα τοῦ ζωγράφου Ζάζυ Πίτς. Ἡ Γκρέτα λοιπὸν ἔχει τὴ συνήθεια νὰ παίρνη κάθε πρωῒ τὸ μπάνιο της στὸ ὕπαιθρο καὶ δὲν ἀνέχεται ἀπάνω της οὔτε τὸ ἐλαφρότερο μαγιό. Ἔβγαινε λοιπὸν κάθε πρωῒ ἀπὸ τὴ βίλλα της κι' ἔπεφτε σὲ μιὰ δεξαμενή, ποὺ εἶνε μέσα στὸν κῆπο της, γυμνή, ὅπως τὴν ἐγέννησε ἡ μητέρα της. Χιλιάδες ἀνθρώπων θὰ ζηλεύουν φυσικὰ τὴν τύχη τοῦ ζωγράφου. Ἀλλὰ ὁ Ζάζυ Πίτς ἔχει δυὸ μικρὰ ἀγόρια καὶ δὲν θέλει νὰ σκανδαλίζωνται μὲ τὸ γυμνὸ θέαμα τῆς ξακουστῆς γειτόνισσάς του. Ἐμήνυσε λοιπὸν στὴν Γκρέτα νὰ λάβη τὰ μέτρα της. Ἡ ὑπόθεσις παρ' ὀλίγον νὰ καταλήξη στὰ δικαστήρια. Τέλος ἀναγκάσθηκε ἡ Γκάρμπο νὰ περιτριγυρίση μὲ ψηλὸ καὶ πυκνὸ σύρμα τὴ δεξαμενὴ ποὺ ἐκολυμποῦσε, γιὰ νὰ μὴ διακρίνεται καλὰ ἀπὸ τὴν ἔπαυλι τοῦ Πίτς. Νὰ φορέση δηλαδὴ μαγιὸ δὲν παραδέχτηκε μὲ κανέναν τρόπο. Ἡ λύσις ὅμως αὐτὴ δὲν ἱκανοποίησε τὸ σεμνότυφο ζωγράφο, ὁ ὁποῖος ἐπέμενεν πὼς καὶ μέσα ἀπὸ τὸ σύρμα τὸ θέαμα ἦταν σκανδαλιστικὸ γιὰ τὰ παιδιά του. Κι' ἡ Γκρέτα, γιὰ νὰ γλυτώση τὸ σκάνδαλο, ἀναγκάστηκε νὰ μεταφέρη τὴ δεξαμενὴ ποὺ κολυμπάει στὴν ἀντίθετη πλευρὰ τοῦ κήπου. Νὰ ἰδοῦμε ὅμως ὁ γείτονάς της θὰ μείνη καὶ πάλιν εὐχαριστημένος ;

***

Νέο εἰδύλλιο τοῦ Μωρὶς Σεβαλλιέ. Εἶνε ἐρωτευμένος μὲ τὴ Ζακελίνα Φρανσέλ, ποὺ παίζει μαζύ του στὸ «Δρόμο τοῦ Ἔρωτος», ἕνα φίλμ ποὺ γυρίζεται τώρα. Ἡ Ζακελίνα Φρανσὲλ εἶνε Παριζιάνα, μὰ μιλάει τέλεια τὰ ἀγγλικά, κι' ἔτσι μπορεῖ νὰ παίξη σὲ ἀμερικάνικα παρλὰν - φίλμ.

* * *

Σ' ὅσες ἀρέσει ὁ Ζὰν Μυρά, ἂς μάθουν πὼς δὲν εἶνε μόνον στὸ πανὶ ὡραῖος. Εἶνε ἐξίσου ὄμορφος ἄντρας καὶ στὸ φυσικό, ἂν κι' ἔχει κλείσει τὰ 42.... Ἔχει μάτια καστανά, εἶνε ψηλός, εὔσωμος καὶ κομψός. Τώρα βρίσκεται στὸ Βερολῖνο, ὅπου γυρίζει μιὰ νέα ταινία.

Οἱ ἀστέρες Νεῒλ Μίλλερ καὶ Δωροθέα Μακαίη, οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ ξαναπαντρευτοῦν.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ο ΡΟΥΛΤΑΜΠΙΛ ΣΤΟΝ ΤΣΑΡΟ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΗ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ Ματρένα Πέτροβνα ξαναγύρισε στὸ κιόσκι μὲ πρόσωπο βιολέ... Πνιγότανε ! Ρόγχαζε !... Μὰ κρατοῦσε στὰ χέρια της ἕνα μικρὸ σακκίδιο, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἄδειασε μὲ χέρια ποὺ ἔτρεμαν ἀσυγκράτητα μιὰ σκόνη στὰ ποτήρια ποὺ εἶχαν πιῆ αὐτὴ κι' ὁ στρατηγός... Εἶχε κατόπιν τὴν δύναμι νὰ τὰ γεμίση μὲ νερὸ, γιατὶ ὁ Ρουλταμπὶλ, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ συγκρατῆ τὸν στρατηγὸ, δὲν μποροῦσε νὰ κάνη τίποτε.

—Εἶνε ἰπέκα ! τραύλισε ἡ Ματρένα κι' ἔδωσε τὸ ποτηράκι μὲ τὴ σκόνη στὸν στρατηγὸ γιὰ νὰ τὴν πιῆ. Ἐκείνη ἤπιε ἔπειτ' ἀπ' αὐτόν...

Ἡ ἡρωϊκὴ γυναῖκα εἶχε καταβάλει ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ τρέξη νὰ φέρη τὸ σωτήριο αὐτὸ ἀντίδοτο, ἐνῶ οἱ πόνοι τοῦ δηλητηρίου τῆς σπάραζαν τὰ σπλάχνα...

Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς, τόσο ὁ στρατηγὸς, ὅσο κι' αὐτὴ, εἶχαν ξεφύγει ἀπ' τὸν ἄμεσο κίνδυνο. Οἱ ὑπηρέτες, μὲ τὸν Ἑρμολάϊ ἐπὶ κεφαλῆς εἶχαν τρέξει. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε φθάσει κι' ὁ Κουπριὰν, ὁ ὁποῖος μαζὺ μὲ τὴ Νατάσα, φρόντισε γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν δύο παρ' ὀλίγον θυμάτων τοῦ δηλητηρίου στὰ κρεββάτια τους. Ἔπειτα ἀνέθεσε σ' ἕνα ἀπ' τὰ ὄργανά του νὰ πάη νὰ φέρη τοὺς πιὸ κοντινοὺς γιατροὺς ποὺ θὰ εὕρισκε.

Κατόπιν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας διευθύνθηκε πρὸς τὸ κιόσκι, ὅπου εἶχε ἀφήσει τὸν Ρουλταμπίλ. Μὰ ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν βρισκόταν πειὰ ἐκεῖ καὶ ἡ μποτίλια μὲ τὴ βότκα, καθὼς καὶ τὰ ποτήρια, ἀπ' τὰ ὁποῖα εἶχαν πιῆ, εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Ρώτησε τότε τὸν Ἑρμολάϊ, ὁ ὁποῖος στεκόταν λίγα βήματα πιὸ πέρα, τί εἶχε γίνει ὁ νεαρὸς Γάλλος κι' ὁ ἐπιστάτης τοῦ ἀπάντησε, ὅτι εἶχε φύγει, παίρνοντας μαζύ του τὴ μποτίλια καὶ τὰ ποτήρια.

Ὁ Κουπριὰν ἄρχισε νὰ βλαστημάη καὶ λίγο ἔλειψε νὰ χτυπήση τὸν φτωχὸ Ἑρμολάϊ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐπιτρέψει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Τότε ὁ Ἑρμολάϊ ποὺ ἦταν πολὺ περήφανος, τοῦ ἀπάντησε ὅτι εἶχε θελήσει νὰ ἐμποδίση τὸν νεαρὸ Γάλλο νὰ πάρη τὴ μποτίλια καὶ τὰ ποτήρια, μὰ ἐκεῖνος τοῦ ἔδειξε ἕνα χαρτὶ τῆς ἀστυνομίας, στὸ ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ Κουπριὰν ἔγραφε πῶς ὅ,τι ἔκανε ὁ Ρουλταμπὶλ ἦταν καλὰ καμωμένο...

III

Ο ΓΕΡΟ ΑΛΕΞΗΣ

Ὁ Κουπριὰν ἀνέβηκε ἀμέσως στὸ ἁμάξι του ποὺ τὸν περίμενε στὴν πόρτα κι' ἔδωσε διαταγὴ στὸν ἁμαξᾶ νὰ ξαναγυρίση στὴν Πετρούπολι.

Στὸν δρόμο κουβέντιασε γιὰ μιὰ στιγμὴ μὲ δυὸ - τρεῖς μυστικοὺς ἀστυνομικοὺς, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔδειξαν ποιὰ διεύθυνσι εἶχε ἀκολουθήσει ὁ Ρουλταμπίλ. Τὸ ἁμάξι τοῦ Κουπριὰν πῆρε κι' αὐτὸ τὴν ἴδια διεύθυνσι καὶ σὲ μιὰ γωνία ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας στάθηκε ἀρκετὰ τυχερὸς γιατὶ εἶδε τὸν Ρουλταμπὶλ στὸ βάθος ἑνὸς ἄλλου ἁμαξιοῦ. Ὁ Ρουλταμπὶλ ἔδινε γροθιὲς στὴ ράχη τοῦ ἁμαξᾶ γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ προχωρῆ γρήγορα, συγχρόνως δὲν ἔπαυσε νὰ τοῦ φωνάζη μὲ ὅλη του τὴν δύναμι μιὰ ἀπ' τὶς λιγοστὲς ρωσσικὲς λέξεις ποὺ εἶχε μάθει : «Ναλέβα! Ναλέβα !» (Ἀριστερά ! Ἀριστερά !). Μὰ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ τὸ λέη αὐτὸ, γιατὶ ὁ μόνος δρόμος ἤτανε ἀριστερὰ, δεξιὰ βρισκόταν τὸ ποτάμι. Σὲ λίγο τὸ μικρὸ ἁμάξι τοῦ Ρουλταμπὶλ, τρέχοντας ἰλιγγιωδῶς πάντοτε, μπῆκε σ' ἕναν ἐλεεινὸ καὶ κακοστρωμένο δρομάκο τῆς διώρυγος Αἰκατερίνης. Ἤτανε ἡ ὁδὸς «Φαρμακείων», στὴν ὁποία ὡστόσο κανένα φαρμακεῖο δὲν ὑπῆρχε. Ἀντὶ αὐτῶν ὅμως, βρισκότανε ἐκεῖ τὸ μαγαζὶ κάποιου βοτανολόγου μπρὸς στὸ ὁποῖο ὁ Ρουλταμπὶλ σταμάτησε τὸ ἁμάξι του. Σχεδὸν συγχρόνως σταμάτησε ἐκεῖ καὶ τ' ἁμάξι τοῦ Κουπριάν. Μόλις ὁ νεαρὸς ρεπόρτερ ἀνεγνώρισε τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἀστυνομίας, χωρὶς νὰ σταθῆ κᾶν, τοῦ φώναξε :

— Ἄ, ἐσεῖς εἶσθε ! Ἀκολουθῆστε με !

Ὁ Κουπριὰν εἶδε ὅτι ὁ Ρουλταμπὶλ κρατοῦσε στὰ χέρια του τὴ μποτίλια τῆς βότκας καὶ τὰ ποτήρια, ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ τοὔκανε ἐντύπωσι ἦταν ἡ ἀλλόκοτη ἔκφρασι τοῦ προσώπου του.

Προχώρησε μαζύ του σὲ μιὰ αὐλὴ, στὸ βάθος τῆς ὁποίας ὑπῆρχε τὸ βρώμικο μαγαζὶ τοῦ βοτανολόγου.

— Μπᾶ ! ἔκανε ξαφνιασμένος ὁ Κουπριὰν, ξέρετε τὸν μπάρμπα Ἀλέξη ;

Ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν τοῦ ἀπάντησε.

Τὸ μαγαζὶ, μέσα στὸ ὁποῖο μπῆκαν, ἦταν τὸ πιὸ παράξενο κατάστημα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῆ κανείς. Ἀπὸ τὸ ταβάνι, ἀνάμεσα σὲ μάτσα ἀπὸ ξερὰ χόρτα, κρεμόντουσαν παληὲς μπόττες μουζίκων, κατσαρόλες ἀγάνωτες, προβιὲς, παληὰ ροῦχα, γοῦνες — ὅλα σ' ἐλεεινὴ κατάστασι — ἀκόμα καὶ δαντέλλες καὶ παληὰ καπέλλα γυναικεῖα ὑπῆρχαν ἐκεῖ. Μὰ ἀπὸ παντοῦ ἀπ' τὰ κουρέλια κι' ἀπ' τὰ παληοπράγματα, ἀπ' τὶς παληὲς βυζαντινὲς εἰκόνες κι' ἀπ' τὶς διάφορες μποτίλιες γεμάτες χρωματιστὰ ὑγρὰ, ξεπρόβελναν τὰ χόρτα καὶ τὰ βότανα.

Τέλος, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ἀπέραντου καὶ σκοτεινοῦ μαγαζιοῦ, μπροστὰ σ' ἕνα εἰκονοστάσι ποὺ τὸ φώτιζε τὸ καντῆλι του, ἕνας ἄντρας προσευχόταν. Εἶχε γενειάδα καὶ μακρυὰ μαλλιὰ, ποὺ τοὔπεφταν στοὺς ὤμους, κι' ἦταν ντυμένος ὅπως οἱ παληοὶ Ρῶσσοι χωριάτες. Ὅταν τελείωσε τὴν προσευχή του, σηκώθηκε ἀπ' τὴ γονυκλισία του, καὶ βλέποντας τὸν Ρουλταμπίλ, ἔτρεξε καὶ τοὔσφιξε τὸ χέρι.

— Μπᾶ ! Ἐδῶ πάλι, μικρέ μου ; τοῦ εἶπε γαλλικά. Πάλι μοῦ φέρνεις σήμερα κανένα δηλητήριο ; Νὰ δῇς ποὺ ἡ ἱστορία αὐτὴ θὰ μαθευτῇ κι' ἡ ἀστυνομία...

Ἔπεσε γονατιστὸς μπρὸς στὸν Κουπριάν.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ στάθηκε ἀπότομα. Εἶχε δῆ πίσ' ἀπ' τὸν Ρουλταμπὶλ, μέσ' στὸ μισοσκόταδο, τὸν Κουπριάν. Ἀναγνώρισε τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἀστυνομίας καὶ τρέμοντας ὅλος, κάνοντας τὸ σταυρό του, προχώρησε ὥς σ' αὐτὸν κι' ἔπεσε γονατιστός.

Τοῦ κάκου ὁ Ρουλταμπὶλ προσπαθοῦσε νὰ τὸν σηκώση. Ὁ μπαρμπ' Ἀλέξης ἔκανε ἀτέλειωτες μετάνοιες μπρὸς στὸν ἀρχηγὸ τῆς ἀστυνομίας. Ἦταν βέβαιος πὼς εἶχε πάει ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν συλλάβη. Τέλος, καθησύχασε, ἀκούγοντας τὶς διαβεβαιώσεις τοῦ Ρουλταμπὶλ ὅτι ὁ Κουπριὰν δὲν εἶχε πάει ἐκεῖ γιὰ νὰ τοῦ κάνη κακό. Ἀκόμα περισσότερο τὸν καθησύχασε τ' ἀνοιχτόκαρδο γέλιο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀστυνομίας.

Τότε ὁ Κουπριὰν θέλησε νὰ μάθη πῶς ὁ Ρουλταμπὶλ γνώριζε τὸν περίφημο αὐτὸν βοτανολόγο τῆς Πετρουπόλεως. Καὶ νά τί τοῦ διηγήθηκε μὲ δυὸ λόγια ὁ νεαρὸς ρεπόρτερ :

Ὁ γέρο Ἀλέξης ὅταν ἦταν ἀκόμα νέος, εἶχε πάει μὲ τὰ πόδια στὴ Γαλλία γιὰ νὰ σπουδάση φαρμακευτική, ἐπειδὴ τοῦ ἄρεσε πολὺ ἡ ἐπιστήμη αὐτή. Μὰ, ἀλλοίμονο! τοῦ ἔλειπαν τὰ μέσα καὶ δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ πάρη τὸ δίπλωμά του. Ἀπελπισμένος στὸ τέλος, παράτησε τὶς σπουδές του κι' ἔγινε βοηθὸς σὲ κάποιο ὕποπτο φαρμακεῖο τῆς συνοικίας Νὸτρ-Ντάμ. Ἔμεινε ἐκεῖ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια. Μὰ τότε ὁ προϊστάμενός του ἀνακατεύτηκε σὲ μιὰ ὑπόθεσι λαθρεμπορίου ναρκωτικῶν καὶ συνελήφθη μαζὺ μὲ τὸν βοηθό του. Μὰ ὁ Ρουλταμπὶλ, ὁ ὁποῖος ἀποκάλυψε αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, ἀπόδειξε ὅτι ὁ φτωχὸς Ἀλέξης ἦταν ἀθῶος κι' ὅτι ἀγνοοῦσε τὶς ὕποπτες δουλειὲς τοῦ προϊσταμένου του. Ἔτσι στὴ δίκη ποὺ ἐπακολούθησε ἀθωώθηκε, κι' ἀπὸ τότε ἡ εὐγνωμοσύνη του πρὸς τὸν Ρουλταμπὶλ ἦταν ἀπέραντη. Μετὰ τὴν ἀθώωσί του, ὁ Ἀλέξης ξαναγύρισε στὴ Ρωσσία καὶ μὲ τὶς οἰκονομίες του ἄνοιξε τὸ περίεργο μαγαζὶ, μέσα στὸ ὁποῖο εἶχαν μπῆ ὁ Ρουλταμπὶλ κι' ὁ Κουπριάν.

Ὅταν ὁ Ἀλέξης συνῆλθε κάπως ἀπὸ τὴν ταραχή του, ὁ Ρουλταμπὶλ τοῦ εἶπε :

— Μπάρμπα Ἀλέξη, σᾶς φέρνω πάλι δηλητήριο, μὰ δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτε ἀφοῦ ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας εἶνε μαζύ μου. Ἀκοῦστε τί θὰ κάνετε. Θὰ μᾶς πῆτε τί δηλητήριο περιεῖχαν αὐτὰ τὰ ποτήρια καὶ περιέχουν ἀκόμα αὐτὴ ἡ μποτίλια κι' αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι ;

— Τί εἶν' αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι ; ρώτησε ὁ Κουπριὰν, βλέποντας τὸν Ρουλταμπὶλ νὰ βγάζη ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μικρὸ σφραγισμένο μπουκαλάκι.

— Ἔβαλα μέσα σ' αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι τὴ βότκα ποὺ εἶχαν τὰ ποτήρια τῆς Νατάσας καὶ τὸ δικό μου καὶ τὴν ὁποία δὲν ἀγγίξαμε καθόλου.

— Ὥστε ἐσᾶς θέλησαν νὰ δηλητηριάσουν, Θεέ μου ; φώναξε ὁ γέρο Ἀλέξης κατάπληκτος.

— Ὄχι ! Ὄχι ἐμένα ! ἀπάντησε ὁ Ρουλταμπὶλ νευριασμένος. Κάμετε αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα. Θὰ ἐξετάσετε ἀκόμα καὶ τὶς δυὸ αὐτὲς πετσέτες...

Κι' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του δυὸ πετσέτες λερωμένες.

— Ὡραῖα, εἶπε ὁ Κουπριάν. Τὰ σκεφθήκατε ὅλα...

— Εἶνε ἡ πετσέτες τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῆς γυναίκας του !...

— Καλά ! Καλά ! Κατάλαβα !... εἶπε ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας.

— Καὶ σύ, Ἀλέξη, κατάλαβες ; εἶπε ὁ ρεπόρτερ. Πότε θὰ ἔχουμε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀναλύσεών σου ;

— Σὲ μιὰ ὥρα, τὸ πολύ.

— Περίφημα! ἔκανε ὁ Κουπριάν. Τώρα δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σοῦ πῶ ὅτι πρέπει νὰ κρατήσης τὴ γλῶσσα σου καὶ νὰ μὴν πῆς σὲ κανένα τίποτε... Θὰ σοῦ ἀφήσω ἐδῶ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μου. Θὰ μᾶς γράψης τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀναλύσεων, θὰ τὸ σφραγίσης καὶ θὰ μᾶς τὸ στείλης μ' αὐτὸν στὸ ἀρχηγεῖο τῆς ἀστυνομίας. Σύμφωνοι ; Σὲ μιὰ ὥρα !...

— Σὲ μιὰ ὥρα, ἐξοχώτατε !

Ὁ Κουπριὰν κι' ὁ Ρουλταμπὶλ βγῆκαν ἔξω, ἐνῶ ὁ γέρο Ἀλέξης τοὺς ἀκολούθησε, ὑποκλινόμενος ὥς τὴν γῆ !

Ἔξω, ὁ Κουπριὰν ἀνέβασε τὸν Ρουλταμπὶλ στὸ ἁμάξι του. Μὰ ὁ νεαρὸς ρεπόρτερ ἦταν τώρα κατάχλωμος κι' οὔτε ἀπαντοῦσε καθόλου στὶς ἐρωτήσεις τοῦ Κουπριάν. Στὸ τέλος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας, τὸν ρώτησε ξαφνιασμένος :

— Μὰ τί ἔχετε λοιπόν ;

— Ἔχω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ρουλταμπὶλ, ὁ ὁποῖος δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κρύψη τὴν ἀγωνία του, ἔχω... Μὰ δὲν βλέπετε, λοιπὸν, ὅτι ὁ δηλητηριαστὴς δὲν σκοτώθηκε καὶ ὅτι ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργο του ; Ἔγινα ἴσως ἀφορμὴ νὰ σκοτωθῇ ἕνας ἀθῶος !....

—Ἄ! εἶπε ὁ γέρο Ἀλέξης. Ἐσὺ εἶσαι πάλι, μικρέ μου;

— Ὅσο δὲν εἶσθε βέβαιος γι' αὐτὸ, μὴν ἀπελπίζεσθε, φτωχέ μου φίλε...

— Κι' ὅμως ἡ ἀγωνία αὐτὴ μοῦ σφίγγει τὴν καρδιά...

Καὶ πράγματι, ἦταν τόση ἡ ἀγωνία τοῦ νεαροῦ ρεπόρτερ, ὥστε ὁ Κουπριὰν τὸν χάϊδεψε μὲ συμπόνια. Μὰ αὐτὸ δὲν παρηγόρησε τὸν Ρουλταμπίλ... Τί φρίκη, ἀλήθεια, ἂν ὁ δηλητηριαστὴς ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν Μιχάλη Κορσακὼφ !... Ἂν δὲν ἦταν τὸ δικό του χέρι αὐτὸ ποὺ εἶχαν δῆ ὁ Ρουλταμπὶλ κι' ἡ Ματρένα κατὰ τὴν μυστηριώδη νύχτα !... Ἂν ὁ Μιχάλης ἦταν ἀθῶος !... Ὦ ! τότε σίγουρα ὁ Ρουλταμπὶλ θ' αὐτοκτονοῦσε...

Τώρα τοῦ ξαναρχόντουσαν πάλι στὴ μνήμη τὰ τρομερὰ λόγια ποὺ εἶχε ἀνταλλάξει μὲ τὴ Νατάσα καὶ βούιζαν μέσ' στ' αὐτιά του. «Θέλω νὰ τὸ πιστέψω ! τοῦ εἶχε πῆ. Θέλω νὰ τὸ πιστέψω γιὰ σᾶς πῶς ὁ Μιχάλης εἶν' ἔνοχος, φτωχό μου παιδί !»

Καὶ τὰ ἄλλα λόγια της ποὺ ἦσαν πιὸ τρομερὰ ἀκόμη : «Μπορεῖ αὐτὸς ποὺ θέλησε νὰ δηλητηριάση τὸν πατέρα μου νὰ μὴ μπῆκε ἀπ' τὸ παράθυρο...». Ἔκανε τότε τὸν γενναῖο μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι... Μὰ τώρα, τώρα ποὺ ὁ δηλητηριαστὴς ἐξακολουθοῦσε τὸ ἔργο του, ἐνῶ ὁ Μιχάλης Κορσακὼφ ἦταν νεκρός !.... Ὦ ! ἀπὸ ποῦ μποροῦσε νὰ προέρχεται αὐτὸ τὸ δηλητήριο ;... Καὶ ποιὸς ἦταν ὁ δηλητηριαστής ;

Ὦ ! ἦταν τρομερά !... Ν' ἀμφιβάλη αὐτὸς, ὁ Ρουλταμπὶλ, σὲ μιὰ ὑπόθεσι μάλιστα ποὺ ἕνας ἄνθρωπος εἶχε σκοτωθῆ ἐξ αἰτίας του !... Ὦ ! τὸ μαρτύριο αὐτὸ ἦταν πιὸ τρομερὸ ἀπ' τὸν θάνατο...

Ὅταν ἔφθασαν στὴν ἀστυνομία, ὁ Ρουλταμπὶλ πήδηξε ἀπὸ τὸ ἁμάξι τοῦ Κουπριὰν καὶ, χωρὶς νὰ τοῦ πῆ λέξι, μπῆκε σ' ἕνα ἄλλο ἁμάξι ποὺ περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ἀδειανὸ, διατάζοντας τὸν ἁμαξᾶ νὰ τὸν ὁδηγήση πάλι στοῦ γέρο Ἀλέξη. Δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ περιμένη. Αὐτὸ ἦταν ἀνώτερο τῶν δυνάμεών του. Ὅταν ἔφτασε στὸ μαγαζὶ τοῦ Ἀλέξη, εἶδε τὸν ἀστυνομικὸ ποὺ εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ ὁ Κουπριὰν νὰ τὸν κυττάζη κατάπληκτος.

Ὁ Ρουλταμπὶλ διέσχισε σὰν ἀστραπὴ τὴν αὐλή. Ὁ γέρο Ἀλέξης, ὅταν μπῆκε μέσα, βρισκόταν στὸ βάθος τοῦ ἐργαστηρίου του. Μὰ ἕνα ἄλλο πρόσωπο, τὸ ὁποῖο ὁ ρεπόρτερ δὲν ἀναγνώρισε ἀμέσως, τράβηξε τὴν προσοχή του.

Μέσα στὸ μισοσκόταδο τοῦ μαγαζιοῦ ἕνας ἄντρας ἦταν σκυμμένος μελαγχολικὰ μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι καὶ προσευχόταν. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο σηκώθηκε βγάζοντας ἕναν βαθὺ στεναγμὸ καὶ τότε ὁ Ρουλταμπὶλ ἀναγνώρισε στὸ πρόσωπό του τὸν Βόρι Μουραζώφ.

Εἶχε μπροστά του τὸν νεαρὸ ἀξιωματικὸ, τοῦ ὁποίου εἶχε θαυμάσει ἄλλοτε τὴν χάρι καὶ τὴν κομψότητα στὴ βίλλα Τρεμπασσώφ. Μὰ τώρα ὁ Βόρις δὲν φοροῦσε πειὰ τὴ στολή του, κι' ἕνα παληὸ ἐπανωφόρι ἦταν ριγμένο στοὺς ὤμους του. Μιὰ ρεπούμπλικα μὲ κατεβασμένα μπὸρ ἔκρυβε τὸ μισὸ πρόσωπό του. Πόσο εἶχε ἀλλάξει μέσα σὲ λίγες ἡμέρες ;

Μὰ τί ἔκανε ἐκεῖ : Ἡ παρουσία του στενοχωροῦσε τὸν Ρουλταμπίλ. Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀποφύγη.

—Μπᾶ ! Ἐσεῖς εἶσθε, κύριε Ρουλταμπίλ ; εἶπε μὲ θλιβερὴ φωνὴ ἀναγνωρίζοντας τὸν ρεπόρτερ. Πῶς ἐδῶ ;

— Μπᾶ ! ἔκανε κι' ὁ Ρουλταμπίλ. Σεῖς, κύριε Βόρι ; Ἄ ! δὲν περίμενα νὰ σᾶς βρῶ ἐδῶ...

— Γιατὶ, κύριε Ρουλταμπίλ ; Ξέρετε, βρίσκει κανεὶς τὰ πάντα ἐδῶ... Νὰ δυὸ περίφημες εἰκόνες ἀπ' τὸ Ἅγιο Ὄρος...

— Κάνετε λοιπὸν συλλογὴ εἰκόνων ;

— Θεέ μου ! εἶπε ὁ Βόρις, μαζεύω εἰκόνες ὅπως ὅλος ὁ κόσμος. Ξέρετε, ὑπέβαλα τὴν παραίτησί μου ἀπὸ τὸν στρατὸ κι' ἀποφάσισα νὰ κάμω ἕνα μεγάλο ταξεῖδι. Πρὶν φύγω ἦρθα ἐδῶ γιὰ νὰ πάρω μερικὰ μικροπράγματα νὰ τ' ἀφήσω ὡς ἐνθύμια στοὺς φίλους μου.

Ἔξαφνα ὁ Βόρις ἄλλαξε τόνο φωνῆς καὶ σὰν νὰ πνιγότανε ἀπὸ λυγμοὺς, εἶπε στὸν Ρουλταμπίλ :

— Ἀλήθεια, κ. Ρουλταμπίλ, πέστε μου, πέστε μου, νομίζετε πῶς ἡ Νατάσα μ' ἀγαπάει :

— Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτὸ, κ. Βόρι, βεβαιότατος !

— Κι' ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, μὰ δὲν ξέρω πειὰ τί νὰ σκεφθῶ... Μ' ἀφίνει νὰ φύγω χωρὶς νὰ προσπαθῆ νὰ μὲ κρατήση, χωρὶς νὰ μοῦ πῆ ἕνα λόγο ἐλπίδας.

— Καὶ ποῦ θὰ πᾶτε ;

— Στὸ Ὀρὲλ, ἐκεῖ ὅπου τὴν εἶδα γιὰ πρώτη φορά.

— Καὶ ἡ Νατάσα ξέρει ὅτι θὰ πᾶτε ἐκεῖ ;

— Δὲν εἶχα κανένα λόγο νὰ τῆς τὸ κρύψω.

— Ἔ, τότε μὴν ἀπελπίζεσθε, κ. Βόρι. Ἐγὼ βλέπω τὸ μέλλον σας πῶς εἶνε γεμᾶτο ἐλπίδες...

— Ὦ ! ἂν ἦταν ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λέτε ! Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ σᾶς συνάντησα. Δὲν θὰ ξεχάσω τὰ λόγια σας, τὰ παρηγορητικὰ λόγια σας. Εὐχαριστῶ, κ. Ρουλταμπίλ, χαίρετε.

— Χαίρετε, κ. Βόρι !

Καὶ καθὼς ὁ Βόρις διευθυνόταν πρὸς τὴν πόρτα, ὁ Ρουλταμπὶλ ἔτρεξε πρὸς τὸ βάθος ὅπου ὁ γέρο Ἀλέξης βρισκόταν σκυμμένος πάνω ἀπ' τὰ χωνιά του. Ἀκούγοντας τὸν θόρυβο ποὺ ἔκανε ὁ ρεπόρτερ, γύρισε τὸ κεφάλι του πίσω καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἄ, ἐσὺ εἶσαι πάλι, μικρέ ;

— Λοιπόν ; ἔκανε μὲ ἀγωνία ὁ Ρουλταμπίλ.

— Λοιπὸν μὴ βιάζεσαι τόσο. Μόλις πρόφθασα νὰ ἐξετάσω τὶς δυὸ πετσέτες.

— Λοιπόν ; Λοιπόν ; Μίλα, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ !

—Ἔ, λοιπόν, ἀνακάλυψα πάλι θειοῦχο ἀρσενικό.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δρχ. 4. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησις των παρὰ τῶν ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, ὁσάκις ὑποπέσει εἰς τὴν ἀντίληψίν των τοιοῦτόν τι, νὰ μᾶς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Πολλοὶ ἀναγνῶσται μας μᾶς γράφουν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθοῦν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀλλὰ δυσκολεύονται εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐπιταγῶν. Γιὰ νὰ τοὺς διευκολύνουμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, Ἡμερολογίων κλπ., εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα οἱασδήποτε τιμῆς.

Φ ύ λ λ η ν, Καστελόριζο. — Ἀλλοίμονον !... Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Γιολὺ παιδικόν. Μὴ γράφετε στίχους. Δὲν ἐπιτυγχάνετε καθόλου. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις, ἀγαπητὲ φίλε :

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΝ

Ἤπια θανάτου τὸ ὑγρόν,
τὰ χείλη μ' ἐξεράναν
τὰ κόκκαλά μου μὲ πονοῦν
τὰ μάτια μ' ἐμικράναν.
Δυνάμεις μου μ' ἀφίσανε
ἡ γλῶσσα μ' ἐτραβήχθη
τὰ πόδια μ' ἐπαράλησαν
καὶ ἡ φωνή μου λείπη.
Βλέπω τοῦ χάρου τὰ φτερὰ
ὅλο νὰ πλησιάζουν
κ' αἰσθάνομαι τὰ σπλάχνα μου
ὄρνεα νὰ σπαράζουν.
Ἦλθεν ἡ ὥρα ἡ στερνὴ
γι' ἀναποχαιρετήσω
τὸν κόσμον ποὺ δὲν χάρηκα
καὶ πάγω ἀλλοῦ νὰ ζήσω.

Γιὰ τὸ ἄλλο σας ποίημα, τὸ μὲ τὸν τίτλον «Νεότης», θὰ σᾶς ἀπαντήσουμε στὸ προσεχὲς φύλλο.

Σ. Γ. Κ α ψ ά λ λ η ν.—Τὸ ποίημά σας....δὲν εἶνε κἂν ποίημα. Ἐπὶ πλέον, φίλε κύριε, εἶνε σκοτεινόν. Πολὺ ἀκατανόητον. Μὰ τί θέλετε νὰ πῆτε, τέλος πάντων ; Τὸ δημοσιεύομεν ἐδῶ καὶ παρακαλοῦμεν πάντα ἀναγνώστην μας, ὅστις θὰ ἐμβαθύνη εἰς αὐτό, νὰ μᾶς τὸ ἐξηγήση. Ἰδού :

ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἀπὸ μικρὸς γωνίζουμαι τὰ δίκτυά σου νὰ εὕρω
ποὺ προχωρεῖς σὰν εὔμορφο περίεργο λουλοῦδι
καὶ νὰ ζητᾶς μιὰν ἀφορμὴν ποῦ δύσκολα ξεχνιέται
τὴν ἔρηξες μὰ πιάστηκε σεμὲ τί δυστυχία
νἆχω τὰς ἀναμνήσεις μου μόνο γιὰ εὐτυχία !

Τὰ δίκτυα σου ποῦ μοῦ ἔμλεξες πῶς τώρα τὰ ξεμπλέκεις
γιατί τώρα τὰ μάζεψες καὶ ποιὸν τώρα τὰ ἔχεις ;
Μὴν τυρανεῖς ἀδιάφορα τὰ ἄστρα ποὺ σ' ἀρέσουν
θὰ σβύσουν ἀκόμα πιὸ πολλὰ καὶ θύματα θὰ πέσουν,
Ἀφοῦ εἶσε σὺ ἕνας ἄγγελος δὲν δίδεις προστασίαις
πῶς περπατᾶς παράμερα καὶ πέρνεις φαντασίαις ;

Τὸ πρῶτον θῦμα ποὔπεσε στὰ σάπια δίκτυα σου
Δὲν ἤσουν σὺ ποῦ μ' ἔλυωσες μόνο ἡ εὐμορφιά σου.
Αὐτὸ εἶν' ἕνας ἄνεμος ὅπου γοργὰ φυσάει
καὶ ξεριζώνει ὅ,τι κιὰν βρεῖ μπροστά του θυμωμένος
καὶ πέφτει σ'ἕνα πέλαγος μὰ ἐκεῖ πιάνε χαμένος.
Φυσάει μέστο πέλαγος
καράβια τὰ βουλιάζει
Γυρίζει ἐδῶ γυρίζει ἐκεῖ
καὶ μὲ θυμὸ οὐρλιάζει.
Γυρίζει πίσω γιὰ νὰ βρεῖ
τὰ πρῶτα θύματά του.
Βρίσκει κανένα μάδικα
ἀφοῦ εἶνε ξεχασμένη
καὶ τί ἀστέρας εἶσε σὺ
ἀφοῦ εἶσε χαμένη.

Ἕνα ποίημα, φίλτατε, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ εἶνε γεμᾶτο φῶς. Τὰ ποιήματα δὲν εἶνε οὔτε γρῖφοι, οὔτε αἰνίγματα. Διαβάστε Ἕλληνας ποιητάς.

Ν τ ῖ ν ο ν Σ κ ο λ έ τ α ν, Τύρναβον. —Μὲ λύπη μας σᾶς λέμε ὅτι καὶ τὸ δικό σας ποίημα εἶνε σὰν τὰ δυὸ παραπάνω. Γιατί γράφετε στίχους, μᾶς εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ καταλάβουμε. Γιατί ; Τὸ εἴπαμε χίλιες φορές : Ἕνα ποίημα δὲν εἶνε ἐπιστολή, γιὰ νὰ τὴν γράφετε εὐκόλως. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστολὲς θέλουν τέχνη. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε φημίζονται πολλοὶ καὶ πολλὲς γιὰ τὶς ὡραῖες ἐπιστολὲς ποὔγραψαν. Φαντασθῆτε πλέον τί «προσόντα» θέλει ἕνα ποίημα ! Ἐνῶ τὸ δικό σας.....

Βαθειὰ ἔχω κάποιο μυστικὸ
μέσ' τὴ ψυχὴ κρυμμένο
π' ἀγιάτρευτο εἶν' τὸ κακὸ
γιαυτὸ κι' ἐγὼ σωπαίνω.
Μιὰ φλογερὴ ἀγάπη ἀπὸ καιρὸ
ποὺ χρόνια μέσα μου εἶνε κλειστὴ
χωρὶς βέβαια νὰ μπορῶ
νὰ τῆς τὸ πῶ γιὰ νὰ τὸ μάθη
(κι' αὐτή.
Νομίζω πῶς ἀρκετὰ τὸ κράτησα
καὶ τώρα πρέπει νὰ τῆς τὸ πῶ
πῶς πιστὰ τὴν ἀγάπησα
καὶ αὐτὴ αἰώνια θ' ἀγαπῶ.
Ἀλλ' φεῦ Ἡ καρδιά μου
δὲν χτυπᾶ τώρα ἐρωτικὰ
γιατί ἦτανε κάτι κι' ἔφυγε
καὶ ἡ πίκρα μένει στὰ
γιατί τώρα αὐτὴ γλεντάει
μὲ κεῖνον π' ἀγαπάει.
Ἀλλοίμονο καὶ μόνος μου ὡς τόσο
κι' ἀπὸ κοντά της σὰν ἄγνωστος καὶ ξένος θὰ περνῶ
ὅσπου τὸ ταξεῖδι μου στὴ γῆ μιὰ μέρα θὰ τελειώση
χωρὶς νὰ πάρω τίποτα καὶ γι' αὐτὴν αἰώνια θὰ πονῶ.

Σοβαρῶς λοιπὸν τὸ θεωρεῖτε αὐτὸ ποίημα καὶ τὸ ἀποκαλεῖτε ποίημα ; εἶνε, ἀγαπητὲ φίλε. Πιστέψατέ μας καί.... καὶ μὴν ξαναγράφετε στίχους.

Δ υ σ τ υ χ ῆ Κ ε φ α λ λ ω ν ί τ η ν, Πύλαρον. — Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Ἀλλὰ τὸ διήγημά σας, τὸ εἰς δημώδη καὶ καθαρεύουσαν γραμμένο, ὄχι ἐπιτυχές. Νὰ ἡ ἀρχή του !

Ο ΥΨΩΝ ΕΑΥΤΟΝ ΤΑΠΕΙΝΟΘΗΣΕΤΑΙ

«Ἦτο 4η μετὰ μεσημβρίαν, ὁ κ. Μ. ἐκάθητο εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ ἀνεγίνωσκε ἐφημερίδα ὅτε εἰσῆλθε εἰς αὐτὸ ἡ ὑπηρέτριά του ἡ ὁποία τοῦ εἶπεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς γειτόνος τους κυρίας Μαρίας ἐπιθυμοῦσε νὰ τὸν ἰδῇ. Ὁ κ. Μ. ἂν καὶ δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ ὁμιλεῖ μὲ πτωχοὺς καὶ κατωτέρους του ἐν τούτοις εἶπε εἰς τὴν ὑπηρέτριαν νὰ τὸν εἰσαγάγη. Ὁ νέος εἰσῆλθε κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὸν πῖλον του καὶ ἐχαιρέτισε τὸν κ. Μ. ὁ ὁποῖος τὸν ἐχαιρέτισε ἐλαφρῶς καὶ συγχρόνως τοῦ ἔδειξε κάθισμα. Ὁ νέος δὲν κάθησε. (Εὐχαριστῶ εἶπεν δὲν θὰ καθήσω ἦλθον μόνον κ. Μ. νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως εὐαρεστούμενος τιμήσετε μετὰ τῆς οἰκογενείας σας τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς μου τελουμένους τὴν 14 τοῦ μηνός). Ὁ κ. Μ. ψυχρὸς πάντοτε χωρὶς νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν πρόσκλησιν ἀπήντησε ὅτι θὰ σκεφθῇ. Ὁ νέος ἐχαιρέτισε πάλιν καὶ ἐξῆλθε. Ἡ μητέρα του χήρα πρὸ 19 ἐτῶν ἀνέθρεψε τὰ δύο της παιδιὰ ἐργαζομένη εἰς ξένας ἐργασίας ἦτο πρότυπον ἠθικῆς καὶ ἐργατικῆς γυναικὸς καὶ τὰ τέκνα ὁμοίαζον τὴν μητέρα ἦσαν πτωχὰ ἀλλ' εὐγενῆ κτλ.

Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ ἡ σπουδές σας δὲν ἦσαν ἀρκετές, μὴ γράφετε διηγήματα. Διαβάζετε μόνον. Ἔτσι θὰ μορφωθῆτε καὶ θὰ μᾶς εὐγνωμονῆτε μιὰ μέρα.

Ν. Χ ά κ α ν, Αἰδηψόν.—Καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀναγνῶσται μας εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸ ἀριστουργηματικο ἀστυνομικὸ μυθιστόρημά μας «Ὁ Ρουλταμπὶλ στὸν Τσάρο». Πραγματικὰ ὁ Ρουλταμπὶλ εἶνε ἀσύγκριτος στὸ εἶδος του. Ὅσο γιὰ τὰ μυθιστορηματα τὸ «Μυστήριο τῆς Κίτρινης Κάμαρης» καὶ τὸ «Ἄρωμα τῆς Κυρίας μὲ τὰ Μαῦρα», στὰ ὁποῖα ἀρχίζει ἡ δρᾶσις τοῦ Ρουλταμπὶλ καὶ τὰ ὁποῖα μᾶς παρακαλεῖτε νὰ μεταφράσουμε στὸ «Μπουκέτο», σᾶς πληροφοροῦμε ὅτι δημοσιεύτηκαν πρὸ ἑξαετίας στὴν «Οἰκογένεια». Στὴν «Οἰκογένεια» ἐπίσης δημοσιεύεται τώρα τὸ «Ἔγκλημα τοῦ Ρουλταμπίλ», ἀνάγνωσμα ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὅσο γιὰ τὴν τιμὴ τῶν 5 δρχ., στὴν ὁποία πωλεῖται ἐκεῖ τὸ περιοδικό μας, εἰδοποιήσαμε σχετικῶς τὸ Πρακτορεῖον γιὰ νὰ λάβη τὰ κατάλληλα μέτρα.

Θ λ ι μ μ έ ν η ν Ψ υ χ ή ν, Ἐνταῦθα.—Τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς στέλνετε δὲν εἶνε δικά σας. Αὐτὸ φαίνεται καθαρώτατα ἀπὸ τὸ ὅτι, ἐνῶ τὰ ποιήματα αὐτὰ εἶνε θά, τόσο στὴ στιχουργία τους, ὅσο καὶ στὴ διατύπωσί τους, ἐσεῖς μὲ τὸν τρόπο ποὺ τὰ γράφετε τὰ παρουσιάζετε λειψά, σμένα καὶ σχεδὸν κωμικά. Μὴν τὸ ξανακάνετε αὐτό...

Θ. Χ α τ ζ ῆ ν, Ἰωάννινα.—Τὸ διήγημά σας ἀνεπιτυχές. Ἡ διατύπωσί του θυμίζει πολὺ μαθητικὴ ἔκθεσι ἰδεῶν.

Κ. Ἀ ν α τ ό λ η ν, Ἀράχωβαν.—Σᾶς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ τόσο θερμὰ λόγια σας ὑπὲρ τοῦ «Μπουκέτου». Θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε ὅμως νὰ μὴ συμφωνήσουμε μὲ τὶς παρατηρήσεις σας. Ἡ στήλη τῆς κοσμικῆς κινήσεως διαβάζεται πολὺ ἀπὸ τὶς κυρίες καὶ τὶς δεσποινίδες. Ὅσο γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀστέρων, αὐτὴ εἶνε στήλη γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, γιατί ὁ κινηματογράφος κατέκτησε στὴν ἐποχή μας ὅλο τὸν κόσμο. Ἐξ ἄλλου ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου, ὅπως ὁ Σαρλῶ, ἡ Γκάρμπο κτλ., εἶνε μεγάλοι καλλιτέχναι ποὺ θὰ μείνουν στὴν ἱστορία.

ΜΠΟΥΚΕΤΟ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)
Διευθυντής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, (κατοικία) Χαλάνδρι.
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 200 || Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» Ἑξάμηνος » 100 || Ἀμερικῆς » 6
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελίνια 30
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt.41) New York city, ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. Χριστόδουλος Σαράφης, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. Γεώργ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo — Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: ATHENS NEWS AGENCY, 308-310 WEST 58TH STREET, NEW YORK CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Καθε κομψὴ κυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῇ νὰ ράψῃ τα φορέματά της. Ἂς ἐπισκεφθῇ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ τῆς διπλωματούχου μοδίστας

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ

ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Ὁδὸς Ἀδαμαντίου Κοραῆ 65
Ἀρχὴ Συνοικισμοῦ Βύρωνος

Θα εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταία μοντέλλα τῆς σαιζὸν μὲ χάρι. Παριζιάνικο γοῦστο καὶ τιμὰς λογικάς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ,,

Αποφευγετε τα πολυδαπανα ταξειδια εἰς τας διαφορους ἰαματικὰς πηγάς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ΙΩΝΟΣ 5, παραπλεύρως θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἰαματικὰ τεχνητὰ λουτρὰ τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων ΑΙΔΗΨΟΥ—ΜΕΘΑΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἰαματικῶν πηγῶν. Ἰατρικαὶ συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεία ἀνακαίνισις.

Ὧραι ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π. μ.—8 μ. μ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

"ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

ΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ τοῦ Πὼλ Φεβάλ Ἐσωτερ. Δρ. 60, Ἐξωτερικοῦ Δρ. 80.

ΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ Ἐσωτερ. Δρ. 30. Ἐξωτερ. Δρ. 40.

ΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι) τοῦ Ἔδγαρ Πόε ἕκαστος τόμος Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.

ΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ τοῦ Ὀνορὲ Μπαλζὰκ Ἐσωτερ. Δρ. 20, Ἐξωτερικοῦ Δρ. 30.

ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ τοῦ Ἰουλίου Βὲρν Ἐσωτερ. Δρ. 20, Ἐξωτ. Δρ. 30.

ΩΝΙΑ τῆς Ἐρρ. Γκρεβίλ Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ τοῦ Στήβενσον Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.

ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.

ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ τοῦ Μυρζὲ Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20

ΡΩΤΕΥΜΕΝΗ Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.

ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ τοῦ Π. Ροδοκανάκη Ἐσωτ. Δρ. 5, Ἐξωτ. Δρ. 8.

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», ὁδὸς Λέκα 7.

ἀνυπομόνως ἀναμενομένη ὑπέροχος προσώπου

LA BELLE,,

καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ κάμορφες τὶς ἀτθίδες. Πωλεῖται κεντρικὰ Μυροπωλεῖα καὶ Φαρμα-

ΤΟ ΜΕΓΑ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

τῆς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης ἔλαβον αἱ οἰκιακῆς χρήσεως Γερμανικαὶ Βαφαὶ ὑφασμάτων

ARTI

Creme Simon

Η ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

εἶνε νὰ βάφετε μόναι Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ τὰς Γερμανικὰς Βαφὰς

ARTI

Αἱ Βαφαὶ ARTI κάνουν τὰ παληὰ φορέματα καινούργια καὶ μοδέρνα. Ἐπιτυχία ἀφάνταστος. Χρῆσις ἁπλουστάτη. Ὁδηγίαι Ἑλληνιστί. Αἱ Βαφαὶ ARTI ἐτιμήθησαν μὲ τὸ Μέγα Βραβεῖον τῆς τελευταίας Ἐκθέσεως. Πωλοῦνται στὰ ἐμπορικὰ καὶ τὰ φαρμακεῖα.

"ΜΥΡΑΝΤΑ,,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΜΥΡΟΠΟΙΙΑΣ

ΒΟΥΛΗΣ & ΛΕΚΑ 2

Χημικος

Γ. ΤΟΤΟΜΗΣ

Το Δικηγορικον Γραφεῖον κ. κ. Παναγιώτου Τσιμπιδάρου καὶ Π. Καλαμαριώτου, ὁδὸς Σταδίου (Μέγαρον Καραπάνου), ἀναλαμβάνει τὴν διαχείρισιν οἱασδήποτε φύσεως ὑποθέσεων — ἀστικῶν ποινικῶν, διοικητικῶν, φορολογικῶν — ἁρμοδιότητος οἱουδήποτε Δικαστηρίου καὶ πάσης ἀρχῆς. Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 23-666.

ΑΓΟΡΑΖΩ !!
ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ
ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ
ΜΠΡΙΓΙΑΝΤ, ΔΑΚΤΥΛΙΟΛΙΘΟΥΣ

πάσης ἀξίας, παντὸς εἴδους ὡρολόγια, παλαιὰ ἀσήμια, παντὸς εἴδους παράσημα. νομίσματα ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ Φοῖνιξ (καὶ χάρτινα) παλαιὰ Ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα (ἀκέραια), παντὸς εἴδους παλαιὰ κεχριμπάρια, παντὸς εἴδους φιλντισένια ἀντικείμενα, μὲ ἀνωτέρας τιμὰς ὅλων τῶν ἄλλων καταστημάτων.

Ὅστις μᾶς πωλήσει το χρυσοῦν του ὡρολόγιον. ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέτησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικέλινη κάσα.

ΠΡΟΣΟΧΗ !

Μὴ πωλήσετε τὰ κοσμήματα σας. πρὶν μὲ ἐπισκεφθῆτε. καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

Ἐπειδὴ πολλοὶ συνάδελφοι ἐκμεταλεύονται τ' ὄνομά μου. προσέξατε εἰς τὴν διεύθυνσίν μου καὶ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν 56.

ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὡρολογοποιὸς-χρυσοχόος
ΑΘΗΝΑΣ 56

ΨΕΚΑΣΤΗΡΑΣ

πρὸς ράντισιν ἀμπέλων, δένδρων, κηπουρικῶν κ.λ.π., ὡς καὶ ὅλα τὰ ἐξαρτήματά των, θὰ εὕρητε εἰς τὸ Σιδηροπωλεῖον

ΑΘ. Ι. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 39, ΑΘΗΝΑΙ

ΠΟΤΗΣ Β. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Θεμιστοκλέους 1 — Ἀθῆναι
Ἀναλαμβάνει ὑποθέσεις πάσης φύσεως. Ἀριθ. Τηλ. 23060.

Γ. Ν. Μουμουτζῆς

Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1.

Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ. Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Μενάνδρου 37-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Νοσήματα Παθολογικὰ καὶ Γυναικολογικὰ

Ἀχαρνῶν 149. Ὧραι 7-9, 5-6

Τό

χαμόγελό μ

ἀπέκτησε

ἕνα νέον θέλγητρο

Πρῶτα δὲν τολμοῦσα νὰ γελάσω. Τώρα δὲν ἀφίνω εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴ δείξω τὰ ὡραῖα μου δόντια, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐχάρισε ἡ χρῆσις τῆς

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑΣ

ΣΜΑΛΤΟΔΟΝ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ - ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΖΕΑΣ 98 - ΠΕΙΡΑΙ